Nr. 683.

Žemaičių Vyskupo
Pranciškaus Karevičiaus
bažnyčių vizitacimo
užrašai
1918 - 1925 m.
(autografas).

[illegible] Dekanatas

1\. 1. [illegible] Nek. prasid. p. Šv. St. 1476 m. lėšom. Ž. Vo Baltram. II-
parap. 4,320.

Aplankiau 1918 m. 17-19. lip. Sutvirtinau 1156 asm. Vaikai gerai prirenšti iš katekizmo. Kleb. Edvardas Semenavičius natūraliai ut. proto simpatingo, vyro budo, kunigavęs Kurše, mezgia [illegible] bet [illegible] devaterijos, ne teikia darbo dien. šv. Komunijos, dalydamas [illegible] vaikščiojusias ant jo dvaolkas. Bažnyčioje žmonės giedojo su senob. barbarizmais „svęskii", „zyvatas", „grešnas", „smercio", „pona nepateftla". Blaivin-ai šlai skundžiasi, kad Klebonas ne tik Blaivybės dr. neremia, bet dar iš Blaivininkų tyčiojasi. Klebonija ir kiti trobesiai tvarkoje. Bažn. šventoriuje prie zakristijos kapas buv. vyskup. admin. [illegible] Eintilles.

Aplankiau 2-ą kartą 1922 m. 23-25. rugp. [illegible] 53 asm. Pastebėjau kad komunijonai permaži, pe[illegible] ir kad šventadieniais evangelija iš sakyklos skaitoma [illegible] barbar. „prieš nei ladu" Bažn. pajamų-išlaidų knygutė ne vedama [illegible] gegužio 1921 m. Paprašius pinig. sąskaitų iš tolim [illegible] jeskodamas, „žiurkės suėdė." Ikurta Kat. Moterų dr. narių 60; veikia vadovaujant vargonininkui jaunimo „pavasario" dr.; turi knygynėlį; narių 170. Išlikęs senesn. laikų, ypač Kleb. dek. Mulevičiaus sutvark. archivas.

Altarijos 1e Šv. Onos trobesiai blogi, žemės 0,3 des.; 2e Šv. Barboros-triob. geri, žemės 12 desėt.

2. 2 Plungė.

Med. bažn. šv. Jono Kr. stat. parap. 1797m.

Aplankiau 1918m. 28-30. rugs. Sutvirt. 1088. Ėjo kleb. par. Kun. pov. Pukys. nors be didesnio mokslo, bet sveiku protu, žmoniškumu, uolumu užpelnė parapijos pasitikėjimo. Stalgėnuose išstatė filial. bažn. Plungės statymas didžios mūro bažn. karo aplinkyb. sutrukdytas.

Aplankiau. 1923m. 23-26. birž. Sutv. 200. Klebon. Kan. Jonas Šenkus. Teol. Dr., Mag. Kapit. Garb. Kan., geriausią norą dėvusi ir Teorijai pasidarbuoti, dėlei stokos takto, vyriško būdo neigyja parap. spagarbos, pasitikėjimo.. Draugijos veikia sek.: Tretinink. Tret. Šakių 80 n. Malonių 200 n.; Maldininkų mokinių 96; pavasarininkų 200 Širdies Jėzaus, Angelo Sargo, Šv. Sakram. brolijos, Blaivybės Labdarybei šv. Vincento; „Saulės" dr. sk.; Ūkininkų S-ga, Darbo Fede-, Krikšč. Demokr.; Žemaičių Kultūros D-ja. Krikšč. Moksl. br. neįkurta. Bažn. stat. aukų knyga tvarkoje; sutuoktuvių išduodamas kvitas, ir jis Nr įvairioj knygon. Buv. Kleb. Sinkato sistemiška tvarka įvesta. yra palaikoma. Užlaik. Bažn. pajamų-išlaidų bendr. sek. knyga netvarkiai vedama. Beneficijos trobesių stogai kiauri; trobes. reik. remto. Bžn. Taryba neišrinkta. Komuni kaulai permaži. Šventoriaus kaln. nesvarus.

Alsedžių dek.

statomos bažn. sakrist. naujas jau apdengtas stogu. Kunigaikščio rūmuose gimnazija ir Ūkio mokykla. Kapai atitverti nuo bažn. tvoroje.

Altorių „Lourdes": ger. st. Turi bažnyčia. Skola parapijai už šito altoriaus pirkta iš buv. čion prvoncevo Vainoliu dar neapmokėta. (2000 Lt.).

2: alt. ger. st. Jėzus gijo kun. Vadapalas-paraitikas.

3 ir 4. altorius apgriuvusios; jose gyvena bažn. tarnai ir nuomininkai.

3. Plateliai. Bažn. med. stat. 1774 m. kleb. Vaitkevičiaus rūp.; parap. lėšomis. Konsekr. 1775 m. Ž.V. Jono Lopacinskio. tit. šv. Petro ir Povilo. Atnaujino kleb. Kubaičevičius 1901 m. Parapijiečių 5911. Kleb. Kubaičevičius išstatė klebonija, buvo visų gerbiamas klebonas.

Aplankiau 1918 m. 18-20 lapkr. Sutvirt. 2056. asm. Mirus kleb. Kubaičevičiui, ėjo laik. kleb. par. kun. Bolesl. Didžgalvis, švelnus, gero būdo.

Aplankiau 1922 m. 21-23 rugs. Sutvirt. 154. Klebon. Jonas Didžiulis, buv. kun. [illegible] Šiaulių mok. kapel. Švelnus, taktingas, geru noru, tik jo šeimininkė aštriai pasielgdama su parapijiečiais, gadina gerus jų santykius su klebonu. Įkurtos. Tretin. [illegible] Sąd. 100 n. Blaivybės dr. 110 n.; Šv. Vincento a Paulio, Krikšč. Demokr., Darbo Feder. Veikia par. komitet. ir Bažn. Taryba. Žemės 33 deš. ir 1½ kilom. nuo klebonijos. Dvarponis [illegible] su [illegible] su [illegible]. Taippat neduoda [illegible] su klebonu. 1924 m. įkurtos Šv. [illegible] ir [illegible] brolijos.

Alsėdžių dek.

4. Beržoras. Š. Stanisl. vysk. med. prie kapinių bažn. parapijos. Kuratas Stanislovas Urbelis; protingas, ūkiškas, silpn. sveik.

Aplankiau 1918 m. 20. liepos. Klebonija nauja, esero pakrantėje

Aplankiau 1922 m. 23 rugs. Aplankiau Merčias, pamaldos už mirusius. Kuratas Antanas Čegis, maldingas, nesveikas, netvirtas, mėgstas duile. Sutvirtin. sakr. suteikiau 14 asm.

5. Šateikiai. pirm. bažn. 1797. m. past. gr. Juoz. Plateris. Dabartinė mūro išst. 1876. m. gr. Platero. Karo metu vokiečiai nuplėšė vario bletas, ju vieton stogan uždėjo skiedras. Išvežė 3. bang. varpus ir 60. varinių vargonų triubų. Filija be cerk. Dvaras duoda kunig. Ordinacijas.

Aplankiau 1918 m. 24-25. liepos. Kleb. Kast. Jardauskis, gabus, apsiskaitęs pamokslus sakydamas katekizmo paaiškin., mėgstas medžioti; ikišiol jokio uolio social. veiklumo neparodė. Sutvirtinau 009. asm.

Aplankiau 1922 m. 19-20. rugs. Sutvirt. 42. asm. Kur. Kazim. Tomaševičius, bajoras, buvęs Smalvoje ir Dukštoje kleb., turi laikosi lenkų polit. orient. Bažn. stogas reikal. greito remonto. Gr. Plateraitė atsisakė bažn. laikyti ir kunig. Ordin. duoti.

6. Gintališkė. Bažn. med. stat. Mikolo Pociejaus 1774, perst. 1898 m. kun. A. Šarkaus. T.A.š. Motas. parap. 2020. Kleb. Juoz. Širvis, geras blaivininkas, valus, vidaus dirbėjas, mėgėjas, bet silpnas, nors „pačiūvos“ - ganytojas.

Aplankiau 1918 m. 20-21. liep. Sutvirt. 463 as. Nei mokyklos, nei draugijų nei kurta. Klebonija neužmūryta. - Žemės 36 hekt. vienoje plote prie klebonijos.

Aplankiau 1922 m. 20-21. rugs. Sutv. 40. Radau jau mokyklą su 120 mokyn. Įkurtas pavasarininkų 30 n., šv. Vinc. Paul. dr., Švenč. Jėz. Šird. brolija. Veikia par. komitetas ir Kp. Taryba. -

Alsėdžių dek.

7. Nolėnai. pirm. bain. med. st. 1789. m. dvar. M. Pociejaus. iš Kotri-
nos vardu. Dabart. perst. 1906 m. rup. kun. M. Saikuno.

Aplankiau 1918 m. 21. liep. rytą. Sutvirt. 350. Kun. Kaz. Chrapauskis.
impulsivas, veiklus. Bonderija ir visa prėmimu suorganizavęs pom-
pastiškai. Trobėsiai avarus. plebonijos drvon. Komunikalai pavyz-
dingi. Bažnyčia švariose tvarkoje. Žemės 4 dešim.

Aplankiau 1922 m. 4. rugs. rytą. Sutv. 34. Kuratas nuo 1920 m. Antanas Sima-
navičius. Labai darbštus, parapijonys tinkamai gerbiam. mylimas
Veikia 2 kompl. mokykla; pavyzdingiausia sk. Šv. Sakr. brolija.
1924 m. 20. 9. skirta Kritė. Mokslo br. Sale 1924. Kun Simon. ?. Ariogalan.

8. Kalvarija. pirmiau ta vieta vadin. Sardai. s. Buvo tai sodžius
žem. vysk. benefic. kalva ?. buvo med. šv. Jono Kr. bažnytėlė
1636 m. įgijo parapijos teises. Vysk. Jurgis Tiškevičius pavede ją
Antakalnio upelio Varduvos pakalnė jiems vienuolyną ir med. bažnyčią
pap. Urban. VIII. 8 bir. 1644. vyskupo Tiškos paveiktas Tėvams Dominikonams.
tuolus patvirtino. Vysk. Jurgis T. savo lėšomis padirbino ant kalnais 19.
med. koplyčių, apibėdintas ir vietas iš Jeruzalim. parvežta šv. žeme; tose
koplyčiose įvede Kristaus Kančios stacijas - vad. Kalvarija, Tik iš mieste-
lis vieton Sardais. pradėjo vadintis Kalvarija. 1750. Vysk. Ant. Tiškevi-
čius, vietoj senosios, jau griuvančios, įsteigė Dominik. naują didžią med. bažn.
su 15. altoriais. 1750. m. Tėvai Dominikonai padėjo pamatą dabartinei mūro
bažnyčiai. Užbaigta ją 1821. ačiū sumaningam Tėvui Vajtkevičiui.
pamaldos joje įkurtos 1824 m. Nuo 1644. buvo Kalv. parap. mokykla
1803 m. įkurta 4. skyriai; 1818 m. 6. klasės; 1825 m. Mok. Glob. Novosilcovo
pripažintos gimnazijos teises. po 1831. sukilimo destoma rusų kalboj.
1836. mokykla valdžios likvidavo panaikinta. 188.. m. paskut. Dominikonas
išžindas Aglonon. - bažn. pavesta parapij. klebonui

Aplankiau 1918 m. 5-7. liepos. Sutvirt. 2375. asm. parapijos čia. 3707. Kleb. Jonas
Petrauskis. žemaitis iš tos pačios Kalvar. parapijos, uoliai platina
lenkystę, neapkenčia gi lietuvybės; į pareiškimą jam Vokiečių okupacijos
metu lietuvių kalboje Vyskupo raštu 28 Feb. 1917 m. Kleb. Petrauskis
atrašė vokiškai; 27. März 1917; pridėjo gale net pastabą: „Für mich ist ge-
nug nur in hochkalter aller deutscher Sprache zu schreiben, Litau-
scher Makaronismus ist garnicht nötig." Šiaip kunigas maldingas.

Alsėdžių dek.

atremontuos bažnyčia, tik. būdamas koplytėlė, uždaroje vietoje, koplyčia dal. prie caro. Bažnyčia ne ilgai. Bažn. gi da su į barbar. „žyvatas" į griuvus. Trobesiai reik. didžio remonto. 1921. m. 23. rugs. Lapo nuo Klebonas Kalv. paliuosuotas decreto amotionis. paskirt Kleb. pov. Paky5. Aplankiau 1922 m. 13-15. rugs. Sutvirt. 103. Atstatytas sudegęs jaujas.

Ikarta šv. prane. Tret. sudal. 145. n. šv. Vinc. 43; šv. Sakr. br.; Pavasarį 274 n.

Stonkaičius dvare p. Klemenso Daugėlos. ikūrta vėta koplyčiai Kal varija parap.

9. Barsičiai. Kalvar. par. 3 klm. nuo Barsyčių - Kalvar. Kleb. Jonas petrauskis prie savo sesers namu išstatė koplyčią, kuria aš 1918: patvirtinau. iš prie kurios mirusiam pelr. iš Kalvarijos išeiti, apsigyveno. iš valiai alal. cas kaprelius vaikus malgma lankstai. Aplankiau 1922 m. 18 rugsėjo Koplyčia radau grąžiai išlaikytą; išvyko jėjė naujų gražia altoriai..

Alsėdžių dek.

10. Bartkyčiai. Bažn. med. st. 1788 m. Tado Jagiminos (tėčio Jagiminpolio prominto), apkonsekr. 1791 m. Sufr. Bukoto; atnaujinta 1906 m. kurato Stan. Eidrigevičiaus. paraf. 2422. Žemes bažn. 20 desėt. Iš ten duodama vargonin. 1½ h. zakristijonui ½ hekt. Kapai už 1 kilom.

Aplankiau 1918 m. 19 rugp. rytą; Sutvirtin. 170 as. Bažn. turi par. cerk. teises. Sociol. veikymo kun. Eidrigev. nematyti.

Aplankiau 1922 m. 18-19 rugp. Sutvirt. 38. Sudarytas naujas bažn. inventorius Įkurta brolija Šv. Sakr. – Cirkulo ribose yra koplyčios: Mockaičių sodžiuje. Laumių ir Kaspučių – bajor. okolicose. Aplankiau per 1918 m.

11 Gegrėnai. Med. b.–

Aplankiau 1918 m. 6 d. lapkr. pavak. Sutvirt. Kunigas Klem. Kiselius. nevingas prie alkoh. palinkęs. Tribenis išlaipiai tvarkyti.

Aplankiau 1922 m. 19 rugs. 2 v. popiet. Sutvirt. 14 asm. Lietuviams nepridarkus dvasin. vedėjas, išlaipiai bažn. žemo pavartoti.

II Anykščių dekanatas.

12 Anykščiai. Pirm. baž. st. 1514 m. Žygimo I Karal. ir Motos.

Dabart. mūro didžio bažn. st. m. rūp. Kleb. Uselio ir Kun. Vembrės.
Parapijiečių apie 8000. Klebonija mūro, drėgna. Kleb. Vadopalas.
Aplankiau 1914 m. Nek. Prasid. P. Šv. atlaidų metu. Pakonsekrav. bažn.
Sutvirtin. apie 7000. asm. Kun. Vadopalui mirus, 1915 m. paskirt. Kleb. Juozap.
Būtėnas, doras, uolus katalikas, protingas, Karo metu vokiečių nu-
spogįsti bažn. bokštai. Veikia vidur. mokykla, pradinė su 4 skyriais
Aplankiau 1921. m. 20-22 rugs. šv. Mato ir 40 val. atlaidų metų. Sutv. 1684.
Skuotas [?] Pranc. Tretin. 200 n. sod.; pavasarių dr. sk. [?] Šv. Sakr. br.
1922. m. atvyko atsikūrusios iš Šveicarijos. Ingelbohlio ir Kryžiaus Sese
ris. Išlaiko 2 liet. mokyklas. Renka, kviečia kandidates Kongregacijon
ir savo lėšomis siunčia jas lavinti ir naviciatą į Šveicarijon.
1924 m. 16. 4. įkurta Krikšč. Motinų brolija. Tad Anykščiuose savo
koplyčių Širdies Jėzaus v. platina Šird. Jėz. intronizacija.
Aplankiau 1925 m. 9-11. rugsėjo. Sutvirtinau 280 asm. parapijonų 7662.
Veikia čia Pranc. Tretin. sodalicija su 456 nariai, Šv. Sakr. brolija turi
574 narius; Krikšč. Motinų br. turi 101. nar.; Pavasarių dr. turi
200 narių; Ukininkai [?] 70 narių; Angelo Sargo - 65. n.
Anykščiuose 2 mokyklos su 6. mokytojais ir 350. vaikų; 4 kl. realinė
mokykla turi 160 mokinių. Kūdikiams yra 4 mokyklos. Kasmet
apie 200 vaikų prirengiami prie I Komunijos. Nenorėjau [?] tikrai
atitolti. sutvirtinti; bažnyčią remontuoti iš vidaus padaryti. Bokštų [?]

1925 m. 10 rugs. aplankiau ir Kryžiaus Kongregacijos koplyčią ir
mokyklą. Viršininkė Gertruda Harm karštai dirbdama Lietuvoje
ir kybos dvasią turi. Vaikai auklėjami švelnioje, skaisčioje maldin-
gumo atmosferoje. Gaila tik, kad vietos kunigai atsykusiomis
bažnyčion seserims neduoda greitai tikra komunijos; seselės
ilgokai laukė, ir tokiu vaismu išpažinčių išklausys. -

13 Daburiai. Įkurta 1924 m. 1478 gyventojų.

Aplankiau 1925 m. rugs. 9 d. Sutvirtinau 25 asm. padedamas Kurat. Mykolo Rusecko. Išstatyta graži klebonija. Ruošiasi bažnyčią mūro statyti.-

14. Indriūniškis. Šv. Petro ir Pov. med. baž. st. dvarininko 1790 m. f. be cirk. Kun. Jonas Laugalis, linksmas prie altoriaus.

Aplankiau 1921 m. 29-30 rugp. Sutvirt. 450 as.

Aplankiau 1928 m. 30-31 rugp. Kuratas Jurgis Kazakevičius

Klebonija statyta 1861 m. reikalinga; prie didžio remonto.
Žemės kleb. 8. desetinos - išmatuota, smiltinai. Vieta sveika, kalnuota, arti pušyno vieta. Veikia savaitšija. Veikia Šv. Sakramento brolija su 70 narių, Šv. Pranc. Tretininkų yra 60, pavasarininkų 100 „Katal. veikimo skyrius.

15. Lielūnai. Šv. Juozapo baž. med. st. 1698 m.

Dabartinė mūro st. 1905 m. rūp. klebono Ant. Masaičio. parap. 3331.

Aplankiau 1921 m. 11-12 spalio. Sutvirt. 950 as. pakonsekravau 12.X. bažnyčią.
Kleb. Masaitis švelnus, veiklus, sumanus. Veikia 300 šv. Pr. Tretin. 90 pavasarininkų 15 vam. Gyv. Rož., 60 narių šv. Kazim. dr.

Aplankiau 1928 m. 1-2 d. rugsėjo. Sutvirtinau 140 asm. Veikia 27 narių šv. Kazim. dr., šv. Pranc. Tretininkų sodalicija su 300 narių, Šv. Sakramento Kristaus Mokslo brolijas, „pavasarininkų" 150 narių.

16. Pakalnė. pirm. baž. st. 1768 m. p. Kulešos. –

Dabart. stat. 1907 m. rūp. kun. K. Čiapo. – Kun. Jonas Baltušis.

Aplankiau 1921 m. 12 sp. Sutvirtin. 350. Komisija nešioja patronų grapo Pliaterio. Naujai Kleb. onijai ruošiama medžiaga.

Esama iš pranc. Tretin. 20; Gyvo Rož. narių ir giesmininkų kuopelė.

17 Alunta. pirm. baž. past. Jokubas Oscikas 1534 m. paskiaus bažnyčią padidinta, taip jog choras su vargonais liko viduryje

1912 m. rūp. Klebono Vajnausko [illegible] naujį mūro bažn. 2 bokštais.

Aplankiau 1921 m. 8–9 d. spalio. 9. sp. pakonsekravau bažn. tit. šv. Jokubo Ap.

Sutvirtin. 2470 as. Verhlus vikaras Mineikis. Yra Tretin. ir Anž. Rož. kuop.

Aplankiau 1925 m. rugs 4–6 d. Sutvirtinau 340. asm. Klebonas J. Riedminas atkeltas iš Utenos-Kamajų jau suspėjo iš čionai prieš save sudaryti nepalankią srovę. Neišrašyta kaip metų metrikas vien tabletė(?). Iš [illegible] vargonininkui sanaryti be atlyginimo. Iš egzekvijų-laidotuvės vargonininkui nieko nemoka, manydamas užtenkant, ką ga mokesnių, nuo pajamų, kuri atiduoda bažnyčios kason. Algos gi iš kasos vargonininkui te moka vos 20 litų į mėnesį. Išsiųsta atlyginti vargonininkui iš algą, jam pakelti bent iki 30 litų. Bažnyčios darbe kun. Riedminis uolus, veikia Šv. Sakramento brolija su 414 narių; Krikšč. Motinų brolijoj [illegible] 404 narių. Iš pranc. Tretin. esa 126 .. pavasarininkų 150; Gyvo Rožančiaus 26. vainikai; LK. Moterų dr. 213 narių, Ūkininkų Sąjungos 55 n.

18. Skiemonys.

Dabart. graži. med. baž. st. kun. Bernatavičius Karol. 1884 m. Turi ortklėses. Aplankiau 1921 m. 22-23. rugs. Sutvirt. 1335. Kur. petrus Liepa. - Geros noro, impulsivas, - linkęs prie alkoholio. paraþ. 3386. Švari klebonija. Žemes 10. des. greta klebonijos. pavyzdingai surašė Inventorių. Yra Komit. ir Bp. Taryba. Veikia 100 ž. pr. Tretin. ir 80. pavasarininkų. - Aplankiau 1925 m 3-4. rugs. Sutvirt. nau 116. asm. Veikia ž. prane. Tretininkų Sodal. 160. narių. Šv. Sakramento brolijos 900. narių, Kristaus Mokslo Brol. Kuopele. pavasarininkus 80.

 Anykščių dek.

19. Balninkai.

pirm. bažn. med. šv. Jurgio v. st. 1773 m. grafo Jono Zyberk'o.

Dabart. mūro 2 bokšt. baž. ist. m. rup. Kleb. Adomas Jusys

Aplankiau 1921 m. 6-7 spalio. 7 d. šp. pokonsekruoti bažn. Sutvirt. 1810 as.

parapijiečių apie 7000. per neatsarg. vyrejos sudegė klebonija.

veiklus vikaras Ivaška suorganizavo Gyv. Rož. 49 asm. Šv. Sakram. br., pavasarininkų 65 n., Ūkininkų, Krikšč. Demokr. skyrius.

Aplankiau 1925 met 12-13 d. rugsėjo. Sutvirtinau 126 asm.

Veikia šv. Pranc. Tretin. Sodalicija su 207 nariais, Gyv. Rožanč. 300 vainikelių; Šv. Sakramento brolija su 567 nariais; pavasarininkų dr-ja su 70 n.; Kršč. Moterų brolijos apie 500 narių (?). Be to veikiančios Blaivybei. Ūkininkų Sąjungos kuopa.

Anykščių dek.

20. Kurkliai. pirm. baž. st. 1700 m. dvar. Krištopas Zaviša –
Dabart. med. st. Kleb. Dominik Jablonskis 1874 m. Vysk. Aleks.
Beresnevičius ir pakonsekravo 1876 m. – parapijiečių apie 4000

Aplankiau 1921 m. 23-24. rugs. Sutvirt. 1316. Kleb. Ignat Veblau-
skis, energingas. Bažn. švari, tik permaža. Yra 70 Tretin. sipr
Gyv. Rož. 30 vair., Blaivininkų 75. Veikia par. komitetas iš 3 p. Taryba.
Kapinės aptv. Mūrinė kopl. reik. remonto. Žemės baž. 33 des. ar 4 varstu.
Ikurta šv. Sakram. br.

Aplankiau 1925 m. 6-7 rugsėjo. Sutvirtinau 105 asm. Šv. Sakram. brolija
kuri jau 214 narių, Ikurta ir Krikšč. Mokslo brolija, kuri 25 narių
Bet veikia Pavasario Dr. skyrius su 60 n. Posėdis 132 egz. katal.
laikraščių. o gi prenumeruoja 16 egz. parapijoj 6. mokyklos.

21. Viešintos.

Dabart. muro bažn. stato Kleb. Repha. parap. 2500

Aplankiau 1921 m. 1-2 rugs. 2 d. rugs. pakonsekravau bažn. tit. šv. Mikolo Ar. Klebonas kun. Korsakas, bajoras, griežtas, mėgėjas botanikas, svarūs atnaujino bažn.; gražūs puikai; pavyzdingi komunikantai. Sutvirtin. Sakr. sut. 1057 asm. Vokiečiai karo metu nudegino 11. sodžių. paskiau užėję bolševikai, užėmė klebonija, suareštavo klebona, sušaudymui, bet žmonių minios išvadavo.

Aplankiau 1925 m. 29-30. rugp. Sutvirtinau apie 70. Vaikų ir Sakramento iš Krikščion. Mokslo Draugijos, iš Pranc. Treiniuko; Gyv. Ryžanč. kuopelės. Ukininkų Sąjungos skyrius. Klebonas Korsakas senesnis kaštas nesumanus, ne turi spėka draugijoms vadovauti.

22. Debeikiai.

Šv. Jono Kr. med. bažn. st. 1769 m. Juoz. Kuseliauskas.

Dabart. muro pradėjo st. 1906. Kleb. povil. Šimkevičius; užbaigė ir išstatė muro, kuriuo klebonija kunig. Dom. Mikšys. paraf. 3360.

Aplankiau 1921 m. 30-31 rugp. 31 d. rugp. pakonsekravau bažnyčią. Sutv. 2062.
Klebon. Juozas Mikelinskis, baigęs gimn., švelnus, geros noros.

Aplankiau 1925 m. 31. VIII – 1. IX. Sutvirtinau 149. asm. peržiūrėjau darbą. veikia
šv. Jono. Veikia Šv. Sakramento br. 576. narių; Angelo Sargo 115 n.
Pavasarininkų 105; Ūkininkų sąjungos 100 narių. Šv. Pranciškaus Tretinin
kų 120.; 5 prad. mokyklos. parapijona katalik. apie gyvas.

23. Biržai. Sulig. Viln. kapit. dok. jau 1593. m. buvo čionai kat. bažn. Atstatyti bei
išl. Viln. vysk. Albertas Radvilas. Ši baž. liko Kristupo I Radv. atiduota Kalvinams.
Kunigaikšt. Liudvika-Karolina Radvylaitė Neuburgiene išt. Biržų katali-kams
tiltų bažn. Paskui 1736 m. kunigaikštienė Ona Sanguškaitė Radvilienė.
pastatė naują med. bažn. kuri išsilaikė iki 1853 m. Tais m. grafo Jono
Tiškevičiaus lėšomis išstatyta dabart. muro bažn. pašventė jų 1861. kun. Justinas
Davidavičius; o 1879. m. pakonsekravo ją. Vysk. Alek. Beresnevičius...

Aplankiau 1921 m. 23.-25. birž. sutvirt. 2926. parapijiečių 5204. daug amoje beržemiu,
mažažemių. Ūkiai graf. Alfredas Tiškevičius valdo 40,000. des. Iš to sodžiai karo metu
nudeginti: Klebonas Bolesl. Baronas, rimtos. ... Gero būdo. ... dvasios
vikaras Jonas Ge... ... gimn. kapelionas; ... petr. Ruskys.
Gimnazistų 150. Mergininkų; Veikia 130 pavasarininkų, Kat. Veik. Centro ir Darbo Feder.
skyriai. Katal. laikr. ateina 110. egz. yra Kat. Moterių dr. 50 narių, Šv. Sakr. brolija.
1924 m. 25 XI įkurta Kristaus Motulo brolija. Keliolika vargšų priglausta prieglaudoje.

Aplankiau 1928 m. d. liepos 3-4. d. Sutvirtin. Sakr. suteik. 185 asm. Klebonas
Julijonas Kuprevičius ..., ne turi ... būdo, ...
... vikaras Jonas Nagulevičius; ...
... gimnaz. kapelionas kun. Lomanas. Veikia šv. Pranc. Tret. ...
134 narių, ... 180 n.; šv. Sakram. br. 600 narių; Kristaus Motulo
... 29 narių; Moterų dr. 94 n.; Katal. Ūkininkų S. sk. 150 n.
Mergininkų 155 narių; Blaivininkų: abstinentų 260 narių.
Šv. ... 24 ... Beneficio ...

24. Nem. Radviliškis. Mūro graži bažn. 1854 m. išst. grafo Alfredo Tiškevičiaus. Karo metu rusų kariuom. dinamitu susprogdinta. Žuvo daug bažn. daiktų. gyventojai pavaryti Rusijon. Kuratas Jonas Butkevičius špitolę perdirbo į laik. koplyčią. parapijiečių 2225

Aplankiau 1921. m. 22-23 birž. pontif. Mišias laikiau šventoriuje. Suto. 945 as. Buvo išvarusių iš Latvijos. Kuratas pelbt. Dėdela neveiklus, netinka šitai pakuršio vietai. Yra progimnazija; mokinių daug latvių.–

Ikaila Šv. Sakr. br.

Aplankiau 1925 m. liepos 2-3 d. Sutvirtinau 720 asm. Kuratas Mykolas Juras energingas, veiklus. Bažnyčia karo didžiai apardyta atitaiso. Veikia Šv. Sakramento brolija 103 narių. – pavasarininkų 25 n. Šv. Pranciškaus Tretininkų sodalicija [illegible]– prie 1-os Komunijos šiemet prileista 35 asm.

25. Seidiunai. 1856. buvo čionai koplyčia. 1886. žmonės be valdžios leidimo išstatė naują. Biržų Klebonas iš parap. Lakas Kaziunas turėjo užmokėt pabaudą. 1888. m. valdžia kopl. pripažino. Rus. kunigo Juozo Janilionio, atkelto iš čion. 1917. m. kopl. likę padidinta. Apsukrus kuratas Mikol. Karakaitis išstatė klebonija, apipiešė koplyčią, ižt ir nekurias benef. trobesius. Žemes benef. 14 deset.

Aplankiau 1921 m. 25. birželio; Sutvirtinau 375. asm. Titul. kopl. Angelo Sargo.

Aplankiau 1925 m. 4. d. liepos. Kuratas August. Tuchna – iš Mag. Lenkijos. Švelnus, doras, ne labai veiklus. Veikia pavasarininkų 80 narių Tretininkai apsileidę. Nori savit. parapiją į kurtą.

Kuratas laiko 6. mokyklas. 3 Biržų, 2 Vabalnin., 1. papilio par. Seidiunų vaikų prie 1. komunijos šiais metais prirengta 24.

Biržų dek.

26. Saločiai.

Dab. ir Juoz. med. bažn. st. parap. 1777 m.

Aplankiau 1921 m. 11-12 rugs. Sutvirt. 3265 as. Buvo daug iš Kuršo pri Latvijos parapijiečių 6700. Kleb. Mots. Štombergas. buv. Ukmerg. dekanas, ramus nevieklus. Yra Blaivybės ir Pavasario skyriai. Tikyb. žmonių upas rodosi atavigi. Bažn. švari; klebonija išt. Kleb. Štombergo.

Aplankiau 1925 m. 27-28 birželio, Sutvirtinau 240 asm. parapijos ribose buvo 8 mokyklos. Veikia Širdies Jėzaus Maldos Apaštal. br. 43 narių Šv. Sakramento brolija kuri 59 n.; Krikšč. Motelų 40 n. – Pavasarininkų yra 106. Katal. laikraščių ateina 80 egz. Buvo 19 dvarų, kuriuose po karo apsigyveno kumiečiai, ardi kita apylinkių ateiviai. Daug mažažemių...

Biržų dek.

27 Stebeliškis.

Med. Širdies Jėzaus bažn. išst. 1920 m. rūp. Saločių klebono Stombergo ir jo vikaro kun. Kačkaus; kuris liko tos fil. bažn. kuratu.

Aplankiau 1921 m. 13. rugs. Sutvirtinau 585 as. Yra 2000 parap.; 2 mokyklos.

Aplankiau 1925 m. Sutvirtinau 103 asm. Kuratas Gasparas Spudas. protingas, rimtas, uolus, simpatingas. Ne senia atvykęs antažiarmo sudarino laisp. žmonių. Sudėjo 10,000 litų bažnytėlei reikalams. Veikia Šv. Sakram. brolija su 262 nariais. išsilaikę naują veliavą; iš pranc. Tretininkai taipogi išįgijo brangią veliavą. pavasarininkų yra 45.

28 Vaškai

Med. šv. Juozapo bažn. išst. 1815 m. Grotthus. Staševski. 1882. Kleb. prelotas Staševičė išstatė muro bažn. pakonsekravo 1894 m. Parap. 5591.

Aplankiau 1920. m. 9-11. rugs. Sutvirt. 2231. as Kleb. Kazim. Petreikis, veiklus ukininkas, sveiko proto, žmoniškas, vyro budo. Yra našlaičių prieglauda, vedama Nek. Prasid. P. Marijos Tarn. kongreg. Šelp. dr. turi 500 narių; Gyv. Rož. 2015 Šv. Pr. Tretin. 124; pavasarininkų. 209; turi knygynelį; 75 desėt. dirb. žemės ir 2 d. lankų Klebonija ilgą su dvaria bu Kleb. Pranc. Vereinskio priest. veranda, reikal. remonto.

Aplankiau 25-26 birželio. Sutvirtinau apie 150 as. Šv. Pranc. Tretin. yra 203 asm. Rožanč. 2100 narių; Šv. Sakramento brolija turi 800 narių: Maldos apaštalavimo 360 narių. 50 padarytų Širdies Jėzaus intronizacijų. Veikia 6. mokyklos. Bažnyčia reikalinga remonto. Kleb. Petreikis atrodo labai pavargęs. Neturi dabar vikaro

Biržų dek.

29. Raštlauškinė-pabiržis. Pirmut. bažn. 1515 m. past. Viln. vysk. kunigaikštis Mikalojus Radvila, kurio giminė iš 8. varst. Biržuose. 1647 lėšomis Karolio ir Marijonos Lopacinskaitės Kazlovskių lėšomis buvo išt. med. bažn.

1787 Kleb. Šarkevičius savo lėšomis pradėjo stat. mūro bažn.; užbaigė ją 1772 m. kitas kunig. Šarkevičius. Ant silpnų pamatų pastatyta ta bažn. pradėjo griūti. Tada Klebon. Antanas Rumševičius, didžiai energija, 1908-10 m. išstatė 4ą iš eilės dabartinę mūro bažn. balt. got. st. 40 metrų ilgio, sulig plano ark. Vyganausko

Aplankiau 1921 m. 19-21. birž. Sutvirtin. 3234 as. Kleb. Ign. Andrašiūnas, energingas, sumanus ūkininkas, griežto būdo, ne susišneka su Valsčiaus Valdyba, užleis apkraunamas mokesčiais, stopkomis, rekvizicijomis. Žemės benef. buvo 121. des. 3 pardavus, liko 118 des. Klebono remontuojami; perstatomi trobesiai. Klebonijo mūro, atstu nuo bažn. Kapai senesnieji ir naujieji. Yra Kaibo narių, pavasarin. 66. Škaplieriaus Šv. Sakr. ir Krikšč. Mokslo brolijos.-

Aplankiau 1925 m. 29-30. birželio. Sutvirtinau 103 asm. Veikia Šv. Sakramento brolija su 344 nariai, Krikščion. Mokslo br. turi tik 12 narių; pavasarininkų yra 164; 11 mokyklų. Klebonas iš pardavimo sklypus bažn. fondo žemės išstatė naujus trobesius betoniniu: vikarams namas seniai; perstat. kitus ūkio trobesius. Bažnyčioje 2 d. altorius dar nepamokslas konsekracija.

30. Suostas. 1720 m. kun. Šarkevičius įst. koplyčią.
Dabart. mūr. ir kryž. paauks. bažn. išstatė kun. Stasevičius. Nuo 1861. bažn. buvo titulo filijos, o nuo 1904 m. par. išrūpint leisti. Parapijiečių 2031. Karo metu daug parap. ištremta Rusijon; grįžo atšalę į Tikėjimą, sudarkytais įpročiais.

Aplankiau 1921 m. 21-22 birž. Sutvirtin. 813 as. Kuratas Mik. Jurgis energingas, veiklus. geras ukininkas. Prie klebonijos didis sodnas; veikia 2 mokyklos.

Aplankiau 1925 m. 1-2 d. liepos. Sutvirtinau 105 asm. Kuratas neseniai paskirtas Juoz. Laniauskas. kupinas gerų norų čion darbuotis. Beneficija gera 20 d. didis sodnas, daržas. Kapų aptvarai apgriuvęs. permaži komunikantai. parapijoje esa 453. asm. kalbančių latviškai.

Biržų dek

31. Smilgiai. Med. bažn. 1757 m. išt. Halkauskis.

Aplankiau 1921 m. 21 birž. Sutvirt. 210 as. Kuratas petr. Žeknis, plepus „nepraustburnis.“ Klebonija nauja, bet drėgna. Žemės 18 des.

32. Papilys.

Pseudo reformac. laikais buv. pap. bažn. lapo katalikams atimta, likš lik ant kapinių koplytėlė. paskirtas čion. kun. Simonas Jakštavičius 1766 m. išt. med. bažn. kuria Viln. V. Sapieg. Tovianskis 1774 m. pakonsekravo pat. [illegible]

Aplankiau 1922 m. 8-9 birž. Sutvirtin. 337 as. Klebon. Nikod. Kasperunas, prölungos energingas, taiso trobesius, ruošia medžiagą naujai mūro bažnyčiai. parap. 2583; 6 mokyklos; yra ši pr. Tretin. Gyv. Rož. kuopelės. Kapai reikalingi geresnio aptvaro. Posignacijos varpo. iš pranc. vardo.

Birž. dek.
33. Kvetkai.

Šv. Jono med. bažn. pastatė dvar. Pranc. Komarauskis 1772 m. su pagelba parapijiečių

Aplankiau 1922 m. 9-10. birž. Sutvirtin. 720 asm. Kleb. kun. povil. Šalucka.

„pačeivai.“ Bažn. švari; tik sapli kacijoms pulpito apdangalas labai buvo dulkinas

Verkiu 2. nelyhle. 70. u. povasario dr.

34. Joniškis. – Bažn. įkurė 1522 m. Viln. vysk. Jonas. 1626 m. Karal. Žygm. III. ist. mūrinė

Dabart. didžia mūro bažn. ist. 1901. m. rūp. Kleb. Liudv. Siaučiūno.

Aplankiau 1920 m. 3–5 rugs. 4 d. rug. pakonsekravau bažn. t. t. Dangun Ėmimo Marijos p. Sutvirt. n. 5179. Parapijiečių 10 100. iš tų 2/3 bežemių; beveik visi moka rašyt. Veikia progimnazija ir 18. prad. mokyklų. Labd. šelp. dr. išlaiko 93 m. ūkio vargšams namus ir 80. des. žemės. Kleb. Maks. Bablys, gabus, iškalbingas, geras ūkin., veiklingas, bet ir impulsyvus, nervingas, pamėgęs pabūti karčiamoj, pravesti perdėm; pardavinėti. Joniškiečių ūkiu.–

Altarija turi geras trobesius, daržą, ir prie kapų 9. hekt. dirbam. žemės.

Aplankiau 1924 m. 31.V–1.VI. Sutvirt. n. 464. Įkurta Treč. šv. Pr. Sodalicija 384 n. ir Angelo Sargo 100 n. vaikučių draugijėlė. Veikia 140 Abstinentų, 120 n. Maldos dr., 120 pavasarininkų. Ūkininkų Są-gos ir Darbo Federac. skyriai. Įkurti naujų kapai parapijoj veikia „Socijalistų valstiečių" netoli komunistų kuopos. Rūpinamasi medžiaga klebonijai ir parap. namams statyti. Įkurta Šv. Sakram. ir Krikšč. Mokslo brolijos.–

Priėmime dalyvavo par. komitetas, KP Tarybos draugijos atstovai ir žymesni vietos inteligentai; progimnazijos direktorius, mokytojai.

Joniškio dek.

35. Gaščiūnai. Šv. Stanisl. Koplyčia

Aplankiau 1920 m. 28 rugp. Sutv. 660 Kun. Flo. Žilinskis.

Klebonas žemės 34 des.

Aplankiau 1924 m. 7 birž. rytą. Sutvirt. 46. Bažn. ir Kleb. trobesiai tai-somi.

Įgijo: 2 naujas kapos. arnotas, pusku, naujas Širdies Jėzaus altorius.

baldai ir pranc. Tretin. Sodal. pavasario d. sk.

per Mišias žmonės pritaria vargonams, gražiai giedojo

piršuoso delgo. per Konkeletas ir draugijų atstovai.

Joniškio dek.

36. Rudiškė. pirm. bažn. st. 1770 m.

Med. išpuošta iš Jokubo bažn. perst. 1868. rugp. Kl. Pacevičiaus.

Aplankiau 1920 m. 29-30. rugp. Sutvirt. 450. parap. 1900. žemės 18 des.

Klebonas Tadas Pranaitis (-evičius) maldingas, ne didžio proto.

Aplankiau 1924 m. 28. geg. ryto. sutvirt. 350 as. Gale 1920. m. toj bažn.

prieglaudos parap. titulas: veikia ir pr. Tretin. virš 100 sodal.

Pavasarinkų. Gyo kai kurios. Kapai prie šventoriaus.

37. Pasvitinys. Bažn. st. 1459.

Mūro klebonija išst. buv. kleb. Živatkausko. parap. 8648.

Aplankiau 1920 m. 15-16. rugp. Sutvirt. 2100 asm. Kleb. Juoz. Žilinskis,

buvęs Zarasuose klebonu-dekonu iš lenkai palaikęs lenkų politika.

Atrodo gražio išvaizdos mo, protu, tokis žmogus. Zarasuose gi, no-

rėdamas pakenkti rusiams lietuvių reikalų atstovui Dr. Bukontui

parašiuto Gubernatoriui neva mo rusų-starovierų-f. ištiva pa-

dėjęs parašą ant Dr. Bukonto denunciacija. Kad šitai neatsitiktų,

nybe karp. rusų ir katalikų vietos gyv. ir prašė Gubern. kad Dr. Bukonta

iš Zarasų iškeltų. Gavęs iš gubernator. nuorašą šita denunciaciją Dr. B.

~~papras~~ [pranešė] p. Tumenui dabart. Teising. ministeriui, kuris ją nufotografavo

kelionės ges. iš kurių Dr. Buk. vieną prisiuntė Vyskupui Cyrtautui

Kaipo pasvitinio klebonas, kun. Žilinskas bažnyčia užlaikė švariai

tvarkoje. surinktas 1500. bl. iš vienuolių, 80. abst. nenilu, 300. Gyvų kai

Altorija reikalinga didžio remonto, kuri pažiema padaryti

dabart. altar. kun. Švegžda.

Aplankiau 1924 m. 5-6. birž. Sutvirt. 226. Bažnyčia iš oro išbaltinta.

Šventoriuje atnaujintos Kelio Kr. stacijos. Komunikantai perma-

ži, bet ne dalijama darbo dienomis, ar duodama vėlai.

Prieglaudoje užlaikoma 15. vargšų. Eina par. 11. mokyklų. Katal.

labrolių, gaunama 200 eg. Klebonas Žilinskas 65 metų, atrodo

didžiai pavargęs. Ir pr Tretin. per susirink. pamokslo ne sakoma.

56

Joniškio dek.

57

38 Lauksodis.

Šv. Alojzo med. bažn. st. 1762. Tėvų jėzuitų iš Rygos.

Aplankiau 1920 m. 8-9 rugs. Sutvirtin. 900. Kunigas Antanas Skirderis, buvęs Stalgėnų klebonas, išstatęs čia gelž. mūro bažn. ir keletą namų. Pilnas kilnių sumanymų, tik juos įvykdinti nepajėgs, apyskaitų tvarkiai neveda. Parap. 1700. Įkurta pava[illegible] dr. 60 narių; Gyv. Rož. kuopelė. Klebonija sveikai nauji; dviejų [illegible] špitolė reik. remonto. Tretininkų apie 70 ar. Vaikų 4 nuolatinės. Žemės 17 dešimt.

Aplankiau 1924 m. 4-5 birž. Radau išstat. naują špitolę. Įkurta ši Sakr. brolija. Sutvirtinau 72 asm. parapijoje esa 100 [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible] bedievybė. Reikalingas uolesnis, sumaningas ganytojas.

Joniškio dek.

 39. Žeimelis. Ši pietros ir pavido mūro baž. st. 1878 m. dr. petrauskis.

Aplankiau 1920 m. 7-8. rugs. Kun. Jons Melys. baigęs gimnaziją. bet ne gavęs išauklėjimo; valios. karštuolis, plepus, be takto, moka lietuviškai. perilgai raportavo apie tikyb. atšalimą, mišrias moterystes - savo parapijiečių.

Sąžiningų. 880 asm. Veikia vidur. mokykla. Žemės kleb. 8. desetin.

Aplankiau 1924 m. 3-4. birž. Sutv. 120. Kun. Ant. Vaitiekunas, gabus. švelnus. sumanus. veiklus, linkęs draugauti; veikti išvieno su liberalais.

Veikia pavasario dr. 50 n. Tretin. Šv. Pranc. Angelo Sargo - vaikų blaivininkų Ego Koi. Ukininkų S-ga. parap. 1662. Daugiausiai kovemiai; mažažemiai. po Ženklo Kerio liuteru tikėjime atšalę, perdžiaugiu kerimus Izsia per vizanakti.-

40. N. Žagarė. pirm. baž. ist. 1623 m. Karalius Žygm. III. Jai sudegus 1805 m. Kunigaikštis Zubovas išstatė bažn. iš akmens ir plytų. Kleb. Alekšandravičius apdengė bleta, prižiūrė zakristija. Kleb. Petrauskis išdėjo cement. aslakiuos ir t. t. 1914 m. Kleb. Rachauskas neapsiėmė išlaisyti lietuviškus giesmių nuo Keikalovo, kad būtų giedama su visais senovės lenkišk. barbarizmais

Aplankiau 1920 m. 30-31. rugp. Kleb. Vinc. Jarulaitis, geros noro; bet išvis blaškęs pusiliniais reikalais „Atlėjos Bendroves;" lenkiai negilas vaikščioti į šventumo ir tolus

Sąžiningų. 3876. as. - parap. 5230. Nekatalikų sodiečių 18 varsta i; bažnyčia ctr. Klebonija, mūro, perdžiūva, gret Naryšk parko. Yra vargšams elgetynas ir vaikučiams dienynas priglauda. ved. Nek Pras. pallotijonų Tarn. Kongregacijos Šv. Kazim. dr. 215. Vikaro Kazičiunko karštų energija kalal. labrašiui apremo meništa virš 300. Įkurta Šv. Juozapo Darbininkų dr. 115 n.; pavasarininkų 250, Šv. pr. Tretininkų virš 160., Ego Koi. 50 vaik.; parap. knygyna 500. knygų. veikia. Saulės dr. skyrius, kurio išlaiko vidur. mokykla. Blaivyb. dr. 450 n.
800 vaikų-abiti-neab.

Naryškino rūmuose. Kun. Latvis, grįžęs iš Rygos su 100 vaikučių, ikuro ir išlaiko pavyzdingą priglaudą. mokykla; turi koplyčią su Šv. Sakram.

Aplankiau 1924 m. 28-29. geg. Sutvirt. 140. Kleb. Dek. Kastant. Jardauskis, gabus, nors daugiau veiksnys, karštai veikia. Įkurta Katal. Mokytojų S-ga, Krikšč. Demokratų. Ukin. S-gos skyrius; Šv. Sakram. ir Krikšč. Mokslo brolijos.-

Švelnus. sumanus išsitenkinęs gražus. Pocius, pirkęs netoli Žagarės dvaro centrą savo automobiliu pavežė mane iš dekono, apsaugo visą dekanatą iki Mintaujų.-

41. Senoji Žagarė. Med. baž. ist. 1523 m.; dvar. Stanisl. Syčiavičius 1712 m. ...
dabart. muro bažn. pašvent. 1715 m. tit. Šv. Petro ir Povilo.
Parapijiečių 2658. Benef. žemes 60 des. ir daug pievų, kurie pastar.
metais ne moka nuomos ir kontraktų nebeatnaujino; Gyvena ant bažn. žemės
nuo 30-35 metų. Bažnyčia kalne, - klebonija atkalnėj

Aplankiau 1920 m. 1-2 rugp. Sutvirtin 1558. Klebon Juozas Noreika-sitkuolis, žemo išlavin.
Aplankiau 1924 m. 29-30. geg. Sutvirtin. .. Kleb. Romualdas Petronis, Teol kand.
iš Arkid. Mogiliov., progimnaz. kapelionas, doras bet be įtakos; mokslevius
parapijiečių beliko 1248; daug tapo priskirta prie Latvijos-Rygos vyskupijos.

42. Juodeikiai. Bažn. med. išt. rūp. Kleb. kun. Jarulaičio.

Priklauso 7 sodžiai, apie 800 asm. Išstatė klebonija, [illegible], [illegible] pagerinti kunigui žemes. – [illegible] Zeikli kun. šv. pilinas.

Aplankiau 1924 m. 29. geg. Sutvirtin 20 asm.

Rudenop 1924. atvyko čion klebonauti kunig. Mikas Miežinis.

Jonisko dek.

43. Skaisgirys. Bažn. st. Karol. Jono Kazim. tit. š. Jurgio

Dabart. nuro st. 1836 m. parap. 3400. Kapai tu ir klebonijai.

Aplankiau 1920 m. 2-3. rugs. Sutvirt. 1115. Kleb. Ant. Gorlauskis, valan. veiklus kaligrafas, dailininkas. Veikia ir parap. Tret. sąj.

Aplankiau 1924 m. 30-31. geg. Sutv. 60. Ikurta Blaivyb. pavasario drs. Parapijiečiai užsispyrę reikalauja iš klebono žemes kapams padidinti kuri ir bažnyčiai per arti klebonijos ir kitu gyven. triobesiu.

44. Kriukai

Dab. bažn. med. stat. 1792 m. parap. 3180. Bažn. tit. š. Laurinas

Aplankiau 1920 m. 6-7 rugs. Sutvirtinau 1064. Kleb. Jon. Domarkas, doras, protingas. Veikia 4. moky. klas. Gyv. Roz. Tretin. ir ... kuopelės. pavasarininkų 100 n.

Aplankiau 1924 m. 2-3. birželio. Sutvirt. 104. Klebon. Mykol. Karakaitis, gabus, nervingas. Tvarko apyrasius po + kl. Domarko triobesius. Ikurta Ukin. Są. sk. 5. mokyklos. padeda klebonui vesti. grįžęs iš bolševikų kolegijos kun. Rudis.

45 **Kaltinėnai.** pirm. baž. ct. 1416 m. DLKun. Vytauto. titl. Jono. Karthart pastatyta 1885 m. sudege. Kuop. Kleb. Mek. Beresnevičiaus laidumu dvar. Voiciechavičiaus iš parap. 1886. pradėjo statyti dabartinę mūrinę baž., pakonsekruota 1901. m. Vysk. Gyrtauto. parap. 6085.

Aplankiau 1919 m. 13–14. spalio. Sutvirt. 1600. Kleb. Adom Mituzas kietas, storkiūkas, o Marijonas doras, su parapija nesugyveno. Trioboms apžiūr. Buv. Kleb. Beresnevičiaus paliko 2000 rb. klebonijai statyti, bet Mituzas tam tikslui nieko nepadarė; bepalikęs savo popiežiaus tik 1560 rus. rub. –

Vikaras Kostant. Korakevičius baigęs gimn. nelaimingas pri alkoolio polinkęs, nervingas, bet apsukrus, sušaukė 400. jaunimo „Pavasario" dr.; ūkio kuopą sutvėrė, 200 blaivybės dr., Šiluvos Kat. Motinų dr.; Veikia parap. Gyvuoj. 300. n.; Liet. Pranc. Tret. 400. ar Komunikantai per metus: Spitalė persuna. Žemės 30 des.

Aplankiau 1923 m 19–20. rugp. Kleb. Juoz. Gudinskas; buv. Ariogal. Kleb. 70 m. amžiaus. švelnus. protingas, bažn. užlaiko švariai; bet Triobesius perstatyti nebepajėgia. Ikurta Ukin. Sa. Liet. Sokol. Krikšč. Motinų bros. Švelnus, doras vikaras Juozas Pletkus. Sutvirtinau 140. asm.

46. Varsėdžiai. pirm. b. ik. 1570 m. iš Koko v.

1804 Kaltin. kleb. Linkevičiaus perstatyta. Žemes 23 desėt.

Aplankiau 1919 m. 12-13 sp. Sakr. 278. parap. Tai ark. Leiser Bažn. atnaujinta 1910 m. Kun. Kaz. Saročenas, švelnus, energ. Darbo sudeginta klebonija ir kitus trio besim. parapija pradėjo naujai atstatyti; prielankumas bažnyčio atžymi dvarininkės ponios Felicijos-Marijos Burneikaitės, paaukavo 6 des. žemės tai bažnyčiai. Veikia 2. mokykl. per maži komunikantai Yra nesuorganizuotu Sodalicija. Su pranc. Tretin. kuopa.

Aplankiau 1923 m. 3-4. rugs. Naujas Kuratas Ant. Švedkys gerai sugyvena su ūkininkais, tik smarkauja Tretin., neskaito jiems pask. d. gener. absoliucijos, neduoda darbo dienom. komunijos. Įkurta Ūkin. S. sk. Nei Komit. nei Tarybos, nei Š. Sakr., nei Kryžio. Mokslo br. neįkurta. Pilnai dalyvavo pp. Burneikaitės ir [illegible]

47 Šilalė. Bažn. įkurta p. Oraido 1533 m. kita bažn. stat. p. Pilsudskio. Dabartinė mūro, got. st. didžio bažn. išt. 1903 m. rūpest. klebono kanonn. Pranc. Paceevičiaus, triusu jo paveduotojo-administratoriaus kun. Pranc. Kudžio. - parap. 7163. - Žemės benef.

Aplankiau 1919 m. 28-30 birž. D. 29. b. pokonsekravau bažnyčią, liti. pranc. [illegible] Sutvirtinau 2430. Veikia šv. Pr. Tretin. 430. Pavasarininkų 119. Klebonas naturalaus gero proto, sugyvena su parapijiečiais ir kunigais. Klebonija senutė, reikal. remonto.

Aplankiau 1923 m. 22-24. rugp. Sutvirt. 200. Tretin. jau suorg. sodaliciją. Ją vedėja p. Majab. rodosi sorop. dvasios. Blaivininkų dr-ėn 195 n. Moterų dr. 80; Ateitininkų 63; Ūkininkų S. 50 n. pavyzdingi komunikantai. Nei Š. Sakr. nei Kryžio. Mokslo br. neįkurta. Veikia vidur. mokykla 6 skyriai-pradinės. -

Altorijos namai nauji, stat. kun. Dichavičiaus. Alt. buv. Žigaržių kleb. Matas pelnonis dėl Tikybos vidur. mokykloje. -

48. Tubinai. Dievo Apvaizdos med. bažn. st. 1822 m. dvarininku Ignaco ir Teklės Jacevičių. Ji tvirta ir ledomi išvaitas netoli bažnyčios Kryžiaus kelio stacijos. Apylinkė graži pušynas, eglinas. Kapai - pamiškė; - Sodas. graži vieta. Tenai pensijonatams būtų apsigyventi. parapijiečių 1336. žemės 15 da.

Aplankiau 1919 m. 30-31. birž. Sutvirt. 562. Kuratas Domin. Dundulis, „pacienas,“ maldingas, mikraja garbdomas. per mažai komunikuotas.

Aplankiau 1923 m. 21-22 rugp. Sutvirt. 30. Brolija, draugija atskirai nuo Šilalės ne įkurta. Klebonijai statyba pamiršta. medžiaga parapijiečių norėta gauti parapijai, bet atsisakius klebonui pasi- vadeli piliavos, - parapija liko ne įkurta. Dekanui įsiklausius kas tiek piliavos. keli graži sarikai, ne reikia, nenorime sekvizicija naujų priimti;“ - kiti lylėjo, šypsojo - ir pertai pavirdo pilotas.

49. Girdiškė. Med. bažn. 1782 m. buv. stat. p. Adomavičiaus
Dabart. mūr. pradėj. kun. kleb. Juozapas Čerkeliauskas
Aplankiau 1919 m. 9-10 rgp. Sutvirt. 984 asm. Veikia 2 mokykla
150 narių Moterų dr., 60 Tretinink. pr. Kleb. mėgsta alkoho-
lį: geras, gabus pamokslininkas; pasigėręs daro skandalų.
šautuvo pavojingi šūvių varnas klebonijos sodne.
Aplankiau 1923 m. 4-5 rugs. Kleb. kun. Saičiūnas, atkeltas iš Var-
sėdžių baigia bažn. mūrą konsekracijai. Ikurta parapija
iš Ukrinkos dr. Veikia Š. Sakram. Mirgės br. Gyv. kož. 150.
Buvęs kleb. Čerkeliauskas ant bažn. paaukotos žemės bei klebo-
no Čerk. vardu užrašytos žemės, su parap. pagalba, išstatė pri-
vačiai bažn. namus, bažn. tarnams; išduoda juos nuomos
teisėmis zakristijonui Radziui, su kurio šeima per-
draugiškai gyveno, - o nuo Čerk. tuo namus savinas
parapijiečiai 2460. Kapai prie bažn. Med. bažn. pakelyje nuo
[illegible] klebonijos; naujoja bažn. klebonija nuo ūkio senos
bažn. Sutvirt. Sakr. sutvirtin 90 asm.

50. Upyna. Pirm. bažn. stat. 1706 m. sudegė 1834 m. Dabartinė
ist. 1835 m. Mediz. šv. Jok., nuo 1913 m. turi par. teises.

Aplankiau 1919 m. 9-10 spalio. Sutvirt. 558. – parapijiečių 2210
par. kapai už ½ kil. Benef. žemės 46. des., prie klebonijos
či [illegible] 34 d., o 12. toliau piovonių. Kunigas J. Spulevičius, geros
širdies, gabus, nelaimė, alkoholio vergas. Buv. Kleb. Jgn. Spudas
atnaujino, padidino bažn. įkūrė 18. var. Gyv. Košonė.

Aplankiau 1923 m. 2-3 rugs. Sutv. 74. Įkurta Pavasarininkų. Krikšč. Dem.
ci Ukininkų Są-gos sk. Nei Komiteto, nei Bažn. Tarybos, nei Švento-
Tėvo jau Šv. Sakram. brolija. Kur paleikis delei gerųjų nebepakenčiamas

57. Pašilė. Bažn. stat. 1781 m. dvar. Jurgio Jucevičiaus, konsekruota
1809 m. Vysk. Kunigiškio Giedraičio. Žemės p. Jucevičius užrašė 36½ des.
1883 m. bažn. padidinta, 1912 m. koplyčia apmūryta

Aplankiau 1919 m. 15-16 spalio. Sutvirtin. 138. parap. 2650. Klebonas Juoz.
Masilionis, suktas, intrigantas. Dvaro Hušča - nesutikimai net iš
vargų perkelt valsč. magazino nebyloti iškart. Klebonas veda
bylą delei sklo. Vyskupas vaizdelį priimti koristo, klebonijos
atiduoti ant prašo negali delei Lituotsoro ikojų ramaliavno.

Aplankiau 1928 m. 18-19. rugp. Sutvirtin. 42. per mažai komunikantų.
Evangelija skaitoma der. pamaldose, senas laidas su korbarizmais.
Įkurta Blaivybės. Pavasarininkų. Ukininkų, Tretin. Gyv. Rož. Šv. Sakr.
nėra Krikšč. Motinų brolijos. Kariškas brolijas, draugijas vargiai
niekas nesirūpina. Komiteto, Bažn. Tarybos ne sudaryta.

Kaltinėnų dek.

52 Karklėnai. Med. baž. 15[illegible] 1,08.

Įsteigė bažn. dvarin. Ignotas ir Kliara Vaitkevičiai - Šukštas 1779 - perstatyta 1871; atnaujinta 1897. Parapija - 1596. Žemės 30 dešt.

Aplankiau 1919 m. 10-11. birž. Kunigas Ant. Strazdas, griežtas, energingas. Sutvirtinau 440. Vaikai priruošti prie Sutvirt. Sakr. Trinkevičiaus tvarkoje. Iki gelžk. st. 35 kilom. iki pašto 11 kilom.

Aplankiau 1923 m. 17.-18 rugp. Sutvirt. 83. Bažn. šaleitklas parap. titulas

Klebonas Jonas Jonauskas, švelnus, gabus, apsukrus, kultūringas. Gaila kad išvijo buv. Karklėnų dvaro, mėgėjas perdaryti altorius. Ko iš širdies jenos; tai jau sklandžiai sekasi.

Aparatai geri; labai gražus baldakimas, vargonai armo-nizg, komunikantai pavyzdingi; gražus giesmininkų choras. Veikia šv. Sakr. br. 116 n.; Ūkininkų S-ga; Trečiniai šv. Pr. 41. -

Bažnyčia, bažnyt. tarnų namai; - Šventor. mūro tvoros reik. remonto

53 Stulgiai. pirm. bažn. med. ant dabart. koplyčios 1798 m.
išst. dvarin. Matas Minmontas. 1903 m. ji sudegė.
Dabart. mūro, got. st. bažn. išstatė Kleb. Antanas Skinderis 1910.
Bokštai dar nebaigti. Pašventinta po 1910 m. 10 rugp. V. Gylaustas

Aplankiau 1914 m. 7-8 spalių; sutartinai 740 asm. Pasigedęs konsumantas Kleb. Jgn. Spudas paveldė nuo atlo vienas, kad buv. Kleb. (Skinderis) suvogdinęs parap. jam nepadedu baigti. Parapijiečiai atsisakė, sukele prieš klebonijos triukšmą. ant Kleb. Spudas. Padėjo jis nemalonu ir dabar, toksai būdas Kleb. Nemuniečių kun. Pacevičius. Sprg. apžiūrėtas Kleb. Skinderio vedamas buvo netvarkiai; jis manė kad parapija jam skolinga, likusi net 10,000. auksinų; parapijiečiai pripažino skolos pusę, galop tik 13000 rb. Antai kun. Skinderis sutiko ir pasirašė, gavęs visus parapijos vardu skolas vardu parapijos ištraukta, apmokėsiąs ir nepakiąs pretenzijos prie išstatyto Stulgiuose parapijai namus nebeturėsias. Parapijiečių 2903. Giedojo su karbor., ir vakar. graduas. smerčių. Buvo žemės 29. deset.

Aplankiau 1923. 5-6 rugp. Kleb. Ant. Stravinsk. Laukys karklenus kuratas. Sutvirtin. 74 a. Ikurto: Šv. Sakram. br. 107 n.; Pavasario 50 n. Ukininkų 8. drs. Vartoja par. Komitetas; Apytaryba ne renka. Jšbrukuotas kelias į bažnyčią. Korporalas padėtas ne švarus; Smilkalas kadugių šaknų. Inventorius pats brukas paradin.

Kaltinėnų dek.

54. Laukuva – pirm. bažn. medinė past. 1623 m. dvar. Tallato.

Dabartinė bažn. mūro išst. rūp. Kleb. Mato Norkevičiaus 1856 m., pakonsekruota 1883 m. vyskupo Paliulionio.

Aplankiau 1914 m. 11–12 birž. Sutvirtinau 1260. parap. 534 ūkininkai, žemės 30. des. Kleb. Napoleonas Butkevičius, maldingas, uolus, negilaus proto. T. kyb.: apas žmonise kovstas. Giedoje su vargonais „Žyvotas, graudus, smerčio". Veikia Blaivybės dr. 1060 narių pavasarininkų 142; Maldos Apaštalav. 1200; Šv. Pr. Tret. 116.

Aplankiau 1923 m. 4–6 birž. Sutvirt. 80. Buvęs kleb. N. Butkevičius išstatė klebonija, bet per neatsargumą merginos, dar joje nesuskurus sudegė. Kleb. rezignavo iš Laukuvos ir toliau; mirė Brolių Ordeno Kretingoje. Gaila, kad dalydamas savo turto gerinus tikslams neapmokėjo ištrauktas, statant klebonija, skolos 325 rb aukso, ir rūstaus parapijiečiai. Naujas Kleb. Jonas Steikūnas turi vargą ir sudegusios klebonijos skolas mokėti, ir naujai klebonijai lėšų pagaminti. Net ir kiti benefic. trobesiai reikalingi remonto. Ypač uk. ūkininkas. Darbo žmon. dr. su kartelija Baudoje. Yra parap. ir pavasarininkų knygynas. Gyv. kor.: 12 v. Ši bažnyčia vargonus selpti dr.; Blaivininkai iki 1500. Tretin. ir pr. iki 400 – Nei Kristaus Karaliaus, nei Šv. Šeimos br. ne įkurta.

55c Pačerė. Koplyčia ist. dvar. Jurgis Zaleskis 1781. [illegible] dvar. Juozap. Kaminskis 1868 m. kopl. padidino. atnaujino [illegible] jai 25 desėt. žemės. 1908 m. pristatyta bokštelis, [illegible] bokštas. Baž. medinė, be [illegible]. Trūksta [illegible].

Aplankiau 1919 m. 11. birž. [illegible] Sutvirt. 180. Kun. Juoz. [illegible].
buvęs Amerikos Kleb., geras, pabėgėlis, iš Rusijos.

Aplankiau 1923 m. 3-4 birž. Kun. Juozapas Bardzinas, naivus, draugas su gudrais, politikas; [illegible] Sutvirt. 22. Klebonija dengta šiaudų stogu. Bažnyčia švari. Kleb. geras pamokslininkas. Šeimininkė kultūringa. Baigusi Kauno namų ruošos ir virėjų kursus Antanina Mockutė. -

VI Kauno dekanatas. -

56. Katedra - Bazilika. Pradėta but. D.K. Vytauto šv. Petro ir Povilo vardu. pavesta vien. Augustijonams. Viduje rokoko, iš oro kaip but got. stiliaus. 1864 m. Rusų valdžios paversta Ž. V. prokatedra. Dekretu Congr. Consistor. 8 IV. 1883. Žem. Vysk. sostas perkeltas iš Varnių Kaunan šiton bažnyčion. 1894. pristatyta Šv. Sakram. koplyčia, 1895. pakonsekruotas did. altorius. 1921 m. 28 bal. gavo titulą Basilicae Minoris

57. Kauno Šv. Trejybes parap bažn..

58 Kauno Šv. Kryžiaus parap. bažnyčia. 1540. Dorota Nabava išstatė medinę
koplyčią, dovanojo mūrinį namą. 1685. kun. Kazim. Zaukovičė
išstatė mūro romant. stiliuje bažn. 1772. m. 7. rugp. prie jos apsigy-
veno Tėvai Karmelitai. Išstatė dviejų aukštų kryžiaus formoje mūro
vienuolyną. Aplinkui buvo miškas, pušynas. 1845. m. gegž. d. vienuolynas
rusų valdžios panaikintas. Bažnyčia atidavė Kar. valdžia. Flaitylas
joje karo sandėlis čekauzas. Rūpesniu vysk. Motiejaus Beresnevičiaus
1881 m. 17 d. kovo Caro įsakymu bažnyčia su greta esanč. mūro namais
grąžinta vyskupo žinion. Kunig. Pranc. Bulkevičius atremontavo įve-
de pamaldas. Kleb. Petras Borovskis parsikvietė iš Tyrolio dailininkus
gražiai bažnyčią, altorius 1898 m. atremontavo.
Parapijiečių apie 6000. Veikia Darbininkų Šv. Juozapo, bur. Kleb. Kaz.
Olšauskio ikurta dr. Klebonu Mileikos ikurtos Šv. Sakram. ir Kūdikio Marijos

[illegible]

59 Švenč. Sakramento Kauno bažn. įst. 1666 m. maršalko Bielozoro pavesta Tėvams Dominikonams. Ilgus metus vienuolynas, mokykla. Rusų valdžia 1845 m. vienuolyną panaikino, atidavus svietiško išlaiko-bažnyčia pavesta stačiatikių dvasiškijai. Karo metu 1916 m. vokiečiai okupavę Kauną, joje įkūrė pamaldas katalikams kariams. Po jų pamaldos buvo laikomos lietuviams kareiviams, drauge ir mokiniams. Nuo 1919 m. kareiviams pamaldas įkūrus bur. turu salose, ir Mykolo Arkan. bažnyčioje, Šv. Sakram. bažn. paliktu išimtinai mokiniams.

60. Dangun Em. Marijos ẞ. 1410 m. Vytauto D.L.K. statyta mūro bažnyčia drauge su ... šalia vienuolynu pavesta Tėvams Pranciškonams. 1845 m. 17 geg. Rusų valdžios vienuolynas panaikintas, namai paversti miesto ligoninei, bažnyčia 1850 m. caro Mykolajaus I paliepimu atiduota stačiatikių dvasiškijos žinion, padarius tam tikrų remontų 1854 į vertus jąją stačiatikių pamaldoms, pavadinta „ ... нмснае церковь - Александро-Невскаго собора" (kun. Seminar. bažn.). Karo metu vokiečiai bažnyčioje padarė ~~bal...~~ sandelį. 18 baland. 1919 sugrąžinta Vyskupo žinion. Raštu Žemės Ūkio ir Valst. Turtų Ministerio p. Aleks. Stulginskio. Kapesnio rektoriaus kun. Bumšos bažn. tapo išvalyta; išpildžius bažnyčia ir dvasin. abrakcijos jėga naujo ten bažn. rektoriaus Juozapo Tumo surinktomis aukomis bažnyčia laiku kapitaliai atnaujinta, išgražinta paveikslai. 1920 m. dienoje Dangun Em. Motinos Šv. prasidėjo joje pamaldos. Įvestas Kr. kelio Kryžiaus stacijos, įgyta brangi išbalzavoti, monstrancija, kandelabrai, krikštui indas varinis, brangus žvandeli ir t.t.

61. Šv. Gertrudos bažn. Kaune pastatyta kunigaikštienės Gertrudos D.L.K. Vytauto giminaitės, apie 15 šimtmetį.

1750 m. kun. Povilas išlaidė prie jos gailestingųjų brolių koplyčia vienuolyną ir ligonims ligoninę. Kotiliams atsisakius, Metropolitas Siestrencevičius 1825 m. 2 sausio bažnyčią ir jos turtą atidavė gailestingoms seserims. 1842 m. 8 rugpj. Rusų valdžia visą ligoninę ir jos turtą paėmė savo žinion. Eminent. S. Congreg. Concilii dekretu 3/I 1922. № 5830/21 ir Žem. Vyskupijos Bažn. Turtų Vald. Tarybos išdavimu 23 sausio 1922 m. № 890. šv. Gertrudos bažnyčia su namais, žeme ir kitu turtu atiduota Tėvų Nek. Prasid. Marijos pr. Kongregacijai. —

62 Šv. Mykolajaus-baž.

63. Šv. Stanislovo Kostkos bažn.

64 Kristaus prisikėlymo. Žaliamo kalno. koplyčia.

Os: Širdies Jezaus. Šančiuose. mus. baž.

66. Šv. Mykolo Arkang. bažn.

67 Raudondvaris

Mūro Kristaus Dangun Ženg. bažnyčią baigė statyti 1855 m. grafas Benediktas Tiškevičius. Karo metu rusų kariuom. valdžia, norėdama tik numušti bokštą, visą bažnyčią nugriovė. Išvežta buvo virš 10000 rublių panaudos išvilkus dvaro buv. mūro degtų plytų griuvėsiai arklydyse.

Aplankė Vysk. J. Skvireckas 1920 m. 17 geg. - Sutvirtino 560 asm. Klebonija mūro. Namai ūkio ne ... bažn. Veikia 3 mokyklos. Parapijiečių 4400, daugumoje beturčiai, mažažemiai.

Aplankiau 1925 m. gegužio 21 d. Klebonas Adomas Glebavičius parodė labai iškilmingas sutiktuves. Veikia virš 400 narių Šv. Sakramento brolija, Gyvojo Rožinio 150 narių, Kr. Širdies Mokslo brolija, ir pavienė Tretininkų kuopa. Bažnyčios atstatymo darbas dar visiškai nepradėtas. Ir sugriautos karo bažnyčios net medžiaga ne pradėta rinkti. Sutvirtinau 1050 asm.

68. Vilkija. Bažn. įkurta 1540 m. Karal. Žygmo I. prie Nemuno kairėje vandenų kranto plaunant. 1770 m. bažn. liko perkelta į kalną. Jai 1892 m. sudegus, klebon. Stanisl. Bačkis 1908 m. išstatė dabartinę mūro-got. bažnyčią, mūro klebonija. Parap. 5868.

Aplankė Vyskupas J. Skvireckas 1920 m. 17-18. geg. 18 d. geg. pakonsekravo bažnyčią tit. šv. Jurgio Kank. Sutvirtino 2200 asm.

Aplankius 1923 m. 3-4. spalio. Sutvirt. 171. parapijoje daugumas bežemiai, mažažemiai. Visai grafas Ben. Tiškevičius valdė 18,000 dešimtinių. Veikia vidurinė ir 14 pradinių mokyklų. Blaivybės dr. 68 narių, Moterų dr. 124 n. Šv. Vinc. Labd. Dr. 63 n. išlaiko elgetyną. Saulės Dr. išlaiko Vid. Mokyklą, 2 mėn. Mokytojams kursus. Yra Ūkininkų Sąj., Darbo Feder. skyriai. Par. Komitetas, Bžn. Taryba Vyskupo patvirtinta. Pajamų-išlaidų knyga ne numeruota, ne patvirtinta. Yra ir Branc. Tretin. sodalicija. Šv. Sakram. br. pavasarininkų kuopa.

Kauno dek.

Ag. Babtai. Š. Petro ir Pov. med. bažn. statyta dr. Mleckas 1672 m.
perstatyta 1830; atnaujinta 1853 m. kleb. Petrusevičiaus.
Parap. 3578. lenkų-lietuvių. pamaldos: giedojimai šventad. paeiliui.

Aplankiau 1921 m. 15-16 geg. Sutvirt. 882. Kleb. Jonas Sudeikis švelnus, maldingas, katilingas. Bažn. švarioje tvarkoje. Šventorius aptvertas naujai parkanu. Klebonas gerai sutvarkęs, tik perdaug ypač trobesius. Bažn. taryboje dalyv. dvaro dvarininkas Milošev. Bažn. žemės 33 des. Veikia 4 prad. mokyklos. Blaivybės dr. Krikšč. Demokr. skyrius. Įkurtos Šv. Sakr. ir Krikšč. Mokslo brolijos.

Aplankiau 1925 m. 22-23 gegužio. Sutvirtinau 105 asm. Įkurtos jau Šv. Sakramento ir Krikšč. Mokslo brolijos; be to veikia III-ias pranc. Tretin. sodalicija Šv. Cecilijos dr. „Pavasario“ dr. skyrius.

Kauno dek.

70 Maniškiai

Bern. med. past. 1848 m. dvar. Zaleskis.

Parap. 964. – Yra parap. cirkulas. Kuratas Umbras-Červenska

Aplankiau 1921 m. 15 geg. Sutvirt. Sakr. suteik. 140 asm. Vaikų mokykla. –

Aplankiau 1925 m. 22 d. gegužės. Kuratas Žuromskis išsižadėjo prieš blai-

vybę. parapijiečių 964. pamaldos visos lietuviškai; tik Evangelija skai-

toma ir lenkiškai. Vaikų 1. mokykla. Iš parap. Teilinaka, Kvietėme

iš Š. Sakramento brolijos kuopelės. Sutvirtinau 65 asm. Dvarponė pa-

koše Korevyčs paaukojo bažnyčiai 66 dešimtines. Inventorius ne pa-

tikrintas parašais. Par. komitetas renkti bažnyčios.

71. Karmėlava. Pirmoji bažn. past. 1529 m. šv. Onos vardu. Karalius Žygimantas I. 1663. perstat. dvar. Syrucič; paskui 1768. vėl perstatyta, sudegė 1915: karo metu su visais padarais. Klebonija ir kitos trobesiai išvos ne su visu mūteliu.

Klebonas Kazim. Novickas išstatė naujus mokyklai, kurioje patsai gyveno ir kunigėlį talpino. Kurio medžiaga naujai bažnyčiai išstatė jų iki stogo. Užbaigė naujas Klebonas Juoz. Vilkas.

Aplankiau 1921 m. 13 rugp. rytą. Sutvirt. 314 as. parapijoje iki 4000.

Aplankiau Katal. Moterų Dr-ją ir kurta. Moterų Kultūros Dr-ją (Širdies Jėzaus Tarn. Kongreg.) vedamą Mergaičių ūkio Mokyklą..

72. Lapės. Bažn. ir parapija įkurta 1639.

1720 m. kastel. Lacki ??t. ir Jono bažn.

Kupesnio kleb. Andr. Rakovskio bažn. 1899. atnaujinta.

Parapijoje 2000. Žemės 40 des. Švento vas. sodnas.

Aplankiau 1921 m. 13-14. rugp. Kuratas Juozas Jasas, šaltas, karštai persiėmęs. Sutvirtinau 240 asm. Tyro bent virš 50 sužinojimu lietuvių. Išsiliejo ir Kuratas skaitė Evangeliją lenkų ir lietuvių kalba, per mišias giesmes pamokslas sakyti lenk. ir lietuviškai. Lenkai kiek triukšmo, galėj. nuoramino. Bažn. reikalinga remonto. per Komit. Tvarkos Vyskupo nepaskirta. Pajamas išlaidas sąskaita ne suvesta, parapija ne patikrinta kokia jų kasa vaiz. Alsindo vaik. 13 mėtų dar pri. ??? ne prirašytų, ne pranešta.

Kauno dek.

73. Rumšiškė. prom. bai. Arkiv. Karol Vladisl Jogailos.

Dabart. bažn. medinė, statyta 1739 m. stovi miestely, kraštą para-

bijos. atstu nuo Kl. m. todėl 12 varstų. parapijiečių 4600.

Aplankiau 1921 m. 11-12 rugp. Sutvirt. 2810. Kleb. Jonas Jurevičius.

sveikas, geru noru. Bažnyt. žemės eina 70 des; be to dar 20 des

miško. Klebonija kolne, atstu nuo bažn. 38 metai kaip tam-

ke Vyskupas.

74. Pažaislys.

Aplankiau 1921 m. 11 rugp. Sutvirt. 63. Atlikau priem. noviciatan išvalnas-

Sraūnis Lesen Onos parnorlas giesm. choras.

Aplankiau 1924 m. 15 rugp. priimtu noviciatan; o kitas jau prie profesijas

prileistas.

VII Kedainių dekanatas

75. Kedainiai – šv. Jurgio mur. baž. stat. leidimu Ordeno Kryžiuočių dar prieš krikščionyb. Lietuvon įvedymą.

Aplankiau 1920 m. 10-11. birž. Sutvirtinau 4750. Klebonas Dekan. Kazim. Prončkelis. Teol. Mag. ir kun., o trys dvilektikos Parapijiečių 4015: Klebonija mur. Didis sodnas. Į šventoriaus kalną nuo miesto įtaisytas cementinių plytų laiptai Bažnyčioje pridėd. pamaldos paeiliui lietuv. lenkiškai.

Aplankiau 1924 m. 28-29. rugp. Sutvirt. 234. B-ž Tarybos nariai nuo prieškarios atsisakė. Pajamų-išlaidų knyga ne numeruota, ne persiūnėrota, vedama be tikros tvarkos. Per pontif. Mišias giedojo tik vargonininkas. Choro ne primosta. Monstrancija apnudijusi, pajuodavusi. Kortelės sutvirtinimui ne sulig dvilobiam dvitruke. Įkurtos šv. Sakr. ir Krikšč. Mokslo brolijos

76. Kedainių šv. Juozapo bažn.

Dabart. med. bažn. st. 1704 m. Tai paraf. cerkleica

Aplankiau 1920 m. 11-12 birž. Sutvirt. 1115. Klebonas Jonas Meš-
kauskis, lenkas. švelnus, gabus, žmoniškas, vitaus biznierius.
bet iš dozus kunigas. Klebonija sena, didis sodnas, žemės 30 des.
pajamos-išlaidos sąskaita tvarkoje. Pridedam pamaldos
pusiau lietuv. lenkiškai.

Aplankiau 1924 m 24-30 rugp. Sutvirtin 141. pašvenčiau varpą
vardu šv. Juozapo. Tikyb. apas gilus, gyvas. Parapijoje
esa 2492. Man kalbant Vyskupui lenkai-parap. raštke
švelniai, net ir širdingą pagarbą. Jiezio šv. Sakr. brol.
Blaivybės, pavasario dr., Mergaičių kunigai..
vargšų šelp. dr. bendra abiem parapijom.

77. Vandžiogala. Pirm. bažn. st. 1655 m. leidimu dvar. Karolio Kosakovskio.
Sudegė ji 1817 m. Pastatė naują med. 1826 m. Kleb. Mykol. ~~Viršillo~~ karalaus-
Kleb. Mykolo Viršillo
padidino presbyterija, pristatė bobnycią išbaltina 1882 m. Dabart. Klebon. Vincas
Mockus 1914-17 m. bažn. atremontavo. Titul. šv. Trejybė. Paraf. 3912.

Aplankiau 1921 m. 17-18 geg. Sutvirtin. 925. Einant iš bažn. klebonijon, žydų
mokyklos buris vaikų, gražiai pasipuošę, mėlinais kaspinais, sveikino
hebrajiškoje kalboje Lietuvos Taut. hymnu. Laike užpuolimo Vilniaus
lenkų jenerolo Želigovskio, Vandžiogalos lenkai laike parnešė lenkams raštu
800 su arklių. Klebonas Mockus, geras, širdingas, paverge savo
šeimininkės-pirmiau Morozovienės, nugi Elenos Skrgailytės
baigusios gimnazijas; abidvi lenkės. Klebonijoje laiko lenk. mokykla. Parapijoj
senai kalba dar lietuviškai.. bent nekuriuose kaimuose.

Aplankiau 1928 m. 24-25 d. geg. Buitkonu kaimas - 1½ v. nuo Vandž. sutiko ir lydėjo per
kaimą ... jaunimas ... ; ...
Vandžiogaloje žmonės sutiko ... širdingai. ...
paankšti bažnyčiai nekurie naujų dalykai. ... Švento šv. Sakr. brolija
... naujų Pajamų-išlaidų Kurijos pagal knygą. Veikia Blaivybė.

Kedainių dek.

78 Labunavas.

Med. Dievo Apveizdo baž. išt. med. 1749 m. dgr. Ign. Zabiello. perstato ja 1812 m. Onufras Zabiello. Atnauj. ale 1855. paraf.

Aplankiau 1920 m. 10. birž. Sutvirtin. 1041. Kleb. Myk. Vėžys. Ui lai; kad padėjo „Šaulių Saj. skyrių organizuoti, gavo iš lenkų anonimą: „Ksiądzu Vežu precz, won, judaszu z Labunowa jak najprędzej; ostatni termin do 1. lutego. i nie śmiej dłużej być, bo dostaniesz kula albo bomba że i flaki rozpryskane będą!" pašto parenkt. Kedainiai. Kalba žmonių mišri: liet. lenk. Žemės 20 des. dirb., be to dar 30. desėt. miško. Bažn. švarioje tvarkoje.

Aplankiau 1924 m. 27-28. birž. Sutvirtin. 95. Klebon. Vaclov. Dombrauskis, švelnus, veiklus, sekinonkas. Šeimininkauja sesuo, baigusi gimnaziją. Bažnyčia, varpnyčia, šventoriaus aptvaras reikal. remonto. Kapinių apt. mūras vietomis išgriuvęs. Kelias į kapines duobėtas. Giedoje nesutardami. Pastatytas naujas klėtis su rūsiu, daržinė. Par. komitetas, Taryba Vyskupo ne patvirtinti. Veikia Tretininkų, Šv. Pranc., Gyvojo Rož., Pasaulininkų, Ūkininkų Sąjungos par. –

79 Josvainiai. Visų Šventų bažn. med. ist. 1590 m. Zigmunto III karal. ir kard. Liuno Judyckio leidimu. perstatyta kun. Kolyzinskio iš parap.

1903 m. Kleb. Jonas Novickas išstatė naują mūro got. st. bažnyčią.

Aplankiau 1920 m. 6-8 birž.. 7 birž. pakonsekravau bažnyčią. Sutvirt. 3133.

Buv. Kleb. Novicko padirbdinti gražūs altoriai.

Dabart. Kleb. [illegible] Gudavičius švelnus, uolus, veiklus. Parap. 7681.

Veikia 6 [illegible]. 100 [illegible] Tretin. 70 vain. Gyv. Rož.

Aplankiau 1924 m. 25-27 birž. Sutvirt. 210. Nuo 1920 m. galo Kleb. Pranc. Vaišlauskas, švelnus, veiklus. pastatė naują špitolę su sale susirinkimams. Bažnyčią iš oro ir vidaus aptaisyta. Atnaujinta viduje klebonija. [illegible] Šventoriaus [illegible]. [illegible] Veikia pavasarininkai. Ūkininkų Blaivybės dr. Tretin. Švenč. Sakram. ir Krikšč. Mokslo brolijos.

Kėdainių dek.

80. Panevėžiukas. Mūro bažn. ist. 1747m. lėšomis p. Siručio.

Aplankiau 1921m. 16 geg. Sąvirt. 328 ar. Klebon. Julijonas Lavrynovičius, bažnyčia nuo Krakių. Minsko vyskupijos pabėgėlis. pamokslai gėdijimai turi būti pacilimi - lietuv. ir lenkiškai. Kun. Lavrynovičius vengė lietuviškai pamokslu sakyti. Gal paveikė į jį dvarin. Marijonas Babianskis, vedęs dvar. Oną Korevičię, karšti lenkai.

Aplankiau 1928m gegužio 23 d. Sąvirštinau 52. Klebonas Ambrazi pastuku - nesenai atvyko; nesuskabo ko gero padaryti. -

87. Dotnava.

Muro bažn. stat. Jono Brastauskio. Tėvų Bernardinų vienuolyn.

Aplankiau 1920 m. 12-13 birž. Sutvirtinau 2330 as. Klebon. Benediktas Laukaitis - pačeivas. pasivus. ne veiklus. kunigas doras; rimtas per šv. Antano atlaidus - 40 val. [illegible] pontif. Mišiose giedojo nuobodžiai tik vienas pats vargonininkas. Visi giedojimai tik lenkų kalboje, lietuviškai pamokslai sakomi tik per atlaidus. Veikia 3 lenkiškos ir 2 lietuv. mokyklos. Vikaras Rickevičius taipogi „pačeivas"; ne veiklus. Parapijiečių 5000.

Už 3 varstų yra Agronomijos mokykla. Technikumo Chemijos mokytojas Ruokis sudarė lietuv. chorą.

Aplankiau 1924 m. 30-31 rugp. Sutvirtin. 104. Nei Komiteto, nei Tarybos. - Tretininkės Sodalicijon nesusipiešta. Dar nejauku. Nors lietuviai sudaro trečdalį parap. Klebonas net Ūkio Mokyklos mokyniams per jiems skirtas Mišias neleido lietuv. giedoti. Net po lietuv. pamokslo - Klebonas užgiedodavo: „Anioł Pański" lenk. Trakyta kas 3. sekmadienį; visas giedojimas buvo lietuvių kalba. Įkurta Šv. Sakr. brolija.

82. Šlapaberžė. Mūro bažn. st. 1861 m. p. Girlaukio.

Aplankiau 1920 m. 14 birž. Kuratas Žuromskis, alkoholio magijas, skandalistas. Tikroko kunigo dvasios p. Kudirka. lietuv: simpatikas

Aplankiau 1924 m. 14 birž. Kuratas Ant. Racevičius ligustas. Tvirtai naujo klebonija. Sutvirtin. 30.

83. Apytalaukis. Mūro ir plytų ir pov. bažn. st. p. Šukštos plytų 1635 m.

Aplankiau 1921 m. 19-20 gegužės. Sutvirtinau 150. Klebonas Titas Šukšta-gimęs 1845 m. Žemesnė dar Tvirtesniai aplaistė. 3155. Nei mokyklos nei vargoninko. nei draugijų. Atly graperi Zabiello. Ikurta klebono gitonumo klebono pagelbininko Šv. Sakr. brolija.

Aplankiau 1925 m. 25-26. gegužio. Sutvirtinau 23. parapijiečių: 2826.

De facto Klebonas Boleslovas Vegele, - nors oficialiai juomi skaitosi dar buv. kleb. Titus Šukšta. Veikia Šv. Sakram. brolija su 90 narių, 2 mokyklos. Buv. kleb. Šukštos bažnyčia švariai atnaujinta.

84. Lančiunavos. Muro bažn.-dvaro p. Kognovickio stov. Lenkų

Aplankiau 1921 m. 20 geg. Sutvirt. 128 as. Apylinkes sodinus žmones kalba lietuviškai. Vysk. pakluliono 1904 m. 16. rugs. duotas Apytilankes Klebonui įsakymas: Niniejszem polecam Ks. Proboszczowi w czasie czterech odpustów w Lanczynowskiej kaplicy (św. Stanisława Kostki, św. Stanisława Bpa, św. Kazimierza i Matki B. Wniebowzięcia) czytać Ewangelję i śpiewać Suplikacje po polsku, reszta dodatkowego nabożeństwa musi się odbywać po litewsku. Dan w Kownie 1904 r. 16 dnia września №1890."

85. Šventybrastis. Kristaus persim. med. baž. d. 1774. p. Zavišos Ignaco pastatyta 1870. p. Jonavskio. Liudvikas Jankauskas padidino, prijungė iš šono muro koplyčią ir zakristiją. Iki 1857. m buvo dvaro koplyčia. Dabar filija be cirkulo, be ribų. Klebonija persenusi.

Aplankiau 1921 m. 20-21. gegužio. Kun. Kastantas Kuprys, nelabai neturtingas. . T. Kyb. žmonių apie gyvas. Veikia 2 mokyk., pavasario, Moterų dr-gija Kat. Šv. Sakram. br. Sutvirtinau.

Aplankiau 1925 m. 26-27. d. gegužio. Sutvirtinau 39 asm. Karolis pilnas Kubilius neseniai paskirtas. Karo metu būdamas Rusijoje paruošė didžiu bakį pamokslus lietuv. sekmadieniams, šventėms ir prakalbas. Parapijonų 1,400. Veikia 2 klasių mokykla, sifrano. Tretininkų 25 asm. Šv. Sakram. brolijos 100 narių, pavasarininkų 78. Klebonija persenusi.—

86 Surviliškis. Bažn. med. st. 1640. Vysk. Jurgio Tiškevičiaus pastatyta 1791. Kleb. Juoz. Z. Čerto, 1892 m. atremontuota.

Aplankiau 1921 m. 26-27 geg. Sutvirtinta 740 as. Kleb. Boleslovas Bėžėlis, veiklus, neaiškios išvaizdos, žmoniškas, bangs prie socializmo palinkęs. Bažnyčia atnaujinta. Buv. klebono Landsbergio išstatyta klebonija dar netinkuota. Sena benef. žemės . Didž. Žarasonio klebon. atkalnėje sodm. Bažnyčiai ponumui „Jokūbo aleja"- pr Dambrauskis pamėgta ja vadintinėti: pasirašęs 4567. Veikia 5 mokyklos. Šyvtos. Pavasarinio dr. Buv. kleb. kan. Landsbergio senas senutė karšinasi klebonijos kambary - pasiprašius savo dvarponiui pr. Kudrevičiui, lietuvybei priešininkas.

Aplankiau 1925 m gegužio 27-28 d. Sutvirtinau apie 60 asm. Klebonas Stanislovas Tatmanas, valus. karštuolis. Veikia pavasarininkų 150. L. Katal. Moterų dr. 90; ir Pranc. Treč. ordino sodalicija 70 n; Ūkininkų Sąjungos skyrius. Bet esti čionai ir priešk(atal)ikyb. organizacijos: social-demokratų, valstiečių liaudininkų, Žaunierių, Dauguma šių organizacijų nori drauge skaitytis ir gerais katalikais;

87. Paberžė. 1787 m. dvar. Šilingas pastatė mažą šiandien kleb. koplytėlę. Kapelionas gyveno dvare. Prieš lenk. sukil. išstatytas kunigui namas. 1863 m. dvar. Šilingas liko zam. ištremtas. Kunigas liko be išlaikymo.

Kun. Talmontas padidino bažn. sutvarkė Trisbernis.

Aplankiau 1921 m. 25-26 geg. Sutvirt. 425. Kun. Ad. Karpavičius svetimas, ne klier., iškalbus. Trisbernis permatė uno vyskupo aplank. Veikia dvaro namuose mokykla. Gyv. Rož. pamaldininkų kuop. Įkurtos Šv. Sakram. ir Kryž. Mokslo brolijos. Parceliuojant dvarą, bažnyčiai paskirta žemės 20 desėt.

Aplankiau 1925 m. 28-29. gegužio. Veikia Šv. Sakram. 222 narių brolija. Kryž. Mokslo 30 narių; Pamaldininkų 55 n. Šv. Pranc. Tretin. 41. Ūkininkų Sąjungos 65. nariai. Įtaisytas naujas brangus altorius Šv. Sakramento, Širdies Jėzaus, Šv. Pranciškaus. Šventoriaus naujai aptvertas; kapas naujai aptvertas.

88. Baisogala – pirm. bažn. st. 1539 m. Karal. Zigmanto I. Šv. Kryž. [illegible] 1774 m. sudeg.; antra med. b. past. kun. Sosnovskis, parap. lėšomis. Dabart. mūro ir [illegible] bažn. st. Vlad. Komaro 1882 m. [illegible]

Aplankiau 1920 m. 18-19 birž. Sutvirtinau 2170. Kleb. Dekan. Vincas Butkus svetimas, dievotas, doras, be ypat. energijos. parap. 4[illegible]8.

Bažnyčia klebonija tvarkoj; komunikantai permaži. Siedyjo be barbonizmo. Veikia 5. mokyklos. Gyv. Rož. pavoravio. Malonu dr. Dvasp. [illegible] nebuvo Baisogaloj; [illegible] dalyvavo valstiečiai parap. organiz. atstovai.

Aplankiau 1924 m. 9-10. rugs. Sutvirt. 125. parap. 4603. per Komitetas – Bažn. Taryba Vyskupo nepatvirtinta. Klebono paskolos formoje padengtas bažn. remonto deficitas komiteto protokolu nepatikrintas. Įkurta Blaivininkų. Ūkininkų dr. Tretin. Šv. Pr. Sodalicija. Kryž. Mokslo brolija. 7. 8. 24.

Kražių dek.

89. Pociuneliai. Šv. Jono krikšt. m. d. baž. st. 1805 m.

1875 m. padidinta; 1909. pagražinta; perp. 2 bok. arkalo Tesemui

Aplankiau 1921 m. 24-25 geg. Sutvirt. 395. Kunigas Petras Paškonis. alkoholio pergeres, skandalu daro. Tesl. Com. iškalbus; dar ne 18 desė. Lenkų kalboje skaitomas Evangelija; pamokslai lenk. tik per dd. atlaidus. Lenkas, siuvėjas Zapevskas - atvykusias iš Vilniaus, sugalvoto prozytkas antra, arbent 3. sveikuladoni ... lenk. pamokd. ir giedojimo. Surinkai vyskupui atvykstant. lenkai-bajoreliai išreiškė: „pewne nie wiadomo, może przyjdzie do nas pan Piłsudski nie Biskup Karewicz - przyjedzie".

Aplankiau 1925 m. 29-30 gegužio. Klebonas Dominikas Žukauskas. žemaičių bajorelis; šelmas, darė Verkia Šv. Sakramento ir Kristaus Mokslo Draugijos. Gyventojai ..., pasaarinintas. ir pranc. Tretin kuopelės. pamaldas pridedami ladkonas lietuvių kalba; per didesnius atlaidus po vėlivas sakomi lenkiški pamokslai.-

90. Palonai. Dievo Apveizd. med. baž. st. 1786. p. Kirkšvotskio.

Aplankiau 1920 m. 19 bir. Sutvirt. 300. Žemės benef. 26 des. orame
kuratas Adomauskis – socialistas. – Komun. kontai per maži.

Aplankiau 1924 m. 11 rugs. rytą. Kur Augustinas Adomavičius iš Mogiliavo
Arkid. švelnus, doras. atlieka socialist. pronokijo [illegible] įtaka.
Sutvirt. 24. Veikia 4. mokyklos. Gyv. Roš. Angelo Sargo. Blaivy-
bės. Kryžiaus Mokslo. Šv. Sakram. brolijos.

91. Krakės prm. baž. med. stat. 1478 m. Jai parem. 1768. [illegible]
taipgi. medinė. Ši sudegus 1892 m. pradėta stat. mūro baž.
Kleb. Vlad. Mikonio rūp. Tapo užbaigta 1905 m. Kleb. [illegible]
Jono. Konsekracijai dar nepaimota. Parapijiečių 6378.

Aplankiau 1920 m. 15-16 bir. Sutvirtin. 2525. Klebon. Vlad. Molodeckas gabus
protingas. išmokslintas, nelaime alkoholio pamegęs.. Klebon. didžioji sodras.
Veikia 4. mokyklos. ir vienuolių i Kalvarijos Kongr. vedama draugija
vaikų prieglauda. Yra Moterų dr. 185 n. [illegible]. Tretininkų.
Gyv. Roš. [illegible]. Harmoningai vaikas [illegible] skambint.

Aplankiau 1924 m. 2-3 rugs. Sutvirtinau 112. ar. Nuo 1922 Klebonu – buvęs Blaivy-
bės Centro pirmin. Kazim. Marma. Veikia 8. mokyklos. Įkurta
Šv. Sakram. ir Kryžiaus Mokslo brolijos. Kunigas, Tarybos Vyskupo pa-
klausti. Baž. inventorius ir Kasos knygos tvarkoje.

92 Kražių - Šv. Kotrinos Seserų Kongregac. koplyčia.

Bažn. mūr. buvo stat. 1845 m. vyskupo Jurgio T. Tiškevičiaus. - Sudegė 1863 m. Rusų valdžia buvo atstatyti neleidžia. Nugi stoka lėšų. -

Aplankius 1920 m. padariau vienuolyno kanon. vizitaciją. Viršininke Archangelia Macevičiūtė, lenk. vengė lietuvaičių, priiminėjo lenkes. „My chcemy tego elementu pozbyć się" iš viršinke kapel. Jonui Vidmontui, - perduot šiam lietuvaitę-kandidatę, nes su didžia puraga.

Aplankius 1924 m. 4 d. rugs. padariau tokią pat kon. vizitaciją. Perdėtinė Olilija Bogdanavičiūtė, be energijos, be savist. proto. Susirišusi su Brunsbergo prūsų vokiečių šv. Kotrinos kongreg. generaline Centrale, toji pasiuntė naujokių vedėja vokietę. Šita nežinojusi savo draugei - prūsei lietuvaitei išsitarusi: „Čia nebuvo tvarkos, kolei Generalė Motina nepristatys vokietės viršininke. Ji čion koloi prieš vokiečių kongr. Centr. valdybą nepareikalaus [illegible]. Kapelionas Kazim. Bumbulis, Kražių gimnazijos, dvasios direkt., prilinguos padėtis vienuolyno ūkis tvarkyti; bet prieš vokiečių kongr. prisirašė [illegible]; jo nuomone susirišimas neatneš dvasios naudos, o veda prie medžiag. ūkio bankroto. - Betgi iš vokiečių-lenkų lietuvių nem išauklėtų - būti nuo rijauto ir vienuolyno vedėjomis.

93. Pajieslis. Baž. st. 1857 m.

Tur. cerk. teisės. paraf. 2100. Žemes baž. der.

Aplankiau 1920 m. Sutvirtin. 900 as. Kuratus Antanas Gjonis iš Rygos vyskupijos

veikė 1. mokykla. Gyv. Rož. kuopelė.

Aplankiau 1924 m. 1-2 rugs. Sutvirt. 30. Kur. Ambr. Černiauskas, denunci-

juojamas apie [illegible] vagystes. degtinės darymą, [illegible] pinig.

Tėvelis [illegible]. darinie. špitole, aptarė klebonija, aptvere [illegible].

Ikure špitoles namuose mokyklą; Ikure Blaivybės. [illegible].

Ukininkų S. Darbo Federac. Dr. Katal. veik. Centrostytoje; Š. Sakr. Brol.

Krakių dek.

 94 Pašušvys. Bažn. stat. 1533 m. muro.

pastatyta 1798 m. kun. Strazdavičiaus. Tit. Visų Šventųjų.

Aplankiau 1920 m. 21-22. birž. Sutvirtinau; 2101. pamp.ycių

Klebonas Antanas Tyzylis. gabus, noris veikti; aukštesnio kolektyvumo

nelaimu negalus skolinti; pinigus. ūkiškai nulemus. veiki buvo.

ko to karštuolis. arti ypatelis. negus bylinėtis su parapijiečiais

net sakty budu. Bažnyčia švari; ūkis nuo klebonijos.

Sena benefeciją; grožius kleb. sodnas; Taromui pakalnėje.

Šventoriaus muras apirgs. Eidyjo su barbarizmais. Vankio

Sygkor. kuopelė. Si frane. Tretin 80

Aplankiau 1924 m. 8-9. rugs. Sutvirtin 80. Naujai padd. kupinas atkurtus

parvenčiau ką naujo dal. pos. kom. tat. Vyk. ne tvirtintas. Krik-

zyku neradote. Pajamų-išlaidų knygoti ne numeruota, ne-

pori niūrmota, balansai nesuvesti. Nei Šv. Sakr. nei Kryžių Mot.

Brolija neikurta..

Altorija apleista, nuvilnota.

Krakių dek.

95. Šaukotas. Bažn. iš Tęsyb.-med. st. 1773. Dvar. Simono Kerdbavičiaus

Aplankiau 1920 m. 23-24 bir. Kuratas Juozas Šapalas, mezgėjas alaus-alkoholio, - aistrius energijos užsispyrelis. Sutvirt. nau 355. Išstatyti nauji molio tvartai, įtaisyti, aptvertas kapines, sumaž... didis klebonijos sodnas. Veikia Gyv. Rož. 10 kuopelių

Aplankiau 1924 m. 7-8. rugs. Sutvirt. 31. Kun. Šapalas mėgino atverti pa-vasarį naują kuopą, bet nepavyko. Tarpe savo lėšomis klebonijos kluoji dejuoja; didžiu parap. dalį prisijungė klebonai Šapalas 1932 sulaikytas parap. titulas.

96. Grinkiškis. Bažn. ... 1818 m.

parkiau 1774 murine ... longa; tik 1885 m. rūp. kleb. Aloj. Petke-vičiaus galutinai pastatyta visa bažn. iš mūro. Prižiedavo dvaras Białłozorui. Parapijiečių 3105; ju tarpe 618 lenkiškai kalba.

Aplankiau 1920 m. 20-21. birž. Sutvirt. 955. Klebonas Vlad. Slaboškas. Bažn. ir klebonijos tvarkoje. Veikia 4 mokyklos, Širdies Jėzaus maldos apaštalavimo Gyv. Rož. brolijos. Pirmas vis a vis dvarponiu Białłozoriu nes. Vidurkiniai sėdėjo ... valsčiui, parap. komit.; dr. ...

Aplankiau 1924 m. 5-6. IX. Sutvirt. 82. Veikia ... Tretin. Sod. ir Š. Šakr. brolijo-

Krakių dek.

97. Vosyliškė. 1782 m. įstt. koplyčia — pelum med. bažn.

Perkiam gavo titulą Grinkiškio altarijos — filijos. 1907 sulaukus

par. cirkulo teises. parapijiečių. Kuratas Klemens. Dabrys. sudelnus

Aplankiau 1920 m. 22-23 birž. Sutvirt. 835 asm. Veikia 1 mokykla

30 pavasarininkų 30, Gyv Roi. 5 v. parap. 2703.

Aplankiau 1924 m. 6-7 rugs. Sutvirtin. 79. Veikia 2 mokykl. Ukin Sa. Šv. Sakr. br

98. Šadžiūnai

Širdies Jėzaus med. bažn. st. 1812 m. 2806 parap. Klebonija prie kelio tarp

Kaimo Šiobeniu. Žemės 25. des. paaukavo p. Chrapovickis.

Aplankiau 1920 m. 17-18. birž. Sutvirtin. 1559. as. Kleb. Vaclov Dombrauskis

sudelnus. veiklus. ukininkas. Bažn. prid. pam. lietuviškai. Veikia 4 mo-

kyklos; Širdies Jėzaus ir Vardo Marijos 540. brol. narių; Turi knygynėlį.

Aplankiau 1924 m. 4-5. rugs. Sutvirtin. 168 as. Nuo 1923. klebonauja

Romualdas Šiliūnas. Veikia Šv. Pranc. Tretin. Krikšč. Dem. Ukin. Skyrai

IX Kupiškio dekanato.

99. Kupiškis. parap. kurta Karal. Žygimanto III Metrikų kny-
gos yra iš 1687 m. Senoji bažn. sudegus 1791. parap. pastatyta
naujoji medinė. Krist. Dangun Ženg. 1900 m. rūp. kleb. Janulevi-
čiaus pradėta mūryti labai didelė bažn. Užbaigta 1915 m.
karo sąvienoj pramušta siena, apnaikinti skliautai.
Klebono palivarko triobesiai sugriauti apkasams, ar sude-
ginti. parapijiečių 6315. Klebonas Antanas Bajoriūnas Teol. mag.
gabus, švelnus, pamėgęs pasivaišinti alkoholiu, kartais ir paloští.
Aplankiau 1921 m. 6–8. rugs. Į rugs. pakonsekruota bažn. Sutvirt. 2998.
Vaikų 233. Šv. Pranc. Tret. Sodal; Gyv. Roži 90 n. Blaivybės dr-jos
pavasario dr-jos; Moterų dr. 82 n. Yra parap. knygynas 300 kn.
Vargšai priglausti ubagynė. –
Aplankiau 1925 m. rugp. 18–20. d. Sutvirtinau 109. Veikia: Blaivybės
36 nariai, Šv. Pranc. Tretin. sodalic. 250 narių. L. Katalikių dr. 45 nariai
Gyvojo Roži 85. kuop. pavasarininkų 168. Šv. Sakram. Brolijos 293 n.
Krikščionių Darbo brol. 15 narių, Mergininkių moksleivių 130. n.
Abstinentų 80. pradinių mokyklų yra 7. Daug kas pada-
ryta ubagynei bažnyčiai, vienok daug dar reikia jai: Nebėra
nei sakyklos, nei vargonų, nei suolų. Ubagynas reikalingas
remonto. Inventorius dar ne parūpintas sulig instr.
Komunikantai permaži.

100 Šimonai. Med. baž. st. 1700 m.; perstatyta 1889 m..

Aplankiau 1915 m. geg. m. Sutvirt. 640. Kun. Ant. Paulinkas, [illegible], prieš vysk.

Baž. karo metu sudeginta. Paroch. 2915. Altarist. kun. J. Norvila

Aplankiau 1922 m. 1. 8. bir. ryte. Sutv. 237. Veikia 4 mokyklos. 60 [illegible]

sinodas. Gyv. Rož. 36 vard., 122. Š. Pranc. Tret. J. Kurta Šv. Sakr. brolija.

101 Alizava. Baž. stat. 1793 m. dvar. Antano Kasčialkovskio. 1850 m.

padidinta. per karą apdaužyta, bet jau atitaisyta. Nuo 1907 m. turi par. [illegible].

Aplankiau 1921 m. 5-6. rugs. Kuratas kun. Kaz. Mackus, švelnus, dievotas, ramus. Sutvirt. 1015.

Aplankiau 1925 m. 17-18 rugp. Sutvirtinau 44 asm. Kuratas kun. J. Šiulis

iš Antašavos čia atkeltas sunaikina geras katalik. [illegible]. Veikia Šv. Sa

kramento brolija su 62 narių. Š. Pranc. Tretin. 85 narių, Sodalicija.

Maldos Apaštalavimo brolija, Širdies Jėzaus platinasi intronizacijos

„[illegible]“ kuopa. -

Kup. dek.

102 Palėvenėlė. Med. bažn. st. 1803 m. Kazimiera Moigis. Karo metu sudegė klebonija ir kiti kl. trobesiai, bažnyčia apdraskyta. Seniau priklausė bažn. 20 des. ž. Kaz. kons. kuratas atsisakė tos žemės dvaro naudai, už tai gaudavęs ordinariją. Nagis dvarin. Pelėčius 1½ des. buvusio klungu. Kuratas Tilvos ir Teolog. Dokt. Symonas Šulte išvedė byla.

Aplankiau 1921 m. 6 rugp. pavesk. Sutvirt. 478. Kuratu vietoje mirusio S. Šultes Bronislovas Korakovski. Iš Mogiliavo Akademijos. Sielnum. bet ir kariautis be d.d. proto.

Aplankiau 1925 m. 18 rugp. Bažnyčia iš akmenų; 1924 m. apdengta ir ūkio skardą. Atstatyta klebonija, pastatyti klojimai, sodinė. Kuratas Stanislovas Baltrimas.

102 Vabalninkas. pirm. bažn. past. 1617 m. p. Valavičius; ji sudegė 1817 m. rup. kl. Emaliniavičiaus iš. dab. mūro bažn. vysk. Kossakowski jį pakonsekravo. Kleb. paulauskis padidino, pagražino. Vyskupas ji palda(?) konsekr. prieš 27 metu. Karo metu bažn. nudegiata; varpai Rusijon išvežti.

Aplankiau 1921 m. 25–27 birž. Sutvirt. Sakr. sut. 4307 asm. Kleb. Motiejus Kirlys sveikas, darbštus, ne didžios išmintės. Šalia vysk. dėdžio mirė, labai ištikimai. Geras vargonininkas Meškelis suorganizavęs chorą, ir dar orkestrą. Veikia šv. Pr. Tretin. 455 n. Pavasarininkai 256; Gyv. Rož. 435 n. Blaivybės 1000 n. Moterų dr. 80 n. Veda audimo, mezgimo dirbtuves, arbatinė. Šv. Cecilijos giesmininkų dr. 60 n.; Ūkininkų Sąj. Vartotojų bendrovė. Yra ir Labdarių dr. tik jis namai karo sudeginti.

Aplankiau 1925 m. 14–16 rugp. Sutvirtinau 2107 asmenis.

Parapijonų: 8178. Yra 12 liaudies mokyklų, viena mergaičių namų ruošos mokykla. Kaudasi kas kart tvirtu sąmoningu kataliku katalikai. Šv. Sakramento brolija turi 1070 narių, šv. Pranc. Tretininkų sąjunga 434 narius; Gyv. Rožančiaus 675 n. Krikšč. Motinų 14 narių; Pavasarininkų 418, 2 kuopos. Blaivybės dr. virš 1000. Šv. Cecil. giesmininkų gražus būrys. Maldos Apaštalavimo Sąjunga plėtinasi.

Labdaros šv. Vincento Paul. dr. turi vargšams nuosavus namus ir 5 ha žemės. Parapijonys mėgsta pakilnoti: bylinėtis. Ūkininkų Sąjunga turi banką, pieninę, vaisių džiovyklą, valomo punktą, sandėlius. Vartotojų bendrovė.

103 Antašavos. Šv. Jackaus med. bažn. past. 1792 m. Jucevičius Antašavos [illegible].
Dabartinė bažn. [illegible] 1862 m. kun. Rubačevičius. 1906 sut. atkalo teises.

Aplankiau 1921 m. 29 birž. Sutvirtinau 653. Kur. Feliciјonas Lialis, gabus, geras
noras, [illegible] pavyzdžiu; dvejoti; - impulsyvus. Parapijoje 1950
Žemės dar 1½ ha. Veikia [illegible] dr. Maldos Apaštal. Tretin. šv. Pr. Sodal.
Vyskupas lankęs šitą vietą prieš 40 metų.

Antašavos. Aplankiau 1925 m. 13-14 rugp. Sutvirtinau 53 asm.
Kurato Bronislovo Karakausko veikia Gyvojo Rožinio 12 nar.
šv. Pranc. Tretininkų sodalicija su 78 narių; Maldos Apaštala-
vimo 148 narių; Šv. Sakramento brolija turi 72 narius. Krikšč.
Motinų brolija turi 26 narius. Yra 3 mokyklos.
Kun. kuratas Lialis paskolinęs iš vaik. žmonėms daug pa-
[illegible] statyti medžiagos, kurios [illegible]
[illegible] atiduoti.

Kupiškio dek.

104. Salamiestis. Šv. Antano mūr. bažn. st. 1818 m. lėšomis grafienės Radvilaitės Morikonienės, rūp. kun. Mykolo Dr-vinovskio. — Parapija nuo 1808. — [illegible] 1915 m.

Aplankiau 1921 m. 28-29 bir. Sutvirt. 1069. Vyskupas lankęs prieš 27 metus. Kuratas Jur. Kirna — sveikas, veiklus, vertas svarsto. Yra parap. knygynas. Bažnyčia labai pelkėta.

Aplankiau 1925 m. 16-17 rugp. Veikia Šv. Sakramento brolija, turi 224 narius. Krikšč. Motinų dr. — 225 narius; Gyvojo Rožančiaus 15 rož.; ir pranc. Tretininkų 20; 3 prad. mokyklos; Pavasario dr. 55 narius; Ūkininkų Sąjunga turi 34 narius. Yra parap. knygynėlis su 300 knygų. Parapijoje 64 katal. laikraščiai. Sako tik, kad kuratas Kirna sveikata pakrikusi. Vertas vietos su vikaru.-

105. Pandėlys. Pirmut. bažn. stato 1665 m. Sedavas Rajeckis. Dabartinę Marijos vardo mūr. bažn. 1776. 1801 m. Ignotas Koščialkovskis. Karo metu labai nukentėjo. 1921-22 m. atitaisyta. Parap. 4405.

Aplankiau 1922 m. 5-6. birž. Sutvirt. 1066. Kleb. Mykolas Seižys, sveikas, uolus, veiklus. Bažnyčia be bokšto, be puošmenų. Kapai apmūryti tik kelias; kap. dabartis. Veikia 4 mokyklos, Pavas. dr., Šv. Sakr. brolija. Dolgomu karo nuvarginta dvar. Koščialkovskienė iš 9 valstiečių; jie taip buvo pavieni vyrėjai. Paleciuse apgyvendinta 4 ordinarčikai. Ponia ji leido apsigyventi tik oficinoje. O tempora!- Veikia Ūkininkų S-ga, Darbo Feder. ir k..

106. Kupreliškiai Bažn. pirm. dat. 1787 m. Kunigas apsigyveno 1804 m. 1901 m. gavo par. cirk. Teises. Tit. š. Mykolo. parap. 2323

Aplankiau 1922 m. 7-8 birž. Sakr. stiz. 92. Kunigas Jon Deveikis - kuras, galės verkiu ĩ pranc. Test. 50 namų; Sykiai 25: aw.; Stalas apkrautas torlaų..

Kupiškio dek.

Skapiškis

Senąją karo metu vokiečiai sugriovė. Šios altoriai nuo kleb.
1874. vienuolių Domininkonų statyta mūro bažnyčia, altoriai nuo kle-
bonijos; kit. iš Jackon. Buv. Domin. vienuolyno namai atiteko vals-
Aplankiau 1922 m. 3-4 kovo. Sutvirtin. 1088. Kleb. Mykolas Prijalgau-
skis, baigęs 7 kl. gimn. švelnus, prot. ugos., ne dvasiškai [illegible] vaikus.
[illegible] but [illegible]. Vokiečiai nudegino bažn. Ūbagas tebelaikomas
ger remontuo. Karo metu [illegible] sodžius nudegintas.
[illegible] vidur. mokykla. Išpažinč. [illegible] 350; Blaivininkų 168,
pavasarininkų 105. Gyv. Rož. Maldos Apaštal; Šv. Sakram. brolija
Klebonas [illegible] [illegible] [illegible] (Vedu Šilas it [illegible])

108. Palėvenė. Lavorinas (?) pėčrubulas 1676 m. 1 Vilat. Tėv. Dominiko-
nams mūro bažn. šv. Dominiko ir vienuolyną. Stil. baroko.
Rusų valdžia 1863 m. vienuolyną panaikino, liko klebonavo
Aplankiau 1921 m. 4-5. rugs. Sutvirtinau 860 asm. Bažn. žemės 33 hekt.
1881 m. Kleb. Klemenskas (?) vienuolyno triobesius sugriovė (?).
Kleb. Šileika atnaujino bažn., pastatė naujus vargonus.
apdengė stogą baltais (?) triobesius. Kleb. Jur. Laurinaitis (?), pabal-
tino bažn. dauge vienuolyno kambarius išlaiko, nes per karo
metų ligoninė. parapijiečių 2813.; nuo gelžkelio toli-
Aplankiau 1925 m. 20-21 d. rugs. Sutvirtinau 67 asm. Veikia šv. Pranc. Treč. Ord.
120 narių, Gyv. Rožanc. 280 narių, Ūkininkų Sąjungos skyrius 49. narių.
2 prad. mokykl. lanko apie 150. vaikų. Katalikų laikraščių ateina 82 egz.
Inventorius dar ne surašytas sulig dvasios instrukcijos, nepakitusių pa-
rodyis nepatikrintas. Bažn. Kasos knyga taipogi parodyti nepatikrinta
Bažnyčia iš oro, o vienuolynas viduje reikalingi remonto.

109. Selariai. Med. š. Juozapo bažn. st. 1868 m. p. parapijon.
1874 m. buvo perstatyta. Alt. š. Jokubo 25 lieps. Filija su par. Coloh (?)
Aplankiau 1921 m. 30 birž. - 1. liepos. Sutvirtin. 665. as. parapijiečių 1750
žemės. 3 desėt.; Nuo Salakų (?) st. 9 kilom. Klebonas Jonas Jucys. Tikras Dievo
tarnas: švelnus, tylus, darbštus, uolus; negiliai mokslus. Yra Konst-
ruota (?) Tarybos. Inventorius patikr. Tarybos parašai. Veikia Blaivybės
skyrius 82 n. Šv. Pranc. Treč. Ord.; pavasarin. 54. Šv. Sakr. brolija.
Aplankiau 1925 m. rugs. 12-13 d. Sutvirt. 33. Bažn. lubos iš didel. labai
apjuodavusios; reikėtų lubas pakelti, ventiliatorius įtaisyti.
Bažn. žemės tėturi iki 3. hekt. Reikėtų gauti iš valdžios bent iki normos.
Veikia jau Krikšč. Mokslo 52 n. iš Šv. Sakram. 60 narių brolija.
Širdies Jėzaus Maldos sąjungos 187 narių; Ūkininkų Sąjungos
skyrius turi 40. n. nuo bal. m. klebonauja kun. Bijeika. —
Aplankiau 1925 m. 12-13. rugs. Sutvirtinau 33 asm.: Klebonas nesenai pa-
skirtas kun. Bijeika, buv. pakrovojus (?). Veikia buv. kleb. kun.
Jucio įkurtos: Krikšč. Mokslo brolija su 52. n., Šv. Sakramento su
60 n.; Šv. Pranc. Tret. n. yra 46. Maldos Apaštalavimo ir š. Jėzaus
Širdies sąjungos 187 nariai; Blaivybės dr. 40 narių, pavasarininkų
tik 30. Ūkininkų Sąjungos sk. turi 40. narių. 2 pradinės mokykl.

110- Kuršėnai: Med. bažn. statyta Karal. Žygim. III 1622 (Valai) perstatyta 1842. Karo metu sudegė. pamaldos špitolėje

Aplankiau 1918 m. 25-26. spalio. Sutvirtin. 3215. asm. parap. 8314. Daugiausia bežemių, mažažemių. Dvarų parapijoje 65. Klebonas Jonas Novickis, silpnas, diplomatas, ne gelbi proto, bet didžio apie savo protą, todėl iš-manymo. Trys Jurgaičiai iš tolo gražiai gal maro bažn. Klebonija per seną karą apsiundyta.

Aplankiau 1924 m. 24-25. gegužio. Sutvirt. 500. Kleb. Ivanauskas. Neaišku, kuriuo laiku atsisakė buv. kleb. Novickis iš beneficijos varžų. per laiškus sunkiai. skaitlingas buv. klebono ūkis ir dvarininkas.

Naujai bažn. pašventinta 25 geg. pamaldos.

Iš trauzijos vertės pavasario kapelio; Mokslas iki 150 m. Bažnyčios.

Tretin. Gyv. Kat. priglaudoje 14 vargšų.

111. Micaičiai. Med. baž. išt. 1808 m. Pakleoski-Koziello.

Karo metu sudegė. Kun. Petravičiaus rūp. išt. nauja baž.

Aplankiau 1918 m. 26 d. spalio. Sutvirtinau 201. – Veikia t. mokykla

Aplankiau 1924 m. 26 gegužio. Sutvirt. 20. as. Kuratas Juozas Zinkauskis.

Kultūringas ukininkas, medžiotojas. Skundėsi parapijos, kad

žmonės per tankiai keliauja į turgus, apleidžia ūkį; ne kasa ravų.

drenuoja, darbuojasi be plano.

112. Šaukėnai. pirm. bažn. išt. 1496. Mykalojus ir Jonas Šemetos.

1763 m. perstatyta rūp. Kleb. Lelugavičiaus. pakonsekruota v. Sufr. Kosciu...

1911 m. po vizit. bažn. duotas atm. pamatas, bažn. atremontuota. Ji yra medinė.

Aplankiau 1919 m. 6-7 birž. Sutvirtinau 1560 asm. Parapijoj yra 5400. Dvasininkų

žym. Čapskis. Širskis. Bažnyčioj nieko gero nedaro Kleb. Jonas Stakevičius.

vikaras, prolingas. tvirto budo. Bažn. klebonija tvarkoje. pasveikino kapas.

Veikia 80. Blaivininkų, 60. pavasarininkų, turi knygynėlį. –

Aplankiau 1923 m. 13-14. rugp. Sutvirtinau 130. Žemės dirbamos 18½ dešimt.

pievų 10 des; folvarko 74 des. = 102½ des. par. komitetas ir B. Taryba pateik.

liko Vysk. Jkurta ir Sakram. br: 122 n., Darbo Federacijos 162 n. –

Dvarponis Šorskis pasveikino mane lietuvišku laišku, atsiimdamas negalis

Klebonijon atvykti. – Katalik. laikraščių 334. prenum. Skreickų Kod. ...

28. egz. ... 6. ... Naujųjų ... 26 egz.

Pakelyje aplankiau Šaukėnų organizacijų ... Jis ... veda ...

... ... Dimitro Zelenco dukteri. –

113 Vitrodi – Šiaukenų par. koplyčia, pašventinta 18 gruodžio 1924. –
Kaimo kapinėse rūp. kun. Ant. Ragaišinskio statoma bažnyčia. –

Kuršėnų dek.

114. Varputėnai. Šv. Antano med. baž. stat. 1792 m. dvar. Mato Jelenskio (iš žydų).

Aplankiau 1919 m. 5-6 birž. Sutvirtinau 440 as. Žemės 20 des. Į Šaukėnus 11 kilom.; Kuršėnus 14. Varto ūkiu parapijo. Parap. 2000 Kuratas Juoz. Laikus. švelnus, kultūringas, veiklus. Klebonijoj patikau ponas dr. Girdvainis su žmona, rusė, perėjusia katalikybėn.

Aplankiau 1923 m. rugp. 23 d. ryte. Sutvirt. 60. Kur. pitum Barkauskis iš Mogiliavo Arkiv., doras kunigas, be did. išlavinimo. Bažnyčia pridengta naujomis gontomis, gaila, kad ji per maža. Tikyb. apie žmonių gyvas

115. Gruzdžiai. pirm. baž. med. stat. 1759 m. kunigaikščių Radvilų. Ji sudegė 1891. Tada rūp. kleb. Rekiešio išstatyta dabartinė mūro baž. 2 bokštais. Parapijiečių 4340. Žemės 33. arty klebonijos.

Aplankiau 1920 m. 21.-22 rugp. Sutvirtin. 2100. 22 rugp. pakonsekravau bažn. tit. Šv. Trejybės. Klebonas Kazim. Gaudešius ir vikaras Kazim. Sedvila. renkant atstovus Seiman, nuvietė į „politikos" nesėkmę; buvo tik bažnytiniai kunigai, todėl nepakiesė draugijos ne ūkio, organizuoti parapijiečius prieš Socijalistus. Tuomi gi pirklai rinkimuose laimėjo. Klebonas Vyskupo prie mus altoriaus, pakeltas tam pasiskundė, kad dauguma jo parapijiečių esą girtuokliai ir kad jie balsavo per rinkimus, už [illegible] Tikybos ir Bažnyčios priešus.

Nors klebonas neišstatys būti bažnytinis kunigas. vienok drauge su savo šeimininke-seserimi gydo žmones gan uoliai - ir užveltai homeopatijų.

Aplankiau 1924 m. 26-27 geg. Kleb. Kazim. Kozlauskis. gabus. apsukrus. negėlęs kylinėlis su klebonai ir parapijiečiais. Sutvirtinau 220 as. Vikaru paversti, Mokesa dr. [illegible] Tretin. [illegible] Komitetas, Taryba Vyskupo nepatvirtinta. Protokolas [illegible] prie Kristų. Mokslo, Šv. Sakr.-Blaivybės brolijų. Kapinės [illegible] i mokyklos dvare ukis mokykla. 1924 m. įkurtos Šv. Sakr. ir Kr. Mokslo brol.

116 Šipiliai. Šv. Aloizo med. bažn. įkurta 1884. — Kasė Zy... Senius vadinasi Zamutko-panušo — uo tekančio pro šio apelio- Turėjo net parap. teises. —

Aplankiau 1920 m. 24 rugp. ryt. Sutvirtinau 420. Kunigas Petras Račas. Didi klebonijos sodas. Bažnyčia karo meto sudegė —

Aplankiau 1924 m. 23-24 geg. Rup. kun. Račo įsteigta med. bažnyčia; gaila tik, kad, dėl kunigo Račo nekalto žingsnio, — bažn. įsteigta per žema- mi lubomis, be stiliaus, be plano. Sutvirtinau 85. Komunikantai per maži. Trėlinskis skundėsi, kad darbo dienomis negali prispra- syti kun. Račo duoti jie Komunijos. Vakaro pamoksl. 60. Trėlinskis išpra- šė norėjo kun. Račui organizuoti Sodaliciją.

117. Šakynos. pirm. baž. st. 1680 m. Žemaičių Seniūnas Berkus. Dabartinė akmeninė stat. 1789 m. Kunig. Varanavičius. Konsekravo 1790. Vysk. suffr. Adomas Kosicis. Vyskupo lankyta prieš 25 metus.

Aplankiau 1920 m. 20-21. rugs. Sutvirt. 755. Kleb. Motiejus Velutis. Jis kalbingas veiklus; ūkiningas. Į Kauną dr. 131 m. Gyv. koi 30 vars. Blaivybės draugija.

Aplankiau 1924. 22-23 geg. Sutvirtin. 90. Tikybinis upas gyvas. Bažnyčia atremontuota. Nesimeruot Mišių stipendijų kilimu trukumu, kleb. Velutis beturis jų apiečiai ir reikšmę. Dr. Trečdalis parapijiečių bedieviai, maišatininai. per maži komunikantai. Veikia šios Pavasarininkų draugija, Ukininkų Sąjunga, Blaivybės dr. ir kt.

118. Latveliai. Baž. mūro stat. 1743 m. dvar. Mykolijaus Petrauskio-padarė kun. Tomkevičius. Dang. pridarbas kuratas Vitkus. Naujai. Dang. praeikovo tai bažnyčiai dvaras Stanislovas Lietykos, mirdamas Cirkulo teises sutektas 1908 m. Žmonių apsivilas dang. pudorbepri dvare Jadvyga Vizgirdienė. Tit. baž. š. Mykolijus. Parapijoj apie 2000.

Aplankiau 1920 m. 19-20. rugs. Sutvirtinau 345. Kuratas Jonas Kilčiauskis. švelnus. Kulturingas. Bažnyčia švari; Statoma nauji klebonija. Pajamų stoka sąskaita patikrinta parodė klebono ir marsalkų. Veikia 2. mokykla polnas grėt valstiečių marsalkų, daly vovo dvaro Lietykos.

Aplankiau 1924 m. 21-22. geg. Kurat. Juozas Šeriom. Nevengsupo, bekys pri alkoholio Sutvirtinau 62. Komitetas Vysk. ne sutvirtintas. Nesvari palka kultūr:

Kuršėnų dek.

119. Raudėnai

Dabart. bažn. med. 1886/1887 m. Kleb. Antano Stankevičiaus.

Aplankiau 1918 m. 24-25 spalio. Sutvirtin. 940 as. Klebonas Karnickas
pakalnuškis (lietuvis Didž. Maneras) Karo metu apdraudyta bažny-
čia. Klebonija gi sudeginta. Klebonas nesusineka su komitet-
ernisais ir perlai atitaisymo darbas nesiseka.
Juozapavos dvar. graži mūro Šv. Simono ir Judo Ap. bažnyčia,
statyta savastyje dvarponio Nagurskio.

Aplankiau 1923 m. 17-18 geg. Sutvirtinau 90 asm. Veikia 3 mokyklos. pavar-
[illegible]. Trilinkas neprisipažino čia. Klebono išpažintei
išklausyta. jeneral. absoliucija atleista. Pervesta [illegible]
3 dienas parap. misijos.. Ikurta Šv. Sakram. brolija.

Kuršėnų dek.

172/20 Kruopiai. pirm. bažn. med. 1771. 1786 įrengė Skultenas. Dabartinė mūro 1889. įrt. Kleb. Klova. 1895 vysk. Paliulionis iškonsekravo. tit. šv. Onos. parapijoje 2510.

Aplankymas 1920 m. 18-19 rugp. Sutvirtinta 933 as. Kleb. Mek. Butkevičius. Pujonas. Altoriai sutvarkyta ne užbaigta; parašai ne patikrinta. Veikia Gyv. Rož. 90 n. Amžinojo 48 n. Treč. ordino i pr. 90. Yra elgetynas.

Aplankymas 1924 m. 20-21 gegužės. Sutvirtinta 72. Komitetas vysk. nepatvirtintas. Bažn. reikalinga remonto. Veikia 100 pavasarininkų, Krikšč. Dem. Ūkininkų Sąjungos skyriai.

XI Palangos dekanatas-

121. Kretinga.- Apreišk. p. Marijos mūro bažn. st. 1610 m.
Jono Chodkevič-(Katkus) drauge su vienuolynu ir pranciškonams
Mažesn. Broliams.- 1908 m. Kunigo sent. petreikio rūpesniu.
bažnyčia liko padidinta, atnaujinta. Šita bažn. drauge yra ir
parapijine. Ja sulig fundacijos dokumento aptarnauja Vienuo-
liai.

Aplankiau 1918 m. 26-27. liepos. Sutvirtinau 2300. am. Nuo kalėdų parap
suberstam atlygavo 140. zaidalis su orkestru. Žmonės gyvai tikėji-
mo. parapijos klebonas Tėvas Živatkauskas. buvęs paskirtas klebonu
dekanas. paaiškėjo nekurios trukumai aplankiau Tėvo Živatkau-
sko, kodėl taip; šis atsakė„ kad gvardijonas Tėvas pranc. Bžauskis
kišasi patsai į parap. dalykus. manęs neusleidžia, o patsai neišsi-
gali. Užklausęs gi T. Bžauskas atsakė, kad T. Živatkau-
skas perdaug atsižimes Trečininkams. Klebono pareigų neatlieka
Nuomonė susidarė, kad objektiva tiesa nėra pas šventus tėvelius
nesurasi.- Dekano ir aplinkos Klebonų nuomone visuble-
giausiai katekizacijos. pastoracijos darbas vedamas Kretingoje.
Tėvas Živatkauskas nuo susirūpinimo greit apsirgo ir pasimirė.
Dar 1914 m Gvard. Bžauskas norėjo Tėvo Živatk. iš vien. atstatyti.
Bet paaiškėjo, kad nenuskaitėmata. Neuždilgo po mano Kre-
tingoje aplankymo. Gvardijonas Bžauskas gauna iš provincijalo
rašta„ kadangi tas jau senis ir liguistas, todėl paveduma tam gvar-
dijono, Apašt. komisaro ir kitų visas pareigas uoliam Tėvui Jeronimui Pec-
kaičiui; tuogi leidžiame metams apsigyventi Krakiuose pri ši Kotrinos
Kongreg. vienuolyne.": —

Aplankiau Kretingą 2a syk: 1922 m. 22-23. rugp. Sutvirtin-
Klebonavo- Kun. pranc. Strakšas: pratinąs finansus; parap. ukininkai
pataroje.- Veikia ir pranc. Treč. 400. Maldos dr. 100; pasaulininkai 100-

122. Jokubavos. Med. bažn. stato 1779 m. dvarin. Jokubas Nagorskis.
Aplankiau 1918 m. 28 liepos. Sutvirtinta 1800 m. Filija [illegible] par. [illegible]. Žemės 40 de-
[illegible] Tad. Urbonas. [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible].
Aplankiau 1922 m. 25 rugp. Sutvirtinta 74. Verkiai [illegible], Gyv. [illegible]: [illegible]
Altoriai: Marijos Magdalenos ir [illegible] apv. [illegible] [illegible].

Palanga. Pirm. bažn. stat. 1554 m. Karalienė Ona Jogailaitė ir
pl. Vojna. Palang. 1767 m. nauja med. bažn. stat. Kleb. Wołczew-
ski. Dabartinė mūro, got. 1. bokšto bažn. statyta 1907 m. rūp. Kleb.
Juozapo Šniukštos, grafo Felikso Tyškevičiaus medžiaga, parap.
darb. pagelba. Karo metu 1915. vokiečių šoviniai labai
apdraskyta, nekurios vitlos kiaurai permušta. Parap. 1766

Aplankiau 1918 m. 2-3. rugp. Sutvirtinau 630 asm. Kleb. Juoz. Šniukšta turi [illegible]
proto ir energijos. Iš senos bažn. pastatytas elgetynas, su didžiu [illegible]
knygynu, [illegible] ir parap. [illegible] namu. Ant 1000. knygų
Vertis Laidas. dr.

Birutės kalnas, mažas pabrėžtas 1864. buvusi sen. lietuvių žyni-
čios. ugnis [illegible] prižiūrėjo Vaidelučių. Kryžiuočiai įvedus
buvusi čion įstatyta š. Jurgio bažnytėlė. Šiai sugriuvus, įsta-
tyta medinė koplytėlė. 1866 m. Kleb. Stepanavičius pradėjo
mūryti koplyčią. Rusų valdžia darbą sustabdžiusi.
1869. m. leido buvo ją užbaigti.
Grafas Felik. Tiškevičius prie Birutės Kalnelio išmūrijo gro-
tą à la Lourdes, kurioje pastatyta grotą ir Lourdes pergalėjusią
Mot. Šven. stovyla. Latvijos kareiviams Palangą užėmus, ta
stovyla [illegible] sudaužyta. Tas pats grafas prie namo buvo
išstatęs mūro koplyčią, kurį vokiečių šoviniai taipo didžiai
sudraskyta. 31. rugp. aplankiau Mažos koplyčią. Grafo au-
mūro. [illegible] 2. sunelių, grafo Feli-kso, ir 2. grafo Aleksandro

Marijai [illegible] [illegible] [illegible] su [illegible]. [illegible].
[illegible], kad liktų Lietuvos kardinalais. Laike Mažos Grafo [illegible]
[illegible] pri š. Komunijos. J. Darbenas įsteigė jodami prie vargo grafaitės Feli-kso
ir Aleksandro sunai; rankoje neša Lietuvos vėliavėlę, o prie [illegible] [illegible]
prisiegs „katalikai [illegible] savo [illegible] [illegible].-

Aplankiau 1922 m. 19-21. rugp. Sutvirt. 147. Vertis pavasario dr. 58 nariai,
Moterų dr. 250 n., Blaivybės brolijos 400 narių, Tretin. š. Pranc. Sodalicija
1923 m. įkurta Ukininkų S. Darbo Federac. skyrius. Parap. Kom. [illegible]
[illegible] [illegible] Jaunikaičiai [illegible] sulig instrukcijas.
1924 m. įkurtos Šv. Sakram. ir Krikšč. Mokslo brolijos.

Palangos altarija, Kleb. Šniukštos atremontuota, tik dabar altaristas Prane-
vičius – [illegible], – [illegible]. Klebonas ir kun. Vereinskis [illegible]
[illegible] pagelbos. Gyvena [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].-

124. Karlina. Bažn. stat. 1634. Mikalojaus Sapiegos.

Dabart. bažn. stat. 1872 m. Kleb. Beresnevičius. Pakonsekruota 1881 m. vyskup. Aleks. Beresnevičius. Žemės 31 des. Parapijiečių 7240.

Aplankiau 1918 m. 25-26 liepos. Sutvirtinau 3505 asm. Kleb. Kazim. Dauksa, atrodo švelnus, maldingas, bet yra ir kietaširdis, egoistas, su parap. komitetu nesutaria, vyskupui Sudeliui cukraus arbatai nedavė. Buv. Klebono Sloskos išstatyta klebonija dar nebaigta. Kiti trobesiai reikalingi remonto.

Aplankiau 1932 m. 26-27 rugp. Ilgai Lyskone. Tret. Sadeikija. Špitolė—bažn. tarnams nebepakenčiama. Sutvarkius zonato stogas reikalingas remonto. Bažn. grindis kolnų čiuja išpuvusios. Išstatyta presbiterijos nepatinkama. Komunikantai per maži; o ir tų pritrūko.

Altorių 2. Viename gyv. kun. Dovydaičio: I. alt. kun. Andraičio atnaujinta nekaip. 3 altoriaus nonai sudegė. 1930 m. rugpj. 31. Dar vienas altorius uždėtas 1 altoriui.

125. Budriai. pirm. buvo statyta senovėje 1761 m.

Medinė Dalest. buvo išst. Kun. Scilas 1903 m. tik pamokslt. ir kryžiaus. Turi užtikėzus

Aplankiau 1918 m. Kuršius Kurlant. Jadovšis; energingas. nori vaikt.

Sutvirtinam. Klebonija nauja. Žemės buvo 28 dešt. su pilal.

Aplankiau 1922 m. 25-26. rugp. Sutvirt. 55. as. Išleisdams altorius naujus ke-

vylus: šv. Jurgio, šv. Roko, šv. Jėzaus Nyt.; Malonus ir šv. Onos.

Palangos dek.

126 Darbėnai - pirm. bažn. išst. [illegible] 1602 m. 1739 m. sutei- kus parapijos teises. Sudegė 1831 m. Pamaldos buvo [illegible] [illegible] kat. [illegible] [illegible]. Grafas Juoz. Tiškevičius 1839-1843 ištat. dabartinę akmeninę bažnyčią. tat iš [illegible] [illegible] parap. 4430.

Aplankiau 1918 m. 3-4 rugp. Sutvirtinau 1750. [illegible] Kleb. Kun. Nekrašas nervingas, aštrus, [illegible] [illegible], [illegible] su Švenč. Sakram. [illegible] [illegible] [illegible] jį, kur [illegible] buvo [illegible]. Mat šios [illegible] [illegible] [illegible] Kretingon pas [illegible] Brolius. [illegible] sudegusios [illegible] Valenti[illegible] ištaisytos medinės [illegible] parapijonys [illegible] 2 aukštam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Bet [illegible] Blaivybės dr. 450 n. [illegible] [illegible] [illegible] namus su [illegible] [illegible]. Einant į kapus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].

Aplankiau 1922 m. 28-30. rugp. Sutvirtinau 1162. Klebon. [illegible] [illegible] [illegible] Teol. Mag., švelnus, maldingas, bet nevėklus; geriausi santy- kiai su parapija. Vikaru [illegible] dr., [illegible]. [illegible] Sodal. Š. Sakram. brol. 500 narių. [illegible] Komunikantas.

Palangos dek. Iš Andriejaus vardo š. Andr. Radzimavičius

127 Laukžemė. pirm. bažn. įkurta ... Žemės davė 1836 metais Henrikas Morbachs. Bažn. Korfas 1752 buvo padidinęs Generolas Morbachas 1818. perstatė. Sulopė dabartinę nepabaigtą 1850 m. pašventino Vyskupas Valančius 1852 metais.

Aplankius 1918 m. 5-6. rugp. Sutvirtinau 806 asm. Kleb. kun. Čepulionis, kariškelis, prancūzų skaitle ciponėm, nevisiškai kalba, lokai filosof. turynio. Valiui; mišiai butelis rasaja vokus, jis prie bažn. pabrankia, bet su parapijonais nie-ukinonkais nesusitaria, jo budas nesutinka. Klebonija pe...

Aplankius 1922 m. 18-19. rugp. Sutvirtin. 33. Klebonas. Onufrijus Stonis - Švelnus. verklus. silpnos sveikatos. Žemės bažn. 17½ des. prie Ol. škuskis davęs 2½ desėt. parapijon. Bažnyčia atšalę. Klebonijos statyti nenori. Vertis Š. prane. Tretin. 85 n. sodalicija. pavasarininkų kuopa. Gyv. koi. 5 vaiz. parapijiečių 2030.-

VII Panevėžio dekanatas -

128. Panevėžys. 1781 m. Volm. Kanaun. Mykolas Tiškevičius įsteigė medinę šv. Petro ir Povilo bažn. sav. lėšomis

Dabartinę mūro bažn. stat. buv. Kleb. Mykolas Chodoravičius prakonsekravo vysk. Cyrtautas m. parap. 9600

Aplankiau 1914 m. 8-10 rugs. per 40 val. atlaidus. Sutvirtinau virš 7000 asm. Klebonavo dekan. Juozapas Stakauskis. Teol. Mag. sveikas, uolus.

Aplankiau 1921 m. 6-7 birž. Sutvirtinau 1389 as. Nuo 1919 m. Kleb. Jonas Grabys. Teol. Mag. veiklus, energingas, prelingas, kaštus pergriovitas. Veikia Nekalt. Prasid. p. Šv. Tarnaičių Kongreg.; Veda vaikų prieglaudą. Katal. Moterų dr. 40 narių; Šv. Juoz. Darbininkų dr. 120 n.; Šv. Zitos-Tarnaičių dr. 235 n. Šv. Vinc. Paulio dr. 63 n., į Vaikų prieglaudoje 65. vaikų. ir 40. senelių. Atsižadėjusių 190; pavasarininkų 144. Gyv. Rož. var. Tkartu Šv. Sakr. brolija.

Aplankiau 1925 metais 8-9. birželio. Sutvirtinau 229 asm. Parapijiečių 8857. Švenč. Sakram. brolija turi 1014. narių. Kat. draugijos bendros abiem parapijom. Iš pardavimo sklypų beneficijos žemės. Klebonas Grabys stato didelius mūro namus klebonijai.

129. Panevėžys. Šv. Stanislovo parap. bažn. pradėta muro sta-
tyti 1908 m. dideliame mastabe. Karo metu darbas sustojo
ir po karo dar nepabaigtas darbų tęsti. Parap. 6454.

Aplankiau 1915 m. pašventinau par. kapines. pamaldos laikomos namuose
Aplankiau 1921 m. 5-6. bir. Sutvirtinau 1110. Veikia Šv. Pranc. Tretin. 380.
Aplankiau 1925 m birželio 10-11. d. Sutvirtin. 296. [illegible]
labai iškilminga Dievo Kūno šv. procesija. Stacijos
vargonininkas artistas gerai išvedė į pačią [illegible]
choro. Lotin. kalbelės išgiedojo idealiai. Bažnyčios
naujos statymo darbas per karą sustojęs. nepradėtas.
Veikia Šv. Sakram. brolija. 236. n. Abiems parapijoms Panevė-
žio bendras dr: Šv. Pranc. tr. sodal. 280 n; Šv. Juozapo darbinin-
kų 162 n; Šv. Zitos dr. 172 nariu; Šv. Vinc. Paul. labd. dr.
skyrius 64. narių ir daug rėmėjų. Išlaiko vaikams
prieglaudą vedamą Nek. Prasid. Mp. Tarn. kongregacijos.
Jaunimo, pavasario dr. 407. n. Uolus jo vadas, rajono jenero-
las kun. Paškevičius Šv. Petro ir Pov. bažn. vikaras. Lietuvių Katalikių
Moterų dr. 80 narių; Angelo Sargo vaikų dr. 60. narių.
Katal. Mokyklų Sąjunga 53 n. - Ukmintas. - Darbo federacija
pabaigoje - šiemet dalyvavo visa Panevėžio inteligentija.
pasirodė net nekatalikai. Tonas Lietuvos kad visų Panevėžio
kunigai atsidavę savo darbui ir veikia sutartinai.

130 - Panevėžys - Šv. Trejyb. bažn. 1727 m Viln. Kap. Kanaun. Kristupas
Demskis ir Kristupas Bilevičius iškėlė med. bažn. ir pavedė ją Tėvų
pijorų (Congreg. Scholarum piarum) kongregacijai. -

1832 m rusų valdžia kongreg. panaikino, bažnyčią mūrinę ir namus at-
davė stačiatikių dvasininkams. Gal. 1918. Vokiečių Okupacijos
valdžia bažnyčią sugrąžino katalikams. Pradžioj mokiniams
pamaldoms laikyti. Rektorium laikomas gimnazijos kapelionas. -
Aplankiau 1921 m. 8 bir. Sutvirtinau 700. n. - Kapelionas kun. Kavaliauskis [illegible]
Aplankiau 1925 m bir. 10 d. Sutvirtinau 272 mokinių ir karių.
8½ val. sekmadieniais pamaldos laikomos lenkų mokiniams:
kurių yra 450; jų laiko lenkų gimnazijos kapelionas kunigas
Dirgineičius. jis sako mokiniams lenkiškus pamokslus.
9¹⁵ Kun. Žilkevičius ir Rutkis laiko pamaldas lietuv. mokiniams
visų valstybinių vyrų ir mergaičių gimnazijos savivaldy-
bės ir Mokytojų Seminarijos. Mokinių virš 1000. [illegible]
[illegible] choras. kuris laike Dievo Kūno procesijos permainų [illegible]
giedojo.
10½ v. karo kapelionas kun. Balandis laiko pamaldas Pane-
vėžio įgulai ir sako pritaikytą pamokslą.
Bažnyčiai palaikyti mokiniai ir kariai sudėjo per 2½ metu
arti 4000 + 1000 litų. Kiti bažn. lankytojai sudėjo 10000 litų
Veikia 249 Abstinentai. Ta tarpe yra sekcijos Abstinentų, Eu-
charistininkų, Skautų organizacija. -

131. Mieškai:
Pirmoji bažn. past. 1782 m. dvarin. Prec'ševskio
parkiom padovota. 1915 metais kun. Ant. Paurys išstatė
mūro bažnyčią. Filija su par. cirkulia. Parap. 2359.

Aplankiau 1921 m. 26-27 rugp. 27 d. rugp. pakonsekravau bažny-
čią. Sutvirtinau 718. asm. pirmoji komunikantai.
Veikia Šv. Pranc. Tretin. 70; Gyv. Rož. kuopa.

Aplankiau 1925 m. 8 birželio. Sutvirtinau 28 asm. Tarp klebono Paurio ir
parapijiečių geriausi santykiai. Veikia Šv. Pranc. Tretin. 65 n.
Šv. Sakramento, Krikščion. Mokslo brolijos; Blaivybės dr. turi 60 narių
pavasarininkų 70; „Angelo Sargo" draugija; Pavargelių šelpimo
draugija; Ūkininkų sąjunga turi 84 narius; Katalikių dr. 40 n.
2 mokyklos. turi geras katalik. mokytojas. Išstatyti didi namai
parap. su sale susirinkimams.

132 Velykiai: Šv. Andriejaus bažn. išstatė 1838 m. mūr. p.
Juozapavičius. 1906 m. kun. Lebiodas padidinta, atnaujinta.

Aplankiau 1921 m. 9-10 birž. Sutvirtinau 409 asm. Kun. Martynas Malinau-
skas. Klebonija sena, šiaudais klota; špitolė dar senesnė. Naujų na-
mų išst. mokyklai. Veikia Tretin. Blaivininkų, Gyv. Rož. kuopelės.
Pakelėje pastatė Marijėvkos dvarininkai Kognovickiai su žmona-
či namu Kudrevičaite. Koplyčią ant kapinių paminklą ~~ar...~~
jų giminės.

Aplankiau 1928 m. 5-6 d. birželio. Sutvirtinau 35. Parapijiečių apie 2000
Viena mokykla. Blogi keliai; pelkėta vieta. Kuratas Peliksas Eremi-
nas. darbuojasi uoliai. platina katal. laikraščius. Pavasarin. dr. 91 narys.
Blaivybės dr. 67 nariai; Šv. Pranc. Tretin. 85; šv. pusės prigulė prie Šv. Sa-
kramento brolijos. -

433 Naujamiestis. prm. bažn. medinė. ištt. 1782 m. klebono Šliogerio. Dabartinę mūro išstatė Kleb. prel. Romual. Stygzavičius 1908. lėšomis prel. Juoz. Boakevičiaus iš parapijiečių.

Aplankiau 1921 m. 3-4 birž. 4 birž. pakonsekravau bažn. tit. šv. Mato Ap. Sutvirtinau 1225 asm. Kleb. Juoz. Gražys, baigęs Liepojoj gimnaziją, švelnus, mandagus, geras kunig. dvasia, bet be energijos. ne veiklus. Yra 5 mokyklos. 200 šv. pranc. Tretin.; 120 Mot. ir drs 400. Blaivininkų, kuopa pavasarininkų. Ikurta šv. Sakr. brolija.

Aplankiau 1928 m. birželio 13-14. Sutvirtin. 137. Klebonas A. Kozminskas iš Ramygalos. parapijoj 5905; Veikia šv. Sakramento brolija su 498 nariais; pavasarininkų 228 v. Moterų 74; Blaivybei tik 30. Angelo Sargo 96. Ukininkų Saj. 98 šv. Pranc. Tretin. 145. Viena mokykla nuo kleb., 3 kai ma ar-pavyzdinga jauna ūkininkų dvarponi Benediktas Karpis: apsivedęs su pareizia liuteriu tikybos. barono Ikskul. iš Dunlių ar klebono. Apsivedė katal. bažn.; vaikai katalikai. Antų bažn. gyveno dvarpon Kapčinė. parašiusi buv. klebonui Gražiui ir prieš altorių; kad dvaro ne maišytų; Klebonui atsisakius altorių; baronienė įtūžingai išvarė jį iš pakalpijos.. tada žmonės kvarkdijojas pasiskubino jai dvaro derme išdalyti. Kleb Gražys išvyko į Ramygalą.

134. Alpyle. Šv. Karolio Borom. med. bažn. stat. dvaro Bialłozo-
ro. 1878 m. perstatyta. Nuo 1849 yra metrikų knygos.

Aplankiau 1921 m. 2-3 bir. Sutvirtinau 665 asm. Kurat. Ant. Tvarijona
vienu, energingu, bet švelnesnio išlavinimo. Žemės 14 des. Parap. 2000.
Nuo 1923 m. Kuratas Leonardas Bobrovski. lenkas. Lenkų ilgai palaikė
Maldingas. auzelis, bet ne veiklus, perilgai vargina pamokslais. Apsišvietim
Mažai. Lenkų iš Kaunas. - Iš viso 15 Ii 25. Šv. Sakram. ir Kritiš Mokslo buvo
Aplankiau 1925 m. 9-10 birželio. Sakrižli nau 72. parapijonų 1900: Lietuviai
nekepsakenčia kurato Leonardo Bobrovskio. Bažn. stogas kirviais
Zakrižtyjona. nekanon 6 Ct.; menesi ir išeja 3 paroi bulbius
bei kiu 2 mok. Šv. Sakram. Br 78 m.; Kritiš Mokslo. 39 naria.
Ukmonka S. skyrius

135 Vadaktėliai. Šv. Jono Nepom. bažn. ikurta gale 18. šimtm.
1884 m. perstatyta, pašvėsta per Kopanskio. Toliau ten sirkalo. Per vo-
Atnaujota ten Mateuš Varlaj kovskio 1910 m.

Aplankiau 1921 m. 3. birželio. Sutvirtin. 280. bei kiu 3 nelygybes. Kur. Aleks.
Garnevičius. Atmonumaja, ne tenis iš ko pragyventi; bažnyčia laikyti:
Lenkų išlaikyti. p Zavadskis skatari kolektoria, bet niekas ne padedu
Emncičios 4. Tretininkas. - patariama kun. Garnevičiui eiti į altariją.

Aplankiau 1925 m. 13. d. birželio. Kuratui Garnevičiui laikas eiti altarijon.
Bažnyčia, klebonija reikalauja remonto. Bažnyčios sklepas, kurato šeimi-
ninkė naudojasi daržovėms, bulbėms laikyti. Tejimas iš bažnyčios sklep.

/36. Truskava. Šv. Dvasios – med. baž. past. 1794 m. Jono ir Barboros Truskauskių. parapija įkurta 1814 m. 1909 m. dešimt bleto slogus parapijiečių 3588.

Aplankiau 1921 m. 28–29 geg. Sutvirtin. 740. Klebonas Bolesl. Rakauskas. 82 metų bajoras, doras, maldingas. Sakant jam lietuviškai pamokslus, ir lenkai supranta. Tiek palonizmas praktomis. Špitolė nauja. Klebonija ir kiti benef. trobesiai apleisti. Veikia 3 mokyklos; Šv. Pranc. Tretin. 99. Blaivininkų 40; Gyv. Rož. 22 n. Įkurta Šv. Sakr. brolija. Nuo 1922 m. mirus kleb. Rakauskui, – Klebonauja kun. Antanas Kungis.

Aplankiau 1925 m. geg. 31 – 1 birž. d. Atlaikiau pontif. Mišias ir pamaldas kapinėse. Sutvirtinau 28 asm. Klebonas Antanas Kungis, buvęs Tauragės kleb. parapijonų 3383. Veikia 4 mokyklos, vedamos gerų katalikų. Pavasarininkų yra 43, Moterų Dr. 83; Šv. Pranc. Tretininkų 90 n. brol. Šv. Sakramento 111 narių; Blaivybės 28 n., Krikšč. Motinų 111 n. Kleb. Kungis atsižvelgė aptvarką pradėjęs apleistus trobesius Tikiu 2 varpai, kurių reikėtų pasirūpinti.

137. Anerikis. Šv. Mato Ap. med. bažn. stat. 1483 p. Kozakovskio. 1848. perstat. p. Kozakovski ir kleb. Lukaičio. Parap. 1505

Aplankiau 1921 m. 30–31. geg. Kleb. Jon. Volkus, maldingas, maža proto. Sutvirtinau 320 asm. Metrikos randos nuo 1828 m. Veikia Šv. Pranc. Tretin. 80; Blaivininkai 50; Šv. Kazim. Dr. 24. narių. Žemes 55. desd. viename plote. Apylinkes pelkėtos. Yra Gyv. Rož. 10 rož.; 1. mokykla. Žemesyro 60 ha.

Aplankiau 1925 m. 1–2 d. birželio. Sutvirtin. 25 asm. Klebonas Liudo Rekašius – kuogs Dambovoj. Geras ūkininkas. Klebonija po šiauda stogu be stiliaus: viename gale pusėje 4 langai, o antrajo tik vienas. Ke priėangio. Apylinkė pelkėta. Parapijiečių 1500. gaihata liktai. Vienok jaunimas prodeda tirkti: Iš 160. pakrikštytų tujų buvo 11. vaikų ne iš moterystės. Veikia pavasarių Dr. 70 n. Šv. Pranc. Tretin. Sodalicija 53 n., Šv. Sakramento Br. 60 n. Kritikė. Mokslo br. 15. narių, Gyv. Rožančiaus 13. vainikelių. Kiboe parap. 2 tik mokyklo. Lanka apie 100 vaikų. –

138. Ramygala. Šv. Jono Krikšt. med. bažn. išstatė 1786 m. grafas Tiškevičius, dabart. muro. viena kilme bokštas. Muro got. bažnyčia statyta 1897 m. kleb. Jul. Norgiallo ir Jurr Genis, kurie išrd. altorių ir paloddatas. Didžiai graži bažn. forada frontas. Parapijiečių 4877

Aplankiau 1914 m. spalio 27–28. 28 d. ir pakonsekravau bažnyčią. Sutvirtinau 2200. Klebonavo Cesoras Jačy nauskas nenringas. alkoholikas Tesl. kund. geras siodis, bet silpnas valios. Parapija pateko valdyti veiklus, energingas vikaras Lumb. ir Mamerlos. Nuo 1920 – Klebonu buvo Antanas Kiznis, bagas zenl. mokytla energingas. organizatorius tik pumegas prasinaisiti alkoholiu, ele. – Veikia progimnazija

Aplankiau 1921 m. 31/V – 1. VI. Sutvirtinau 1531. Progimnazijoj Tvarkoje ejo mokyniai ir kiti pri Sutvirtin. Sakr. Veikia Šv. Pranc. Tretin. 148. Gyv. Rož. 45 vain., 4 pradin. mokyklos; mokytojai geri katalikai – par. Konvletasis Rptarij bu tyrk. patvirtint. Žemes 47 desed. Didžiai Vargiai patalpinti prieglaudoje. Įkurta pasikviam Šv. Sakr. brolija. Abstinentų 66; pavasarininkų 85: Maloru dr 50 n.; Darbo Feder. –

Aplankiau 1925 m. birželio 2–3 d. – Sutvirtinau 83. Klebonas Juozapas Grajys, atsyktas iš Naujamiesčio. Veikia 12 katal. organizacijų:
1. Šv. Pranc. Tretin. Kongreg. su 186 nariais; 2. Šv. Sakramento brolija 304.
3. Gyv. Rožanč. 40 vain.; 4. Kritikio Mokslo brolija; 5. Abstinentas 55; 6. pavasarininkų 80 n.; 7. Ktolerų 50 n.; 8. Abstinentų 60. n.; 9. Angelo Sargo. 35 n.
10. Ūkininkų sąjunga su 130 n.; 11.) Katal. Mokytojų Sąjunga 12 n.
12. Darbo Federacija – tuoi 30 n., Vargšu 23 prieglaudoje prieglaudoje –

139. Tėriškė. Bažn. mūrta 1758 m. – perstatyta 1893 m. leidimu Karmės Valkevičiaus (Valo).

Aplankiau 1914 m. Kuratas Balsevičius savo leidimu atnaujino bažn. 1912 m. su parap. pagelba klebonija. Dar viena ir Karm. Dr. [illegible] pasirytu. – Žemės 20 desėt. Tikyba [illegible]. Žmonių apie 1500.

Aplankiau 1921 m. 2 bal. Sutvirt. 185. Kuratas Anton. Rumševičius – gražiai vaikučius prirengęs – giedoti, dainuoti. Yra Tretin., Gyvojo Rož. kuopelės. 1 mokykla pamesta medinėje špitolėje statyti. –

Aplankiau 1925 m. 4 d. birželio. Kuratas Jurgis Peškauskis neseniai atvykęs iš Latvijos, dievobaimingas, paččiūras, veikiu ir prone. Tretininkų, Gyvojo Rožanč. kuopelės; pavasarininkų 69 nariai. Klebonija žema, trobesiai reikalingi remonto. Žemės 20 des. [illegible]. –

140 Ulūnai. Iš atmen. koplyčios mūrinė - pastatyta
bažnyčia - pašventinta kan. Dangun eng. 1914 metais aplankiau.
Kas. Karm. Turlas įstatė per ordin. klebonija. Kuri turi teises
Aplankiau 1921 m. 8 birž. Sutvirtinau 425. Storas bažn. choras. Veikia mo-
kykla. Pavasario dr. Gyv. Kat. kuop. Buv. kun. Petrauskis greit iš-
aprūpino kapines. Žemės tik 2½ deš. Žmonės negali gerai
tikliniti; degtinės namai pardavė..

Aplankiau 1928 m. birž. 4-5. Sutvirtinau 39. Iš dvaro p. Bystramo Žem. Ref. Kom. priminė
geros pirmos rūšies žemės 8 h. Bažn. gražiai naujai altoriai. Įkurtos jau
Švenč. Sakr. brol. 106 narių ir Kryž. Mokslo 14 narių. III pr. Tretin.
62 n.; pavasarininkų 67 nariai. Veikia 3. mokyklos. Mokytojai
katalikai. Vienai mokyklai prikergta 5 h. žemės pavyzdingai pradžios
ūkio mokslui. Dvarp. Tadas Bystramas patsai pirmiausiai nepanorėjo
bažnyčiai žemės duoti, o gavus iš Žem. Reform. negi pykta, ištai.

141. Krekenava. Bažn. įkurta prieš po kun. Žem. Vyskupijos 1484 m.
Stepukonas - Mikalojus Vizgirdavičius, Margarita Bendoriūtė ir jos vyras Flerijonas. 1526 įkurta Archid.
Metrikų knygos užsilikę nuo 1638 m. konsilos. Klemensas VII. 1529 m. patvirtinta
Medinė bažn. įst. 1750 m. kun. kalėjau Valavičius - Dabartinė bažn. galutinai mūro
bažn. įstatė 1901 m. Kleb. Žukauskis. Bažn. vidujs darbai. Kleb. Bol. Baronas
Dek. Kleb. Baronas įstatė prieš karą naują mūro per ordin. klebonija. Parapijoje 5446.
Aplankiau 1921 m. 21-23 geg. Sutvirtinau 1685 m. 23 geg. pašventinau kapines.
Veikia vidurinė ir 7 pradinės mokyklos. Blaivybės, pavasario, Ūkininkų Sąj.
Darbo Federacija. Matau dr. Krekenavišk. Gyn. komitetai turi
25 tūkst. Kalėdoj: virš 500; Arsenas Vertam. 1400. Kleb. Kas. Karlauskis
gabus, veiklus, nervingas, negalu įvykti; tylinėti.
Krekenav. bažn.

Aplankiau 1925 m. 31 V - 1. VI. Sutvirtinau 160. Klebonas Bol. Baronas, bevyz.
pirm kas čionai. Altoriuje stebukl. paveikslas. Marijos šv. XVI š.
atvežtas iš Krokuvos mitijonieriaus Siringo. Įkurtos jau Šv. Sakra-
mento ir Kryž. Mokslo brolijos. Veikia ir pranc. Tretin. sodalicijos
pavasarininkai". Ateitininkų kuopa, kat. Mokslo dr. Ūkininkų
Sąjungos 185 nariai.

142 Vadaktai – Mūro baž. 1833 m. Ignoto ir Agotos Sutkevičių
Konsekruota 1840 m. Vysk. Paltarokas. Nuo 1845. tur parap. teises
Aplankiau 1921 m. 24 geg. rytą. Klebonas Mykol. Paškevičius, tėvų parapijoje gimęs.
[illegible]. lenkas. pranešimą nuo altoriaus skaito lenkiškai, visokių
Vilniaus Vyskupijoje. Pridedam. pamaldos čionai paeiliui lietuviškai
lenkiškai. Lietuviai skundžiasi esą skriaudžiami. Žemės baž. 28½ dešt.
Sakramentų 390 asm. Veikia 1. mokykla lietuviška, ir 1. lenkiška. pavasarinka
ar kuopel. Tretininkų Šv. Sakram ir Krikšč. Mokslo brolijos.
Aplankiau 1925 m. 12-13 bir. Sakramentų 65: Kunigas parkavičius suprantąs
jau nebelenkiškai; bet lietuviškai. Žemės 28½ des. Kupai sau prie šventoriaus
namų ir 3/4 varsčio. Klebonijos trobos sugriuvusios. Užgavėnių. Taip
ergo: nabaus [illegible] Ryšio gėdeli – Vargonininkas pasižadėjo. Baž. gera.
Parapijos [illegible] parapijonų 2145. Veikia 3. mokyklos; pavasari-
ninkų 35; Kr. prov. Tretin. Krikšč. Mokslo br. kuopelės.
Esą 10. paleistuvių; 13. netikinčių ir 1 [illegible]; 25 girtuoklių;
53 šeimynos atšalusios tikėjime.

Panevėžio dek.

143. Paystrys. Buvo ant sodžiaus kapinių koplyčėlė. 1908 m. atvyko čionai marijavitų sektos kunigas Tilaba išplatinti evangelistų savo tarpe žmonių agitaciją. Pumpėnų klebonas Bitkevičius Juoz. prašė vyskupo pagelbos. Savo jauną sielų [illegible] kunigą Tilvytį. Šitai suradino žmonėse norą statyti bažnyčią. Žmonės su [illegible] ėjo prie darbo. 1909. [illegible] klebonija 1910. [illegible] dabartinė bažnyčia mūr., mūro mokykla, mūro špitolė. su [illegible] [illegible]. 1915 m. gavo [illegible] parap. 2000

Aplankiau 1921 m. 10-11. birž. Sutvirtinau 483. Kuratas Stanisl. Dailidonis [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] bažnyčią. Veikia šv. Pr. Tretin. 40; Blaivybės dr. 130 n., Krikšč. Demokr. 120 n. [illegible] šv. Sakr. br.

Aplankiau 1925 m. 16-17 birželio [illegible] [illegible] kapinės. Žemės klebon. 24 1/2 deset. Sutvirtinau 76 asm. 1924 m. [illegible] parapiją. parapijonų 2200. [illegible] katalikai. 115 katal. [illegible]. 3 mokyklos; [illegible] asm. [illegible] [illegible] mokykla. prieš [illegible] [illegible] [illegible] vaikai, Blaivybės skyrius 100 n. 80% balsuoja ar [illegible] [illegible] geriau parduoti [illegible]. Veikia Šv. Sakr. 208 asm. brolija; Krikšč. Moterų 34 nariai; Šv. Pranc. Tretininkų 54 nariai; pavasario dr. 70 narių; Darbo Federac. 53 n. priešingų organizacijų nėra. Yra [illegible] katalikų.

Pasvalio dekanatas.

144 Pasvalys. Pirm. bažn. [illegible] 1494 m. [illegible] [illegible]. Dabart. mūro šv. Jono Kr. bažn. [illegible] 1787 m.

parap. [illegible]

1886 m. Kleb. prel. Dambrauskas pristatė 2 šonin. navas. Žemės 33 deset. -

Aplankiau 1921 m. 15-16. birž. Sutvirtin. 1864 as. Klebonija atstatoma. Kleb. Kazimier. Kriščiūnas, darbštus veikėjas. Veikia šv. Pranc. Tretin. [illegible] pavasarininkų 130.; šv. Sakram. Krikšč. Moterų brolijos. [illegible] [illegible] Ūkininkų Są. pavasarininkai turi knygynėlį.-

Aplankiau 1925 m. 23-24 birželio. Sutvirtin. [illegible] suteikiau 82 asm. Veikia: šv. Pranc. III. Ord. sodalicija su 135 nariais; Šv. Sakramento brolija su 1100 n. Krikščionių Moterų brolijos [illegible] su 15 narių. Blaivybės ir Angelo Sargo dr. su 250 narių; pavasarininkai 150; Katal. Moterų 80 n. Ūkininkų Sąjunga 80 n.; šv. Kazim. dr. 40. narių. Iš parapijonų knygynas – keletas [illegible] draugija. Visas jungia Katal. veikimo Centro skyrius.-

148. Linkuva. Mūro Motin. Š. Karmelio bažn. išstat. 1503 m. Letrono Kotrinos iš Žeimių.

Gret bažn. Tėvų Karmelitų vienuolynas. Škaplernos atlaidai per 8. dien.

Aplankiau 1920 m. 13-15 rugs. Sutvirtin. 2831. parap. 7050. Klebon. Lud. Šiaučiūnas. Švelnus, apsukrus diplomatas. Moka į katalik. darbą sutraukti parapijos inteligentus. Įkurė progimnaziją. Mokina dr 300. narių, Blaivybės dr 400 n. pavasario dr. 220 n.; Gyv. Rož. 67 vain.; Vartot. Bendr. Katalik. laikr. ateina 200 egz. Parap. knygynas turi 1000. tomų. -

Įkurtos Š. Sakr. ir Krikšč. Mokslo brolijos.

Aplankiau 1925 m. 22-23 birželio - Sutvirtinau 325. asm. Atremon tuota, pagražinta bažnyčia. Aukų sudėta per 9.000 Lt. - Š. Sakra mento brolija turi virš 600. narių; ir Tretin. 300; Gyv. Rož. 600. Įkurtos Krikšč. Mokslo brolija ir „Angelo Sargo" dr-ja. 8 kl. gimnazijoje mokinių 300; - 8 pradžios mokyklose 600 vaikų. Kelių asmenų pastangomis įkurtas Laisvamanių „Kultūros" dr. skyrius.

146. Kr

146. Krinčinas. pirm. bažn. įkurta 1611 m.. Krinč. savin. kunigaikštis Kurbskis. Dabartin. išplėtojo pov. mūro bažn. išt. Krin. Kleb. Jeronimas (781) Jarkevičius.- pašventinta ji 1854 m. 15 birž. vysk. Valančius.

Aplankius 1921 m. 17-18. birž: Sutvirtinau 2345.- parap. 5450. Kleb. Juoz. Baltrukėnas. dorus, be veiklios energijos. Veikia Maldos Apaštal.,- Gyv. Rož. Tretin. 105; pavasario 120. - Blaivininkų kuopel. 4 mokyklos; prie pirmos komunijos 350. vaikų. Žmonės „pakrikę"; mėgsta tik perdaug alaus.-

Aplankiau 1928 m. 28-29. birželio. Sutvirtinau 140 asm. Veikia čion šv. Pranc. Tretininkų sadalicija su 200. narių, šv. Sakramento brolija turi 180. n. Krikšč. Motinų apie 50; pavasarininkų yra apie 250, Maldos Apaštalavimas.- pavargelius šelpia dr.; 9. mokyklos; 120 vaikų buvo iš[illegible] se maldose prie pirmos komunijos.-

147 Daujėnai.

Dabart. mūro bažn. išt. 1750. Kunig. Jeronim. Šarkevičius. 1904 m. atnaujinta. Jėzaus Nazar. stebukl. paveikslas. Sekmadienis antrąją dieną minia susirenka į pamaldas. Mišių laikomas Švenčiausias prie bažnyčios sienos. Dvi titul. paveiksl. altoriuje. Kleb. Kun. Baltrušaitis. švelnus, ramus. Parap. 2524. Švenčiausias palaidotas Vysk. Skvirecko Tėvas; sausoj vietoje, gražiai apsodintame šventoriaus kapinese ilsisi Vyskupo motinėlė + Elzbieta. Veikia pavasarin. 60. Kr. kn. Dem. sk. Vartot. Bend.

Aplankiau 1921 m. 13-14 geg. Sutvirtinau 924. Įkurta Šv. Sakr. brolija.

Aplankiau 1925 m. birželio 20-21 d. Sutvirtinau 52 asm. prie 1-os Komunijos šį mėta buvo 59 vaikai. Veikia: Šv. Sakramento br. 215 n.; pavasario - 130 n. Ūkininkų Sąjunga turi 65 narius.

Panevėžio dek.

216/48. Pumpenai. Pam. bažn. medinė. past. kun. Zavadskio pirmoje pusėje 18-o šimtmečio. Tai sudegus, gal 18 šimtm. vienuoliai Karmelitai su parap. pagalba pradėjo statyti dabartinę iš akmenų ir plytų bažnyčią. Užbaigė ją 1818 m. pakonsekravo ją Vysk. Berežnevičius 1880 m. Daug pasidarbavo čion Kleb. Juoz. Vitkus. Palaidotas šventoriuje.

Aplankiau 1921 m. 11-12. buvo: Sielų turi n. 933. Kleb. Čepulis, uolus, remontuoja bažnyčią. Veikia 5 mokyklos; 400 mokinių. Prie I-s Kom. š. m. praėjo 190 vaikų. Įkurta Krikšč. Dem. Darbo Fed. ir Pavasarininkų 150.

Aplankiau 1925 m. Sielų turi 126 ? Klebon. A. Sorlauskas - uolus - kartu uoliomeninkas. Klebonija buv. vienuolyne karmelitų atnaujinta - veikia 300 n. ir Pranc. Tretin. drs., Šv. Sakram. 80 n. Krikšč. Moterų draugijos 50 narių; „Pavasarininkų 120; Moterų D. 48 n. Darbo Federacijos 80 narių, Ūkininkų sąjungos 135 narių; Šaulių 33.

Pasvalio dek.

149. Krokleinai. Bažn. statyta 1798. m. medinė. Nuo 1897 m. par. cirkulas. Parap. 2046. Tarp. nedidel.

Aplankiau 1921 m. 12-13 bir. Sutvirtin. 573. Karolius Antanas Masiulis, silpnas sielu ganytojas. Didis švarius medžiotojas. Veikia pavasarin. Gyv. Roži. kuopelės; šv. Kazim. dr. 60 narių pamaldžioj ūkininkas 40 des. ir savo kunigo su šiaštl. vakaro čiau laiko nemalonūs be kamino „kurna chatka".

Aplankiau 1925 m. birželio 19-20 d. Sutvirtin. 48. parapijiečių: 2060. Kleb. žemės 18. desét. Veikia 3. mokyklos, pavasario dr. skyrius. Spaudos platin. komitetas išdavo virš 200-egz. katal. laikraščių. šv. Kazimiero dr. narių-15; Gyvojo Rožanc. 10. ratelių, šv. Pranc. Tretin. kuopel. Vaikų prie 1-os Komunijos buvo 48. Klebonijos neka- langai be rovietčių; malkinė apgriuvusi; vargonininko ir zakristijono kambariai reikalingi remonto.

150 Joniškelis. pirmiau bažn. buvo greta dabart. klebonijos. Metrikų knygos yra nuo 1690 m. p. Karpis 1792 m. išstatė kitą mažą mūro bažnytėlę ir nors jau paminėti Tėvams pijoramus.

Benedikt

Parap. bažnyčiai sudegus pamaldos laikomos pijorų bažnyčioje. prie šventoriaus namelis kunigams pusrūsiai. p. Karpis davė klebonui nuosavybės 43 des. žemės, bet nuosavybės teisių dokumentalių nesutiko. Dvaro ištekliai ir palaikymas algelynas neapsipirkęs, netinkamas, ne išgriūtas. Jame 30. vargšų.

Aplankiau 1920 m. 19-21. rugp. Sutvirtin. 1452 as. Parap. 5800. Kleb. Juoz. Liubsys. ūkininkas, - bažnyt. soc. neveiklus. Veikia ūkio mokykla-

Kleb. Liubsys perdaug pasiduoda įtakai šeimininkės „Bagasiūs" kuri mal tret. ir karus-

Aplankiau 1925 m. 21-22 birž. Sutvirtinau 180 asm. Veikia šv. Pranc. Tret. ordo- cija su 223 nariais; Šv. Sakramento Brolija turi virš 700. narių; 10-prad. mokyklų; vidurinė 4. kl. mokykla; Žemės Ūkio 2 kl. mokykla; pavasarininkų kuopa, Leokadijos dr. pašalpa dr. išlaiko 37. vargšus.

151. Gruzdžiai. Grafaitė Marija Tyškevičiutė davė 4. des. žemės.
Išstatė kun. Mozura namus. kuriuose laikosi pamaldos.

Aplankiau 1920 m 13 rugp. Sutvirt. 250 asm. Verbio nebuvo, paveizėjau 51.
Kunigas statyti bažnyčią.

Aplankiau 1925 m 23 birželio. Sutv. 60 asm. Bažnyčia išstatyta medinė
gal būt, kad kunigas Mozura ėmėsi jos planą daryti, ir taip stato
be harmoningo plano. Verbio Šv. Sakramento brolija
su 193 nariais. ir paverpio draug. 64 nariai.

Pasvalio dek.

222/132. Pušalotas - Bažn. iškurta 1634 m. Vladisl. IV Karaliaus. Medin. tit. šv. Petro ir Povilo, Kapinės prie šventoriaus

Aplankiau 1920 m. 21.-23. rugs. Sutvirtin. 1989. Kleb. Sabaliauskas statyta iš molio didelis staldas. prie savo bažnyčios mūro namai bažn. tarnams. Klebonija ir kiti trobesiai seni. Altorijos nu... mas senas, žemės maža. Klebon. dob. Jonas Ulbekas. geras nors senas idėjinis vadas; nors nebe išlavintas. Veikia Gyv. Roži. 300, šv. Pranc. Tretin. 200. pavasarininkų kuopel. Įkurta šv. Sakr. brolija

Aplankiau 17-18 birželio 1925 metais. Uždengta bažn. stogas, kas kainavo 8000 litų; įsigijo varpą už 700 litų. Veikia 8 mokyklos; šv. Sakramento 509 nariai; šv. Pranc. Tretin. 218 n.; pavasarininkų 3 skyriuose 180 asmenų; Ūkininkų sąjunga turi 2 skyriu.

Į pirmąjį Seimą balsavo 2/3 už socialistus; į IIą Seimą tik 1/3.

Pasvalio dek.

153 Spirakiai. Bažn. 1790 m. medžio dvar. Liutikas - 1840 m. dvar. Rimkevičius išt. dabart. iš akmens bažn. Konsekravo ją 5. gruodžio 1860 m. Vysk. Valančius. Bažn. be cokulo p.

Aplankiau 1920 m. 29-30 rugs. Sutvirtin. 527. Kuratas Mykolas Petrauskas - geras širdies, bet alkoholikas. Veikia mokykla, pavasarinink. kuopel. Š. Pranc. Tret. sodalicija; Žemės tik sodnelis - darželis. Išskirta iš Subač. kl.

Aplankiau 1925 m. 15 d birželio. Sutvirtin. 65. Klebonavo čion pirma metu kunig. Juozapas Dargužas. Atsižymėjo uoliai vaikus katekizuodamas, nes mokėjo, bet greta to pamėgo gabenti valdiško miško - ir ne tikt savo ir bažnyčios tarnų reikalams, bet ir pardavon. Atsitiko, kad malkų ar blokų iš valdiško miško vežimas keliauja ponevėjo, o ant to vežimo sėdi kuratas Dargužas ir brevijorių kalba. Atvykęs naujas girininkas „prusas - liuteris", nelaukdamas šito ir padavė kun. Dargužą teisman. Subačiu kleb. Pranc. Karlauskis nenumaldino žala girininką, perspėdamas, kad Ūkio Ministeris yra kunigas Krupavičius, tai patsai išdrįsi - skundimas kunigą!! pasibaigė, kad kun. Dargužas sumokėjo tik 60 rublių už išvežtą mišką. Mano lėpo pareikalavimu iškeltas į vikarus. -

Dabartinis kuratas St. Tamulevičius, apsukrus, gavo žemės 9 ha. dvaro nuo ekaro mokykla ir jai 5 ha. žemės prakiro; taipogi šiapus klebonijai pastatyti. Žemes sodij 950 [illegible]. Veikia 39 n. Šv. Pr. Treč.; 65 n. pavasarininkų; 43 n. Ateitininkų Sąj.

VIII Raguvos dekanatas

154. Pasvalys Subačius. Pirm. bažn. med. išt. Karal. Žygimantas III. 1590 m. Dabartinę didžią, balt. goth. bažn. išstatė 1882 m. Kleb. Pranc. Staškauskas. Pakonsekravo ją 1894 m. 4 birž. Vyskup. Paliulionis. Kaip [illegible]

Aplankiau 1915 m. šv. Trejybės atlaid. Sutvirtinau apie 1200. Per sumą išventinau kunigu Jurgį Karakevičių. Kunigai suvažiavo 40. Kleb. Pranc. Karlauskas.

Aplankiau 1921 m. 3-4. rugs. Sutvirtin. 1028. Mano klebonija - kurią metu apdegė, atitaisyta. Veikia 218 blaivininkų, 179 Šv. Pr. Treč., 123 pavasarininkų - parapijoje [illegible]. Priklebonijos daržas, o ir 2½ ha. 30 dešimtinių Ūkio ministerija. 6 prad. mokyklose 500 mokinių. Parap. 5 koplyčios. 16 kapinių.

155. Surdegiai - Buv. stačiatikių cerkvė ir vienuolynas.

1918 m. valdžia okup. atidavė katalikams. Kuratas Meškauskas atnaujino atremontavo. Žmonės aukų sudėjo 52,515. auks. Tolija be cerkvės.

Aplankiau 1921 m. 3 rugs. Sutvirtinau 450. Puikus grožis, pavyzdingi komunikantai. Žemės kunig. 15 des. vien. plote. Yra parapijonių 54. n. Šv. Sak. brolija.

Aplankiau 1925 m. 21-22 rugp. Kuratas Vinc. Kemešis gražiai išlaiko kaves. gerai padeda tvarkyti vienuolyno buvę pievas, - bet parapiją veda šaltai oficialiai, - žmonės prislėgti, laukia kada pasiliuosuos nuo jo.

 156. Karsakiškis – pirm. bažn. medinė 1803 m. past. dvar. Ivaškevičius. Sudegė 1831 m. Dvar. Benediktas Gabrijonas past. ilo naują med. bažn. Ši taipogi sudegė 1864 m. Tada kun. Leonas Skopas daug. savo lėšomis įstatė dabart. mūro bažn. 1888 m.

Aplankiau 1914 m. spalio m. pakeliaudamas bažn. Sutvirtin. 840.

Klebonas buv. Sodlus, geras kunigas, geras ūkininkas. Žemės apie 40 dešimt. Žmonės labai dori. Gyvena kaip medžiai. Turi par. ...

Aplankiau 1922 m. 4 d. ... Sutvirtin. 230 as. Kun. Jul. Šukienis, švelnus romantikas. Ikurta ši Sakalbrolija – Naujų kapas ir ...

Veikia pav. Komitetas ir ... Ikurta ir Kryž. Mokslo br.

Aplankiau 1925 m. rugp. 11–12 d. Sutvirtin. Sakr. suteikiau 54 asm. Žmonės gyvas tikėjimas. prižiūrimas prie bažnyčios ir jos altorių.

Kryžiaus Mokslo brol. yra Kurisil. 27 narių. Šv. Sakram. br. 150 n. ir Pranc. Tretininkų 65 narai. Švč. Rožančius 10 narių.

Veikia pavasarininkai. Ūkininkai. Darbo Federac. skyriai. 3 mokyklos, kurios katalik. mokytojai; katal. laikraščių pareina 80 egz.

157 Traškūnai – pirm. med. bažn. past. 1698 m. dvar. Vladisl. Sakalauskis

Sudegė ji. Tada pranciškonų gvardijonas Dom. Dombrovskas 1789 m. su pagalba dvar. Petkevičiaus 1771 ... Stilingą mūro bažn. Konsekruota 1803 m. Vilniaus Sufrag. vysk. Plechavičius. Lit. ... Bern. Vienuolynas buvo iki 1864 m. panaikinus. Paveda parap. klebonui vienuolyno 33 hekt. žemės ir 2 kolon., o prie klebonijos 4 hekt. daržo. Dalį to daržo valdžia 1919 m. padarė kapų ... paliekant 104. vokiečiai, 4 rusai, 4 prancūzai – 2 bolševikai. – Sunk. klebonijos klebon. Sakavičius buvo ... nedarnius ... kurio pado namą bažnyčios. Jo ... elgėsi ...

Aplankiau 1914 m. liepos m. Sutvirtinau 820. Kleb. gudrus, ... pamegęs. Dvaras Stanislovas Mošinskas valdo dvarą, vedę prie ... su lenkais. – Klebonijo mari... dr...

Aplankiau 1921 m. 28–29 rugp. Naujas Klebon. Ant. Paulinskas, jaunas, ne ... prie Labdaringos draugijos. Ukso valdybai ... socialistų ... (Liet. žinių redaktoriaus Borkevičiaus sesuo), ir lenkas Dombrauskas. Sutvirtinau 1351.

Veikia Šv. Pranc. Tret. 150 n. Sodal; pavasarininkai 124; ... Kryžių Demokr. Darbo Feder. Šv. Sakram. brol. 150 n.

Aplankiau 1925 m. 28–29 rugp. Sutvirtinau 84 asm. parapijona 3900. penkiose mokyklose mokini 300 vaikų. Veikia Šv. Pranc. Tretin. 120 narių, sodalicija. brol. Šv. Sakramento 180 narių, Kryžiaus Mokslo brolijos 46 nariai. Ūkininkų sąjungos 100 narių, pavasarininkai 100, padaryta 50 šeimynose Širdies Jėzaus intronizacija. Atsilankė 5 dienų Misijos.

158. Raguva. Med. bažn. Dangun Žen. pšv. 1678 m. [illegible] kunigaikščio Oginskio perstatė 1816 m. kun. Zubavičius. Paraf. 3948. Bažn. per maža, trošku.

Aplankiau 1914 m. Kleb.[gen] Lapinskis Sutvirtin. 930. Vikaras Zubavi-čius sudarė gražų chorą.

Aplankiau 1921 m. 25-26. rugp. Sutvirt. 1050. Nuo 1918 m. Kleb. Symonas Žygis. apsukrus. Veikia progimnazija. Mokinių tur. 30; šv. Pranc. Tretinink. Gyv. Rožan. Rat.; pavasarininkų 110, [illegible] Domukų, [illegible].

Aplankiau 1925 m. 23-24 rugp. Sutvirtinau 65. asm. parapijonų yra 3248. Klebonas Juozapas Norvila, apsukrus, veiklus. Veikia čion šv. Pranc. Tretin. sodalicija, kuri turi 104 narius. Gyvojo Rožanč. yra 21. ratelis; šv. Sakramento brolija turi 611. narių; pavasario dr. skyrius turi 127 narius. Vidurinėje mokykloje 142. mokinių; Ateitininkų mokslei. 60. Kapelionas Meškevičius Juozapas. švelnus, veiklus, iškalbingas.

159. Ragaveli. Bažn. med. Šv. Šapono kunt.-past. p. Komaras Antanas
1796 m. Žemės 15 des. ir 1½ des. daržo. Nauji klebonija

Aplankiau 1921 m. 27-28. rugp. Sutvirt. 450. parap. 2028 Kleb. Adomas
Vižmanchus, Teol. Kand., buvęs Kauno mokyklų kapelionu; moka
vok. prancūz.; švelnus gentlemenas, bet romantikas. Bažn. klebonija
švarioj tvarkoj. Yra Kond. fet. iš ... Vyskupo patvirtinta.
Tarp bažnyčios ir klebonijos kelias į dvarą labai duobėtas.
Dalyvavo pietuose dvar. Komaras – 4 provoslavų – katalikas.-

Aplankiau 1925 m 22-23 augusto. Sutvirtinau 43. asm. Veikia Šv. Sakramento
brolija su 141. nariu, Kryžiaus. Mokslo brolija su 25. nariais; pavasa-
rininkų apie 200, Ūkininkų Sąjungos 50 narių ir 3 prad. mokyklos.
Kapams gauta iš valdžios 2 ha. žemės.

226. Traupis. parap. bažn. med. past. 1798 m. p. Mickalo vėčius-
Dabartinė rom. st. muro bažn. 1892 m. stat. Kleb. Juoz. Batzydis.
Konsekravo ją vysk. Gelzautas. Žemės 36 dešt. parap. 3850
Aplankiau 1921. m. 24-25. rugp. Sutvirtin. 1384. Kleb. Donatas Tuske
vėčius-Tuskenis. nelus. doras. Trupiti namai: vysk. past. tyk
buvo prm. 24 metu. Bažn. kasa apdraustu. Sutvarkyti archyvas
pilnai. Yra parap. knygų su 750 knygų. Verkia Blaivybės draugija
pavasarių. Šv. Sakr. Kryžiu. Meilės brol. 258 n. Yra Bažn. Taryba
Bažn. išoro nutekta rašinė varsa. -
Aplankiau 1925 m. 27-28 rugp. Sutvirtin. 87. asm. Veikia Blaivybės dr. su
109. nariais; Angelo Sargo su 150 n. Skaitlingos yra ir Šv. Sakramento ir
Kryžiu. Meilės brolijos; taipgi pavasarių dr. skyrius. Katal. laikraščių
išrašyta 150 egz. Bažn. pal. Taryba išrinkta 1921 m. Terminas jai
pasibaigė, o naujų ne rinkta. Bažn. kasos sąsiuvinis ne numeruo-
tas, ne perširiuotas, neigi patvirtinta. Nuo 1921 m. vos ne
niekas rašyta juodu paišeliu, nežiūrint į įrašytą 12 lapo
1922 metu dekano Spakevičiaus įspėjimą „užrašinėti rašalu".
Metų gale balansai ne suvesti neigi parašais Tarybos patikrinti.

Rygos dek.

161 Šilai – pran. med. bažn. 1779 m. išt. p. Pranckevičius 1909 m. kun. Sloznio Truisa ist. mūro bažnyčia.

Aplankiau 1914 m. 31 d. gruodžio pakonsekravau tą bažnyčią. Sutvirtinau apie 600. Karalius buvo

Aplankiau 1921 m. Sutvirtinau apie 300.; karalius Ant. Žakevičius ... pamokslas; Sklypo klebonijoj; kiti trobes. reikal. remonto Žemes 10½ des. ... par. komitetas. Ikurta Šv. Sakr. brol. par. 1480

Aplankiau 1925 m. 26–27. rugp. Sutvirtinau 32 asm. veikia Šv. Sakramento brolija su 80 n.; Krikščion. Motinų br. su 10 n.; Šv. Pranc. Tretin. 28. Pavasarininkai 100 narių. Metrikuoja jo vadov. Inventorius dar nepatikrintas Bažn. paloti. Tarybos parašai. Kasos knygoje balansai taipogi nepatikrinti parašai.

162 Vadoklai. Širdies Jez. med. bažn. stato 1781 m. Onufras Bohovzonis. 1876 padidino Kleb. Balevičius lėšomis. Kapines už 3/4 varsto. Mūro koplyčia kapinese. Žemes prie klebonijos 18 desei., už 2 varsto, 20. desetinu.

Aplankiau 1921 m. 23–24. rugp. Sutvirtinau 900. Kleb. Klimas, neseniai čion atvykęs. Bažn. kolt. ne visai švari. Nuo 1922, mirus nušt. kun. Klimui, Klebonauja Jur. Remeikis. Teol. Kand., buvęs Šiaulių gimn. kapelionas; sektas, kapitulos; antrasis. Kalikat. pamokslai: Ikurta Tretininkų Gj. ... Gyvojo Roži. 150. Krikšč. Demokr. 121 n. Krikšč. Motinų brolija. Sikesi... dar 40 n. 1923 m. ikurta altorija. Užleista jai iš kleb. benef. 15 dėšimes ir pora trob. ... pirmaši komunikantai.

Aplankiau 1925 m. 24–25 rugp. Sutvirtinau 186 asm. Veikia: Šv. Sakramento brolija su 500 narių. Šv. Pranc. Tretininkų sąjunga kuri 150 narių; Blaivybės dr. kuri 150 narių; pavasarininkų dr. 200 n.; Ūkininkų S-ga 50 n.; Darbo Federacija 32 n. Bažnyčia apdengta nauju skardu; pagaminti varpai. Ikurta altorija, bet neistatyti kunigui kuk. namas.

163. Lenas. (Urugvajus.) Šv. Ant. med. bažn. Kunigaikščio [illegible] Radvilai padedant, vysk. kan. Šiliniui įsteigta didžiu klebonija, klebonijos garbei. Kuottama medžiaga bažnyčiai statyti.

Aplankiau 1921 m. rudenį. Sutvirtino 80. Kuratas Jurgis Karalevičius siauros nuožiūros, nesusišneka su komitetu, per tai darbas bažn. stat. trukdomas. Veikia mokykla. 75 mokinių, 11 vaik. Gyv. Koš. –

Aplankiau 1925 m. 26 d. rugp. Naujas kuratas J. Dangelis įgijo žmonių prielankumą. Veikia "Pavasario" skyrius su 30 narių. Gyv. Koš. 11 vaikučių, kelios dešimtys iš provinc. Tėtiniakių; yra 1 mokykla. Gaila, kad surinktos iš žmonių aukos ne sunaudota bažnyčios statymui. Vatikano banke 30 d. X 1922 m. iš bažnyčios kasos 77,066 auksinų te gavo 30 litų ir 10 centų! –

Raseinių dek.

164. Raseiniai. prm. bažn. 1491 m. įsteigė [illegible] L. D. Kunigaikš. Aleksandras - Vytautas - parap. Leižesemis.

1642. tą bažn. perdavė Tėvams Dominikonams. Tėvai Domi-
nikai Princevičiaus 1663. pastatė dabartinę mūro bažnyčią.
Ji išbuvo Tėvų Dominikonų globoje iki 1884. Tėvai D. aprū-
pindavo ir parapijos reikalus. 1884. Rusų valdžia vienuo-
lyną panaikino, likusius Tėvus perkėlė Petrapilyn, o jų Rasei-
niuose bažnyčią ir vienuolyną pavedė pasauliniai dvasiškijai.

Aplankius 1919 m. 21-23 rugs. Sutvirtinam 4.589 asm. Klebonas Dekan.
Dockus, prielankus, taktingas, tik niega, širdies ligos vargi-
namas. Žemės 39 hekt. vienoje plote prie miesto. Prie
vienuolyno didis sodnas. Vienuolynas ir bažn. benef. trūksta besi-
reikalingi remonto. Kapai aptverti mūru. tik kelias į kapus
3/4 kl. labai duobėtas. Veikia Progimnazija, Šv. Sabrom. br. 500 narių
Šv. Pranc. Treti. 400 n.; pavasarin. 400. Tarnaičių dr. 135 n. Moti-
nos Šv. "[illegible]" filialą; Labdarybės dr. Draugijų organizatorius - vikaras
Mykolas Karosas. Parapijiečių 8873.; lenkiškai kalba 20%.
Pridėdam. pamaldos kartą lietuviškos.
Bažnyčios išlaidų knygos Klebonas neužvedęs. Pilnuose daly-
vavo [illegible] progimn. mokytoja. draugijų - brolijų atstovų, daug
ninkų prieaiškinkus. Sveikino vyskupą šiuo [illegible].

Aplankius 1923 m. 22-24 rugs. Sutvirtin. 259. Vienuolyno langai reikia
[illegible] spielčius. Daug dar reikia remonto. Inventoriaus įvesta

jos esas parap. Komitetas. Bet „komiteto nariai greičiau atsisako Tarybos
sinkti:" Bet ir Komitet. vyskupo nepatvirtintas. Šv. Sabrom. brol. 600 na-
Šv. Pranc. Treti. 500. Ikurta Moterų dr. Ulin. Šv. Darbo Federacija.
Bažnyčios išlaidų knyga užvesta nuo 21. balandžio 1921 m.
Per maži komunikantai. -

165. Kalnujai. Bažn. statyta 1818 m. lėšomis p. Jarudo. ž. mar.

Aplankiau 1919 m. 23-24 rugs. Sutvirt. n. 1256. parap. 2691. Žemes 20. dešt.

Svetn. vieta. Kleb. Juoz. Juozapaitis, divoles, ešpančiabulse.

Verkia 2 mokykl., 60 išpr. Tretin., 4 vom Gyv. Rož.

Aplankiau 1923 m. 21-22. rugs. Kun. Stanislovas Butrimas, virtas Lit. bajo-

ras. Sutvirtinau 103. Iškurta Š. Sakr. br.; turi 298 narių; pavasaris 81.

Ūkininkų S-a 43; Š. Pranc. Tretin. 97; Gyv. Rož. 14 vainikų.

Jurbarkas. Medinė Šv. Trejybės baž. įkurta 1522 m. Karal. Žygimanto I.

Dabart. got. bažn. mūro 1897. 1907 m. rūp. Kleb. Marcinkevičius. autorius dvas. maldingo senelio, paaukojo šventinimo parapijiečių 6256.

Aplankiau 1919 m. 4-6. liepos. Sakramentų 1560. Kleb. Albinas Macko, sveiko proto, veiklus. ... ... pavyzdys, daug ... Vaiko katalik. progimnazija. Vaikų 300. pavasarininkų, 325. Moterų dr. Labd. dr. išlaiko elgetyną, mažų našlaičių prieglaudą. Gražiai gieda mišrus choras. gera turi vargonininką. ... ... Kristo.

Aplankiau 1923 m. 28-30 rugs. Sakramentų 240. Kleb. ... maldingas, kuklus. Par. komitetas vyksta nepaliaujamai. Bažnyčios tarybą neišrinkta. Įkurta Šv. Šeim. br. turi 300 narių. Blaivybės dr. 90 narių; Šv. Pranc. Tretin. 252; Angelo Sargo 300. Ūkininkų Są. 200 n.; Krikšč. Demokratų ch.; 11 pradžios mokyklų; Mokytojų kursai. Buv. Kleb. Macko atidavė parap. reikalams ... ..., knygas paliktavo.

167 Girdžiai. Š. Marijos Magdal. med. bažn. Žemės 1½ dešt.
Aplankiau 1919 m. Sutvirtinau 560 asm. Kun. Jurgelevičius, 3 vel.
sun. Ne didžio proto, ne didžio veiklumo. Vakar. pavasarį 73
vakarin. kursus lankė 100. žmonių. Parap. 1600.
Aplankiau 1923 m. 27-28. rugs. Sutvirt. 74. Kun. buv. Jurb. kleb. Alb.
Alseika. Įkurta Motinų dr. narių 90; Ūkininkų S-ga 30.
Bažn. perniai..

168. Girdkalnis. pirm. bažn. past. 1744 m. š. Jurgio v. medin. kun. Tarny-
das. Ji 1840 m. sudegė nuo perkuno. Dabartinė bažn. išstatė
klebonaujant Bačko. Išstatė taipogi naują kleboniją, ir puošnią
altoriją, kurioje albagyvenas, galerija, drobės malūnas, perpetuum mobile!!
Aplankiau 1920 m. 25-26. geg. Sutvirtinau 795. parap. 2314. Svarb-
grau vieta. Kleb. Ant. Gečius, žinias, tvarkos žmogus.
Klapines padorios aprimarytos. Žemės kleb. 33. hekt.
Aplankiau 1923 m. 24-25 rugs. Sutvirtinau 64. Bažn. kleb. kap. tvarkoje.
Komitetas Vyskupo ne patvirt. Taryba ne rinkta. Įkurta Š. Sakr. brol. 350 n.
Gyv. Rožanč. 300 narių. Š. Pranc. Tretin. ar 200. bet Sodalicijos ne įkurta.
Pajamų-išlaidų knyga ne numeruota, ne patvirtinta. Veikia 6. mokyklos.
Žemės kleb 33 hekt.- 16.10.23 Įkurta Krikšč. Mokslo Brolija -
. Ant bažn. žemės buv. kleb. Bačka išstatė savo namus su keliais trobesiais.
Iš klebonijos beneficijos prikergta 2 hekt žemės. Mirus kun. Bačkai, namus
paliko bažnyčiai - kaipo altariją. -

169. Skirsnemunė. Šv. Jurgio med. bažn. išstatė 1637 m. Karal. Vladisl. IV.

1900 m. rūp. klebono Kazim. Žekevičiaus išstatyta hilai mūro bažnyčia.

Aplankiau 1919 m. 7–8. liepos. 8. liepos pakonsekravau bažnyčią. Sutvirt. 2235. As.
Kleb. Andrius Semenavičius. Švelnus, veiklus. Vaikų pavasario dr. 261 n.
Gyv. Rožinė. 350 n.; Šv. Pranc. Tret. 60; Šv. Kazim. dr. 336 narių. .
4 prad. mokyklos; parapijiečių 5468.

Aplankiau 1933 m. 30 rugs.–1. spalio. Sutvirtinta 173. Atremontuotos bažn. stogas, klebo-
nija ir kiti trobesiai; aptvertas šventorius mūru; Tabernakulum
išmušt. atlasu; pavyzdingi komunikantai. Švč. Sakr. brol. 750 narių.
Blaivininkų 247. Ūkininkų Są. 180; Darbo Feder. 30; parap. knygynas – 978 kn.
26.9.33 Ikurta Kr. kū. Mokslo brolija.

170 Eržvilkas- prom. med. Š. Jurgio bažn. Ist. 1706 m. p. Kirsteino. Ji sudegė

1855 m. Ist. dabartinė med. bažn.; atremontuota 1904 m. klebono Budrio.

Aplankiau 1919 m. 25-26. rugs. Sutvirtinau 1404. parapijiečių 3406. Klebonas Juo-

zapas Janulaitis, švelnus, estetas, ne didžio proto, su parap. komitetu ne sugyveno-

Parama išleido knyga nedaug be tvarkos. Verbų Sąj. Rožinė 1400 narių.

Blaivininkų 738; Š. Pranc. Tretin. 80; parap. knygynas turi 2000 tomų.

3 pradin. ūkio kyklos; Kapinės už 400 metr. Žemės klebo. 33 dešt.

Aplankiau 1923 m. 19-20. rugs. Sutvirtin. 95. Socialistams įkalbėjus, katalikai

konvencijos ne sudarė; tai sutinka žydeliai pasiimti 8. Žydelių žalt-

lių out parapijos rubežiuose Vyskupo pasiliktis. Atlydėjo žydeliai ir

lėšų vilios. iki pat bažnyčios švento zirau. Katalikai jutaisi sukompromituoti.

parama išleido knyga tvarkoje. Pavasarininkų 140; jaunimo 50-

o antra tiek vaikučių choro. Š. Pranc. Tretin. 89. Ilgiala ir Sakr. brolijo-

171. Vadgirys.

Dabart. med. iš Juozapo laik.

Rupes. Kleb. Kotelos pastatytą 1924. mūro bažnyčią. parap. 4.404.

Aplankiau 1919 m. 24–25 rugs. Sutvirtinau 1500. Kurat. kun. Kotela, švelnus, uolus, veiklus. Turi 8. mokyklas; Mokina dr. 225. v.; paruošia. Gyv. kun. parap. knygyną 800. knygų. pakvietė mus draugininkams (Draugo-Sąmuneivičių) nes pietų su vyskupu atsisakius, klebonui pavieton pakviest maršalkas, draugija atstovas. Rinda, kilni ūkininkė Gidraitienė per pietus pareiškė klebonui, duosianti 5000. auks. bažnyčiai statyti. Tas geradaryste vienas ūkininkas taipogi 5000. duoti pareiškė. Sedraitis vežė mane Ervilkon savo geraisiais arkliais, šios dvi maudynės.

Aplankiau 1923 m. 20–21. rugs. Sutvirt. 55. Ikurta iš Sakrom. brolija. 186 narių Ukininkas iš sk. 4 fp. Sufrano Trelin. Sodalicijo.

172 Vidukl. parom bažn. med. stat. D.L.Kun. Vytauto Aleksandro

Dabartinė. 3čia, iš eilės stat. ylo 1806. m. Žem. Vyskupo Kunigaikščio Juozapo Arnulfo Giedraičio. pakonsekruota 1884 m. Vyskupo Pallulione.

Aplankiau 1914 m. 19–21. rugs. Sutvirtinau 2182. Bažnyčia mūrin, žema. Parap. ~~6074~~ 5345.
Klebon. Dekanas Jančevskis. kuklus, kunigų labuojas. nuošir prieš lenkus
pri lietuv. apšvietimu, sumanus, kaip maldingas, bažnyčiai ir žmogus, "sentire cum Ecclesia". Veiklus. energingas vikaras Gegžna suorganizavo draugijas. Gyv. Raseinių 1500 m. Šv. Pranc. Tretin. 200; pavasarininkų; šie turi knygynai. Labdar. dr. išlaiko elgetnamį. Išlaikyti gražūs mokyklai namai. Ėidrijo ke karbarizmo. Kapinės tvarkoje.

Aplankiau 1923 m. Sutvirtinau 134. Kleb. Garbės Kan. Anton Kriaunauskas. buvo Salakų Kleb. Zarasų dekanas. Ikur ir Šešk brolija; narių 159. par. komitetas ir BpTary ba Vysk. patvirtinti. Prašiau kad ir žmonės remtų ... Elgetnamis tvarkingas remsiu. Vargšų ... ... pagalbos ... ... Šv. Pranc. ... narių Kazys Jančauskis ir Anton Žyvatkauskis. Raseinių ... Teis ... ir kad su senob. karbarizmais.

Žalpiai.

173. Šv. Benedikto muro bažn. stat. 1714 m. Antano Plaščevskio lėšomis atnaujinta 1892 m.

Aplankiau 1929 m. 17 rugs. par. Sutvirt. nau 305 asm. Kur. Vinc. Vilčevskis -

Žemės yra 26 desėt. už 10. kilom. nuo klebonijos.

Aplankiau 1923 m. 17 rugs. 2½ val. Sutvirtin 11. Kurelas Karm. Gedvilas, karštuolis ilgakalbys, mažai tevarkos.. Yra š. pranc. Tretin. Sodr. 65 asm

Kapinės už ½ kilom. Popierių - 15 karstų knyga ne numeruota, ne patvirtinta

174. Perkūnis̄kė-Paupys. Tarp mišk. pelkių. Buvusi nuo parap. Vėdrūklės žmonės seniai jautė reikalo statyti bažnyčią. Vėžaičių Klebonas Izidorius Gudavičius. gražiai atstatęs tenai bažnyčią, pasirūpino savo gimtajai šaliai Perkūniškei. Žmonės pradžia su užu ūpu: vežė akmenis, aukavo pinigus greit statyti naujai laikinai bažnyčiai, kunigui gyvent, aptvėrė kapines, užsimojo murinę bažnyčią. Įkurta Šv. Sakr. ir Šv. Mykolo brolijos. Aplankiau 1923 m. 19. rugs. atlaikiau Mišias šventąsias. 27. Vežė p. Jančevskio iš Vėdrūklės vežikai.

175. Rietavas. Parap. įkurta gal 16 šimtm. 1608 m. Karolius Žygm. Talaikio-jai dotacija. Bažnyčia buvo iš 3-kilometrus nuo dabartinės ant kalnelio Pilalė, nugis apžėlusio krūmais. Tenai dar randami Trobesių pamatai. Kunigaikštis Irenėjus Oginskis savo patogumo dėlei nutarė bažnyčią statyti arčiau savo rūmų. Pradėta statyti dabartinė bažn. 1853 m., užbaigta 1873 sūnus Irenėjaus Mykolo ir Bohdano pastangomis, statant bažnyčiai laikomasi buvo narvuose, kur nugis Valsčiaus Valdyba ir Vartot. Bendrovė. Tokį bažnytį i Mykolas.

Aplankiau 1918 m. 12-14 spalio. Sutvirtinta 2535: parapijoje yra 5500 - žemės 100 d. Kleb. Kasperavičius nesugyveno nei su vikarais, nei su parap. komitetu. Mėgdavo daugiausia užsimanyti, nekaip ganytojauti. Elgetynas reikalingas didžio remonto. Vikaras Krypianauskas, apaštalaškas prisiveržimas kunigas. Drauge su Dra Gyrlauičiene vedė Labdar. draugijos vargšams šelpti.

Aplankiau 1923 m. 21-22 birž. Nuo 1921 m. naujas Klebonas Ign. Spudas padaro klaidų: Labai simpatingam ištekminugam Gimnaz. Kupelio nei Kunigo Zadeikos atsisakė nors ir už pinigus duoti butą, vakarais... Šis įvejo pas Dr. Gyrl. „Stalaviliš": per tai buvo prieš Klebono vietos inteligentija. Greit vargonininko ir zakristijono namus. Daržą Kleb. Spudas pardavė „amerikonui" lietuviui. Vargon. su zakristijonu sukėlė parapijoje prieš Kleboną audrą. Kad viskas tu aprašų atžymė kasr. tarnus, atėmė jiems išponavimą, o žemės kleb. turi 100 dešimtinių.

Rotuve. 32 hev. 150 vaiku sulikkian promuja ei tömmenija.
Vaikia 11 prodinin ondyhlu. Pavasori. Hlaryhm
supvone. Tulinaku. Malem d. -
Säkorlinan 200 am.

176. Stalgėnai. Šv. Petro iš pov. 1918. kun. Paukš. nep. ištat. bažnyčia Aplankiau 1918 m. 30 rugp. pašvenčiau bažnyčią (form. benedikt. ca) Sutvirtinau 280. parap. 1420. Žemės kun. 20 des. Kuratas kun. Povilas Paukš. savo pinig. sveikus. valsč. Stato n. kleb. ug-

Aplankiau 1923 m. 23 bal. rytą. Sutvirtinau 15 asm. Bažn. sulaukta par. titulas Kleb. Stanislov. Antikauskas „komikas“ sodietis. Gim. Gyv. Rai. Maldos Apašt. nėra

177. Kuliai. Šv. Stanislovo V. med. bažn. ist. 1646 m. Stanislovo Vaišio.
Dabart. mūro bažn. ist. Kunigaikštis Mykolas Oginskis ir parapija 1900 m.

Aplankiau 1918 m. 1-2 spalio. pakonsekravau 2 ?-sp. bažnyčią. Sutvirt. 1360
Kleb. Stanisl. Durskis „poetas“: geras širdies, geruose santyk. su visais
Vikaras Martusevičius. sveikutis, veiklus, klebonui draug. atsidavęs.
Pasvenčiau koplyčias. Veikia Blaivybės, Gyv. Rož. Ukis dv. Kalakų-
Lukš. ateina 200 ug. Žemės kleb. 33 des. Altorių vidulio. stovyk.

Aplankiau 1923 m. 26-27. bal. Sutvirtin. 140. pajamos-išlaidos sąskaita pra-
deda nuo 8 gegužio 1923 m. par. Komitetas nei Bažnyčios Tarybos nerinkta
Veikia 8 prad. mokyklos. pilnus pamp. altoriai nedaly vous-
Australijos altarija, valdo Klebonas; prižiūrė namus gale krautuvas.
ir atlieka savo brolini; gaunama iš Amerikos.

Raseinių dek.

178 Andrijavas. Šv. Andriejaus Apašt. med. bažn. 1780 m. stat.

Andrejm Posaviči. Įsteigta 1415. klebonija.

Aplankiau 1918 m. 12 spalio. Sutvirtinau 820 asm. Klebonas. Kazim. Zagrakalis-„pačivas": ne aiškus. parapijiečių 3315. Žemės 35 deš.

Aplankiau 1923 m. 20-21 birž. Sutvirtinau 134. Klebonas vietoj per didelę, be proporcijos klebonija; daug kambarių, o visi maži. Paprasta. Klebono knyga be tvarkos. Vargonin. Zakristijonas menkai tepraprati-. Draugijų. brolijų ne įkurta. pora šventadienius apmarytą. Vokarai Jaseckus iš Ariog. Magist. alkoholis vargas. perveizdu bus drausgz. pasiuntėlas iš B. p. Tarybos išdrakti; protokolai išleisti 1921 m. paliem d. dekonui Macijauskui pasiųsti Vyskupui patvirtinti; bet šitai drauge su kitu 10. kaim. parap. komiteto Tarybos vietoj protokolai ne siųsti Vyskupui tvirtinti; bet sulaikė virš 2. metų pas save. manydamas, gal Vyskupas neatkreips do vien į šitą.

179. Gargždai. Šv. Mykolo Ark. med. bažn. stat. 1794 m. pt. Klaipėdos? [illegible]
kuparap.

Aplankiau 1918 m. 4-5 d. spalio. Sutvirtin. 574 as. Klebonas Baltrum. Baltrė-
nas, zimtas „pavargu", prižiūrėtinas. Artojaus ..bendrovės sūlas;
veikia 14 mokyklų; 500 blaivininkų; 30 v. gyvuoj; choras gera.
Elgetyne 20 vargšų. parapijoje 580.

Aplankiau 1923 m. 28-29 birž. Sutvirtin. 720. Vargonai prasti; per Sumą
griežė Klaipėdos Orkestra. Bažn. reikal. remonto. Šventoriaus mūro
sienos apdirbtos. Altorija šventoriuos atkalnyk., žemu, dragun-
gvardiz 17 puvasios. Per rinkimus Seiman ai katalik. sąrašas bal-
savo 2100, o ai kitus 400. Ikurta Šv. Sakram. ir Krikščioniškos Brolija

180 ~~Vė~~žaičiai. Iki 1784. metų buvo p. Volmero dvaro koplyčia 1784. įst. medinė. ne didžiu bažnytėlė. Žemės neturi. Išlaiko p. Volmeris

Aplankiau 1918 m. 4 spalio ryte. Sutvirtin. 180. Čion aplanka mane. Vokiečių Reichstago atstovas p. Fassbenderis, Katal. Centro, žagiati laiško; M. Gladbacho veiklesnis kunigas pasimokyti kaip Lietuv. sutvarkyti Katal. Volksvereiną. Kuratas Audzikevičius. prasčiokai. pakeis

Aplankiau 1923 m. 30 birž. ryte. Sutvirt. 36. Kuratas Juoz. Simaitis. ši clem. prelingas. gerai išsiuklotas, buvęs Plungės Ritavos klebonas. Pamaldose iš pilnose dalyvavo p. Volmeris su žmona. Parap. 2800. šeimų 2 mokykl. Šiemon tik 10% tebalsuoja už priešstikyb. sąrašus.

181. Mikoliškiai. Zenerolas Bronius, su apl. žmonių pagelba, ant savo žemės išstatė med. su Juozapo bažnyčią. Jo sūnus Juozapas įsteigė kleboniją. ... kapinės. Sulig 30 des. žemės Kunigui nurodoma.

Aplankiau 1923 m. 28. birž. Kuratas Jul. Narkevičius - sumaningas, baugus alkoholikas, nori vykti altarijon. Sutvirtinau 24 žm. Nuo Kalnų 13 varstų, nuo Seirijų 14 v. Žmonės prie tos bažn. lanko. Nori parap. teises gauti.

182 Kvedarna. Med. Nek. pras. baž. įst. 1809 m. Gustavas Vogt.

Kas metų bažnyčia, klebonija, su benef. trobesiais, altarija. taip nudeginta. parap. 5700. pamaldos į apsk.

Aplankiau 1919 m. 13-15. birž. Sutvirtinau 1562 as. Klebonas kun. Bublys - tarsi protingas, autoritingas, bet ne veiklus. Išstatė namelius ši-nyne: kuriuose laikinai patys apsigyveno. Ne sumanė pagaminti medžiagos bažnyčiai; klebonijai atstatyti. Vedžioji 200 m. Blaivybei dr., 562 pavasarininkų, 150 m. Labdar. dr.

Aplankiau 1923 m. 6-7 birž. Sutvirtinau 79. Klebonas Juoz. Jarašiūnas. Energingas, autoritetingas, nori pastatyti; mažai pasirūpino. Išstatė svirną, spitolę su sale susirinkimams, bažnyčiai statyti medžiagos ne paruošė. Inventorius sulig įsakymo nesurašytas.

183. Pajuralis. Šv. Jokimo med. bažn. įstat. 1809 m. kunigaikšt. Radvila
Liudegos 1893 m. bažnyčiai mažnai; įstatyta dalošline mūro

Apleistein 1919 m. 16-17 birž. D. 17 birž. pakenkdamas bažnyčią; sutvirtin. 184.
Karalus Kadis. Perverta akmenų švento rių apmuryti. Marijos
Magdal. altor. pavedklas dekuoltuotas. Benefic. trobesiai reikal.
remonto. Žemė kleb. išmetyta.-

Apleistein 1923 m. 8 birž. ryte. Sutvirtin. 16 asm. Kiras Kliunovskis įstat
staldas, daržinė. Benefic. žemė sutraukta vienam plotan. Klebonijo
bažn. tarnas namai; bažn. frontas reikalingi remonto.

183. Jūžintai. Šv. Antano med. bažn. stat. 1780 m. Senadkos ir pa-lėkis

Aplankiau 1919 m. 15–16 birž. Sutvirtin. 298. Parap. 1164. Žemės 33 des. Klebonas Kast. Balsevičius, pačcivas. Sudėjo salis Dvaro tekėto veikia 2 mok. Blaivybės dr. 100 narių. Labdar. dr. 91 narių pavasarininkų kuopelė 70 as.

Aplankiau 1923 m. 18–19. birž. Sutvirtin. 37. Bažnyčios sienos išpuvu-sios. Klebonas vargonininkui ir zakristijonui liuobūs teisės po pusę puro. Eina ginčas tarp Bžn. Tarybos ir dvar. Bucevičių, kuris jų taip išstatyta ištolo zadarių ir pirkentoriaus lankelį nori atimti. Byla vedė karštai užsispyręs Bžn. narių Danksa. Išnešė iš presbiterijos Bucevičių suolą.

184. Rokiškis. Par. įkurta 1516 m. Aleksandro ir Žygimanto I karalių ir Did. Liet. Kunigaikščių. 1738 m. Rokiškio kunigaikštystės valdovė Elena Krasinskienė, po 2. vyru Tyzenhauzienė pastatė naujos mūrinę bažnyčią, kuri 1864 metais sudegė su visais padarais. Po Elenos Tyzen-hauzienės paliko 300000. rublių naujai pamūryti bažnyčiai prideja-lių, Grafo Reinholdo Tyzenhauzeno ir jo sesers Marijai Przezdzieckienei pasirūpinus prieidedant darbu. 1877 m. pastatyta dekort. gotiško-dvalės žvilgsnio gražiausi vyskupijoje bažnyčia. Pakonsekravo jį vyskup. Paliulionis 1885. metais. Karo metu bažnyčia daug nukentėjo; išvežti varpai. brangenybės grafo išgabentos Rusijon

Aplankiau 1922 m. 19–21. gegužio. Sutvirtinau 3296 asm. Parap. 6232. Klebonas dekonas Ignatus Labanauskas. Teol. Mag. galus. protin-gas, žmogus, simpatingo būdo, flegmatikas. Yra Tretininkų 262. Blaivybės dr. 300. narių. pavasarin. 90. n. Moterų dr. 100 n. Elgetyne 43. vargšai; prieglaudoje 25. vaikučiai. prieglaudi. Gimnazijoje 364 mokyniai. Kursai suaugusiems. Prieglaudos vedu Nek. Prasid. M. P. Tarnaičių Kongregacija. Grafas Jonas Przezdzieckis padovanojo tai kongregacijai mūro namus greta Sinatorijos. Juo-nugi Novicijatas. Bžn. Taryba vysk. patvirtinta. Pajamų-išlaidų sąskaita tvarkoje. Pilnas greta parapijos kapliečių dalyvauja Grafas Jonas Przezdzieckis. geras Katalikas, geras agronomas.. Novicijatas turi savo koplyčią, laiko Šv. Sakramentą.

185. Rokiškio Šv. Augustino bažn. buv. cerkve. Žemes Ukio ir Valst. Turtų
ministerijos 11 geg. 1922. pavesta Katalikams. pašvęsta 8 birželio 1922. perkelta
nekilnojamų. Kapelionas kun. Baltrimas; žinotas, energingas.

186. Luksta. 1910 m. Grafas Jonas Pnezdzi[e]cki davė 11 des. žemės, medžiagą bažnyčiai ir klebonijai. Bažn. pradėta statyti pavasarį 1911 m. Karo metu darbas sustojo. Pamaldos laikomos sandėlyje.

Aplankiau 1922 m. 17 birž. ryte. Sutvirtin. 480. Kuratas Pranas Vainauskas buv. Rokiškio vikaras, apsukrus, sukties. Klebonija iš grafo medžiagų statyta 11×5 sieksnių. Su 13 langų, 11 durų; tvartas ir klėtis taipgi pas dvarą. Žemės 26 ½ hekt.

187. Obeliai.

Dabartinė iš mūro mūro bažn. pastatė 1860 m. Kleb. kan. Steponavičius.

Aplankiau 1922 m. 17–19. birž. Sutvirtinau 1980 parap. 4550. Kleb. Vincentas Brilavičius. Atnaujino bažn. Jo vikaras-koadjutorius Leonas Vorkulis, švelnus, vikrus, gerai su klebonu sugyvena. Veikia 6 mokyklos; Blaivyb. dr. 62 n.; pavasario 53; Maldos dr. 93. Aistyvus parapijos pamokslus. Įkurta ir Sakr. brolija.

188 Rageliai. Bažn. med. [illegible] Rokiškio dvaro savininkas. 1836. m. turi jau altarista kunigas Leopoldas Gaidamavičius. 1911 m. sutaisytas parap. [illegible] Parap. 2000. Žemės. 17 des.

Aplankiau 1922 m. 18–19. gegužės. Sutvirtin. 693. Kuratas Stanisl. Stakėlė. Žinomas veikėjas, tautininkas, kalbininkas, [illegible], [illegible]. Klebonija sena. Visi trobesiai reikal. remonto. [illegible] [illegible] Generol-Vikaro, kol nuo 1920 m. jį apšviesta [illegible].

184. Kriaunos. pirm. bažn. med. stat. 1684 m. Dievo Apveizd. tit.
1818 m. pradėta mūryt dabart. bažn. Užbaigta 1826 kun.
kun. Šilėkos Ledomis dvarin. Romero. 1859 m. 1. bri. pakon-
sekruota, ju vyskup. Valančiaus. parap. 3250. Žemes 40 desėt.
Aplankiau 1922 m. 21-22 geg. Sutvirtin. 950. Kleb. Mykol. Slabšinskis
švelnus apsakus, ne senei čion atvykęs sugebėjo sutaisyti gurbu
kokius trobesius apleistus. Sodu. tik kad pilnas savymeilės. ne
altoriaus vyskupui pareiškė: „Atvykau 1921 m. 22 bal. Liūdnai
atrodė tada Kriaunos: bažnyčia apleista, trobesiai apgriuvę,
gurbų tik vardas, tvoros supuvusios, žemė užleista dirvo-
nais. Per metus pastačiau gurbą. Sutvarkiau klebonija, šeimyn-
nai. bain. tarnams namai". Turi 4 nobyllos, 90 pavarsar-
noriu; Ir Sakram. brolija.

Rokiškio dek.

 4/90 Panemunis.

1682 jau buvo bažn. ir parapija. pastarojoj bažn. buvo medinė stat. 1760 m. dvar. Kosčialkovskio.

1896 m. Kleb. Julius Senkowskis [illegible], [illegible] 24 d. liepos 1915 m. karo sudeginta beveik su visais dokum., bažnyt. visai triobesiais. Sudegino [illegible] 3. sodžius ir dalis miestel.

Apleistuvas 1922 m. 10-11 birž. Sutvirtin. 877 a. pamaldos [illegible] prie varpinyčios. Klebonas Vinc. Norkus, mažai [illegible] karo nuvargintas, pačiu kunigas, bažnyčiai atsta-tyti net medžiagos [illegible] neprodejo. Pataisė ar [illegible] bažn. atstatyti; ar geriau pačiam ir ponam. atsisto-[illegible]; užleido vietą [illegible]. Pamald. [illegible] laikinu-[illegible] prie koplyčios. [illegible]

Parap. 3200. žemės 33 deset. [illegible] [illegible] valdžia karo [illegible] [illegible] ir [illegible] po [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] triobesius. [illegible] ordinarinėkai pabėgelius.

191. Suvainiškis

Dabart. į Jakubo mūro bažn. past. 1862 m.

Dalis parapijiečių priskirta prie Latvijos, Rygos vyskupijos.

Aplankiau 1932 m. 12 birž. rytą. Sutvirtin. 640. parap. 2120.

Kurat. Ludv. Povilonis; senokas dvasininkas; bažn. tvarkoj; gyventojai neprisiima; veikia 70. pavasarininkų, 20 ir pratyčių; Gyv. Roj. kuop.

192 Kazliškis.

Dab. mūro bažn. stat. 1910 m. - Cirkalų (?) ... parap. 1532.

1921 m. 12 kovo priskirta savyst. parapija.

Aplankiau 1932 m. 16 birž. rytą. Sutvirtin. 422. Kleb. Mot. Nakas, apsa-kres. Veikia 3 mokyklos; Gyv. Roj. pašvaitės kuopos. Veiklus dvarponis Rutkauskas; jo žmona Tolkauskytė.

193. Panemunėlis. Šv. Juozapo globos. – Pirm. bažn. 1792
med. p. parapijonų [illegible]. Dabart. stat. 1911 m. Kleb.
Kolesnikas, užbaigta Kleb. Budreikos. 34 metus kasp. laike vyskup.
Aplankiau 1922 m. 17–18 geg. pakonsekravau 18 geg. bažnyčią.
Sutvirtinau 1242 as. Kleb. kun. Mockus, maldingas,
„poterius": [illegible] apmokėtas. Nekalbiag
naujų kapai. [illegible] Teatr. [illegible] Mokiny ir
[illegible] Šv. [illegible] parapijiečiai?

194. Žiobiškis. Šv. Mykolo med. bažn. 1809 m. dvar. Daumanto
Sidlauskas? Vilniaus vysk. [illegible] parap. [illegible].
Med. bažn. apšiurus, 1911 m. rup. kleb. Zapkaus [illegible] dabart. mūrinė
Aplankiau 1922 m. 14–15 birž. pakonsekravau 15 d. birž. bažnyčią.
Sutvirtinau 833 asm. Klebon. Jurgis Ezgelis.
Atlaid. Dievo Kūno procesija su Evangel. Vargonai išgabenti Rusijon.
Vedžia šiltrone. Teatr. [illegible] Šv. Sakram. brolija.

195 Onuškis. Med. bažn. stat. 1600 m. lėšomis pp. Mlečkio-
nų ir Rapecko. 1744 m. perstatyta lėšomis Kaštautavi-
čiūtės Onos Chominskienės. Dabart. bažn. med. š. Mykolo stat. 1908 m.
Aplankiau 1922 m. 14 birž. Sutvirt. 970. Kleb. Juozap. Čiževskis
parap. 2700. Žemės 38 desęt. Vargoš prigluš. priglau-
dijo. Vaikų 4 mokyklos. 472 lietuviukų; 133 narių
Motinų dr.; -ių pavasarininkų; šv. Tretin. 154; Gyv. Rož.

196. Čedasai: pirm. bažn. med. stat. 1788 m. kunigaikštienės
Marijos Rachelės Gorskienės. Dabart. mūro. š. Petro ir Povilo bažn.
pastatyta 1913 m. rūpesniu klebono Just. Kurmickio. par. 1393.
Aplankiau 1922 m. 12–13 birž. Pakonsekruota 13 birž. bažn. Sutvirtinta 410.
Kleb. Kurmickas, simpatingas, prakilnus. Savo lėšomis išlaikė klebo-
niją ir kitus bend. trobesius. Vaikų 1 mokykla; Šv. Sakram. bro-
lijos. Pranc. Tretin. kuopa.

 Sedos dekanatas.

197. Pikeliai. Š. Trejybės mūr. bažn. 1836 m. mūr. lėšomis Žem. vyskupijos Kapitulos.

Aplankiau 1918 m. 24-25 rugp. Sutvirtinau 141. parap. 3120.
Klebon. Povilas Morkys, negiliai baig. [illegible] [illegible].
ekscentrikas, nors [illegible], bet nei [illegible].
Prieme Sutvirt. Sakr. kunigas Butrom, iš liuteronų tapęs katalikas
Dvarin. Koreišinskas turi [illegible] [illegible] [illegible].

Aplankiau 1922 m. 9-10. rugp. Sutvirtin. 100. Apsimynę pusė kapu.
Klebono sveikata pasilpnėjusi. Draugijos neturi. Bažny-
čia ne patvirtinta. Inventoriaus parašai nepatikrinta.

198. Seda.

Metrikų knygos išliko nuo 1668 m.

Dabartinė med. bažn. Dang. Žengimo statyta 1770 m. konsekruota 1774 m. Atremontuota kleb. Jono Tamošaičio 1896 m.

Aplankiau 1918 m. 29-31 rugp. Sutvirtinau 1378. parap. 5894. Žemės 33 desėt. prie žemės. Klebonas Dek. Senis Kazimieras T. [illegible] Kanonų Daktaras. Didvalas, nyksta kuriozičia ir mokslas, ne lumen ne suvaldys savo mokslei ne gali sutvirtinimui vestis nei su kunigais, nei su parapijiečiais, ir kartais nepakenčiamas. Klebonija, kiti benef. trobesiai sugriuvę. Medinę klebonijai statyti neapkloto, nu kitam spurvo; greta šventoriaus šulinis be vandenio, ne uždengtas. Nei draugijų, nei mokyklos; nei pajamų-išlaidų knygos. Susirinkiai Lietuvių komitetas. Klebonas savo šeimynoms išlaiko. Tai nuo klebono atsimink, išvežtas su paminklu vokiečių okupanto. Kreizamtvorsteri.

Aplankiau 1922 m. 15-16 rugp. Sutv. 120. Naujasis Klebonas Rinkevičius sveikumas, labai talgadomo parapijonis. Išmokęs Mokslu dr. 60 m. Moterų [illegible] 66; Pavasarininkų kuopa. Veikia vidurinė ir 7 pradžios mokyklos. par komit. kpt. Tanylu vyska patvirtinti. Užvesta pajamų išlaidų knyga. Ikurta ši Sakr. brolija.

Ąžuolijo Kiturne dvaro 1862 m. rast nuo koplyčia. Žemės ½ desėt.

Ne toli nuo kapt. graži kopi. Už 4 ½ verst. Grudupo kapų koplyčia.

194. Sedz. Šv. Jono Nepom. med. koplytėl. išt. pagal Adomavičiaus 1781-
1904 m. parapijos kronikos aprašyta
3 des. tomov. Trisbeinių seni sekvolygi remonto.

Aplankiau 1918 m. Koplyčioje buvo Kun. jubiliatas petras Šveikauskas
Aplankiau 1932 m. 16 rugp. Koplyč. Kun. Ale... ir Mater. Tveda Malda
Maldos brolija. ir Šv. Sakram. Atlyga

200 Vaičaičiai. Buvo ant kapo ir bus med. kapl.

Aplankiau 1918 m. 19-20 rugp. Sutvirtinau 240 ... Samavičius
didoka klebonija. ... Trisbeinius, naujai medinga bažnyčia statyti.
pergrubtai užsakendamas iš ... sav. naudoj. ... jiems. Vaikų
mokslo nemėgsta. ... Remonto. Rožavičiaus
Aplankiau 1932 m. 07-18. Kun. Rožaičio ... med. bažnyčia. pašventinta ja
17 rugp. ir ... proces. ... Šv. Sakram. ir ... koplytėlė
Sotvirtin. ... Kuratas Jonas Šileika, „bažnytinis draugas", socal. ...
nes ... ... „... "; ...
prie ... ...
Mokykla ... ...

201. Renavas. Šv. Izidoriaus med. bažn. stat. 1726 m. barono
Rönne's. Uždėti pamokslai stačiai nuo bažnyčios; atliekamos
klebonijos. prieš tai kapai. Vabičiai rekvizuoti degt. plytas.
Aplankiau 1918 m. (28-29 rugp.) Sutvirtin. 457. parap. 1200. Klebonas Vinc. Rožan-
skis, negalėdamas, o pranešime funkcijoms atlikti ir degtinės
vargonai. Susirinko ir bažnyčių kurdė.
Aplankiau 1922 m. Sutvirtin. 30 asm. Kuratas Šimaičius norėtų statyti
mūr. bažn. prie klebonijos. ant vietos dabartinės. parapijonis
gi norėtų mūrinti bažn. ant padėtajo jam prie kam pamato.

202 Tirkšliai. Šv. Trejybės med. bažn. stat. 1612 m. p. Vaiguskio
Aplankiau 1918 m. 31/8–2/9. Sutvirtin. 2218. parap. 4700. Klebonas Pranc.
Gaigalas, karštuolis, be takto, ne sugebus sutartinai su par. komitetu
veikti; klebonija ir visi trobesiai apleisti: pradėta rengumi iš Tirkšl-
Aplankiau 1922 m. 6–7 spalio; Sutvirtinau 78 asm.; Kleb. Konst. Pakeltis
trobesius apleido. Reikia špitolę statyti, bažnyčią remontuoti.
Vokiečiai 5 prod. mokyklos, pavasarį sudegė 101 m. kunigų gaučiai 3574.
Tirkšliškiai ne sumanūs vietos sodr. Įkurta Šv. Sakramento brolija.
Nekatalikinių esa 30. Vienas našlu paveikslą, esąs laisvamanis
ai neranti. kad jį vaikai kalė Tirkšlių malūnami.-
Klebon. Pakeltis sumanus Tirkšliškiai, ne duodamas jam par. ko
bažnyčią, - nes tai kam jis pradėtų tu diena. Mėginimas kunigų Vika-
ru, o ne Klebona - patis kunigai Tėvynės katalik. mūs bažnyčia!

203 Žemalė. Bažnyčia stat. 1826. p. Gadono ir kunigo Lecevičiaus

Mūr. Taip 1881 m. vyskupo Berenevičiaus. lūpsu pakonsekruota

Aplankia 1918 m. 27-28 rugp. Sutvirtin. 765 as. parap. 2112. Kleb. Jagminas. silpnos sveikatos, ne veiklus.

Aplankia 1922 m. 11-12 rugs. Sutvirt. 28. Klebonas Zelčinis, uždaresnis, nesusišneka su parap. Komitetu. Bažn. Taryba ne išrinkta. Tribesiai reikalingi didžio remonto. Veikia pavasario dr. 45 n. Blaivybės dr. 27 n. Šv. Pr. Tretin. 40. Darbo Federac. skyrius. 2 mokyklos 180. mokynių.

Mokyk. turi žemės arti 4 desd.

204. Židikai. Bažn. akmen. mūryta 1889m. p. Selgudo
tit. ir Jonas Katut.
Aplankiau 1918 m. 23-24 rugp. Sutvirtinau 970 am. parap. 2578
Žemes 70. desět. su mišku. Klebonas. Kazim Bukontas, atlikau, švelnus, ne verklus. negiliai mediat.
Marijos namas ir kal. cementu.
Aplankiau 1922 m. 8-9 rugs. Sutvirtin 52. B. p. Tarybą Vyt. ne patvirtinta. pajamų-išlaidų knygas patikrinę pareikalavau Tarybos (ne patvirtintos) narių, kad savo pirmininku klebono ypač ir kad Labdar. skyrius. Va ir jųjų Kunaus draugai
gr. Milinskiene draugė su p. Marija Pečkauskaite, apžiūrėjome namus. pas seseri. Židikų klebonas sėminarija. Kelias Blaivybės dr. skyrius.

205. Ukrinai. Šv. Antano. med. bažn. stat. 1776 m. Jonas Pilsudskis.
Tai sudegus, atstatyta 1854 m. Kun. Drukteinis 1906 m.
ją atnaujino, padidino. - Žemės 14 des. Naujį [illegible]
Aplankius 1918 m. 24 rugp. Sutvirtin. 197 [illegible] - [illegible]
Kuralas Dominik Žukauskas, švelnus, [illegible], ne veiklus.
Aplankius 1922 m. 11 rugp. Sutvirtin 14 am. Kun. Jeronimas Mockus.
iš Mogiliavo arkidiec. pavėžėjus; maldingas.
ponios [illegible]. [illegible] dalyvavo pietuos.

206. Leckava. Šv. Lauryno - med. bažn. stat. 1785 Adomo Gorskio

Aplankius 1918 m. 26-27 rugp. Sutvirtin. 930. parap. 2500. Žemės 53 des.
Klebonas Edvardas Tuomas, užsispirėlis, [illegible], ne sugeba sutarti nei
vesti su parap. komitetu. - parapija pakrikus.
Aplankius 1922 m. 11-12 rugp. Sutvirtin. 48. [illegible] [illegible] - [illegible]
[illegible], das nesutvarkyta. Pavasario mokslo eina 100 vaikų, kuri [illegible]
Bakmaičius sodas nekyla nebent, nes dvaras klebonui arklius
vežti nepriimsčiu. Klausė Kritikų Demokr. skyrius, 70 narių

207 Skuodas. Pirmoji med. bažn. įst. 1614 m. hetmono Karol. Chodkevičiaus (Katkus) ant Bartuvos - Bartuvos upės kranto. Konsekravo jį Vysk. Jurgis Tiškevičius 1638 m. Šiandien toje vietoje katalik. kryžius. Antroji bažnyčia toje vietoje, kur dabartinė, statyta medinė 1725 m. grafo Sapiegos ir parap. lėšomis. Iš pradžios mūro, iš oro ir iš vidaus apmušta alkūnėlėmis lentomis. Konsekruota 1741 metais. Ta bažnyčia sudegė 1835 metais. Dabartinė bažn. akmen-mūro statyta 1844 metais, pakonsekruota Vysk. Valančiaus 1850 metais 16. liepos. Pop. Urbonas VIII. 1639 m. įkūrė broliją ir Šidoriaus; popiežius VI. 1785 įkūrė ir Trejybės br.; yra Karmel. Škaplieriaus brolija įvedė 1851. Kokžinin Karmelitų prioras; patvirtino Vysk. Val.

Aplankiau 1918 m. 9-11. rugp. Sutvirtin. 2434. am. parap. 4649.

Kleb. Dekanas Pranc. Zadeikis. gabus veiklus; veikia pragiam. Blaivininkai. pamaldininkai dr. Prie klebonijos yra 16 des. geros žemės; o iš 3 varstų 40 d. des. folvarko; turp tu 5 des. puwa egl. pakrūmio apaiskin. Folvarko Trikesini veikalingi vemvato-

Aplankiau 1922 m. 12-13 rugp. Sutvirtin. 176. Klebonas nors ir uolus veikėjas, bet jau parodo pesimizmą; kritikuoja krikšč. valdžios permažą komunikacijai. Veikia sek. dr. Šv. Zitos Tarnaičių Blaivybės - 250 n.; Maldos dr. 50 n. Ateitininkai, Krikšč. Demokratų Darbo Federac.; Tretininkai prie Sodalicijos 87 nariai; Ukininkų Sąjunga. Labd. dr. bet veikia apsileidę.- Veikia par. Komit. ir Š. P. Tarybos Vysk. patvirt.

Skuodo par. Napol: tsi 2 kilom. Aukštg., o ir 4 kil. Norvydžių
sodžiuose. Pirmas Skuodo klebonas Stanislovas Debry ka 1611/3-15
. Sudentas 1834-54:; Mirzvinskis 1851-60; Step. Mišauskis
nuo 1860-1890; Ant. Stankevičius 1890-97; vaspuyčia Dovato-
lavoni ivelele, cemintinas grindys bažn. ldejo.
Kun. Petras Šaulevičius 1897-1914. Prana Zadeiki nuo l. Saus 55.
1915. metu. .
Skuodo altarijos:

308. Truikinai. Senovėje prie vieškelio Truikinų sodžiuj buvo koplytėlė. Kunigaikštis Sapiega 1760 m. pastatė bažnytėlę, atminčiai gimusio sūnaus Aleksandro pramine Truikinų Aleksandrija. 1776. Kunig. Lopacinskis ją padidino. Dabartinė akmeninė bažnyčia pastatyta parap. 1864 m. Parapijiečių 2124.

Aplankiau 1918 m. 11-12 rugp. pakonsekravau 12 rugp. bažnyčią, pašventinau kapus. Sutvirtinau 833 asm. Bažnyčią atnaujino klebonas Jonas Pėveinis, mažas inteligencijos, sodžiaus tipas.

Aplankiau 1922 m. 5-6 rugs. Kapus aptvaras vietomis apiręs. Šventorius aptvertas akmenais, necementuotu mūru. Platų aptvaklą bijausi nesiųsiu vyskupui padarė. Klebonija, ypač jos grindys reikal. remonto. Žemės kleb. 27 desėt. 1921 m. lėšomis Kazimiero ir Magdalenos Jankauskiučių atnaujinti altoriai. Yra pas Komit. ir Bp Tarybą.

204. Mosėdis. Medinė bažn. šv. Mykolo v. stat. 1567 m. Vaclo-
vo Vaižbuckio (Valanči Ž.V.).

Dabartinė mūr. romant. stiliaus bažn. 36. metrų ilgo.
statyta 1783 m. be bokštų; 1844 m. išvesti bokštai. 1850 m. 19 birže-
lio Vyskupo Valančiaus pakonsekruota; 1911 m. Klebono Povilo
Venckevičiaus atremontuota. Metrikų knygos prasideda
1664. metais. Žemės 33. des. viename plote prie klebonijos.
Rožančiaus Amžin. ir Gyv. brolijos įkurta 1639 m. 17 rugsėjo

Aplankiau 1918 m. 14–15. rugp. atlaid. Dangun Ėm. pts. Šaltinio 2349.
Klebonas Povilas Venckevičius nuo 1890 metų, žmogus bažnytinis
prieš rusų valdžios bažn. reikalu varžymą. atvirai priešinosi;
yra tik. kad kietu, sėdėjęs parapijiečiais apsiėjimu, atitrauk-
no savęs, nesugeba su komitetu drauge veikti. Veikia Blai-
vybės ir Motinos dr. vadovaujant Klebono seserėčiai p. Elzbutai.
Spitolė reikalinga didžio remonto. Vargonams reikalinga pri-
žiūros. Per maži komunikantai.-
16 rugp. Mišias laikiau Šatraminių koplyčioje. Dalijant
ir Komunija. pritruko komunikantų

Aplankiau 1922 m. 14–15 rugp. Šaltinio 102. Maži alkas atrišalė
rinkti Komiteto. Ne megila drauge su nesutikusiam Klebonu
veikti: pajamų-išlaidų knygos Klebonas ne norėjo man
parodyt rodyti: pakvietęs maršalka Klebonijon. pareikšti ko-
del atrišalė rinkti Komiteto, prieš tas prašos grįžtai paraškalavau
iš Klebono pajamų-išlaidų knygos. parodė ji didžių netvarkaje.

16. rugp. Mišias laikiau Ėeslos koplyčioje, 8 varstai nuo Mosėdžio
yra prie jos 2 desat. žemės. Nori turėti kunigą.
17. rugp. Mišias laikiau Šatraminių koplyčioje.

Mosėdžio altarijos namai kun. Paškanio rūp. atremontuota. Žemės ¼ desat.
Klebono Venckevičiaus išstatytas namas skyriamas bažnyčiai. reikia Ž.V.
Kurijos 1932 m. 14/6 N 3129. – Mosėdžio Klebonui buvo: Kunigaikščio Mar-
cijonas Sedvalis, , Konom. Raubeckis; -
Pranciškus Stadkauskis. -1890; Povilas Venckevičius 1890-

210. Salantai. Medinę bažn. įst. 1653 m. Mikalojum Passamovskis 1724 m. Kardinolas [illegible] išstatė naują med. bažn. Ta išbuvo iki 1906 m. 1912 m. Klebonas Pranciškus Urbonavičius, parap. lėšomis išstatė didelę plytų got. st. bažnyčią. Parapijiečių 7764.

Aplankiau 1918 m. 21–23. liepos. 22 d. l. pakonsekravau bažn. [illegible] Sutvirtinau 3129 asm. Klebon. Urbonavičius, gabus, inteligentas, švelnus bet ir griežtas, perdaug [illegible] kailomis [illegible]. Norėdamas ji valiai atlikti bažnyčioje savo kunig. darbą, be to perdaug [illegible] tabako, nusilpnino [illegible] sveik. [illegible] gerai [illegible] iš kal- [illegible]. [illegible]. Kuprenas [illegible] parapijos [illegible]. [illegible] Brolelini [illegible]: dvasiniai [illegible] vado [illegible].

Nepakenčiamai [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] remonto. [illegible] Salantų [illegible] sodeyx.

Aplankiau 1922 m. 1–3. rugs. Sutvirtinau 92. [illegible] Ryo [illegible] 50 [illegible] Šv. Sakramento brol. 762 narių; Moterų dr. sk. ; Kr. [illegible] Demokratų [illegible] S., Zemdirbių skyriai. 9. pradžios mokyklos, [illegible] parapijoje išsiryravusi [illegible]. Tėdin [illegible] Pranc. [illegible] iki 1919 m. Salantų Bažn. iš dvarponių [illegible] Vlad. [illegible] plytų [illegible] rei vertės 100 rb. Chaimeliai 150 rb.; Mykolinė Ogin[illegible] 100 rbl. Bagdonas Oginskis, [illegible] kas [illegible] išvelė [illegible] klebonas [illegible] dauski iš Salantų, [illegible] bažnyčiai padėti; [illegible] kliudė [illegible] parapijonys valdiniai [illegible] bažnyčia viso 100000 rublių.

211. Kalnelis. Šv. Lauryno kapl. pirmoji buvo. Stat. 1777 m. Kunigaikščio
Andriejaus Oginskio. 1882 m. 28. liepos su visu sudegė. Rūpesniu kun. Symono
Juozevičiaus 1883. tapo įst. dabartinė medinė bažnyčia. Žemės 30 deset.

Aplankiau 1918 m. 24 liepos ryte. Sutvirtinau 450. Kuratas kun. Pakeltis, švelnus.
veiklus. vertas avanso. Aptaisė aplankus pamaldomis kun. Ve... aplankiu ...

Aplankiau 1922 m. 1.7. rugs. ryte. Sutvirt. 24 as. Kuratas prone. Gargalas, buv. Tirkšlių klebon.,
Kastluelis. Atsirado kryžiuoti vyskupo vardu; ... Salantų, vaikas
mire be krikšto. Šventoriun aplankiau akmen. tvorą. Įgijo balta, žalia
kapas; žalias arnotas: Komunikantai per maži.

212 Gruslauki. Šv. Jono Nepomuc.

Dabartinė bažn. statyta 1778 m. Jono ir Elenos Kunigaikščių Oginskių. 1868 m. pasvertė: 1913 m. atnaujinta Gruslaukės Tauvernos lėšomis. parap. 2384; žemės 25 des. (duoti Lapijos Tiškevičių).

Aplankiau 1918 m. 6-7 rugp. Sutvirtin. 870. Klebon. Adomas Rozmus-Protinguss, energingas. Kunigavimo sugyvena su parapijiečiais.

Aplankiau 1922 m. 30-31 rugp. Sutvirtinau 59. Vedėjo Gyvi[illegible]. Kai[illegible] Tedin-Šuštr. sąd: Blaivybės dr. ir Šv. Vinc. skyrius; Šv. Sakramento br. Komunikantai per metus. Inventorius 1890 m. neris parašais nepa-tikrintas. Žemės iš viso yra 26 1/2 des. Iš[illegible] Krokuos Mokslo br. 1923 m.

213. Šates. Šv. Jono med. bažn. 1771 m. ??? kunig. Sabiega

Rapes. Kleb. Lukoševičius 1894 m. ??? gražią naują bažn.-
pakonsekravo 1897 m. Vyskupas Pallulionis. par. 4029.

Aplankiau 1918 m. 17-18 rugp. Sutvirtinau 1247 asm. Kleb. Matas
Beržanskis, silpnas pamaldininkas - ganytojas. Be to negali susi-
kalbėti su parapijos atstovais. Be to Kazimieras doras labai jaunas šeimi-
ninkas Onaj-Kazimiero- ir šios [illegible]. Marija laukai klebonijos.

Aplankiau 1922 m. Sutvirtinau 60 asm. Komžai kailiai permaži. -
4-5 rugp.
Įprikalbėjau Kl. Beržanski rezignuoti iš Šačių. Ati į Skuo-
do altarija. Ikuslas Krokiu. Mokslo ir Šveicii. Saho brolijos

24. Ylakiai. Alkas kalne 1568. buv. pirm. bažnyčia. Švedu karo metu ta bažnyčia ir mūrelis sudeginta.
Med. bažn. 1785. išstatė kunig. Aleksandras Sapiega.
Mokykla kungas kitais laikais nuo 1642 metu.
Dabartinė bažn. mūro išst. parap. rupesniu Kleb. Mikalojaus
Blagai Lit. kad išsispręsti klebonas. [illegible] prieš Kom. Lelo
nora. Sudeginta bažnyčia. Pakonsekravo ji 1897m. Vysk. Pollulis
Aplankiau 1918 m. 20-23 rugp. Sutvirtinau 3139. parapijiečiu 6171.
Bažn. žemes 38 desetin. Kleb. Martinas Valončiauskas T. M.
buvęs alkoholikas. visai nerimingas, pergriuvęs su parapijon
mylėdamas tik po jo takus savo energingas, samanius sei-
mininkes. parapijonys jai susekė, negalėdami per klebona
savo reikalu proveiti; kreipiasi slapčiai į šeimininke
-ir gavosi, jet jos užtarimas „pamačius". Susp. Kun. Valon-
čiauskas, doras kungas. Nesumanidamas patrai socialis
veikti; draugijas organizuoti; veiti; nekliudė jai dirbti vikarui.
Žmones yra de dos su savo. karbarzmai, ir vatos, greitai
Aplank 1924 m. 6-7 rugs. Sutvirtinau tik ž. Evangelija Lebestautomu
praus laudos su karbarzm. Komitetas esas, ir vaistorius pa
sirasi, BPTarybas gi rakto atsisakęs. Per misi komunikan-
tai. pirtuose parap. atstovai ne dalyvavo.
8. rugs. Mišias laikiau koplyčioje ant Alkas kalno. Mirsia
buvo žmonių. Sekdijo choras su orkestru. Parsižinome parakin
petrauskį. Altarija t prie bažn. turi 1½ kab. žemes. Blagai žiaubes

Antroji altarija už 1½ kilom. nuo bažn. kun. Jankausko paaukota.
Prie jos 5 des. žemes. Salyga laikyti atskir. namely. buv. kun. Jankausko
tarnaitę Karoliną Galygdite. Duoti jai kas metą pora rugiu, ir
pora miežiu.

215 Lenkimai. Šv. Onos ~~akmeni~~ medin. stat. bažn. 1734 kunigaikščio Sapiegos.
Prieangis su bokštu pristat. 1818.

Dabartinė akmen. bažn. išstat. 1848 m. pakonsekruota 1 Vysk. Beresnevi-
čius 1887 m. 13 birželio. parapijiečių 2514. Bažn. žemės 53. des.
Aplankiau 1918 m. 7-9. rugp. Sutvirtinau 1049 as. klebon. Jonas Vaitiekunas.
Geroko prasto ūkininkas; išlaiko klebonija ir kitus triobesius
pastoralio - socialio veiklumo neparodo.
Aplankiau 1922 m. 17-18. rugp. Sutvirtin. 65 asm. Bažnyčia švariai atnau-
jinta, taipogi ir klebonija. Vaikų šv. Pranc. Tretin. 84. sodalicija.
170. Blaivininkų; 50. pavasarininkų; 2 mokyklos. Kapus reikia
padidinti ar naujus kurti. pasirūpinti varpų.. ir stogo vario.
Stalas apipiktai neišvari..
Klebonija turi 16 hekt. žemės ir gerus ūkio triobesius.

XX Šeduvos dekanatas.

216. Šeduva. pirm. bažn. stat. 1542 m. Karal. Zigmanto I.

Dabart. bažn. mūro stat. 1640 m. seniūno Jeronimo Valavičiaus

pakonsekruota ją Vysk. vysk. Jurgis Tiškevičius. 1905: kryžiuma praplatinta rūp. administratoriaus kun. kun. Saluckas. parap. 7649.

Aplankiau 1914 m. spalio m. Sutvirtinau apie 3000. Klebonu kun. Kiznis Ant. kun. prof. Skrimantas, Šed. kleb. administratorius. Įvairių veikla, ... laime tik prieš alkoholio palinkęs. Bažn. žemės 82 hekt.

Aplankiau 1920 m. 3-6 spalio. Sutvirtin. 1200. Kleb. Mamertas Lumbis. veiklus, gražiausia išsijuokta, ypač vienpusiškai darbininkus be prolegomenų. Veikia progimnazija, Blaivybės, Jaunimo, Mo... draugijos.

Aplankiau 1924 m. 19-21 rugs. Sutvirtinau 200. Veikia ir Pr. Tretin. Šed. 200 narių; Šv. Sakram. br. 800 n. Maldos Apaštalav. 400 n. Gyv. Roži. kuop., Moterininkų kuopa, „Vilties" dr. skyrius moksleiviams šelpti. Šv. Vinc. dr. sk. išlaiko vargšų prieglaudą; „Saulės" dr. skyrius išlaiko progimnaziją; Vietos prog. namus 2 aukštų; pavasarininkų 200; turi savo orkestrą; Ūkin. Sąjungos savo bankas; Darbo Fed. skyrius, Katal. Mokytojų Sąjungos skyrius; 17. IV. 1924 Tiltai Kritišk. Aukso Brolijos Kryžiaus mišios yra iš 1620 m. Kapai ... ...

Yra par. komitet. ir Bažn. taryba.

217 Šeduvos – Širdies Jezaus maldnamis bažn. Buv. stačiatikių cerkvė

1919 m. 24 Bir. Lietuv. Valdžios paveda katalikų reikalams
Buv. koplyčioms. Vartojamos cerkv. atremontavo.
Aplankiau 1924 m. 20 rugs. Klebonas. dažytojas Kaunas – Švent. is.
rinkos, prastingas. i tikrumingas; aptvere šventorių parkoną.
Trenge švento ir žinys gelių klombos. suolelius.

330 218. Miškai (Sidabravas). Mūro bažnyčia stat. 1829 m. dvarin. Matas Tračevskis. 1858 m. Jankevičius pristatė iš dešinės koplyčią, apačioje po šiaurės katakumbai. Iš karės 1906 m. koplyčią su katakumbais pristatė p. Daukšos. Kun. Lenkevičius 1909 pristatė zakristiją. Bažn. stiliumi neišmoningai sudarkytas.

Aplankiau 1920 m. 6-7 spalio. Sutvirt. 570. Senieji kapai prie bažnyčios, naujieji užtvorta, aptverti akmeni mūr. Klebonėlis L. maldingas, geras, bet ir karštuolis, nedidelio proto, ne supranta socialinį veikti. Parap. 2469.

Aplankiau 1924 m. 11-12 rugs. Sutvirtin. 43. Veikia 2 mokyklos. Iš Sakr. brolijos. Šv. Pranc. Tretin. sodal. Pavasario dr. su kuria kleboną pasikarščiavęs susiginčijęs. Ikaršta iš kritiš. [illegible] br.

219. Šiaulėnai.
Šv. Onos bažn. 1714 m. stat. Butrimavičius. Dabart. mūro stat. kn. Šemeta.

Aplankiau 1920 m. 24-25 birž. Sutvirtin. 2160 as. Parap. 6200. Kleb. Anton Čiaparevičius nerūpingas, netaktingas, plepus; mėgsta pasirodyt. [illegible]; draugija kat. [illegible] reigali ir nemėgsta, su okarais ne sugyvena. Šiaur. doras. [illegible] čių dalyvavo 2. šeimos Landsbergas. Atsak. [illegible] pavaduota Kijovo studentui [illegible].

Aplankiau 1924 m. 18-19 birž. Sutvirtin. 145 [illegible] Veikia 9 mokyklos; Blaivininkai, Pavasarininkai, Ūkininkai dr., Vartot. Bendrovė; Gyvuoja: Šv. Sakr. brolija, Šv. Pranc. Tretin. ne [illegible] sodalicijon. [illegible] nepatvirtinta; [illegible] sadūn. Evangelijas [illegible] su barbarizmais.

220 Polekėle. Bažn. med. stat. 1794 - p. Daugėlų - be čerkulo - par. 1500

Aplankiau 1920 m. - Sutvirtin. 240. Kunig. Juozapas Kuprevičius, uolus, apsukrus.

Pilnos dalyvavo žmonių. Dovietas. Gerbia, ir jaunuolis Alfonsas Lygnas.

Aplank. 1924 m. 20 birž. ryto. Sutvirtin. 54. Kunig. Jonas Šerulis, veiklus.

Klebonija 60. metrų nuo bažn. Žemės 6. des.; 3 des. bet užvaldęs Dovietas.

221. Smilgiai. Šv. Jurgio med. bažn. stat. 1861. grafo Flemingo

Aplankė 1920 m. 30 rugs.-1 spalio. Sutvirtinta 1250. parap. 4034.

Klebon. kun. Kiemeris. gabus, bet senyvas. griežtas, nesukalbamas, tipas prusų valdininko. Tauragės jo stat. graži bažn. Klebonija tapo bokševiku nudeginta, per tai kun. Kiem. pardavė lyguistas. Klebonija ir kit. trobesiai reikalingi didžio remonto. Kapinių sargo namas apgriuvęs. patarta kun. Kiem. reaguoti išsmulkis

Aplankė 1924 m 17-19 rugsėjo. Sutvirt. 90 asm. Nuo 1921 m prad. klebonauja Anicetas Meškauskis. Trobesius iš dalies atremontavo Verkių Sabrom. Gyv. kai. Angelo Sargo br.; Bovoruininkai. Ukininku 5 skyriai. Klebonas M. lingiu nat. Šventadieniais aukštų seklių vykti bažnyčion. per lietus gaunytojas. Padėjo gerai nes gera ukį perkti: per tai išparnidjo į pinig. reikalus.

222. Dambava – Marijos Dievo Apveizdos bažn. st. 1829 p. Šostauko.
223 Dabšvys.

Aplankiau 1920 m. 2-3 spalio. Sutvirtin. 220. Kun. Liud. Rekašius
geras ukininkas. silpnas gaspadorius; silpnos sveikatos [illegible]. Žemės 20 des.
Klebonija ištaisyta kun. Karbausko. Kapai gražioje vietoje, [illegible]
Dubičiuose kapl. mūrinė 1829 m. [illegible] p. Verašiako.
kas 3čia sekm. Dambavos klebonas turi [illegible] laikyti pamaldas.
Aplankiau Dabšvį. 2 sp. Sutvirtinau 140 as.

Aplankiau 1924 m. 12 rugs. Dabšvyj – Sutvirtinau 14 as. Iš ten atvykau į Dambavą. Sutvirtinau 24 asm. Įkurta Šv. Sakram. brolija.
Nesu kas žmones iš vaikus [illegible] giedoti.
Karalius Jonas Šileika, socialinė veikti nesugeba; įmegta ilgai [illegible] ties su davatk. klauzyklėje. –

224. Rozalimas. Bažn. mūr. stat. 1774 Adomas ir Rozalija Dobryščiai.
Konsekruota 1796 m. Kapai už ½ kilom. aptverti akmen. ne cem. Žemės 42 [illegible]

Aplankiau 1920 m. 28-29. rugs. Sutvirtin. 880. Išpaž. 2700. Klebon. Kazim. Grinkevičius
gabus, mėgstas alkoholio, kartonais paloti: [illegible] dalyvauja programa [illegible]
jai, marijalkos, dvarin. Janušauskas. Dvaro Bagdonavičiaus – [illegible]
[illegible] tik vizitų, [illegible] Elgetaujo. 23 vargšai. Vaikai [illegible]
programą 3. prad. mokyklos: [illegible] Blaivininkų kuopelė

Aplankiau 1924 m. 13-14. rugs. Sutvirt. 60. asm. Veikia 5. prad. mokyklos Šv. Sakram.
bažn. brolija: Blaivybės, Pavasarininkų, Zyb[illegible], Moterų dr. [illegible]
[illegible] sąsiuviniai ne numeruotos. Įsteigta [illegible]
Rozalimo altarija [illegible] Turi 12 desetinų žemės. Vieta [illegible]
Dvaro Bagdonavičiaus su [illegible] žemės Reforma [illegible]
[illegible] vyskupo [illegible].

225. Pakruojo par. pirm. š. Jono Kr. bažn. stat. 1649 m.

Dabartinė mūro — st. 1887 m. kleb. Tomkevičiaus. Kapas ui ½ kilom.

Aplankiau 1920 m. 17-18 rugs. Sutvirtinau 1240 asm. parap. 4100. Žemės 2 desėt.
Kleb. Vincas Bžeška per aštrus santykiuose su parapijiečiais
Yra 2 klasinė ir 1 pradinė mokykla. Elgetynas senelių, žydų namuose
Dabart. dvar. barono Roppo (tėvas) davęs medžiagą bažnyčiai; ir tai jam mirus
lavonas jo buvęs išstatytas toje bažnyčioje, nors nebuvo katalikas, bet liuteronas. ! —
Aplankiau 1924 m. 15-16 rugs. Sutvirtin. 60 asm. Vaikų šv. Sakram. brol. šv. pr. Tretin.
sodaliciją, Blaivybės, pavasarininkų skyriai. Tretininkės skundėsi, kad
kleb. Bžeška darbo dienomis neduodąs šv. Komunijos, negu rezidentui
kunigui Mykolui Šeliūnui išdavinėti leidžia. Yra Komitetas ir Kp. Tarybos.
Aplankiau ir barono Roppo — 60 metų — neveda, gyvena su seserimi tenai
Bibliotekoj ... vokiečių manoma, kad žemės ir nutilo daug
Žaldrios ... politika 80 h. + 500 ... munus — pavyzdinga ...

226. Klovainiai. Šv. Trejybės med. bažn. stat. 1621 m. Žygimanto III karal.
iš Jeronimo Valavičiaus.

Aplankiau 1920 m. 23-24 rugs. Sutvirtinau 1203. Kleb. Jurgis Stakauskis.
[illegible] pavojingi altoriai. Žada taisyti [illegible], nes silpnas.
Steigiant vaikų: [illegible] dr. šv. 170 n.; Šv. Pranc. Tret. 70 n. Gyv. Rož.
4 prad. mokyklos. Klebonija ir kiemo [illegible] apleistas.

Aplankiau 1924 m. 16-17 rugs. Sutvirtinau 78. Veikia Šv. Sakram. brol. 500 narių.
Pavasarininkų 200. [illegible] 100; Darbo Feder. 150; 6 prad. mokykl.
Inventor. parašytas ne sulig instrukc. Pajamų-išlaidų knyga ne per [illegible]
metų, ne patvirtinta. Sutvirtinti kortelės ne sulig instrukcijos. Stula
paduota su [illegible] apskaita. [illegible] 5020.

227 Radviliškis - pirm. bažn. stat. Žygimanto III Kar. 1619 m.

Dabartinė - vieton sudegusios, stat. mūrinė 1870 m. Atnaujinta - Kleb. Dalevičiaus.

Aplankiau 1920 m. 28-30. birž. Sutvirtinau 2800 asm. Parap. 8780. ~~Plėtoja~~ su priedais ~~mažtaly~~ - tikru skrudinas. Bažnyčia, kapai tvarkoje. Klebonas - Dekanas Stan. Al. Sarapas maldingas, uolus, bet ci pergriežtas santykiuose su parap. vikarais ir nekur. dekanato kunigais. Klebonijoje parap. ūkininkai nepasirodo. Vargoninkas norėjo tuo choru sutvarkinėti, bet nedrįso prie klebonijos prieiti.

Aplankiau 1924 m. 20-22 birž. Sutvirtinau 576 as. Atlikau vizitą. Dievo Kūno procesija. Veikia Šv. Sakr. brolija - virš 1000 narių; Kryžiaus Mokslo br. 66 n. Šv. Pranc. Tretin. 300; Ukin. Są-ga kuri banką - pieninę; vart. bendrovę, pavasarininkų, Blaivininkų, Moterų dr. kuri prie stoties valgyklą. Darbo Federacija - sk. Veikia progimn.; 10. prad. mokyklų; Katal. laikraščių ateina 450. egz.

228. Šiauliai. Šv. Petro ir Povilo bažn. – įkurta 1445 m. Steinės Kiesgaillas.

Dabarti. mūrinė statyta 1620 m.

Aplankiau 1914 m. 31.X–2.XI. Sutvirtin. apie 7000. arm. parap. 18745.

Kleb. Dekan. Julijus Jasinskas. švelnus, gabus. vaikus Teol. Mag.; gailiu lik

kad ne blaivininkas. Skaitl. dr. darbin. Šv. Juozapo, ir Zitos, Šv. Pr. Tret.

Neh pr. Ap. Kongreg. įkurė nedalėlin.: kursus rusijmo vaikus pri ... Kom.

Aplankiau 1919 m. 1–3 birž. Sutvirtinau 2400. Rusu ist. kariams cerkve atiduota

katalikų reikalams. Kun. Jūdinas Lapis ja atremontavo, kat. pamald. įkūrė.

Aplankiau 1924 m. 14–15 birž. Sutvirtin. 1342 m. Įkurta Šv. Sakr. br. 600 narių; broli

Kristaus Mokslo kariamo. Veikia pavasarininkų. Ateitininkų. Krikšč. Demokr.

Ūkininkų Są. Darbo Feder. skyriai. Šv. Kazim. Dr. išsijo namus ir juos

atidavė Katal. knygynui. ir parduoti negali konkurencija su bedieviu knygynu.

„Vilties" – mokslei vių šelp. dr. išlaiko Šv. Kryžiaus Seserų vedama mer

gaičių moksleivių bendrabutį: Tame bendr. apie Koplyčia.

Statomi tam bendr. nauji namai. Kun. Juoz. Kancevičius Amerikoje

surinktomis, ir kitomis aukomis.

229. Šiauliai š. Jurgio bažn. iš buv. cerkvės. nėra gelžk. stoties

Ikurta atskira parapija. parap. 7248. Klebon. Justinas Lapis, valdo
verkly, išlaikė 2 aukšt. mūro klebonija. at paaukojo p. Daujotie-
nės žemes 274. kv. sieksnių. Mokslininkui parūpino 10 hektarų
Aplankiau 1924 m. 13 ~~30~~ 14 birž. Sutvirtinau 646. Ikurta Kr.kč. Mokslo bo
14 birž. per. 15 kilm. procesijoje nuvykau į š. Petro ir Pov. bažnyčią.

1652. m. Jono Sadeckio 1814. bažn.

230. Kuriai: Med. bažn. išst. 1834 m. karo m. 1915. drauge su klebonija sudeginta. Kun. klebon. Adolfas. atstatė kleboniją ir kolor. bažnyčią

Aplankiau 1920 m. 24-25. rugp. Sutvirtin. 430 as. Iš viso 60 pavasarininkų.

„Vinykai" laikr. pareina 30 egz. Iš Kurių dr. narių 3 f, Lodke musia su Bermontininkais (vokiečiais) ir bolševikais daug sodžių nudeginta.

Aplankiau 1924 m. 12-13. birž. Sutvirtin. 86 a. Pavasarin. yra 85 n. turi knygynėlį; Šv. pr. Teet. n. 36. Gyv. Rož. 15. vain.; Ūkininkų S-ga 38 n. parap. 2500

Padėti pamatai naujai bažnyčiai.

231. Kairiai. Muro št. baž. stat. 1792 m. grafo Zubovo ir parap. lėšomis. 1904 m. Kleb. Tomkevičius padidino ar kryžių ir prieangio. Tas pats Kleb. padidino kleboniją, [illegible] vasarnamį. Vieta sveika, graži pušynas, ežeras. Nuo 1911 [illegible]

Aplankius 1920 m. 25–26 rugp. Sutvirtinau 238. pašventinau 26. d. r. kapines. Kun. Mykolas Augulis, švelnus, gabus.

Aplankius 1924 m. 11–12 birž. Sutvirtin. 70. Įkurta pavasarį dr. [illegible] knygynėlį 450. tomų; Katal. laikraščių ateina 150 egz. Veikia 2 valdišk. mokyklos ir viena parapijos katalikiška. Socialistai varo prieš katalikiškąją agitaciją. –

Baž. žemės 26 desėt. 1924. Sutvirtin. titulus parapijos.

232. Lygumai. Med. š. Trejyb. bažn. įst. Lukas Vaitkevičius 1436 m. 1793 m. perst. kun. Volfo. Rūpesniu Kleb. Jurgio Rupkaus 1914 m. ištatyta mūro. got. bažnyčia. Parap. 4030. Žemės kleb. 140 desėt.

Aplankius 1915 m. 6. d. sausio pakonsekravau bažnyčią. Sutvirt. 2100

Nuo 1920 m. klebonauja Pranc. Strakšis. Teol. Mag. [illegible] Kanauninkaujo [illegible] išstatė mūro bažn.; [illegible] kapinese med. bažn. ir [illegible] 2 med. bažn. [illegible] ekonomistas, šalto proto-spekuliantis
Šv. Kazim. dr. prieš [illegible] 1000 [illegible]

Aplankius 1920 m. 25–27. rugs. Sutvirt. 700. Veikia [illegible] Pranc. Teelin. 300. Gyvojo Roz. 120 vain. Šv. Kazim. dr. 190 narių; Katal. laikr. 145 egz. 30 parap. eina mokslą Šiaulių gimnazijoje. –

Aplankius 1924 m. 8–10 birž. Sutvirtin. 79. pašventinau padid. kapus. Įkurta pavasarį dr. Šv. Sakr. ir Kryž. [illegible] brolija. Statomi nauji [illegible] altoriai.

233. Stačiūnai. Šv. Lauryno med. bažn. įkurta 1668 m. — Stačiūnai

Aplankiau 1920 m. 27-28. rugs. Sutvirtinau 641; 120 priėmė Pirmą Komuniją. parap. 2500. Kun. Petras Bražas; geras širdies, norį veikti; gudu, kad pasiduoda palinkymui prie alkoholio. Veikia 30 vaikų Gyv. Rož. Šv. Sakram. brolija. 3. mokyklos

Aplankiau 1924 m. 10-11. birž. Sutvirtinau 120; virš 100 vaikų sutvarkiau šv. (pirm. ir ne pirm.) Komunijos. Veikia 5. mokyklos; Šv. Pran. Tret. 150 Laimingos mirties br. įkurta 1784 m. popiež. Pij. VI. pavesnio dr. 2 kuopos. Eucharistijos Talkininkų. Vaikučius po Šv. Komun. Kuratas vaišino pusryčiais.

234. Kurtuvėnai: Bažn. med. past. 1495 m. Mykolas Jogailavičius. Dabart. mūro bažn. išt. 1792 [83?] n. Jokūbas ~~Jawgiella~~ Nagórski vičius (Kulių Valsč. Žem. Vysk. 1525 m. et Jawgiellowicz).

Aplankiau 1919 m 3–5 birželio. Sakramentas 1 ... am. parap. 5688.
Kleb. Andriejus Rakauskas, paččiai: maldingas. Benefic. Trisb. ištais.
Su Blaivybės skyr. 120 n., Gyv. Rož. 30 vain.; 2 mokykl.
Kapai senesnieji: iš naujo aptv. 116 sietmių. Marijos namai sudege. Tos žemė 3½ des. valdo Klebonas

Aplankiau 1923 m. 11–12. rugp. Sakr. 1747 am. Veikia pavasario dr.;
Šv. Sakram br. 100 narių; Šv. Pranc. Tret. 80 n.; Bažn. reikal. remonto.
Gale bažn. stogas apdraskyt. Įsitaisyti Liaudies namai, kuriuose talpinasi – mokykla, knygynas, Vart. bendr. krautuvė; sale susirinkimams. Komitet. B. Tarybos Vyskupo patvirtinti. Žemės benef. prie bažn. 14 margų; ar 4. varstus 5 valakai Stačkių, 25 des. miško; o ar 8. varst. prie Dubysos dar 78 desėt. = apie 160 desėt.?!
Plioteris Laidiškės dvaro pareikė, negalint atiduoti Klebonijonkam ar kur Laukuvos valsčiuje 3 ... Sedmon. Neatrašiau..
Skurtų 26. 4 24 ... Mokslo brolijo
Gardinore fil. Marijos Magdalenos bažn.

235. Padubysys. Med. bažn. stat. 1757 m. prie jos buvo Bazilijonų
unijatų vienuolynas ir gimnazija. Agitavo apostatai
Antanas Simonaitis; kurs valdžia Okupuotų Bazilijonų
išskirtų po tokiu vienuolynu, o čia 1836 m. įkurdino
pravosl. popą: Vokiečių Okup. valdžia atleido Katalikams.
Aprūpinus vysk. leidimu. Kunigui Juozui Šereivai
Aplankius 1919 m. 4 birželio. Vėlė iš Kurtuvėnų grafas jam
plytelėmis veikia pamaldų vietą. Sutvirtino. 210. Trobesius reikalingi didžio remonto. Šarlu. kad Šereiva ne pastoviai buvo.
Nevengiamas alkoholio ir dorai nelygus. paruoš ligoninėlę apie
Aplankius 1924 m. 15 birž. zyls. Kuratas Jonas Kilčiauskas išvedimas
gavo iš Bubių dvaro savininko, grafo Dimitro Zubovo, tam pra-
vosl. visa medžiaga bažnyčios ir tokių trobesių remontui.
Sutvirtinimą nuo 56 am. Veikia 3 mokyklos

Šiaulių dek.

236. Pakapė.

Dangun Žm. Marijos p. med. bažn. ist. 1790.

1860 ist. bažn. p. Karpis

Aplankiau 1920 m. 26-27 birž. Sutvirtin. 503 asm. Klebon. Jonas Kalvaitis-
darbštus, be dviejų taktų; išlaiko špitolę, bet ja [illegible] ne
tyklai. Valsčius savininkai [illegible] o nėra kur tarnauti gyven
ti. Žemės 28 dešin. Apylinkėj: tyruliai - pelkės.
Karo metų dang. sodin. sudeginta.

Aplankiau 1924 m. 16-17 birž. Sutvirtin. 70. Klebonas Adomas [illegible]
Ikuro [illegible] br. Vaikų 4. mokyklos. Trūksta [illegible] remonto.

237. Kiaunoriai 1776 m. dvarin. Joseviče-Kiaunorskis ist. mūro bažny-
čia. Karo metu 1915 birž. sudeg. pamaldos laik. namuose

Aplankiau 1920 m. 26 birž. Sutvirt. 500. Kurat. Myk. Slabšinskis, švelnus-
veiklus, iškalbingas, [illegible], bet neįpratęs [illegible]; nes [illegible]
[illegible]. Vaikų 6. mokyklos. Kaune dalyvavo prie [illegible]
dvarp. Sienkevičiai, [illegible]. Žemės 23 hekt. Sutvirt. Kiaunorių [illegible]

Aplankiau 1924 m. 18 birž. ryto. Sutvirtin. Kuratas Jonas Butkys
apsukrus, atremontavo bažn. svarb. dalyk. bažnyčios. Ikuro [illegible]
Angelo Sargo vardu, [illegible], gyvuoja, [illegible]
[illegible] kunigas [illegible].

Šiaulių dek.

 238. Meškuičiai.

Dabartinė mūro bažn. šv. Stanislovo Vyskupo išstatyta rūp.

Kleb. Karolio Gaudėšiaus — prie šiaurinio plento tarp Šiaulių-Joniškio.

Aplankiau 1920 m. 26-27. rugp. 27 d. pakonsekravau bažnyčią.

Sutvirtinau 750 asm. Klebon. Juozas Baška. parap. apie 300.

Aplankiau 1924 m. 7-8 birželio. Sutvirtin. 80. Sergančio Kleb. Steišio parapiją gi kun. Domininkas Mikšys. Parapijonys nesidrovi užpuolia savo Klebonui Antan Steišiui, kurį gydytojai nuo ligonės. kaikas (skyrium ir ...) pavidao. parapijonys apmoka ligoninėje — ui gydymą ir išlaikymą Kl. Steišio. Bažnyčia. Klebonija ... tvarkoje. Veikia 5. mokyklos. Pavasarininkų 150; kurie knygynas; ... Tretin. 150. Ukininkų 5. skyrius.

239. Šiluva. par. bažn. [illegible] vyskupi-
[illegible] 1457 m. Petras Šiaudygaldis.

1841 m. klebonu buvo Jonas [illegible]. Žemės turėjo 140. valakų.

Dabart. mūro bažn. stat. 1786 m. [illegible]. Š. [illegible]

Aplankiau 1919 m. 11–14 rugs. Sutvirtinau 6598 asm. Klebonas Mar-
cijonas Jurgaitis, buvęs Seminarijos kapelionas, vyras bažnyt-
nis; [illegible] su visais [illegible], nes jau vysku-
pas Baranauskas [illegible] ėra [illegible]. [illegible] su
[illegible] ir [illegible] ne [illegible].

Draugijų neįkurta. Komunikantai permaži. Parapijos
[illegible] valsčiaus [illegible] ne [illegible]. Prie klebonijos ištatyt.
Liaudies Namai: Statoma mūro didelė koplyčia, Turės dau-
[illegible] architekto planu. [illegible] Matas
[illegible] vietoje. Nuo 1709 m. [illegible] Jėzaus
[illegible] ir [illegible] brolijos.

Aplankiau 1923 m. 7–9. rugs. Sutvirtinau 320. Jaunimo [illegible] ne
[illegible]. Par. komitetas [illegible] ne [illegible], nes tam prisim-
[illegible] per dekanato konferenciją klebonai.
Blaivybei [illegible] 150 narių. [illegible]. [illegible]
[illegible]. Bažnyčia ir klebonija [illegible] remonto

364 240 Zaigónys š. Antano medbažn. stat. 1762 m. p. Nagórski

Dabartbažn. stat.

Aplankiau 1919 m. 13 rugs. Sutvirtinau 580. Kurat. Leon Skabeika

vienas vaikutas. Klebonija nauji. Varpu 1. nebylla-

Aplankiau 1923 m. 9-10 rugs. Sutvirt. 70. Bažn. apmušta lentomis,

padažyt grap. Zaboklai ištatyta bažn. tarnams namas.

Katal. laikr. ateina 70 egz. Gyv. Rož 150 n. Sodiji bolševikai -

ethe. reikia. Atskermoniugai: Nei komitete nei ... tarybos

ne ... .

241. Kelmė. Bažn. ... Kunig. ... 365

1748 p. Jasinski stat. medinę bažn. Dangun Em. Motin. Š.

Dabartinę mūro didžią bažn. stat. kleb. Petras Janušauskas. per 7000.

Aplankiau 1919 m. 18-20 spalių. 14 spalių pakonsekravau bažn. Sutvirt. 1900 n.

pasdenciškai naujas Kapuc. Klebon. Antanas Vitkus, doras, geras

nors. bet net ..., ka norį sakyti ar daryti. prieš sveciant

Kapuc. klausu, ar atskirta vieta tiems kurie pasižymėji vaitijs ...

dijami; - Klebonas b. atsakė: „ne, dar neatskirta, ai paskiaus at-

skirsiu.". ... neišsižymėję ir taip silpnas ... Klebonas.

Varpas Blaivybės dr. 120 n.; Gyv. Rož. 20 vain.; Šv. Teatin 150 n.

Buv. Kleb. Janušauskas apriguens parapijos ... stat. namuose.

Aplankiau 1923 m. 14-16 rugp. Nedėgės ... skolos padengtos

Ištatytas didis namas bažn. tarnams, su didžia sale susirinkimams.

Sutvirtinau 265. Išrašta ir Sakram. brolija: 303 n.; Ukin. Sąjunga

Darbo Federaciją; pavasarininkų 80; turi savo knygynelį.

... laikraščių ... egz. 2873, - priei. 551.

Vienybės laikr. „Pavasario" 178 egz.; Angelo Sargo - kaimiečiams 52 egz.

242 Kražiai. Nek. prasid. pži. mar. bažn. su Benediktinių vie-
nuolyno įst. 1642 m. Chr. Valavičius. Rus. valdžia, Benediktinių
vienuolyną panaikinus, - bažnyčią uždaryti įsakė. Tai įvyko
1893 m. Žmonės didžiame būryje susirinkę, parodė atsparumą guber-
natoriui pasyvų pasipriešinimą, paruokti iš Varnių kazokai sudarė
didžią žmonių skerdynę; aprašyta atskirame veikal. iš klebono
pranešimo, prijungtame prie Vysk. [illegible] akty, Kražių bažn.
Rus. valdžiai sugrąžinus Katalikams bažnyčią, klebonujant
Talmontui 1910 m. ją atremontavo, išliko med. klebonija.

Aplankiau 1919 m. 16-17 spalio. Sutvirtinau 1640 asm. Klebonas Vladyslovas
Tomaševičius, bajoras, protingas, švelnus, veiklus, [illegible] iš kaštų
iš pat. [illegible] progimnazija. Yra parap. knygynas. 700 tomų
veikia. Moterų dr. šv. pr. Tretin. 132; šv. Kazimiero dr. 173 narių.
Yra vargšams prieglauda. - Vargon. [illegible]. Šaltoms
[illegible] dalyvauti neparanoryjes, [illegible] valstiečiai
parap. [illegible]. progimnaz. mokytojai [illegible]; draugija atskirai.

Aplankiau 1923 m. 14-15 rugs. Sutvirt. 2 [illegible]. Tėvas Kazimieras Kudirka ka-
pucinas [illegible] misijas, [illegible] didžią žmonės [illegible].
Klapai iš 3 pusių neaptverti: Komitetas išrinktas prieš Vyskupo
atvykimą. [illegible] neįvykdo. O gi [illegible] pasirašė kape-
[illegible]; [illegible] Tvarkos [illegible] is-
[illegible]. Žemės bažn. 53 dešimt.

243\. Kražiai. Š. Mykolo Ark. par. bažn. stat. 1416 m. L.D. Kunigaikščio Vytauto

Dabartinė atnaujinta 1911 m. kleb. Jono Talmonto. [illegible]

Aplankiau 1919 m. 17 spal. Admin. kun. Kazimieras Bumbulis. Buvo

gimnazija. [illegible]. [illegible], [illegible]. [illegible]

Aplankiau 1923 m. 16 rugp. Atlaikiau [illegible] Mišias, [illegible].

Dar vis. Dr. Fil. Jurgis [illegible]. gimnazijos direktorius. [illegible]

daug personalo gim. mokytojų. Tarp jų pana Zdichovska, p.

[illegible], buvęs Varšuvos Universit. matem. fak. [illegible].

244. Pakražantis. prom. med. bažn. stat. 1767 m. Ben. Kiwnarskio

1854 m. baž. med. ... p. Kossys. 1883 m. kun. Leškovičius

su dvarin. Beresnevičium išlaik. debesiui mūro bažnyčią.

Kun. Staškunas apdengė naujai stogą. per karo daug daikt

bažn. žuvo. Konsekracijai dar neparuošta. Žemės 32 dešt.

Aplankiau 1919 m. 18 spalio. Sutvirtin 280. Kleb. Staškunas, kurs

suvargintas. Sufragano Paltar 23.

Aplankiau 1923 m. 16-17 rugs. Sutvirtin 46. Sulenkėjus parap. kitalas

per komitetas vyskup. pataisiutas. Išpažinties ne visiteta

Kleb. kun. Vilčinskis ramus atlaikys Tribunolui. Daugiau neikuro

---

245. Tytuvėnai. Jau 16 amž. buvo medinė bažnytėl. Gyveno kunigai

1613 m. Andrijus Valavičius su žmona Kotrina Gosliauskaite pakvietė

į Tytuvėnus Tėvus Bernardinus. 1614 m. 20 bal. padėta mūrinė bažnyt

bažnyčia. 1639 m. 1 d. liepos vysk. Jurgis Tiškevičius pakonsekravo ją.

Karo metu 1708 m. 4 vasario, išsilaisvins į kliošterį Bastionais kalno

kuris užėmė keleta Bernardinų, apiplėšė vienuolyną ir bažnyčią, ir

priekabe su Ši Sakram. ... [Valanč: Žem. vysk. II. 101. 1771. Iliacijos laikai

bi dar ... nuo kaplyčių. Trečiame aštuntas ... ir Jeru

zalimai. Klem. XIV atlaidus suteikė. Gyveno 36 Bernardinų. Valdė

parapija. Metrikų knygos ... nuo 1616 metų. 1866 m. Rusų val-

džia panaikino vienuolyną. Bažnyčia uždare. Tuoj prarl. popie-

Delegatai Andrejevski ir Kille nuvyko ir prašė pas Caro.

Bažnyčią su vienuolynu ir namų sklypu žemės sugrąžinta ka-

talikams. 1911 m. Kleb. Butkevičius atnaujino bažnyčią. parap. 5635

Aplankiau 1919 m. 21-23. spalio. Sutvirtin. 1740 Kleb. Teleforas Mickevičius

vartojas. ne ... bevelnias, po įsilaužio šeimininkes, arčiai

lentos „Zuzana": važiuoseną, Kleb. Nevierdauskio gimnazijos; geras

ekonomas. Patsai Klebonas per mažas klausi padegadys.

Trisos vikaro, švelnaus, vikaras Jonaitis, surišta 186. Jonas

uno dr., įkurta 3. mokyklos; - padėjo kun. daug Romeris Eu-

genijus. Namai labdar. dr. įkurta 1904 m. kleb. Butkevičius

sudegė. Vargšai prieglaudoti namuose ...

Teleof. Mick nuvar. nuo 1920 m. Kleb. Dekan Antonas Jančevskis

 [illegible] čia nes iš Vidukles – drauge su vaiklu, [illegible]

Aplankiau 1923 m. 10–11 rugs. Sutvirtin. 100. Įkurta šv. Sakr. brolija

Motera dr 76 n. pasvaisti vaikų 83 – ir [illegible]. Tretin. 96. [illegible]

[illegible] Gerb. Klebonas savo lėšomis [illegible] 20

vienuolyno kambarių. Atgavo iš [illegible] [illegible]

Rusų laikais vienuolyno [illegible] [illegible]

Vienuolyno [illegible] knygas Rusai išvežė į Petrogradą.

Liko dar 2000 tomų – iš senų knygų. [illegible] ant [illegible]

[illegible] Romerio ir [illegible]

246 [illegible] – iš Tytuvėnų ir [illegible] med. [illegible] [illegible]

Aplankiau 1924 m. 16–17 rugs. Sutvirtinau 1243 – parap. 3000. Kleb. [illegible]

[illegible], [illegible], bet [illegible] [illegible]. 2 [illegible] Kat. 50

Aplankiau 1923 m. 13–14 rugs. Sutvirtin. 57. Pradėta mūryti prieš karą šven

toriaus [illegible]; – po karo darbas dar neprudėtas [illegible]. Žemės 130 d.

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] – [illegible], kurios [illegible] čia, kurių

metų [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]; [illegible], [illegible] [illegible].

Įkurta šv. Sakr. brolija. 60 n.; Tretin. 42; pasvaisti 50; Motera

dr 70 n. 1924 m. įkurta ir Kristaus [illegible] brolija.

„Bažn. grindys [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], varpinyčia, [illegible]

241 Lydaviniai - Lietuvos Šveicarija. Bažn. statyta 1754 m. p. Šemetos

sūpelnis iš prado nuro bažn.

Buvo bažnyčios galas rytų pusėje; nepatogu žmonėms buvo eiti. Buv. Kleb. Janulaitis, būrio galą pavertė į frontą, - pirlai galas nugis plytos sienų su frontu, labai neestetiškai. parap. 2800.

Aplankiau 1914 m. 15-16 rugp. Sutvirtinau 870 as. Kleb. Jonas Budrimas Buvęs Eržvilko klebonas. Įprotęs ženo, įgėrė alk. Bažnyčia ne paroda

Aplankiau 1923 m. 12-13 rugsėjo. Sutvirt. 78 as. Draugijų nė statyta. Parapijonai susirūpinę bendrai skurdžiai. Tarp Tretininkų atsirado švelnus skaidrus kalbu Pranciškus Gabrielaitis. Buvo geras katekheta.

Skaito Šv. Sakr. br.

248. Šaudininkai: Bažn. med. stat. 1782 m. pr. Stanevičiaus
klebonav. metu sudegė klebonija ir kit. trobesiai. Žemės 20 des.
Kun. Grasys alstatė klojimą - tvartus

Aplankiau 1914 m. 21 spalio. Paskui aplankiau 1923 m. 12 rugs. Sak. 17
klausykų Florijon. Juchnovič. lenkas. silpnai kalba lietuviškai
Sutiko namie buv. tvarkoma ir mokykla, kurios
mažai patsai gyvena. Rūpinasi mediniąja klebonija ir

249. Varguva. Iš J... med. bažn. stat. vyskupas Jonas Lopacinskis

Aplankiau 1914 m. 8-10 birž. Sakrament. 1538. per 3 dien. Kleb. Vladisl.

Balandis - silpnas, ramus. Vaikai gerai moka. Iš Sak. buvo 1 mokykla

Aplankiau 1923 m. 16-17 rugs. Sutvirtin. 130. Vaikų. Iš Sak. 347 asmen.
Blaivininkų 104; [illegible]; Iš pr. Tretin. 54; parapijon 88.
Komunikavo per metus: per silpnas vargonininkas.
Pajamų - išlaidų apyskaita tvarkoje. Klebonas apsunkintas [illegible]
mine. Leisiu naujo [illegible]. Vaikus leidžia mokyklon -

Švėkšnos dekanatas

250 Švėkšna. Bažn. įkurta 1507 m. medinė lėšomis
S. D. Kęsgailos ir Jonavo dvaro.

Dabartinė bažn. Šv. Jokūbo Ap. 1905 m. statė rūp. klebono Julijo Ma
cijausko; pakonsekruota tais pačiais metais. Visą medžiagą
mūrams plytoms degti davė grafas Adomas Broel-Plateris.
Aplankiau 1928 m. 8–12 spalio. Sutvirtinau 2893. parapijiečių 7350
Kleb. Macijauskas, atsikėlęs Švėkšnon 1899 m. pilnas idealizmo
ėmėsi statymo bažnyčios ir organizavimo labdarių be Tėvelio grauž
namo elgetynui. Didis pamaldumo [illegible], – mylėjo rimtą ir linksmą
klausą. nors ir ilgokai sako; mokslus ir naudingus nuodugniai
klausia; ne tik dainelas ar meną. bet ir drūti naudinga; ir iš
lenkų inteligentija veržėsi prie jo klausyklos. Mažąjį dėvyniais
namais lietuvių valsčiaus Švėkšnos apskr. Gaila tik, kad ne
visados tik laiko savo idealizmo – per kurią prideda varyti klemi
ses artimai. Atėmė ji naujas kaip padarytus nuostolius atitaisyti
Tėvelis. Kaip sako, savo lėšomis per didžiu klebonija. Nebeišsigal
ėdamas, o parapijonys ne norėdami jo galutinai išleisti
Aplankiau 1923 m. 16–18 birž. Sutvirtin 123. Atvažiuodamas maniau
kapinėse daug išnykusių kryžių. Bažnyčioje, laikydamas pamal
das ir mišias. prašiau pasirūpinti ir ir tai, kurių gimines
nebeatsimena, kryžius net jų kapų nepataiso. Klebonas pažadėjo
išgauti. parapij. tvarkos sąskaitų ir kryžius. Nėra nesutvarkyta
Ev. Liturgų Tretin. 270. Pavasar. 50. Širdies Jėzaus Apaštal. 3000.

veikia progimnazija ir 8 pradinės mokyklos. veikia Meler dr. Blaivinin
kai Šv. Sakram. ne Krikšč. Mokslo brolija ne įkurta. per Kunigų ir Kapi
vyskupo nepatvirtinta. Net 11 savo dekanato parapija Kunigų Tarybos veikimo
protokolai. dekan. Macijauskis vis 2 metu išlaiko pas save, ne siunčia
Vyskupui patvirtinti; manydamas. kaip priešpaišau, gal vyskupas
neatkreips domės. ir taip drauge nepageidaujamos Kunigų Tary
bos. O kaip tik Kunig. Tarybos pačiam Kleb. Macijauskas reikalinga
Kokiais gailiu bendra jėgai į bažn.: perka. parduoda Klaipėdoje
namus. Klaipėdos dekanas Danilevičius sako kad Mac. didžiu nuostoliu
parkę savo brolio dvaro už 11, 000 dolerių. Skolino pinigų net ir savo
parapijiečių. Spaudai kurie surinkti gavo ir atnaujinta. Švėkšnoje
mažai bebūna; daugiau laiko praleidžia kelionėje, Klaipėdoje.
per 25 metų klebonavimo jo Švėkšnoje jubilėjus, pakvietus ir
Klaipėdos svečius, gerdamas ir jubiliato sveikatą visiems išsitaria.
Kun. Mc. atvažiavo po 2 karto įsavo aplankyti Klaipėdai. Linki
kad kas dažnai mus klaipėdiškius aplankytų. Užtenka nelaukia
varginti. aplinkui; truputį net, marių, apie geras proteras.
18 birželio Jukaklių sodžiuje pašventinau cement. ploto išstatyta
Širdies Jėzaus koplyčia: net kalnas Athaloje ištaisytas. Lourdes.

287. Naumiestis. pirm. kun. kl. 1482 gr. Mykolo Konikero. t.t. ir Mykolas

Aplankiau 1919 m. 18-20. bir. Sutvirtinau 1390 asm. Kleb. Juozas Bablys, žmonės

švelnus, bet neveiklus. Vikaras kun. Pilys Malakauskis padangomis su-

skirta 286. jaunimas. pavasario dr.; 148. Blaivybės dr. Lnazmivlaute 100

Pradinio mokslo kursas. parapijoje 4025.

Aplankiau 1923 m. Sutvirtin. 123. Kleb. Bablys, renkant Tarybą, leido komitetui

ji patį Tarybon išrinkti ir apsiėjo protokolą savo, atsisakydamas, kad klebo-

nas yra Tarybos pirmininku ex officio. Nes Šv. Sakr. sutvirtinti Mokslo

brolija neįkurta. Veikia Ūkin. Sąjungos, Darbo Feder. skyriai.

Veikių vadovo nebuvo.

282 Degučiai. Šv. Vincento - med. form. plati; trum. po. bosa 1738 m.
kartelio nuo Billewičius. Klebonija nauja 1912 kun. Karpalys.

Aplankiau 1914 m. 20-21 birželio. Sutvirtinau 182. Žemės 40 des. Adm. Pranas.

Aplankiau 1923 m. 15 geg. 3 val. Sutvirt. 14. Klebonijoje - išsiskyrusi nuo tevo
buvusi - šeimininkė seno Jadviga Laurinavičiūtė pagimdė kūdikį;
kleb. šeimin. Zofija Lavrynovičiūtė su vaiku išgabeno; prisus. Marijona
Lukonou. Išskyrus kun. palrinu - p. Jadvygos klebonijoj nebelaikyti.
Statydamas Kleboniją kun. Karpalys paskolinės iš Donicelos Aušrinės
150 litų, kurių nei parapija, nei kun. Karpalys lig šiol nelės negrąžina.

Švekšnos dek.

253 Gardamas. Bažn. iš Teyybos med. statyta 1706 m. stovėjo pacus; Karo metu bažn. sudegė.-

Aplankiau 1914 m. 20 birž. Sutvirtinau 280. Kun. Kaz. Klišnevskis.

Didžiai įtikęs, sunkokai jam bažnyčią atstatyti.

Aplankiau 1923 m. 16 birž. Sutvirtin. 32. Kun. Alek. Biobrowičius -

pergrįžtas, ne patraukia žmonių prie bažn. statymo. Nors jis

pamokslai dedami. Yra šefer. Tret.. Gyskos; Ukm. Sa. sk.

Kun. Bialozorovičius - ne pamoksl net [illegible] - sociams

vyskupui - kungams. Didžiai Bidor. mego. budamas vikaru. Kritikuoti

savo šefus-klebonus; - bado prie jo pasitaisys.

254 Žvingiai. Bažn. med. iš Kryž. pamaldų stat 1676 m. parapijoj.

Karo metu sudegė. pamaldos laikomos kapinių [illegible] koplytėlėje. prie kurios

pristatyta šeipa. Karo metu sudegė taipogi klebonija ir špitolė.

Aplankiau 1914 m. 26-27. birž. Sutvirtinau 828. Klebonija naujai statyta kun. administr.

Stasiulionio. Dabart. klebon. Mykolas Jankevičius, baigęs gimnazija-

švelnus. doras, bet be didesnės energijos; nesutikimai. Parapijoj 3025

Aplankiau 1923 m. 10-11 birž. Sutvirtin. 56.. Išstatyta nauji špitolė. Veikia 157 Blaivinin-

kų, ir Angelo Sargo:. 5 mokyklos. - Nei šv. Sak. nei [illegible] ne [illegible]

[illegible] - [illegible] pravedžęs. pavyzdingi komunikantai:

Komitelis [illegible] protokolai; [illegible] Dekanui [illegible]

1921 met. bet šitai dar ne [illegible] vyskupui patvirtinti.

255.

Didkiemis. Angelo Sargo – med. bažn. stat. 1796 m. Ignatas Dvariatas. [illegible] Atnaujinta 1887 m. Kapai prie šventoriaus. Žemės bažn. 30 dešt. –

Aplankiau 1919 m. 2-3 liepos. Sutvirtin. 284. parap. 600 – be [illegible] kurator Tulauskis Kazim. [illegible] [illegible]. Išgriauta bažnyčia, išlikę keli iš [illegible]: į [illegible] laikin. kleboniją. Veikia 1. mokykla.

Aplankiau 1923 m 12 birž. iš ryto. Sutvirtin. 120 asm. Medžiaga suvesta klebonijai statyti. Bažnyčia [illegible] [illegible] be kunigo. [illegible] [illegible]

256. Pajūrys.

Š. Kryžiaus mūro bažn. stat. 1790 m. Valavičius

perstatyta parap. 1849. Turi par. [illegible] parap. 2470

Aplankiau 1919 m. 27-28. birž. [illegible] 28. birž. [illegible] čia.

Sutvirtinau 641. Kurato Baltramiejus [illegible] [illegible]. [illegible]

Jo pirmtakunu [illegible] buv. Antanas Šufinskas, bajorelis:

Aplankiau 1923 m. 9-10 birž. Kurato Stanisl. Steponaitis, buv. [illegible].

Turi būdą kaprizų; negali sutarti nei su parap. veikti.

Žemės 27 dešt. Klebonijos vidury - atskiri namai vyrams sujungti koridorium su klebonija. priemenė klebonijos grindys išpuvusios. Štaketai apie kleboniją apipuvę. Ko-munikantai permaži. Buv. Kurato Bronisl. [illegible] išvežęs iš klebon. beneficijos didžiausią [illegible] iš [illegible] [illegible]

257. Žigaičiai.

Dabart. Š. Petro ir Povilo mūro bažnyčia, tamsi, langai per aukštai.

Aplankiau 1919 m. 22-24. birž. Sutvirtinau 930 as. Klebonas. Matas Petronis.

Švelnus, bet ne veiklus. silpnos sveikatos. Žemės 83 deš. (12 des. miško)

Žmonės girtuokliai ir [illegible].

Aplankiau 1923 m. 12-13. birž. Sutvirtin. 108. Klebon. Juozas Marčiulevičius

Švelnus, vikrus, [illegible] [illegible]. Atremontavo bažnyčią.

Sodnas aptvertas naujomis štaketomis. Gražus bažn. choras turi

[illegible] vargonininką. Komunikantai paruošti. [illegible]

[illegible] - bet parapijonys [illegible] [illegible] klebonui.

[illegible] - parap. [illegible] nekariauja. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

258. Šartininkai. Bažn. suliz. vysk. Valanč. įkurgs 178 m. Kanon. Stanisl. Chogatas. Bažn. med. ist. 1787 m. pastatė Tičkų Juozapas.

Aplankiau 1914 m. 22 bir. ryto. Sutvirtinau 592. pamp. 142 8. Turi cirkulo te-se Kas metu sudega kurila Juozapo Matijaitono ist. Klebonija ir kiti trobesiai Kun. M. atstatės statdus, o prie ju gale ręnge sau ūkininkai būtų.

Aplankiau 1923 m. 14 birž. ryto. Sutvirtin 42 asm. Išstatytas namas bažn. tarnams. Šventoriaus ir kapinių aptvaras stogas apdirbtas. Klebonas nori iš cementą dėti, paraupijongs užsižiūre ant lentonių dengt. Taip ir nenusidreko ir niekas nedirba. Pajamas - išlaidos sąskaita ne suvesta. Šartininkams reikalingas naujas kuratas, o dabartiniam reikėtų ramesnės vietos.

 254. Veiviržėnai. Ls Molocik mo. basz. 1577. Karal Vladysł. IV 1639.

Aplankiau 1918 m. 6–8 spalio. Sutvirtinau 1372. parap. 4063. Klebonas Petras Railaika kaip mėlė dzūkutis vokiečiui. Storlos spijonavimo, neprileidžiame jo okupacijai. Adoracija. Mykolas Jankevičius skurgo 200 Blaivininkų, 350 gyv. Kri; Katalikų laikraščių - pareina 400 egz. Trečia 60.

Aplankiau 1923 m. 19–20. birž. Sutvirtin. 142 as. Grįžęs iš vokiečių nelaisvės Kleb. pr. Railaika. Veikia Krikšč. Dem. ir Ūkininkų S. skyrius Darbo Fed. Vadov. Bendr. Per rinkimus Seiman už katalikų sąrašą balsavo 1400, o už partizanų 330. Pajamos surinkta bendrai skausčiai, sodžiai. Balsavo metų gale nesueidus.

Sedos dek.

394 2bo. Teneniai - Šv. Barboros med. bažn. 1771. 1731 m. Vaitke

viein.

Sulig. Vysk. Valanč. 1482 m. Adomas Bolleovič.

Aplankiau 1919 m. 17-18 bal. Sutvirtinau 652. Parapijiečių 1480. Klebon. Pranc. Bučnys, buvęs Kretingos vienuolyno noviciate Maldingas. bet ir nervingas, nedidis inteligentijos.

Stalas per sočiai apkrautas valgiais, balkonui - Verkiu Blai vyba dr.; 100. vairui; Kunigai kaulai per mažai. Kapas gražiai apmūryti.

Aplankiau 1923 m. 8-9. bal. Sutvirtinau 42 Nei šv. Sakr. nei Kristiu Mobel brolija ne charta. Yra Ukrainos sąjunga. Komitetas Bažnyčios vyskupo nepatvirtinta. Švaistosi per daug tribuni stalomas bažn. Sandelini. 8.9.23. steiles buvo brolijos Kristiu Mobelo iš Šv. Sakr.

261. Vainutas. Bažn. įkurta 1606 m. Žygimanto III karaliaus
ir p. Wolowicziui. Tikr. Jonas Krikšt. Mūro bažn. A. Kun. Bytautas
1868 m. pokonebnos tyto paliudijimu.

Aplankius 1919 m. 24-26. birž. Sutvirtin. 1505. parapijonų 3500
Klebonas Gregorius Bukontas - Didai ir žmonėms mielas sielis-
tiškas stovinčiai tvarkoje. Gražus giedmon. choras. Vaikai
gerai išmokyti Katekizmo. ir giedojimo. Šv. Kazimiero dr-ja
80 narių. pavasarininkų 90. Mokslo kursai Tikinimi Švenganiečių

Aplankius 1923. m. birž 14-15. Sutvirtin. 120. Yra komitetas ir Bažnyčios taryba.
Let jie susi-protokolas Dekanas vyskupui neišrašęs pilnutinai
Žemės 34 dešimt. Amelija Račiūtė paaukavusi bažnyčiai
savo ūkį su trobesiais
Šv. Pranc. Tretininkai nesuorganizuoti Sodalicijon. Nėra Šv. Sakr.
nei Križ. Mokslo brolija neįkurta. Klebonas jau pavargęs
dirbdamas be vikaro, dėl to Ūkio knygų..

XXIV. Tauragės dek.

262 Tauragė. Iš Treppler bažn. fund. 1507 m. Bartošyns pa-
lotra (vyskupaitė). Tauragės dvaro savininkas Švarcheša 1507 m.
padovanojo šiai bažn. 3 kaimus.
Žem. vyskupas Kazim. Pac. pastatė 1705 m. med. bažn., kuri
išbuvo iki 1905 m. Tuo met. Urėno klebono Vinco Heimerio laiku
išmūryta romant. stiliaus graži bažnyčia. 1915 m. vokiečiai
užėmę Tauragę tyčiomis sudegino miestelį, bažnyčią, klebo-
niją. Bažnyčios daiktus paėmė 2 vagon. išgabeno į Tilžę ir
pavedė globai klebono Vronkos. Tada vokiečiai susprogdino bažn.
bokštus, kurie griūdami sudaužė stogą, pramušė skliautus,
sutraiškino vargonus. Pamaldos [illegible] ant bažn-
[illegible] brigados [illegible]. Tą [illegible] Tauragė buvo
sudeginti [illegible] Kapas [illegible].

Aplankiau 1924 m. spalio 1-3 d. Sutvirtinau 1039. Kleb. Stasiulionis,
įsitaisė naują kleboniją, gavęs tam pašalpos iš Okupacijos val-
džios [illegible]. Beveik 314 parapijiečių namai sude-
ginti: Žmonės [illegible], maldingumas [illegible].

Aplankiau 1928 m. 25-26 rugp. Sutvirt. 200. Klebonas Vitoldas
Dychavičius, Teol. kand. gabus, išlavintas, energingas, griežtas.
Žemės Ūkio ir Valstyb. Turtų Ministerijai [illegible] iš parapijos
[illegible] pamaldoms namas 29,339 litų. Klebonas ne sa-ma-
ne prie [illegible] asmenų [illegible]; norėjo [illegible]
[illegible], - bet nelaimėjo. Didžia apgriautas bažn. dalis jau atstatyta

[illegible] Kražiai [illegible]. [illegible] Žemės Kleb. turi 6 [illegible]
[illegible], o ir 10 kilom. 54 deset. [illegible]
[illegible] 50. [illegible]. [illegible] Kan. dr. [illegible] prie
bažnyčios įsteigė namus, [illegible] knygynas.-

Pašilaičių (?) dek.

263 Prajūris. Pirm. bažn. rast 1750 m. dovan. Pilsudskio. Atnaujinta ji 1862 m. — 1896 m. naujai bažn. med. pastatė kun. Mykolas Šarkunas. 1915 m. 22. bal. Vokiečių okupantų drauge su klebonija liko sudeginta. Pamaldos Dauglaukyje, p. Plusinskio mokyklos namuose.

Aplankiau 1919 m. 3-4 liepos. Sutvirtinau 446 asm. Kuratas Br[illegible] Laada [illegible] naują kleboniją gerai [illegible] [illegible]. Graižų vietoje cementav. gerai apmūryti kapai. Žemės 33 deset.

Aplankiau 1923 m. 24. rugpjūčio. Sutvirtinau 58. Kuratas Antanas Braknė [illegible] naujoj klebonijoj: pamaldos laikinoje koplyčioje. Dalyvavo pusiau lietuvių-katalikų ir [illegible] Ti [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] ne [illegible]. [illegible] [illegible] „Deutsche Pferde gehen anders“!

264. Šauri. Šv. Mykolo Arch. įkurta 1670.
Rygos tiurtoriui Sabreliaus Kaminskio lėšomis – med. šį.
Krikšto metrikai išlikę nuo 1675 m.

Bažn. Kleb. Šimaitis 1886 m. atnaujino ir tais pačiais metais
23 geg. vyskupo Paliulionio pakonsekruota. Kapai ai 1½ kilo.
Aplankiau 1919 m. 28-30 rugs. Sutvirtinau 1080 asm. paraf. 3189.
Klebonas. Kazim. Šleivys, švelnus, prašingas, mokąs sugyventi
ir veikti su parapijonimis. Prikūnas per 2 dieni dalyvavo 19.
paraf. moksleiviai. Bažnyčia, beneficija tvarkoje atre-
montuoti. Nuo bažnyčios iki klebonijos per šventorių ir
apeli kadirblai ilgai, naujai tokar tiltas. Įstatyti namai
paraf. mokyklai. Pavyzdingi komendantai. Yra paraf.
knygynas. Žemės 33 deset. Didis beneficijai (parapijai) yra inventorius.
Aplankiau 1923 m. 27-28. rugs. Sutvirt. 106. Veikia 100-pavasarininkų
200-i pr. Tretin.; Šv. Sakramentai; kapinės lies kleb. pure vėtom
kaps. Žymi ir brono Kristaus laisvinimo stovyla.

205. Pašaltuonis. Med. bažn. Dangun Žen. pstatė. ... 1756 m. dvarin. Jonavičius. Ištikt. med. bažn. ir prie ... [illegible] ... vienuolius Benediktinus. ... 1830 m.

Dekretinė med. bažn. ... 1890 m. Kapas švento ...

Aplankiau 1914 m. 28 rugp. Sutvirtinau 397. Kuratas Jon. Melnas ... nus, vikrus, ... Žemės 20 dešt. ...

Aplankiau 1923 m. 29 rugp. Sutvirtinau 50. Klebonas Juozas Butkevičius. Perdažė ... pavalo, ... Medžio ... Permaž. ... 30 ... 40 ... Kleb. ...

266. Pagramantis. Bažn. med. stat. 1774 m. Žem. vysk. Jonas Lopacinskas

Aplankiau 1914 m. 1–2 liepos Sutvirtin. 780. parapijoj 2845. Klebonija labai sena. Kleb. Steponaitis Stanislovas, nevingus kapitona, ... pri ligonės ... nevaikus, ... Sakram., ... Nat. ... begalės, ... žemės klebonijos labų, o ... Benefic. Trišeniu ... kunigai ... 3 ... 120 ... Benefic. geras ... ga 33 dešim.

Aplankiau 1923 m. 24–25 rugp. Sutvirtinau 60. Kleb. Bronislovas Sonda ... Trišeniu. ... klebonijoj ... sesuo ir motina ...

Tauragės dek.

267 Batakiai. Baž. mūr. 1509. koštel. ??? Jonavai titu-
lus.

Aplankiau 1919 m. 3-4 spalio. Sutvirtinau 1058. parap. 2216. Klebonas
Kazimieras Špokevičius. susipyko su parapijonimis
dėl kunigo trobesių norėjo jam atremontuoti

Aplankiau 1923 m. 30-31. rugp. Šv. Kazimiero Sakr. brolija 400. narių
Sutvirtinau 58 am. Veikia Tretininkų Sodalicija. Gyvoj. 20 v.
Šv. Mišių ratelis. Klebonas Lesius.

268. Vaizlaukis. Šv. Trejyb. med. baž.

Dabart. 1860 m. pastatyta – parap.

Aplankiau 1919 m. 27-28 rugs. Sutvirtinau 490. parap 1660. Žemės 30. dešt.
Klebonas Juozas Butkevičius, „pakasnų dienų“ su prel. Sadauskio be-
tarimu. Nėra maldingos. bet siaurapročiai su ??? Daug išei-
kos parapijonis valsčiaus išrinko parapijinį komitetą, – klebonas
apleisdamas – iš prašymų vyskupui patvirtinti. Mokyklos
nėra. Žemės 30 dešt.

Aplankiau 1923 m. 29-30. rugp. Klebonas Jonas Aleknavičius parašė nupirkti
ir kuris jau pavasario dr. Ukrinitko išstatyti. Gyvoj. Tretinin-
kų Sakram. brolija. parvenčiau kapai. Klebonas kryžių tik
maišo aukštumos ir pamaldos.

 269. Skaudvilė. Bažn. past. 1797 m. medin. p. Mišcevič

Aplankiau 1919 m. 15-16 spalio. Sakr. ėjusių 985. parap. 3548
Klebonas, dekanas Dominikas Matulaitis, pavyzdingas
geras raštinės vedėjas, bet ne veiklus. ne sugebąs, net
nors ne turis pritraukti parapijonių prie lietuvišk. katal.
veikimo. Remontus sakosi daręs savo lėšomis. Net
pačioms [illegible] knygas ne suvedęs, nors 12 metų čia
klebonauja, - sakosi niekuomet [illegible] ne [illegible], tai nekurias
ku ir į pajamų knygą rašyti

Aplankiau 1923 m. 1-2 rugs. Sakr. ėjusių 604. Dekanas [illegible] 78.
parapija [illegible] 72 m. [illegible] 50 m. Katal. [illegible]
[illegible] 148 egz. Dekanas leido parapijonims [illegible]
į [illegible] ir [illegible] rašyti, nepa
[illegible], kad jis kaipo klebonas yra [illegible] komi
teto ir Tarybos pirmininku. [illegible] į [illegible]
2/3 [illegible] ne katalik. kandidatus. Net [illegible]
nei [illegible] brolija dar ne [illegible], nors pa
[illegible] Dekanams [illegible] parapijoje tos
Kanonu reikalaujamas brolijas įvesti.

 270 Adakavas. Šv. Jono ... bažn. past. 1793 m. Jonas Ada-
kauskis (Odachowski).

Aplankiau 1929 m. 6-7 spalio. Sutvirtinau 280 – parap. 1310
Klebonas p. Lekiodu; doras, švelnus, silpnas sveikatos
... mokykla; gyv. ...; šv. pr. Tretin. 15. Žmon. 20 des.

Aplankiau 1923 m. 31 rugp. - 1. Rugs. Sutvirtinau 40. ... kun. Lekio-
dos, dabar ... kunigu, paklebonavo. ... iš Arki-
vysk. Mogiliavo kun. Jarecki. pavyzdys alkoholikas
ir Lodz pravažiuoda. Po to Kleb. Tomas Parkevičius
buv. Čeliabinsko klebonas, ... nuo bolševikų.
Šilas darbavosi uoliai, ramiai, ... Mielas Di-
vui ir žmonėms. Sako, kad jau ..., senelis ... visi.
Parapija ... Bažn. klebonija ... ir
kapai ... padorūs ... Kunigas
... Šv. Sakramento 80 n. Bažnyčia ...
Bažnyčia ... 1804 m. Vysk. Juoz. Ledrešičio

271. Nemakščiai: Bažn. pam. statė 1636. Jeronim Valavičius.

T. 4. l. Tęsybe.

Dabartinė bažn. 3-čioji. Parap. 3465. Žemės 49. hekt.

Aplankiau 1919 m. 17–19 rugs. Sakramentuota 1499. Kleb. Vincas Stacevičius

žinomas, energingas, sumanus. Paparas-išlaikė knygą ne-

dama pavyzdingai. Blaivininkų esą 400; 2 mokyklos

žymiai Teatr. laiko ligonei. Mokslo vaikai kalba gana

Aplankiau 1923 m. 6–7 rugs. Sakramentuota 105. Kleb. Juozas Janulaitis

bu. Grauslys kleb. – ikurgs prasoringų dr. 60 m. Šv. Sakr. br. 131 n.

Blaivybės dr. narių 462. 1924 m. ikurta iš Krikšč. Mokslo brolij.

XXV Telšių dekanatas.

272 Telšiai. Telšių parap. bažn. įkurė 1602 m. Žigmantas III. Karalius

Turėjo 36 valakų žemės.

1624 m. Povilas Sapiega atidavė Tėvams Bernardinams klioštorėlį. Gvardijonas

ant kalvos tie ... išstatė medinę koplyčią. 1650 vyskupas Petras Par-

čevskis išstatė vieton koplyčios medinę bažnyčią. 1702 m. sudegė. 1720 m.

gvardijonas Antanas Šiecevičius padirbo naują bažnyčią. 1762 m. 1765.

išstatyta dabart. mūro bažnyčia, su platesniais apačioje viršumi.

Gvard. Eugenijus Lopačinskis. (Dalis mūro vienuolyno statyta gale 19-

šimtmečio) įvede į pirmus apartamentus dalį klioštoriaus. ([illegible]).

Nuo 1836 m. Bernardinai valdė parapiją; pavedus turtą (Telšių

parapijinės bažnyčios) Seminarijai; bažnyčią sugriovė nes V. Valančius

Rusų valdžia parap. bažn. konfiskavo, atidavė stačiatikių dvasiškiai.

Ta pati Rusų valdžia Bernardinų vienuolyną panaikino.

Tapo paskirtas klebonu ... [illegible].

Kleb. Moncevičius išgriovęs didįjį altorių, pastatė jį į bažn.

vienuolių chorą gale. Ir kai šiandien did. Altorius kaip

būt daubėje, neharmonizuoja su bažnyčios konfigūracija.

Iš galerijoje erdvėje Šv. Antano altorių.-

Aplankiau 1918 m. 12–15 liepos. Sakramentuota 5748 m. Klebonas ir dekanas

Povilas Koranas, draugiškas kunigams, veiklus, sąžiningas. Atnaujino

bažnyčią. Įkūrė Labdar. draugiją, kuri išlaiko vargšų vaikučių

prieglaudą, vedamą Nek. Prasid. P. Marijos Tarnaičių kongregacijų.

Ponia Petrulevičienė su dukterimis prižiūri prieglaudos globoją.-

Telšiai

Aplankiau 1932 m. 19-21 geg. Sutvirtin[au] 232. Bažn. ir org. veik. [illegible]
Kambarius kalbino ir kitu kunigu atnaujinti. Dalyvauja pr. Tred. 1/[illegible]
2. L. Sabr[illegible] 300; 3) [illegible] Eucharistinės [illegible] 64; 4) [illegible] 120
5) Moterų dr 290; 6) Šv. Zitos dr 80; 7) Katalikų inteligentų dr. 33 nariai
8) Šv. Vinc. Paul. dr. [illegible] [illegible] 20. vargšų ir 70 vaikučių
[illegible] [illegible] [illegible]; 9) Kanklės-[illegible] dr. [illegible]
[illegible] [illegible]; 10) Blaivybės dr. ; 11 Angelo Sargo 150 n
12.) Darbo Feder. 310 n; 13.) Ukininkų S: 80 n.; 14. Motinystės dr.
Tėvų [illegible] su [illegible] [illegible]. Mokytojai apie 5 metų [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] ir [illegible]-[illegible], tad [illegible]
[illegible]; [illegible] atnaujinti [illegible] [illegible] [illegible] pri [illegible].
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]-[illegible]; [illegible] [illegible] ir kalėjimo
išgelbėtas. [illegible] [illegible] [illegible] pr. [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]-ir [illegible] p: [illegible]. [illegible]: [illegible] ([illegible] [illegible]).
ir: [illegible]-[illegible] [illegible] pr. [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] Komit. Dr. [illegible] ir [illegible] inteligentai.
Parapijonų 3666. Žemės [illegible] ir 2 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Alsėdžiai:

243. Eigirdžiai. Dievo Apv. med. baž. st. 1794 m.

Aplankiau 1918 m. 12 liepos. Sutvirtinau 190. Klebon. Aleks. Ze-
brauskis, švelnus, geru noru, - veikimo neparodo

Aplankiau 1932 m. 29-30. rugs. Sutvirt. 45. Parap. 1327. cirkulo tie-
veikia Komitetas - Bažn. Taryba. Dalyvavo pulkas. -
Nors klapai [illegible] [illegible], vienok kun. Rimkevičius
savo senutę labdaringą šeimininkę „gaspadinę" paleidęs [illegible]
pri[illegible] einant į klebonija.

244. Nevarėnai. Med. baž. st. 1802 m. grap. Zabiello

Aplankiau 1918 m. 9-10 liepos. Sutvirtinau 600. Klebonas Aleks. Alimešis
tuštuolis, silpnuolis, neveiklus. Žemės 40. des. Klebonija ir kiti trobesiai
reikalingi didžio remonto; vienok netaisomi. Nei mokyklos, nei
draugijų neįkurta.. Klebonui [illegible] [illegible]...

Aplankiau 1922 m. 2-3 spalio. Nei par. komit. nei Tarybos nerasta. pajamų-
išlaidos [illegible] [illegible] [illegible], Inventoriuje [illegible] Komitetas Taryba pra-
leista. Įkurtas [illegible] skyr. [illegible] būtinai [illegible] statyti.
Sutvirtin. 43. - paskiau įkurta ir Šakr. brolija.

275. Milkaičiai. Med. bažn. st. 1829 m.

Bažnyčią Dauknaitaitė [illegible] 60. desėt. žemės ir 10000 rublių [illegible] %. [illegible] [illegible] [illegible]

Aplankiau 1918 m. 10 liepos. Sutvirtinau 78 [illegible] Kun. Čegis [illegible] dailis [illegible]

Aplankiau 1922 m. 31 spalio. 20 Kun. [illegible] Čaplinskis iš [illegible] [illegible] darbe, [illegible] [illegible]. Sutvirtin. 15 [illegible]

276. Veisėjai. Š. Trejybės med. bažn. st. 1761. Augustas III. Karal. [illegible]

Dabart. bažn. st. 1858 m. [illegible] [illegible]. [illegible] 1906, [illegible] [illegible]

Aplankiau 1918 m. 15-16. liepos Sutvirtin. 1261. - Parap. 2005. Kleb. Jonas [illegible] labai išskalbingas, energingas, [illegible] [illegible], [illegible]. [illegible]

Aplankiau 1922 m. 28-29. rugs. Klebon. Jonas Ambros, [illegible], [illegible], [illegible] ne daug [illegible]. Sutvirtin. 80. [illegible] [illegible] 30 m. [illegible]; [illegible] [illegible] 63 m.; [illegible] [illegible] 43 m., [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Dalyvavo [illegible]. Kapai ar 50 [illegible], [illegible]

Žemės kleb. 46. desėt. - [illegible] [illegible] [illegible] 50 [illegible] iš Komunijos. - [illegible] [illegible] 1924 m.

277 Nevardaičiai

Muro bažn. š. Bartlamiejaus v. st. 1860 m. kun. Kriščiutis.

Apleistas 1918 m. 17 liepos. Sudegino 900 asm. parap. 1960 klebonas Jonas Baležnas. turėjo medžiaga klebonijai-daboriš. bažn. ant kapų. atitiko nuo klebonijos.

Apleistas 1922 m. 30/IX–1.X. Sutvarkius 62 klebonas Stanisl. Urbelis, sudarius veiklos, užbaigė klebonijos statybą. Išėlusi apylinkė-parapija–Klaidos išskirta vedama be tikros tvarkos. Komitetas Bp. Šarybo Vyskupo nepatvirtinta, o inventorius parašo 1924 m. sutvarkius parap. titulas.

278 Kantaučiai. Med. bažn. 1789 m. 1778 Kristups Šukšta.

Aplankiau 1918 m. 26-27. rugsėjo. Sutvirt. 138 as. prisip. 2000

Klebon. Mykolas Vederauskis, ramus, ne veiklus. Nei baro nei mokyklos, nei draugijos

Aplankiau 1922 m. 26-27 rugs. Sutvirt. 6. Klebonas tartus parodyt begėdes. a. bažnyčios pamaldų, siūnai. net ir pievas supuvusias. Nei komiteto nei bažn. tarybos ne renka. Parapija išlaikė sąskaitą dėl to netvarkos. Komunikantai permai. Klebonas išlaikė savo letonai stogus: špitol padengta nauju stogu. Vieškelis mokyklos karčius suvargusiems bent 50 am. Klebonui ultimatum: ar vėl sutvarkyti; ar rezignuoti iš Kantaučių. Dirsnykas

279. Ylakiai. Bažn. medinė stat. 1773. pašventinta 1879 m. Kun. Eidynelis vieton senosios, stovi dabartinė.

Aplankiau 1918 m. 27-28 rugs. Sutvirtinau 78. parap.

Klebonas Jonas Umbras. švelnus. ramus. Žemės buvo 40. deset. (su nutikus)

Aplankiau 1928 m. 27-28 Klebonas Kazim. Chrapauskas impulsyvus. mėgsta valgyti, pasidaryti; bet nelabai vertas.

Sutvirtinau 25. Ilgos Moterų dr. 63 n.; Iš Sukom bėr. Lipšt Tret. n.

Komunikantai pasiprašė.- 14 metų ir daug. -

Bažnyčios nariai dalyvavo pietuose.

280. Gadunavas. Bažn. Šindės Jeraus medinė stat. 1783 Jurgis Gadunas. Dabartinė mūrinė bažn. statyta 1904. Kleb. Bark. Baltrėnas

Aplankiau 1918 m. 8-9 liepos Sutvirtinau 430 as. parap. 2895.- Klebonas Vinc. Kornavičius, Teolog. Dr., nervingas. originalas, nei mokyklos, nei draugijų neturi.- Altorijos geri namai. didis darbas iš laukelių -

Aplankiau 1928 m. Sutvirtin. 34. Kleb. Jonas Balčiūnas. atvažiavęs iš Normantaičių. padarė skola su labai įprakaitavusia apylinke Misijonės koplyčios padaryta nebaigta. Ne žiūrint į mano išpažinimo, jog gal pritikti komunikantu. Klebonas neparūpino padėti pakonsekruoti, per tai po Mišių klebonas dalydamas Šv. Komuniją. nors komunikantus laužė į smulkius, vargi daug dar liko žmonių be šv. Komunijos. Žmonės giedojo naabažnai. Veikia Blaivybės sk. 120. as pavasario dr.; Šv. Pr. Tret. sąjungija. Gyvena bažn. prieinamoje altarista Antan. Ragaišis nervingas, - bet geras pamokslininkas, didis lietuvystas.

281. Liūplaukė. Šv. Jurgio mūr. bažn. ikare vysk. Kiška 1621 m. perstatyta 1861. Parapijonų 2592. Kapai arti - apmūryti.

Aplankiau 1918 m 16-17 liepos. Sutvirtinau 1534. Klebon. Leonas Pekinskis, švelnus, bet ne veiklus. Draugijų nejokių neįkuręs.

Aplankiau 1922 m . Sutvirtin. - 55. Klebon. Jonas Strikas- doras, uolus, bet iš jautrios savimeilės, užgaulus, per griežtas santykiuose su vyskupu, su parapijiečiais. Kartais daug parapijiečių atitolino nuo bendro veikimo. Nei par. Komiteto, nei B. Ž. Tarybos ne išdirbta, nes parapijonai rink. atsisakė. Stalas laukė vaišes vysk. apkrautas tortais, bet iš parapijos atstovų pietuose nei vienas nedalyvavo. Įkurta Moterų dr. 95 n.; Pavasario dr. 58 asm. Įstatyti nauji altoriai, bet dar neužbaigti.

Telšių dek.

282. Zarenai. Šv. Stanislovo vysk. med. bažn. 1541 1622 m.
Karal. Zigmantas III — perstatė jį Kleb. Matas Milerka.
Dabartinė, graži; gotiško stil. medinė bažn. išstatė 1911 m. klebon
Jonas Zapas Lomanas. savo lėšomis padirbino didįjį altorių.
Aplankiau 1918. 23-24. rugs. Sutvirtinau 720 asm. parap. 2600
Kleb. Lomanas uolus, tiesakalbis, nuoširdus, negali
lenkuojan. bajorams įgelti; per tas erzina paras. Vyskupui
pranešime skaitė nuo altoriaus: „Vietos dvarininkai
rūpinosi lenkinimu; lenkų mokyklai aukos nesigai-
lėjo; lietuviškajai gi ne vienas neprisidėjo.":
Aplankiau 1922 m 28-29 gegužio. Sutvirtinau 44. Įkurtas
brolija Šv Sakram., Motinų dr. 90 n.; Ūkio ratelis; Vaistų
bendrove; ~~[illegible]~~ dr. išsirusi. Klebonija vidaus
dar ne išlaisyta. Kapai apmūryti. Žemės 33 des.
Silpnas giedorių choras; vietiniai groja orkestra.
Zarenų altarija — greta klebonijos sodno, turi 1½ desetinos žemės
Sbelnu, darbštus. tik silpnos sveikatos dabart. altaristo Klemens Kelys.

283. Lauko-Sodų. Šv. Jokimo – med. bažn. 15 St. 1787 Žem. Vysk. Kapitula-
Aplankiau 1918 m. 23. rugs. Sutvirtin. 48: Filija be cirkulo. Žemes 40 des.
Kuratas Antanas Bagaševskis, neramus karštuolis, geras pamokslininkas
liturgistas. Dvaro Jonauskiene arši lenkė, bet uoli tikėjime katalikė.
Aplankiau 1922 m. 28 gegužio 3 v. Sutvirtinau 6. Kuratas Longinas Jnčiura-
na nusistovejusios energijos; nesugyvena su kaimyn. kunigais –
„Tas kad pilvo klauseis, kad negirdėjai" – man girdėjosi dvi Jnčiu-
ra vienam kunigui. Veikia l. [illegible]. –

284. Medingėnai. pirm. bažn. ... 1671 m. kunigas Hek..

Dabartinė med. šv. Trejybės bažn. stat. 1902 m. Karat. Kazimieras Malinauskas. 1913 m. sulaikta par. ... porap. 1636.

Aplankiau 1918 m. 25–26 rugs. Sutvirtinau 580. Kuratas Juozas Žiogas archeologas. silpnas pamokslininkas, silpnas katechetas: vaikas prie Sutvirtin. neparuošti; išpažinties neatlikę, nežinoję, kad tai reikia. Nei mokyklos, nei draugijos neturėta.

Aplankiau 1922 m. Sutvirtin. 40. Kuratas Juozas Bakučionis protingas, tik balso sugedusio; ikaro pavasario dr., narių 92. Apylinkėje švenčiausias žemdirbystės ..., sutvarkė klebonija ir ... Iš balsavusių Seimui 946, iš katalikas davė balsus 816 = 86%. Kapai ... aptverti akmen. tvora. Žemės 32 des. Gražus Nukryžiuotojo ... didžio Altoriaus. Nepaprastas pav. Dangun Žengimo ... vartai ... Vargonininkas Juocevičius ... lenkas ... lietuv. kalbos ... nepadeda

285. Ukmergė. par. bažn. įkurta 1387 m. Karal. Jogailos ir Jadvygos. tit. šv. Petro ir Povilo.

Bažnyčia 3 sykius gaisro sunaikinta. Dabartinė mūro-akmens, ... bažn. stat. 1800 ... klebono Motiejaus Šneideravičiaus.

Aplankiau 1921 m. 1–2 d. spalio. Įvažiuojant pasitiko burmistras adv. Dirmontas apskr. viršininkas, vietos kariuomenės vadas, pulko orkestras grieždamas lydėjo per ilgą miesto gatvę, kariai eilėse stovėjo išilgai gatvės. Sutvirtinau 3771. porap. 6380. Kleb. Anicetas Borakauskas, iš Žem. Kalvarijos bajorelis; švelnus, maldingas, bet ir nervingas, „bažnytinis žmogus"; draugijas kurti, vesti nemėgsta, nori būti geras lenkams, bet ir pas lietuvius nieko nenustoti; ... pasitikėjimo. Verkia ... ubagynas. Vikaras Klem. Jurkus ikaro pavasarininkas. Motery dr., Katalik. veikimo centras, ... kapelionas ... kuopa. Yra 2 knygynai pavasarininkų. parapijini. ... Miesto gyventojai namuose vartoja daugumoje lenkų kalbą. Pirm karo buvo susirėmimai; lenkai nenorėjo įsileisti lietuvių kalbos klebonaujant lenkui Račkauskui.

Aplankiau 1928 m. 19–21 rugsėjo. Apskrities viršin., kariuomenės vadas, burmistras pasitiko prie miesto; pulko orkestras lydėjo per miestą. Kariai eilėse išrikiuoti stovėjo. Iškilmingai atlikta procesija į kapus; dalyvavo joje didis būrys žmonių ir nekaltelių. Sutvirtin. ... asm.: Verkia šv. ... 4882.

Amžin. Rožanč. 424. n.; Gyv. Rožanč. 284. n. Kryžiaus Alakolo brol. 14. narių, Liet. Katal. Vedimo Centro skyrius turi 20. inteligentų narių; „Pavasario" kuopa turi 156 narius; „Katal. Mokytojų Sąjunga" turi 7 narius; Ūkininkų Sąjungos – 136. narius; Angelo Sargo – 55. nariai; buvo veikusios dar Katal. Moterų ir Blaivybės dr. kuopos.

286 šv. Tretybės brol.

Apleistas 1921 m. 3 spalio. Atlaikytos moksleivių-lietuvių-lenkų Mišios. Susirinkime 350. Dalyvavo gimnazijos mokytojai. Kapelionas Lazer-
bertaitis karštuolis, sauvalis. Mokiniams atsiskyrė nepasiekė -

daug senovės liudijančių bažn.

287 Taujenai. Šv. Kryžiaus pranešimo bažn. st. 1785 m. dvaro

Chrapowickio. Ji sudegė. 1808 m. pastatyta pamaldoms šiapu

po Maskvos pradėjo statyti dabart. mūro bažn. Užbaigė ir

kunigaikštis Konstantinas Radvila 1858 m. – 1899.

kunigaikštytė Celestina Radzivilaitė 1900. pastatydino didįjį

iš balto karraros marmuro

altorių. 1908 m. kunigaikštienė lėšomis bažn. ištobulinta-

prie tos dvaro dovė kunigas gera ordinaciją. Žemės: 40 dest

ir 80 ... vien. sodyb

Aplankiau 1921 m. 17–18. rugs. Sutvirtinau 2048. parap. 3724.

Lenkiškai kalbančių 409. Bažn. daržiko skl., prie angis stovi

ant 4 mūro kolonnų. Klebonas Juoz. Galinauskas. Švelnus.

doras. Ilgokai Trėlininkų dr. 113 n. Gyvosi 42 r.; pavasario 70 n.

grojimas bažn. choras, pamokslas buo klebono Zakausko.

veikia komitetas iš 13 pašarybos; Šiaulių kuopa, kooperatyvas 150 n.

Kolonijai kunigaikštis Radvila atletas kunu,

bet silpno proto, didis mediokliz. ... silpnas energijos valios

lendo silpnuko. navai, vokiškas kalbojo.

Aplankiau 1925 met. Sutvirtinau 621 asm. parapijonų 4037.

Veikia: Šv. Sakramento Brolijos 347 nariai, Krikšč. Moterų Dr. 67 n.

Šv. Pranc. Trėtin. 127 n. Gyvo Rožančiaus 35 rožės, Blaiv. veikia pavasa-

rininkai. Krikšč. Demokratai. Ukininkų Sąjungos kuopos

288. Pabaiskas. Bažnyčia 1446 m. D. L. K. Vytauto

Parap. bažn. ištl. 1544 m. Karal. Zygmanto

Ji sudegus 1842 m. kunigas Lavousier pradėjo statyti akmeninę; užbaigta 1836 m. Kleb. Vyčkovičiaus. 1876 m. ją konsekravo Vyskup. Aleks. Beresnevičius. Toki Tegijba

Aplankiau 1924 m. 3-5 spalio. Sutvirtinau 2564. parap. 3238

Klebonas Petras Dirgėla, aptukęs, ne senas, ne vedęs. Nori būti besvarbus lenkams ir lietuviams. Prie pamaldų Vysk. Cyrtauto nustatyta 2 savaitės lietuv., o 3-ia lenkiškai. Kartus vietoje atkuras po parkovažius susirinkę 40. paaugę vaikų. Gyv. Kos. 24 vom., ... Teet 25. Ilsuta ir Sakr. br.

Aplankiau 1925 m. rugp. 18-19 d. atlaikiau pontif. Mišias, kapucino pamaldos atminusius; Sutvirtin. Sakr. suteikiau 2440 asm. Bažnyčia atnaujinta ... grindys naujos; ištatyta ... namas. Beikia dar klojimą perstatyti. Vysk. Cyrtauto 1924 m. nustatytąją pridedamąją pamaldų ir pamokslų tvarką atmainiau šitaip:

Trys ištisi 8/ter. ... giedoti lenkiškai; - Laupagi po pamokslo ... po lietuv. pamokslo skaityti lenk. Evangeliją ir sakyti trumpą 5-10 min. pamokslėlį. Šv. Sakram. ... 440 a. Kirtis ... dar lik 10 narių.

Ukmergės dek.

289. Vadokliai. — Bažn. st. 1784 m. grafas Mykolas Kossakowskis konsekruota 1791. 15. rugp. Inflantų vysk. Suffr. Juozapas Korwin-Kossakowskis. Einant dokumentus bažnyčia ir visi triobesiai grafo Kossakowskio nuosavybė. — 9 dešt. buvo žemės tačiau dvaro nuosavybė; o kunigas tik ją naudojasi. Be to kunigas prie kurio gaudavo iš dvaro ordinariją.

Aplankiau 1921 m. 28 rugs. ryto. Sutvirtin. 640. — Karolius Kajetonas Bobrovskis — lenkas. pasidaręs susipratęs lietuvis. — Bažnyčia švari. 3 mokyklos; 35 pavasarininkai; 70 Gyv. Rož. n. parap. 2325; lenkiškai kalba 450. Kapas su 200 [illegible] 1924 m. 13 rugs. sutvirtintas parap. tikslas.

Aplankiau 1925 metais — 18 d. rugsėjo. Sutvirtinau 96 asm. Veikia Šv. Sakramento brolija su 108 nariais. Krikšč. Moterų br. turi 27 narius; Skolininkų dr. turi 35 n.; pavasarininkų 102 narių; Gyv. Rož. 8 asm.

290. Lyduokiai. — Šv. Mykolo Ar. mūrinė. 1623 m. dvarininkas Henrikas Padeleckis. 1884 m. padidinta, bažnyčia pagražinta, interjer. [illegible] Henriko Voinickio lėšomis. 1887 m. vysk. pašventinta [illegible].

Aplankiau 1921 m. 27-28. rugs. Sutvirtinau 1474. parap. 3330. Kleb. [illegible] Paulionas, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] Veikia pavasarininkai 90; Gyv. Rož. 45 asm.; Šv. Pranc. Tretin. 115; Šv. Sakram. br. 90 narių; Labd. dr. skyrius [illegible]. Mokykloje 100 vaikų: prad. mok. lietuv.

Aplankiau 1925 m. 14-15 rugs. Sutvirtinau 190. asm. Veikia Šv. Pranc. Tretininkų sodalicija su 260 n. Šv. Sakramento brolija su 375 nariais. Krikšč. Moterų brolija turi 36 narius. Gyv. Rožančiaus 675 nar. pavasarininkų 100 narių.

291. Zelva šv. Ignato. med. bažn. stat. 1758 m. Tėvas Zeraitis pr. sudegė 1881 m. Kun. pran. Paliulionis statė mūrinę baž. 1892 m. Kunigas Antanas Stapulionis statė dabartinę bažn. Kaponas prie šventoriaus pastatė. Šventosios kunig. Paliulionis ir Kazimier. Zebrys. Žemės 10. margų dovanojo p. Bortnovas.

Aplankiau 1921 m. 5–6. spalio. Sutvirtinau 3113. (daugiausia Vilniaus vysk.) Kleb. Jonas Šimkonas, sutvarkė triobesius, vietas, vartus. Veikia 3 maldyklos. Šv. Sp. Tretininkai 300 Gyvojo Roži. 40 pavasarininkų.

Aplankiau 1925 m. 13–14 rugsėjo. Sutvirtinau 1370 asm. Buvo prie Sutvirtinimo daug vilniečių. Veikia Šv. Sakramento brolija su 142 nariais; Krikšč. Motinų br. su 77 n. šv. Pranc. Tretininkų yra 26 asm.; veikia dr. Angelo Sargo: turi 82 narius. Pavasario dr. 114 narių. Ūkininkų Sąjunga 60 asm. 4 maldyklos 240 mokinių.

292. Vidiškiai. Šv. Trejybės mūro bažn. stat. 1853 m. Onufras Kastan... Pakonsekravo vysk. Valančius 1856 m. Žemės bažn. 76 deš.

1915 m. karo klebonija ir kiti triobesiai sudegė. Atstatė klebonas 1917 m. Klebonas Juozas Zenkevičius, švelnus „pačiame" lenkelis, neaiškus kalba. Neprigrodys. Lietuviai nemėgo adžiali iš šio klebono. Šv. Pr. Tret. yra 40. Gyv. Roži. 25 narių.

Aplankiau 1921 m. rugs. 27 d. atlaikiau pontif. mišias, Sutvirtin. Sakr. suteikiau 1092 asm.

Aplankiau 1925 m. 15–16 rugs. Sutvirtinau 1... Klebonas Antanas Ivaška, gabus, švelnus, apsukrus; buvo pamaldos atlaikytos; nugis blaivinin... Veikia Šv. Sakramento brolija su 177 nariais, Maldos Apaštalavimo brolija turi 104 narius, Krikšč. Motinų brolija 95 narius, šv. Pranc. Tretininkų sąjunga turi 49 narius. Gyvojo Rožinio yra 525 nariai; pavasarininkų yra 83, Angelo Sargo dr. 80 n. Ūkininkų Sąjunga turi 30 narių.

293 Deltuva. Š. Trejybės med. bažn. 1474 1476 m. brolius Kiežgailos – Mykolas Vilniaus vaivada ir Jonas DLK. Kancleris. Bažnyčia per pamaldas [illegible] Šveicarijoj [illegible] bažn. Nes parap. aukos yra bulla pop. Povilo II 1468 m. Stanislovo Sandomiri Karpo fundatoriaus [illegible]. Varpas dovanoti per karą Rusijon Turęs antrasis. 1462. ir 1462 m.

Dabartinė bažn. statyta 1752. Klebono Klonockio – padedant Vilniaus Zenkovič vyskupui ir kolatoriui Soroka. Žemės 37 dešim. 1872 m. kleb. Julijonas Šimkevičius baž. atnaujino 1899 m. iš oro išlepta – vidus pagražinta – kapas ar vartai.

Aplankiau 1921 m. 28–29 rugp. Sutvirtinau 1668. parap. 4581. Klebon. Jonas Šurna. [illegible] Šiaurė [illegible]; sodas 3/4 dešim. – [illegible] 300 [illegible] 203 Š. Pr. Tretin.; 36 vain. Gyv. Rož.; 7 mokyklos; Š. Sakr. brolij [illegible].

Aplankiau 1928 m 21–22 rugp. Sutvirtinau 230 asm. Veikia Š. Sakramento brolija su 1500 narių, Kristaus Moterų su 162 n. ir pranc. Tretininkų 222. Gyv. Rožančiaus 39 vainikai – pavasarininkų ... 350; Ūkininkų Sąjungos – 80 narių; Blaivininkų Dr. 450 narių. Katal. laikraščių – 200 egz.; 3 kompl. mokyklos mokslo – ir 3 vienkompl. sodžiuose –

294. Žemaitkiemis. Šv. Kazimiero med. bažn. 1?? 1568 m. Vilniaus
Jėzuitų kolegijos rektorius Petras Albinas. Metrikos esti nuo 1642 m.
1892 m. bažn. sudegė. Rusų valdžia neleido atstatyti.
Žmonės Želvoje pirmiausia medžiaga ir naktį pagal Žemaitkiemio
dvaro pamaldoms s?pą. pastatė. Klebonas Motiejus Sabonas
ištremtas Rusijon. maršalka kalėjiman Vilniuje patalpino
Žmonės dieną, naktį budėjo prie tos s?pos. palaikė
nugriovimui. Žmonės nedaleido griauti s?pos. Valdžia galop
nusileido, leido statyti bažn. Nepatvirtino valsčiaus parap.
vadov. Kleb. Antanui Jucevičiui trumpu laiku pastatė mūro
bažn. Vysk. Cyrtautas 1902 m. ją pakonsekravo. Žemės 30 des.
Aplankiau 1921 m. 25-26. rugs. Sutvirtinta 1250. parap. 3000. Klebonas
Juozas Leikus, švelnus. veiklus. ne itin prie svečiatos, buvo
pamėgęs išgerti; kart. pakorti; Veikia 3. mokyklos. Kursas Su-
[illegible]; 27 v. Gyv. Rož.; ir Pr. Tretin. 72; Šv. Sakram. 56 narės
pavasarin. 96; Tai kuopynelė; Kapai [illegible] parkomt
ir Bp. Tarybos. Klebonija statyta 1899. m
Aplankiau 1925 m. 11-12 rugs. Sutvirtinau 98 asm. Veikia Šv. Sakramento
brolija su 235 narių. Krikšč. Moterų br. su 160. n.; šv. pranc. Treti-
ninkų yra 101; Gyv. Rožančiaus 42 vainikai. Bet veikia pavasarininkai, Dr.
Angelo Sargo, Ūkininkų Sąjungos skyriai.

295. Kavarskas. Š. Jono Kr. bažn. med. st. 1463 m. p. Ogińskio

Dabartinė mūro bažn. pradėta st. 1857 m. lėšomis p. Leono Dau-

manto - Šiškos; užėjus lenkmečiui, darbas sustojo. Po to

Kleb. Juocevičius apdengė stogu. Kleb. Drelis padirbino altorius

Urbonavičiaus. Kleb. Petras Legeckas 1887 m. 7. [illegible] [illegible]

pakonsekravo. 1915 m. vokiečiai - bokšto kuris 27. [illegible] išėjo

[illegible] dinamitu, suskaldydami bokštus, sudaužė [illegible]

vokiečiai viduje sudegino.

Aplankiau 1921 m. 18-19. rugs. Sutvirtinau 2395. parap. 5314.

Klebonas - dek. Leonas Spakevičius, dora. maldingas, švelnus ir

greitas. Elgetyne 12 vaikų našlaičių. Yra Kunig. [illegible] Tarpte

Petras dalyvavo Kunig. Radvila iš Taujėnų ir grįžęs iš Rusijos gu-

bernatorius, simpatingas ... Brazauskis. - Kapas už ½ [illegible]

Š. Vinc. Salėdos skyriuje turi 2 namus su daržais. Yra Gyv. Rož. 6 [illegible]

Š. Pranc. Treter. 260 n. Amžin. Roš. 300 n. Blaivybės sk.

Klebonijos sode iš aukšto kranto teka šaltinis. Jo viršuje

ant stulpo Š. Jono koplytėlė.

Aplankiau 1925. 7-8 d. rugs. Sutvirtinau 1900 asm. Vadkiu Blaivybės skyrius su

70. n. Gyv. Roš. br. 1,300 narių. Š. Sakramento br. 488 n., Kryžiaus Ka-

Mekelo br 68 n. Š. Pranc. Tret. sodal. turi 250 narių. Š. Vincento

Paul. draugija išlaiko vargšams ir jos našlaičiams prieglaudą.

Pavasario sąjungos 2 kuopos turi 125 narius; turi savo knygyną.

Atstatymo bažn. darbas pasiliuosavus, bet dar daug ko trūksta: būtent bokštų

bokštų, perdingti bažn. stogą, vargonus išgyti; didį altorių iš bažn.

vidų sutvarkyti. Iš 950 vien parapijos šeimynų 145 šeimos neturi.

672 šeimynos žemes turi mažai. Tų žmonių neturtingumas dėl gal buvu-

296. Šeimyniškių p. Daumanto-Šiškos palociuje yra koplyčia.

Pri kurios apsigyvena buv. Kavarsko Klebon. dek. Petras Legeckas

maldingas, gražus, simpatingas buvo senelis, prie vyskupo tarnauti

verčia į lėtus kalba žmonių dvasią. Turėjo knygoje

būtent. Chorgalmo Aprašytąją; Tobeer, Mūs Senovės apie Su-

tvirtin. Sakr. jau atspausdinta. Daug dar rankraščiuose liko.

Aplankiau 1921 m. 19 rugs. Sutvirtinau 120. p. Daum. Šiškos dvaro

Kunigui Legeckui išlaikymą, - nors ir pačiam dvarui kuris nuvargintas.

 292 **Utena** parap. bažn. st. 1416 m. D. L. kun. Vytauto.

1879 m. bažn. su visai tris kaimai sudegė. Dabartinė mūro romanų stil. vysk. [illegible].

bažn. st. 1883 m. ankstesnė parap. ir [illegible] vyskupijoje.

Konsekruota 28 V 1898 m. Žemės 33 desėt. Parap. 5503.

Apleukim 1915 m. gale geg. Sibiriečiai ; 3000. Klebon. Pranas Turauskas † 1919 m.

Apleukim 1921 m. 15-16 spalio Sibiriečiai 1300. Kleb. Jonas Armina[illegible]

veikia 35 tk metų, bet [illegible], [illegible] [illegible] gariausiai [illegible]

[illegible] su [illegible] ir progimnaz. Kapelionas ir parapijonimi

[illegible] prie progimn. 10 pradinių mokyklų; [illegible] dr 240 m.

[illegible] 40; [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 8 gimnazijai [illegible]. [illegible] progimn. [illegible]

[illegible] Vla. Baltido [illegible] [illegible] [illegible].

Klebonija 2 aukštų, [illegible] plytų. Kapai [illegible] bažn. [illegible]

[illegible] [illegible] ir [illegible].

 298. Sugintai. Šv. Trejybės med. bažn. stat. 1773 m. dvarn. Mikalauskio. Buvo dvi namu. grožnamis. Žemes 1Vdo 2 des.

Aplankiau 1921 m. 10 spalio. Sutvirtinau 2330. (daug buvo iš Viln. vyskupo). Kuralas Adolfas Bielskis. verkia mokyklos. parapijonys spaudžiai - prašoma pri bažnyčios; klebono knyga pilnavama

299. Spitrinai - Marin. bažn. stat. 1780 m. p. Lopo

Dabartinė naujdarin. kt. Tarkus Karolis - inventorius buv klebonas vieta prane. Turauskio. viršutinė kunigų petras Marijaninis - energingas gruzdas. Išsilaikė iš klebonija. Špitolė, varlius; klojimas. šalia

Aplankiau 1921 m. 14 spalio. Sutvirtin. 255. Žemes gaan. lur. 4 desėt.

Buvo be cerkvės. verkia 2 mokyklų; Ši Sakram bralija. yra portkonikl. ir kpTu Kapas ir 1/4 kolom.

454. Ulenasdek

406 Svėdasai: Šv. Mykolo Ark. bažn.

dabart. statyta 1794 m. rūpesčiu Kleb. Mykolo Smolskio.

Aplankius 1925: Viešėjau klebonijoj 10. dienų. Sutvirtinau 2100 vaikų čion apie 120 teikiau pirmąją Komuniją. Klebonas Kazimieras Karlauskis išiloje prie ežero naują kleboniją su didžiomis salkomis į visas puses. Gaila tik, kad stovi kydoro sutvarkluves laimėti; net sudaro nenorisi pri ligonio važiuoti; kolei nei nekedoro nustatyta srukliavą klebonijai statyti. Per šoi šuarsiaus dalis parapijos Svočiai apmūryti kapai. Vikaras Skardas smarkus; išliedo cement. plytų vartot. bendrovei namui. Palicko skulas- kurias Vert. Bendr. Valdyba, pakurstoma Kleb. Karlauskio ilgai nenorėjo propačiuoti; ... padarytas. Kleb. Karlauskis sesersindamis su vikaru Simoliūnu

Aplankius 1928 m. 30-31. geg. Sutvirtin. 644, Kleb. Jonas Kraniauskas bažnyčią padengė blėta; klebonija apipiešta. parapijoje 3 Mokyklos: Šv. Pranc. Tretin. 600; Gyv. Rož. 100 mon. Tikrasis Šv. Sakram. ir Kristaus Mokslo brolijos.

301 Adomynė. Adomas Volodskis prm. karo. perkeliant ...

tėvynės dvaro: 25 dešt. žemės paaukavo. kunigui išlaikyti

5 dešt. vargoninkui, zakristijonui; dalį dvaro namo kuni-

gui gyventi. iš dvaro medžiagos ir lėšų bažnyčiai pastatyti.

Fundatoriaus jo brolėnas kunigas Juozas Volodskis.

Aplankiau 1922 m. 1-2 birželio. Sutvirtinta 200. parapijiečių 1300

Iškilmingai ... verkia ... Tretin. Šv. Sakr. brol. pavasari-

ninkai, ... Demokratų. Gra. pavasarin. knygynėlis

302 Užpaliai - Šv. Trejybės

dabart. mūro bažn. iš klebonijos 1782. 1882-4. mūras kleb. Kosminska

didžiai garbingas, dievui ir žmonėms atsidavęs kunigas.

Aplankiau 1915 m. pradžioj birželio. Sutvirtinta apie 1560. Klebon. Jonas Jara-

šiūnas. dekanas. sveikas. prilinksmas. geras ūkininkas, silpnokas

ganytojas. mėgsta kortomis lošti; paprastumas. vikaras Zaleskis

lygumas, bet energingas. iškalbingas, vyrų būdas, draugijų ir gabus

organizatorius. ir vedėjas, tikras vadas, bent kiek demagogas.

Aplankiau 1922 m. 27-28. geg. Sutvirtinta 750 ...; ... sveri-

komunikantai pavyzdingi. Bažn. viduje ... ...

Vertinu vidurinę mokyklą. Vedėjas ir mokyt. geri katalikai.

Šv. Pranc. Tretin. 250: Gyv. Rož. 25 v. Katal. Veik. Centro skyrius.

Maldos dr. 200 n.; Ukininkų Šv. Vartolojų bendrovė

Nei Šv. Sakram. nei Kristijo ... brolijų nesukurta

Veikliai gabus. dorai vikaras Onufras Bardauskas iš Mogil. Akad.

303 Vyžuonos. Šv. Jurgio bažn. stat. 1786 m.

Klebonijos sen. parap. 5800. - Žem.

Aplankiau 1915 m. Sutvirtin. 1540. Klebonas. Aleks. Arlauskas energ. veiklus.

Aplankiau 1922 m. 24-30 geg. Sutvirtin. 660. Veikia 6. mokyklos, vedęs geras katalikas; 400 vaikų mokosi; Šv. Pranc. Tretin. 250; Gyvoj. rož. 300. Šv. Sakram. 200 narių. Blaivių dr. 200.

Kardinolo Čapskio brolio duktė ponia M. kuri nuvargo, savo palociuje gavo tik vieną kambarėlį iš Lietuvos valdžios pati karvelę melžia. Vežė palec. Kambarius apgyvendinti gr... žiūsiai iš Rusijos. vargšai. ir ordinarė kai. ponia. labai kantriai kenčia savo padėtį.

304 Tauragnai. Šv. Jurgio mūr. bažn. statyta 1387 m. karal. Vlad. Jogailos.

Dabart. bažn. stat. 1874 m. kleb. Maculevičius. parap. 4800

Aplankiau 1921 m. 12-13 spalio. Sutvirtinau 2570. (buvo ir išvėlus vyskupui)

Klebon. Antanas Kungis - pilnas idealizmo, pasiryžimo kalbose

o materializmas darbuose. Bažnyčioje prie klausyklos.

kun. Kungis: „Kolendy nie dają, a do spowiedzi przychodzą". -

Klebonija sudeg. kun. Jaraitėno - gražiausia. Žmonės labai: mal-

dingi. „pacieri": permaži komunikantai. bažnyčioje 4 mokyklos

Statyta Kryžių Demokr. skyrius.

Sauruošin kalne 1923 m. 1. sp. statyta nauja koplyčia. -

305 Suderkiai. parap. b. statyta 1807 m. vadinas Biguškiai; buvo

už 2 varstų nuo dabart. bažn.

Dabart. bažn. mūro stat. 1828 m. lėšomis dvar. Pakleiškio, Kosciško.

Aplankiau 1921 m. 14-15 spalio. Sutvirtin. 795: parap. 2580. Klebonas

Jonas Jaškevičius. prelingas. geras pamokslininkas, tik palinkęs

prie alkoholio. Yra vienas prad. mokykla. -

Po vyskupo lankymo prasidėjo kunigo paramos dr. Blažyko. Krikšč. Demo

kratų skyrius; Ūkio ratelis; Stato naujus Liaudies namus. Ikšlaus 7 mo

kyklos.

306. Jezintai. Su Mykolo Ar... boi. muro statyta 1772 m.
dvar. Mykolo Weyssenhofo; liko ir iki šiol nekonsekruota.
Prie jos apsigyveno Canonici Regulares de poenitentia. Išvaryti
1832 m. Rusų valdžia jau išblaškė. Liko pamaldos skirtos klebo
nui parapijos. parap. 2925.

Aplankiau 1922 m. 22-23 gegužės. Pakonsekravau bažnyčią 23 V. Sutvirt. 1002
Klebon. Juozas Melys. baigęs gimnaziją. mėlo studijuoti medicinos
mokslus klaidvanikas. karštuolis, daug kolos kritikuoja.
Išgąsdindavo nepasakė vyskupui apie Rom. pamp. Hoov.
veikia. Su Fr. Trečiu. 120 n. sodalicija. Ilgai su Kzt. ir Kretin.
Mokslo vartų. Stogą buvo? uždarytas. gražiai išk
laikytas juonimus. Nors kapai greta saulėtosios. vikaras
klebonas Romanas Sadv. gaspadinė Kotryna paleido kai
šventoriuje ir kilna kuni aukla jai svetal. patai paleidžia
antrajo poreji. tako ir kapus.
Tarnovo dvar. p. Weyssenhofo. mažai valdo pruglaudo; jojo
bur. ordos. privatumą nugis sumažintą - abu 2½ varda.

Utenos dek.

307 Kamajai. Parap. įkurta 1637 m. pirm. bažn. pat. med. kapitonas Adomas Paalavičius-Lukjanskis 1650 m. Dabartinė mūro bažn. išst. 1903 m. Kleb. Jokimas. Mūro klebonija. Daug darbo ir lėšų įdėjo kun. kan. stolp. Kleb. Veličys.
Aplankius 1922 m. 24-25 geg. Sutvirtin. 1246; 25 d geg. pakrove kryžių bažnyčia. parap. 4000. klebon. Jonas Rudminas- maldingas. darbininkas bažnyčioje, negaila gyvenimo, prie-kalbių, suranda kalbėti su parapijonimi, įvairaus tautos, įmonės kuris. Vaikai Lietuvos. Motera dr. Šišaka ir Kriksė Mokslų buvige. Ukrainos Sv. Gyv. Ros. knygos.
Bažnyčioje altoriai; sakykla got. stil. Spalvoti langai. Verkia pas. komitetas ir B. P. Tarybos. Paskirti-klaidas knyga tvarkoje. Kapinese palaidotas kunigas Strazdelis, autorius „pulkim ant kelių". Prie sienelės ant kapo reikia užrašyti aukštai, ar visiškai pamoko nebelaidoti.

308. Salos – 1781 m. baž. med. stat. grafo Moriconi. pastatyta 1888. parapijonų ir pagelba grafienės Pšezdzieckienės

Aplankiau 1922 m. 2–3 birželio. Sutvirtinau 555. – parap. 2776. Kuratas Julijus Sasliukas. Nervingas, nervus, neveiklus. Klebonija Reinaldo Pšezdzieckio namo gale. Bažnyčios tarnai ūkio namuose. Baž. žemės 2 deš. Šeit baž. ežeras. didis dvaro sodnas. Vedlio 2 mokykla. Tretin. Gyv. Rož. kuopelės. Prie 1: Komun. vaikų buvo 100 kataliku čion sumaningesni, veiklesni kunigas.. Pradvaistuojant didžias balas, ežero senoviu užpultas Buv. Kur. Jarosiaus tvėjimu užpultas aukštas kelias.

309. Duokiškis. pirm. 1904 m. buvo č. koplytėl. kunig. Mačiaus išstatė dabart. gražią med. bažnyčią – ir kleboniją T. Val.

Aplankiau 1922 m. 26–27 geg. Sutvirtinau 447. Kuratas Antan. Keraitis švelnus, susivaldąs, gerai išmokslos, buvęs uždaryts. parap. 2033. Žemės 3 deš. Prieš naują žemės čiupt esamas Kavarsko klebon. 3 mokyklos, pajamos – 15 lauk. išskaita tvarkoje. Iš Kavarsko Ikurtas šv. Sakr. ir Krikšt: Metrikų knygos vaikų parapijos dr. Yra Bl. Tayla.

310. V. N. Varniai – Medininkai. Šv. Petro ir Povilo bažn. įkurta 1421 m. D. K. L. Kunigaikščio Vytauto. Bažnyčia buvo ten, kur seminarijos rūmai. 1480 m. sudegė. Ta katedr. bažnyčia vyskupas Kazimieras Pacas. dešin. pusėje upelio Varnės ant kalvelo įsikūrė naujos katedros bažn.

Aplankiau 1878 m. 18-19 spalio. Sutvirtinau 648 m. parap. 2160. Klebonas Antanas Juozefovič, autorius brošiūros „vox voco“. Kurioje pasmerkė lietuvių rinkimo į Dūma elgesį. Sako: racionalizmu laikęs, negalęs išgerti. Algavo iš Rusų valdžios rūmus bav. Komisšozeim iš jo išlaiko gyvent.

Aplankiau 1923 m. 2-3 birž. Sutvirtin. 60. Daliyau vaikams pirmąją komuniją. Inovilozim dar ne pamotla. Pajonus 17 la du ryškiai vedimu lietuviškai. Komunikantai permaži. Blaivybės brolijos nėra. Nei L. Sab. nei Kristaus Mokslo brolija ne įkurta. Vaikai iš Kolektivo prieglaudos ... Tamsimskaija Kleb. Lesno ir mėtinele.

311. Seredžius. Šv. Aleksandro parap. med. bažn. įkurta 1414 m. D. kunigaikščio Aleksandro.

Dabartinė 4-a bažn. ant tos vietos. Konsekruota 1774 vysk. Sufragan. Chominskis. Iš jo laikų liejon vysk. Lopacinskio.

Aplankiau 1918 m. 17 ir 18 spalio. Sutvirtinau 1470. parap. 2400

Klebonas Stanisl. Janeliūnas; iš vienos darbštus, prislėgtas išlaikimais. Iš vidaus klebonija: graži apleista kapines.

Žemaitiui 41. desėt. prie klebonijos ir 23 desėt. ar 7 kilom. ?

Aplankiau 1923 m. 31/V – 1. VI. Sutvirtinta 55. Tvarkos ne visiškai tvarkinga.

Nei Šv. Sakr., nei krikšto. Metrikų knygos neužrašyta. Ganėtinai plovė su ... ir Metrikų knygos, bet jų atskiriai nerodo. Bažnyčia reikalinga didžio remonto; kapai apleisti sulygiai visiškai apidirbtos. Sumininkaujasi klebono sesuo. Seniau buvo 1650 ai katalikų. o 800 – ai socialistų; ir 57 ai ...

312. Tverai. Bažn. med. Apl. pr. įkurta 1614. Zigm. III karal. ir Lit. ... Dk. drauge su Elijošiu Ilgausku.

Dabartinė statyta 1748 m. kleb. Stankio. -

1897 kleb. Just. Nonevičius (Neimeva) įsteigė dabart. med. b.

Aplankiau 1918 m. 15–17 sp. Sutvirtinau 1190. parap. 4192.

Klebonas Jonas Kerbauskis – geras žmogus, bažnyčios, ... gabus sumanus gaspadorius. Žemės arimo – (šviesiau) 30 ha ir pievų 20 h.. Kapai per arti klebonijos. -

Aplankiau 1923 m. 20–31 geg. Sutvirt. 54. Klebonauja nuo 2 metų ... Jonas Budrikas. Prototipai maži, o ... parapijiečiai ne mažai. Tvarkos ne visiškai įsibrukėjo. Pajamos. Knyga be ... tvarkos.

Nei par. komiteto, nei B. P. Tarybos ne išrinkta. Draugijos nėjo. Kiek nors kanonų reikalaujama Šv. Sakr. ir krikšto. Metrikų knygos neužrašyta. Klebonija ir kiti trobesiai reikalingi remonto. Marijolka sako: „mes badaujame, tik kad neturime gaspadoriaus". Grinčiai ... del vietos naujiems kapams.

Tvere kalvarija įsteigta 1699 m. Karolinas Augustas. 6 desėt. žemės ar 2 valak. ... Rundonskis, ir 6 margai prie alt. ...

313 Leoke. Pirm. bažn. Vrm. ši. med. 1771. 14 lbm. Vytauto Didž.

Dalaurtine 1771 1774. vysk. Lopacinskis; pakonsekravo Sufrag.

vysk. Chominskis. 1856 kleb. Zakarevičius gerai atremontavo

Aplankiau 1918 m. Sutvirt. 2195: par. 5600. Žemes 33 des.

vien. plote. Klebon. Dekanas Jurgis Daniuševičius, švelnus,

prilingas, be ypatingos energijos. Leidžia žm. su karbor. žyvoty.

grožnus: Misijoms pinigus padavė labai neišvarius palikt.

Aplankiau 1923 m. 21-23 geg. Sutvirt. 98. Vaikai-mokytojas Šuleičiai-

nes išmokyti gerai; gražiai bažn. laikytas. Vertis pavasarį

dr. Gyvkoi 21 v. Vargonininkas senas, visas choras išėjo

Sacatoriaus mūro stogas šiuokio remonto. Yra Komitetas

išrp Taryba.. Ikuila šv. Sabr. brolija.

314\. Beibeliai - Vickineliai. Ukm. petras Paulauskis 1911 m.
pasatoro kalnelį - dirvoną bažnyčiai - klebonijai statyti.
3 2 des. žemes kunigui išskirti, o jam nuo dar 14 desėt.
iš kurių 8. desėt. altarijai: kiti - mokyklai, bažn. tarnams.
Kun. Mykolas Saikunas 1913 m. išstatė med. got. stil. bažnyčią
ir kleboniją su benefic. Tribeniais. Gracijoje, sausoje vi-
etoje stovi kapuos. parap. pru. prižiūri 945.

Aplankiau 1918 m. 23-24. spalio. Sutvirtinau 115: Bažnyčia
tit. Šv. Motin. Šv. pašvęsta 28. rugs. 1914 m.
Kuratas Šaikunas. maldingas, bet jau persenęs - pasitaiko
savo šeimininkės pikčiurnos globoje. Žiūri... klemetaus.

Aplankiau 1923 m. 26-27 geg. Sutvirt. 35: ... Kuratas Jonas Kapelis.
stato altoriją, daiso altorius, sakyklą, ... bažn.
Ikuro paveikslai, Šv. Sakr. brolija. Yra komitetas ir ...

315. Ulbiškis. Angelo Sargo med. bažn. 1791 1785 kunigas Anta-
nas Šlekevičius (dubriz. Saspar Šlakovski?)

Dabartinę bažn. statė 1851 m. kun. Klemavičius leidimu
kunigo Ignoto Butkevičo. Kur. Juoz. Jutkus antstatė
bokštus, mūro aptvare šventoriu, padirbino 3 alto-
rius, sakyklą, krikštyklą. Išleigė pusėę monstran-
cijos, ir kitus. Kapai ai ½ varsto. Žemės 40 desėt.
Aplankiau 1918 m. 20-21 rugs. Sutvirt. 389. Suvažiavo 3 dekan.
ir drug. kunigų, todėl celebravau pontifikalias. Kuratas
Jonas Juozavičius, švelnus, doras, sociol. veiklumo daugiau
parodė. Bažn. nuo 1911 m. turi parap. cerkvės teises.
Aplankiau 1923 m. 19 geg. 1 val. Sutvirt. 9. Kuratas pranc. liaugen-
das, iš Magist. Arkid., geras pamokslininkas. Veikia
Šv. Sakram. br. 70 n. parap. 1000. Anas sociologas pelt. kun. Ealminas

316 Upyna. Šv. Aleksandr. med. bažn. 1811. 1807 m. dvar. Jonas Zukauskas
ir jo žmona Sedrošaitė kunigaikštytė. 1881 m. atnaujinta. Naujai ištaisyta
klebonija kun. Augaičio rūp. ir iš dalies leidimui sudeg. buvusios
Aplankiau 1918 m. 21 rugs. Sutvirt. 549. Bažn. švari, gražios stacijos pa-
veikslai. Žemės 31 des. [virš eilutės: vienplėkė] Kur. Augaitis liguistas po istorijos sudeg. klebonijos
Aplankiau 1923 m. 23 gegužio ryte. Sutvirt. 57. Kur. Jonas Juvanauskas
gana nors, tik nervingas. Veikia Šv. Sakr. br. 60 n.; pavasarin kunig-
Gyp. Rai. 10 vaik. Sutvirtinta parap. tikslai. parap. 1740

varnių dek.

 317. Kaunatava.

Aplankiau 1923 m. 19. geg. rytą. Sutvirtinau 14. ama Mlostiniečius beklystelejo.-

Atvykęs iš Berželio - Viekšnelių čion kunig. Mykolas Jaškunas. įstatė

1924 m. iš akmens bažn. pavyzdo. Dievo Apveizdai. Mano 21. IV 1924

Atsk. Šiaulių Sūna Kunig. ~~...~~ įstatė ~~...~~ bažn.. Vertlas - rūmas naujas kantas

Antanas Jgnatavičius baigia taisyti bažnyčią.:

318. Uiventis. Šv. Magdalenos med. bažn. įst. 1607 m. Zigmanto

III. Karal. 1825 m. perstatyta. leidimu kunigaikščio Druckio Lubeckio.

Aplankiau 1918 m. 21-22 spalio. Sutvirtin. 1324. parap. 3.900. Klebon. Matas

Kirlys. švelnus, doras, plačiai apšvietą, blaivybės, gražu tik, kad Zlato

pirmu Klebonija, das perdirbia, perbraugia, o nesirupina bažnyčia, veltui pa-

nasedus - statyti naują. Buto nesugebėjo gauti iš mūsų vyskupa savo

laike išversti; ir per tai 160. kelmus nustojo. per tai atšalde parapijiečių

norą bažnyčią statyti; nustojo daug pirmum uždelayta ja pasitikėjo mo

Aplankiau 1923 m. 23-24 geg. Sutvirtin. 106. Klebon. Juozas Zirgas, arkeologas

· Žmonės skundėsi, negali jį vilti, nei suprasti kun Zirgo pamokslo.

Sulig nasaltas privadynas. Kunigaikštis Drucko Lubeckis buvęs paža-

dėjęs padėti bažnyčią išstatyti. Žmonės turi tikrai veži akmenis, ak-

de jau, o Kleb. Kirlys sunaudojo jas aukštojoj klebonijos muroi.

Ši pamokslas nuo Druckio Lubeckio bažnyčios vieno tik. nestovėj, 160.

kaimų liko nesusipjautų, o 40. ryšių liko nedvertus išmirka. Tuolaz

kai nustatyta valdžia kemsemas prasys, iš Liet. valdžia atsisakė

nuo medžiaga išduoti. Bažnyčia gi kas kart daugiaus puna.

Ikorta Šv. Sakram brolija. turi 135. narių, Mokin dr. ūkio vilelio-

Vaistut. bandos. Yra pas knygynėlis. Seimas 1923 m. 969. vai nejo

balsuoti; o iš 2654. balsavusių, 980. davė balsus už socialistus.

319. Kalainiai. 1740. Jonas Adamkovičius pastatė koplyčią. Lapkr. pripažino kunigą Karmelitą. Budavo bevarčiai [illegible] 300 valakų [illegible] atidavė Karmelitams 1780 m. Ši išliko vienuolynas, o paskui ir dabartinė mūro bažnyčia. Rusų valdžia 1864 m. vienuolyną panaikino. Bažnyčia per-
1874 m. dirbo į cerkvę, kur dabar didį altorių. Ten buvo kam. freskos. Rasos
buvo [illegible], antdūrio kapulę. 1922 m. buvo sugrąžinta katalikams
26 gruodžio atlikta buvo reconciliatio ir [illegible] pamaldos.
Aplankiau 1928 m. 25 gegužio ryte. Sutvirtinau 58. Kuratas kun. Ant. Ignatavičius
[illegible] tvarkyti bažnyčią, ūkį. Žemės 41 des. [illegible]
[illegible] sodnas. Bažnyčiai reikia naujų stogų dėti. Klebonijos reikia
apipavo. [illegible] mūras apgriuvęs.
Bažnyčia ta su triobesiais ir [illegible] yra užleista vienuolėms
Benediktinėms.

320 Jonapolis: Viršuvėnai. Varnių vyskupai kuriodami Viršuvėnų dvare įsteigė koplyčią, Mišioms laikyti. Iš Varnių prasidavo kas 3. šventą dieną kunigą pamaldoms laikyti. Vyskupas Jonas Lopacinskas pastatė čion sau rūmą, vieną ir sodną 1763. įsteigė bažnyčią, ir kore parapiją, ir vietą ta nuo savo vardo pramino Jonapoliu. Paskiau vyskupams apsigyvenus Alsėdžiuose, rūmai pradėjo griūti; sodnas ... Rusų valdžia tenai įtaisė bažnyčią, kur buvo rūmai; tai dabar daržas.

Aplankiau 1918 m. 19-20 spalio. Sutvirtin. 420. Tit. [illegible] ir Mykolo. par. 2034. Klebonas Juozas Vilkas, doras; neaukšt. intelig. Sėdėjo žmonės su karkandu. Žyvulis, snarėju: patsai klebonas geidėjo Lietuvai: pono „nepabaigto“ - iš Prūsijos Šaltenio. Žemės 37 desėt.

Aplankiau 1923 m. 27-28. geg. Pašventinau kapines. Sutvirtin. Pavyzdingi Komunikantai: Vaikų Pavasario dr. 60 n. Blaivybės dr. 223 narių; Šv. Pr. Tretin. Yra parap. knygynas. Gražūs 3. varpai.

321. Pavandenė. Pirm. bažn. stat. 1620 m. Florijonas Bohušas. Okmiškis. Taisoma 1 Tilovojo 300 metų. 1912-13. m. perstatyta. Tit. Šv. Onos. Medžio-parapijos

Aplankiau 1918 m. 20-21. spalio. Sutvirtin. 920. parap. 2886. Kleb. J. Mizeravičius. Švelnus, doras, tik nervuotas.

Aplankiau 1923 m. 25-26 geg. Sutvirtin. 97. Kleb. paliktas Bablys (buv. Kvėdarn. kl.) Pajamų-išlaidų knygos vedama be tam tikros tvarkos, nepatikrinta parašais: Inventorius Taryba nepasirašė. Pavyzdingi Komunikantai. Statoma daržinė. Žemės 50 desėt. Ūkis nepakius.

Veliuonos dek.

322. Veliuona. Bažn. įkurta 1421 m. D.L.K. Vytauto

Dabart. mūro - Dangun Ėm. Šv. P. bažn. stat. 1636 m. ir 10.I.1644 -
ZV Jurgio Tiškevičiaus pakonsekruota. Karo metu sugriau-
tas stogas. skliautai pramušti; visa bažn. ypač bokštas
apdaužyta; altoriai sugriauti; langai išdaužyti. Atstatė (1918) klebo-
nauti Vladisl. Polonskis. Išremontavo, išbaltino bažnyčią

Aplankė 1920 m. 21-22. rugs. Vyskupas Skvireckas. Sutvirtino 1900.
Rado jaunimo 300. susip.; pavasarininkų dr.; Gyv. Rož. 17 v.; Tret. 100,
Labd. dr., Darbininkų organizacija, 5. mokyklos.

Aplankimas 1923 m. 1-2 d. spalio. Sutvirtinta 608. Iš bažn. galima sta-
mi namai bažn. tarnams su didžiu sale susirinkimams.
Įkurta Moterų dr. 100 n.; Blaivybės dr. 150. ir tiek pat Vaiku-
čių abstin. „Angelo Sargo" pareina 100 egz. Pirmąjį komuni-
kantas. Įkurtas ir Šv. Sakr. ir Kristaus Motinos brolijos.
Namas kuri kelia gret klebonijos sodas kuri pastatyti neper
daug; suvanduli mokyklai.

323. Stakiai-pamituvis. Šv. Antano med. bažn. stat. 1790 m.

Aplankė 1920 m. 24-25 geg. Vyskup. Skvireckas. Sutvirtino 1030. par. 3826

Klebonas: Juozapaitis, maldingas, uolus, tik ku čion perkirtas

Aplankiau 1923 m. 26-27 rugs. Sutvirtin. 169. Kleb. kun. Jurgelevičius: doras, veiklus, be didesnio proto. Komit. par. vysk. ne patvirtintas. Veikia pavasario dr. 30 n.; Ūkininkų S-ga 25 n. „Birutės" tautininkų dr.; Švč. [?] choras gi savo narių.

Lydėjo 27 raiteliai su gražiomis gaubėmis keper.

Įkurtos Šv. Sakr. ir Kryž. Mokslo brolijos.

324. Betygala. Med. šv. Mikalojaus bažn. statyta 1416 m. Didž. kunig. Vytau[illegible].

Archive liko dokumentai iš 1504. metų

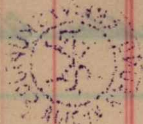
Naują bažn. stat. med. 1858 m. rūp. kleb. Šrederio. Sudegė 1915 met. Pamaldos laik. kopl. pono Dulevičiaus namuose. parap. 5508.

Aplankiau 1920 m. 28-30. geg. Sutvirtin. 1100. Kleb. kan. prov. Janulaitis sveikas, protingas. Veikia Gyv. Rož. 35 v., pavasario dr 100 narių. 6. mokyklos; Ūkio ratelį; vedė Balzgumas. p. Dulevičius su parap. pagalba stat. elgetnamį. - Šv. Pr. Tretin. ... 122.

Aplankiau 1924 m. 21-23. birž. Sutvirtinau 74. Pamaldos čion pamaldos naujoj bažnyč.

Įkurtos Švenč. Sakr. (280 n.) ir Kryžiaus Mokslo brolijos (46 narių).

Veikia 8. prad. mokyklos. Yra par. komitetas ir Kp. taryba.

325. Paliepiai. Šv. Kryž. med. bažn. st. 1754. parap.

Aplankiau 1920 m. 30-31. geg. Sutvirtinau 860. parap. 1980

Kunig. Fortunatas Vitkauskas. Žmonės gieda su barbarizmais. pamokslo vaikai rašto nežinojo; kiti kad ir moka skaityti; katekizmo neapsupranti. Pajamų - išlaidų knygos nedaryta. Žemės 25. des. Nekurie bendr. trobesiai nesutvarkyti.

Aplankiau 1924 m. 23-24 b. m. Sutvirtinau 31. Vaikų Šv. Pr. Teclin. kuopel. Ilgokos Šv. Šokiam ir Kryžiaus Mokslo brol. Buvęs bažn. knyga daug.

326. Užjoniai. Bažn. [illegible] 1784. [illegible] su Karleta.

Bož. Maro-; tit. Dangun ėm. [illegible]. [illegible] Kalno. Pokalnėj šaltiniai, [illegible]

Aplankiau 1920 m. 27-28 geg. Sutvirtin. 210. Kuratas Antan Kasperavičius

švelnus. energingas. veiklus. verta dėmesio darbas: [illegible]

i dvibalsio choras. Senųjų rašmenų giedojo su barbarizmais.

[illegible] -[illegible] buga [illegible] Sverka čion vargoni vieta.

Nepaprastai sielos malonumą pasirodė 6. metų Benedikta Pe-

trauskytė.

Aplankiau 1924 m. 21. rugp. ryto. Sutvirtin. 12 asm. Kuratas Jonas Čiapas. senatvės

verkia netykla. Įkurta Ši Šakė brolija.

327 Milašaičiai - Bažn. med. st. 1786. dvar Januškevičius.

Atnaujino ją 1906. prov. Mackevičius. - 1918-20 m. Kuratas Stanislovas

Kazimieras- [illegible]. Užpenijo iš [illegible]. parap. 1684. [illegible]

gui pilsavos. Žemės 30 deš. verkia l nelykla- Kapas [illegible].

Aplankiau 1920 m. 27 geg. Sutvirt. 145. Klebonija ir kiti trobesiai sutvarkyti.

Aplankiau 1924 m. 21. rugp. Sutv. 15. - verkia [illegible]. ir Bp [illegible]

Veliuonos dek.

328. Ariogala. Šv. Mykolo med. bažn. 1781? Klb. Dėka Vytauto

Karo metu sudegė bažnyčia - klebonija - su visais trobesiais

Aplankiau 1920 m. 31/V-2-VI Sutvirtin. 1004. parap. 4414. Kleb. Naujas mūro magaziną laiko laik. bažnyčia, ištaisė klebonija ir nekurius benef. trobesius. Žmon. giedojo su kanklėmis

Aplankiau 1924 m. 19-20 bal. Sutvirtin. 100. parap. 5324. Kleb. Naujas didžiai pavargęs. Naujai bažn. išdegta per krosnies plytų verkio 50. Laik. bažnyčia 200 m. Gyv. kat. 20 vaik; pavasarį dr. su Blaivybės sk: 4. mokyklos; Įkurta Kryžiaus Moterų draugija.

329. Juodaičiai. Med. 1780 m. Statė kun.: karo metu sudegė bažn. ir klebonija.

Aplankė 1920 m. 25 geg. Vyskupas Skvireckas. Laukė jo kun. ir atvyk-
kun. ji pavaduoti. Sutvirtino Sakram. Sutvirtin. 650 asm.
Kuratas Petras Jadevičius, buvo pamėgęs alkoholį, nugirdė blaivi-
ninkai-pirklingas, energingas. Parap. 2123.

Aplankiau 1923 m. 25-26 rugs. Sutv. 53. Išstatyti naujai špitolė
ir mokykla. Išstatyta ir nauji klebonija. Popierai-metrikų
knyga ne numeruota, ne patvirtinta, nors dekanas turėjo užd.
Joje kasmetinė dvasios. Par. komitetas vysk. nepatvirtintas.
Įkurta Šv. Sakr. brolija. Vėl į Stakius 18 v. [illegible] apylinkė [illegible]
[illegible] Bubėnas turi 150 dešt. žem.

330. Pernarava. Med. bažn. Įkurta 1670. Karal. Jono III.
Dabartinė 1815 m. Atnaujinta 1913 m.

Aplankiau 1920 m. 5-6 birž. Sutvirtinau 980. Parap. 2270. Žemės 2 deš. darž.
Klebonas Juoz. Umbrasas „pačiesas": Bažn. klebonija tvarkoj. Žmonės
geidžia su kerbarzmais. Veikia 2 mokykl. Gyv. Kat. kuop. Mokytoja [illegible]
Kapas vienas prie šventoriaus, kitas [illegible] apžvelgti reikia [illegible]

Aplankiau 1924 m. 24-25 birž. Sutvirtin. 25 m parap. yra 2300. Veikia 4
mokyklos, Blaivybės sk., Šv. Sakr. brolija. Įkurta ir Kryžiaus [illegible]
Iš dvaro Bened. Tiškev. [illegible] dovan. [illegible] žemės. ..

331. Lęščiai: Dievo Apvaizdos mūr. bažn. 1789 m. p. Romerio Ignoco ir Kotrinos. Kapas prie šventoriaus. Žemės 29 marg.

Aplankiau 1920 m. 5-6 birž. Sutvirt. 308. parap. 1064. Kas Bažny[illegible] pačiūvola;- Bažnyčia, klebonija skurdžioje tvarkoje.

Aplankiau 1924 m. 18 rugp. rytą. Sutvirtin. 35. Sutvirtintas parap. titulas p. Romerienės iš Dubkalnio dvaro paaukota kaip 2 dešimt. nedirbamos žemės. Klebonas Juozas Undera, iš Mogilevo arkid. pralotas, veiklus. Iš Sakr. brolijos buvo 120 narių; Gyv. Roži. ir III-jo Tretin. kuopelės. Yra par. Komitetas ir Bažnyčios pajamos - išlaidos užrašyta tvarkoje.

332. Seredžius Šv. Jono kr. mūr. bažn. stat. 1655 m. pasidarbavus Mykolui Sapiegai. perstatyta 1829 m.

Naują mūro bažn. stat. 1913 m. trimis klebonas Rudokas. Karo metu labai apdraskyta.

Aplank. 1920 m. 19-20 geg. Vyskup. Skvireckas. Sutvirtino 1552. par. 3434. Klebonas J. Rasbys, 5 velnus: apsukrus, bet prie visų altorių [illegible] Veikia 3 mokyklos. Gyv. Rož.; ir Tret. Tretin. Pavasario. Blaivybės dr.

Aplankiau 1923 m. 2-3 d. spalio. Sutvirtin. 65: Kleb. Dr. Ted. Klemensas Šorys Krikščioniškai pamaldžiai savo žemės ūkio darbus. Neva nelaimingas [illegible] darbininkų nusamdyti; patsai mėšlus kapia, aria, plūgavoja, vasarojų veičia. Žmonės su reikalais prie klebono ne[illegible] nemoka namie. Klebonijos stogas kiauras, grindys išpuvusios. Apskritai nebepakenčiama [illegible] Bažn. kuri apdraskyta dar neremontuojama. Veikia Šv. Sakr. br. 80 n., ir III Tret. 55 n. Pavasario dr. 60; Angelo sargo 60 n. Daug smagumo [illegible] prie Šv. Komunijos ir prie Sutvirtin. Sakramento. Ūkininkas Jonaitis kuris plyta [illegible].

[illegible] 224.

333. Čekiškė. Šv. Trejybės mūro bažn. pastat. 1625 m. Jurgio Mackevičiaus. 1877 liko po gaisro padegta, bokštai nugriauti vysk. klb. Mickevičiaus. 1919 m. klb. Strelčiūno vysk. atnaujinta. Žemės klebonui 24 hekt.

Aplankiau 1920 m. 3-4 bal. Sutvirtinta 1120 asm. parap. 4416. Iš tų apie 900 kalba namie lenkiškai; bet lietuviškai supranta. Vysk. Cyrilo nustatyta: Bažn. giedoti nai tik lietuviškai; lenkiškas pamokslas sakomas pirmais kiekv. mėnesio sekmadieniais, per atlaidus ir rekolekcijas. Lietuvių jaustis s[illegible] turėtų nuskriausti.

Veikia Blaivybės dr. 300 narių; Šv. Sakram. br. 100; šv. Pr. Tret. 60. Gyvojo Roži. 150. Žmonės giedojo [illegible]:

Aplankiau 1924 m. 16-17 rugp. Sutvirt. 185. Klebon. Dionizas Vaitkevičius, atvykęs iš Antaliepties, doras, rimtas, nevengus [illegible].

Sulenkėjimų pavojingų yra Kruvandų okolicoj kapinės ir koplyčia. Tenai kunigas kartais laiko pamaldas ir sako pamokslą tik lenkiškai, gieda tik lenkiškai.

Šv. Pr. Tret. sudėtyje yra 130 narių; [illegible] Krikšč. Mokslo brolijoj yra 284 narių. Veikia 6. pradž. mokyklos. Kapai už 175 metrų aptverti 1921 m. štakietais.

334. Butkiškė. Šv. Jono kr. med. bažn. ist. 1566 m.

Aplankius 1920 m. 2-3 birželio. Sąvaitėlin. 555. parap. 1825. Žemės 33 des. viename plot. Bet laukai gražūs. Žemės ... 70 desat.
Kleb. Motas Klevinskis, mėgsta karšėmi būti; vidiniai: poteriai socij. verkymo ne mėgsta - pamokslą sako be pasiruoš. ne parmaiš Mongirdiene. Tvirtina jis iš sakyklos kad Sąvaitėlin. Sakr. esąs tiktai tik zaikalingas, kaip ir kokstas. Paliuose dalyvavo dvar. Kovalevskis Bažn. marijalkos ne buvo. Iš lauko vyskupo priėmęs.
Aplankius 1924 m. 18-19. rugp. Sąvaitėl. 56. Vargonininkas pasenęs, ekso ... ne pamokės. Trisbažnyčia apleista; nors klebonauja kun. Klevinsk... čion - geroji benefcijaj 26 metu. Pilnas klebonas invent. ži... įrašė: „klebonijas, tvarte, kleėis, tarnams namas. Stovys blogas. Kapuose daug iš kryžiaus kryžius. Kapų koplyčios stogas sugriuvęs. Žmonės gėdijo: su visai barbarais;. sveikai. ...... sudyti - pana nepatekta". Draugiju nėra kom. kart.; vėlio... polaiku kleb. Klevinskiui... iš Butkiškės, ...; filijaliai ... Tikslui po apsilankymo Šv. Sakr. ir Kristaus Mokslo brolijos.

XXV Veiksnių dek.

335. Veiksniai. Šv. Jono. bažn. med. Įkurta 1620 m. Karal. Vladisl. IV laikų Vysk. Valanč. Lochi Jonas 1634 m.

Dabart. mūro bažn. statyta 1854 m. parap. lėšomis. Karo metu labai apdaužyta.

Apšaudyta 1914 m. gale rugs. Šūvių sviedinių apie 5000 ar. Klebonu buvo ir dekanu kun. Jarulaitis. Svelnus. veiklus, ledzernis prot., teisus.

Apšaudyta 1922 m. 4–6 spalio. Šūvių sviedinių 300. Klebon. Izidorius Sadau-čius - karo apgriautą bažnyčią atstatė, sveikino; sumaniai pakraudamas prie darbo parapijonai. Surinko 800,000 auks. auk.

Bažnyčios vidaus mokykla ir 14 pradinių. Veiklus kapelionas kun. Budrys. Yra Mokėjo dr. Liprotėlio 100; pavasarininkai apie

Bus. Klebon. Vaitkevičius sumanė statyti per dvi klebonija

Aukų surinko 71. tukst. auksin. Bus neužbaigta.

336. Mažeikiai. – Ši parap. įst. 1905 m. kun. Mečkausko [illegible]
mūro bažnyčia ir graži klebonija. Žemės 2 dešt.

Aplankiau 1918 m. 3–4. rugp. Sutvirtinau 1699 asm. – parap. 3389; cirkulo vizitat.
Kuratas (Jonas Dobužinskas) Jonas Strikas, doras, bet [illegible] sau-
meilus – karštuolis, veikėjas; graži švarumo ir tvarkos [illegible].

Aplankiau 1922 m. 7–8. spalio. Sutvirtin. 300. Kun. Dominik. Zubkauskas – sielvo-
kas ne veiklus. Energingas veiklus kapelionas Radzius. 1 kun.
pavasario dr. 200 narių; Blaivybės sk. 150 n.; Moterų dr. sk. 150 n.
Tikrai ši Sakram. [illegible] – Bažnyčia [illegible] Aplankė [illegible]

vokomis del

332. Akmenė. Šv. Onos baž. įkurta 1595. Karaliaitė Ona Jogailaitė.

Dabartinė mūro bažn. išstatyta 1912 m. parap. lėš. klebonu

Antanas Naudžiu nos. Parap. 5303. Žemės 37 deš. viršpl.

Aplankiau 1920 m. 11-12 rugs. pakonsekravau bažnyčią 12 rugs.

Sutvarkyti nuo 1902. Kleb. Naudžiūnas: švelnus, gabus, bangs

spaudos veikėjas alkoholio. neko aukos širdies. Klebonas pranešė-

no ūkininkams, kad parapijoje varoma degtinė, bažn. kartojama

tikėjo nuo seno atsiala. Kaip tik tikro pilies Klebono atsarda!

Blaivybė ne įkurta. Vaikų, bet nesenai teatsiraskys kun. vikaras

Gabriolaitis įkurė Moterų dr. 150 n. Tai pirmi nuo klebono pramininke.

Kryžiaus Deneskolų sk. Eidrin knopelo. Žmonės gidėjo su lo-

bariais žmonės. Ėjo valst. ēl. Bažnyčios statant surinkta 80000 rb.

dykaudo parapijos ne pilibruota. paropatinė pilu ne laikyta

Alkoholis ir trisdešimt menkų. Žemės 18 centn. bulbės parodo

Aplankiau 1924 m. 15-17 geg. Sutvirt. 76. Įkurta jau Blaivybės ar

Pavasari nuo Dr. Nedi Sabr. nei Kriklė. Aukolo br. nesivesta

Klebono vikar. Coadjutor kun. Vlad. Balčiūnas: švelnus, veiklus

bet ne apaštal. pakeiper. Aklaroto alkoh. 4 Aut. Šaf. iškar

Ypr. Kamiltelis iš Išpažnyla, bet jie nelabo mokyti: Dėl altoriaus

gal ateit. airuolo medis, artist darbo. papuoštas Trežjonis, Salgadas

Lesvonis. kun. Domaško pastoracija, Klampauno Mgr. cerleo

miesto Kreslavlėje. Vaizduojama; Laidoj. grafo Zubovo arklio

sutėjus į dvaro Medinovde. Kasimu mūs kiaulės sitai dvaro

„Socialistas": apranda ūkininkus, kurie geriausias dalgas tekia ordinarčiams

darbininkams. Aukštalos pakvietė abu mokytojus lietuvius iš dvaro užkeptus

338. Klykuoliai. Med. bažn. isst. 1778 m. Ignot. p. š. sudeg. 1881 m. kun. Aleks. Sedvila ja perstat., padidino

Aplankiau 1920 m. 16-17 rugp. Sutvirtinau 651. Kuratas Stasys Ercius, švelnus, vikrus. Žemės 37½ važ. plot. geros rūšies

Aplankiau 1924 m. 19 geg. rytą. Sutvirtin. 30. Kun. Adomas Astuonas.

Bažnyčia - klebonija tvarkoje.

339. Vegeriai. Romm. bažn. past. 1766 m. kun. Ig. Ludevičiaus

Tai sudegus, lėšomis jenerolienės Teodoros Wilinkofienės isstatyta dabartinė ši Jurgio bažn. pabendrinta 1802 m. 1912 sut. erk taza

Aplankiau 1920 m. 17-18 rugp. Sutvirtin. 300. Kuratas Gargas, didelis ūkiškas geras žemdirbis, žemės benefic. $99\frac{16}{100}$ deset., bet sielų ganytojas Draugijų ne chore. Lieka žmonės su sen. barbarizmais. Maldos tarp bendrai pakursiąs, atšalimas žmonių tikėjime Pajamų-išlaidų sąskaita nevedama. Parapijos atstovams liepės vištavepe duoti pietų, klebonijon nekviest. Vegeriai - švarus pakurdėjo miestelis. Kapai tik ½ varsto.

Aplankiau 1924 m. 19-20 geg. Sutvirtin. 32. Bažnyčia - kleb. tvarkoje Nei Šv. Sakr. neikrikšč. blaivybės brolijos ne išauta. Sielų vargo mažinkus, nei choro, nei vaikučių giedoti neišmoko.

Pajamų-išlaidų knyga išvesta, bet nenumeruota, niekieno nepatvirtinta. Pamokslą prieš mišias sakim taip. Ta gra dieno valio jam paaiškinus; o po mišių apie Komunijos vartoj. Ukvete ir Sakr. brolijas. Reikalingas naujas kuratas. Patar- kė kun. Gargui rašyt mokt. iš Vegerių, kad jis ir išeitų padaugint

340. Tryškiai. pirm. bažn. įkurė 1611 m. Žigmantas III karal.
1751 m. bažn. išst. med. lėšom Tryškių parap.

Aplankiau 1918 m. 17-20. rugs. Sutvirtin. 1625 iš parapijiečių 6340
Klebonas Ludvik Stankaitis, doras, protingas, bet kol kas social. pa-
žvalgų veiklumo ne parodo. Vikaras Vlad. Ukrinskis - lenkas
karštas šalt. dr.; Šiūdyje bažn. be karboriemo.

Aplankiau 1923 m. Sutvirtin. 90.- po pirm. aplankymo.
1921 m. Marijonai D. Vaitkevičius ir Andriulis laikė per 5 d. misijas. 1922 m. Marijon. brolis Tėvas Zeronimas davė rekolekcijas per vienkom.; Seimas 1923 m. balsavo už katalik. 1470, už priešus 1179. - Veikia ir pr. Teet. m. Ko. pavasarininkų 120. Krikšč. Demokratų 90 narių; Ūkininkų S-ga 45; Darbo Fed-a 45.
Kapų akmen. aptvaras nekurioje vietoje apgriuvęs. Kapų koplyčia reikalinga remonto. Čionai sklepe palaidotas prelatas Apolinaras Dovgiallo, valdęs Mogil. Arkidiecezija-

341. Laižuva: parapija įkurta 1661. vyskupo
Bažn. pastatė Ona Pacaitė Vaiyashire. Ta bažn. 1773 m. kleb.
Klimavičius padidino. Sudegė ji 1884 m. Klebonas Antanas
Vienožinskas (Vienažindis) statė naują bažn. 1891. metais
Vyskupas Paliulionis 1896 m. ją pakonsekravo 7/4. š. Trejybės
Aplankiau 1920 m.: 14-16. rugp. Sutvirtinau 945 asm. Parap. 3292
Klebonas Mykolas Tilvas, rimtas, doras, bet nevaiklus. Beneficija gera.
Ypač geras laukas. Bažn. reikalinga remonto. Pajamų iš laukų bažnyčiai
nesuseita nuo 1914. metų. Draugija neįkurta, palko kalkai politika
Mūsiems duota neišvari.
Aplankiau 1924 m. 17-18. gegužio. Sutvirtin. 80. Pašventinau padid. kapines.
Įkurtos Š. Sakram. Gyv Rož. brolijos. Tret. š. Pr. Ord.; pavasarininkų.
Blogybės: Angelo Sargo. Karšta katalikė Širtarione skundesi; kad baptistai pradeda
geri; pataruikia vaikus, net iš katalikų. - grasinus parapijoms
mokydamas giedoti; iš klebono gi Tilvo nejokio darbo pono negauna
Tikrai pasirodo Kleb. Tilvas kaip nuovargęs, be iniciatyvos, be energijos.
Tėvų mokyklų tėvų komitetai niekaro, kad mokyklos ne bereikia
tikybos dėstyti: Ateities kunigui mokyklon vaikščioti ne patinka -

342. Papilė. Bažn. stato 1493 m. Jonas Albrechtas karalius.

Dabartinę mūrinę iš jūsų apie bažn. išstatė 1887 m. kleb. Juozapas Am-
brozevičius. par. 6640. Karo metu bažn. likos labai apdaužyta.
Aplankiau 1918 m. 14–17 rugs. Sutvirtin. 3785 asm. Klebon. Romas Urbšas.
Tėv. Dr. Juozapas Liasauskas. vegetaras, maldingas, kunigas bažnytini-
bet savas. grožio užsispyrėlis ne sugebąs draugo su parap-
ijiečiais veikt. neigi draugijų kurti; veiki - per visą savo kle-
bonijon - pavestoron 19. marijalka. pradėjusi bažnyčią atremontuoti
varžino jų žmonės su savais ir kitais savo paganintoji
iš parapijos. Ne davė nei arbatos, neigi girios antrigerti. -
Aplankiau 1923 m. 14–15 geg. Sutvirtin. 200 asm. Klebonas Vincas Jarulaitis
nuo altoriaus pranešė nes vyskupui pareiškė; T seimą 2/3 parapijonų
balsus padavė už priešlinkybines partijas. Parapijonys ne mylį
savo bažnyčios, mažai atjaučia jos reikalus. Matydamas
žmonių atšalimą iš nenoro, o kartais ir aiškią kliūtį, samoniau
visai atsisakyti iš Papilės. – Man iš bažnyčios išėjus, speciali
marijalkos prašė, kad greičiau paliuosuočiau Klebo Jarulaitį;
iš Papilės. nes jis ven vaikinėjas įvairiais pasaulinių reikalų-
mus jam aukų neduosime. neapsiliksime, jis stato neolumo iš
dalyvauja įvairiose bendrovėse:.
Iš draugijų yra ir Tretin. sodalicija. Pavasario 28 d. Tautos
surašytos ne daug. tam duotos instrukcijos. Kl. Jarulaitis dare

 Labdaringa. vargšams šelpt. draugija. per vizuot. Sutirinskynų Klebon
Jakubaičio valdybos ne išrinkta.. Vargšų prieglaudos namai seka
ingi dydžio remonto..

343. Šiaudinė. Bažn. statyta prieš 100. metų. dvarin. Godlevskio

Aplankius 1918 m. 17 rugp. rytą Sutvirt. 636. – Bažn. be cirkulo.
Žemes Benef. 18 dešimt..
Kuratas Barcevičius – gabus. energingas, bet veiklumo neparode..
pasirenčia kapus. Žemes apretas rugiais davė p. Barcevičius

Aplankius 1923 m. 16 geg. Meras 1919 m. kun. Barcevičius; kuratu paskirtas Vla
dislovas Berelauskis. Bažnyčia, klebonija, Inventorius, pajamų – 1 Kaida
knygų – pavyzdingoje tvarkoje. Gražus giesmininkų choras
Mo p. Cezaro Rubaševičiaus gailas didis namas mokyklai –
Katal. Veikymo Centro skyrius turi 200. narių; kai knygynė:
Šv. Kazimiero dr. 40. narių. Kapai ai vartą.

Viekšnių dek.

344. Pievėnai:

Medinę bažn. 1766 m. pastatė pulk. Vaišonskis.

Klebonaudamas čion prieš karą Julijus Narkevičius, baigęs Mintaujoje gimnazijoj, bet pripratęs prie alaus, alkoholio pavidalo nevengęs, taip įkyrėjo pievėniškiams, kad jie nebedavė jam pasadėtos pilvos, nes 1914 m. valsčiaus raštininkas, caro lai-dagumu skundą ant manęs prisiunt. - viadresuota, w Świętej-šij Sinod.; kam as kun. Narkevičius nuo jų neišėjo. Jam išėjus vienu įžikelu, jo įpėdiniu kun. Onufras Stonis, linksmas, simpatingas, pilnas idealizmo, kaip pavasario saulytė greit atgavino išvargusius pievėniškius: pradėjo išstatyti klebo-niją ir kitus trobesius išlaižyti; ir pilvos nariai dave

Aplankius 1923 m. 3-4 spalio Sutvirtin. 53. Klebonas Vinc. Rožanskis nei komiteto, nei B.P. Tarybos, nei jokios draugijos neturįs. Spaudos ir bažn. vidaus reikalų remonto. Žmonės geidžia misijų su kapucinais. - parap. 1460.

345 Zarasai. Bažnyčia mūrinė stat. 1618 m. Zygmunto III karal. Naujoji bažn. dabart. statyta 1852-62 m. rūp. kleb. Narke-vičiaus ir Mykolo Skorupskio. Pakonsekravo vysk. Cyrtautas 1906. Atvykus į Zarasus advokatui Tumenui ir Dr. med. Bukontui prasidėjo gyventojų tenai lietuvių susipratimas. Įkurta buvo lietuv. draugijos. Prašyta iš vyskupo reikalauti lietuv. kalboje Evangelijas pamokslų. Zarasų klebonas ir dekanas Juozas Zilinskis surede-gavo ir savo ranka parašė ant Dr. Bukonto, tikro kataliko, gubernatoriui denuncijaciją, nevo [illegible] sentyki, kad [illegible] Dr. Bukontui; [illegible] su [illegible] gyvena vi-nybėje, o negu Dr. Bukontas savo [illegible] sąryšinga katalikus prieš [illegible]. Prašė kad gubernatorius Dr. Bu-konta [illegible] iš Zarasų [illegible] [illegible]: „Gubernat., [illegible] [illegible] šitą skundą pasiuntė Dr. Bukontui - konfidencialiai - vienai dienai. - Dr. Bak. su ja nuėjo pas draugą advok. Tumeną. Šis [illegible], [illegible] nufotografavo tą raštą, ir padėjo tas fotografijas [illegible]: [illegible] pas p. Tumeną Zarasų vikaras, lenkas kunigas. Tumenas jį parodė tas fotografijas, [illegible]: Co to? [illegible] ks. Dziekana [illegible] fotografowalnia?" Dr. Bukontas vieną tos fotografij. pasiuntė vyskupui Cyrtautui; kitą gi turi dar p. Tumeno. [illegible] Ant. Tumenas. -

Dekanas Zilinskis greit išsiprašė iš Zarasų - išvyko į [illegible]; kur išbuvęs [illegible]. [illegible] jį ne [illegible], ir iš kurios [illegible] į denuncijaciją. Ant istorijų [illegible] apie tai [illegible]. -

1915 m. sužinojęs, kad Zarasuose be gyventojų [illegible] keletos šimtų lietuvių, dar priklauso daug [illegible]. [illegible] klebonas Borkowskis, - [illegible] vyskupui Cyrtautui: ad-ministratorius kun. Petro Borowskio, lenko, [illegible] lietuvių Dr. Le-[illegible], - kad [illegible] lenkams [illegible] nuo [illegible] iki [illegible] lietuviams [illegible] nuo 6-7 v. ryto pagiedoti ir kad [illegible] lietuviškai dienos Evangelija, [illegible] iš [illegible] pas lietuv. pamokslas. Lenkai neprileido lietuvių iš ryto giedoti lietuv.; ne leido, [illegible] giedodami; - kunigai Evangel. [illegible]. Be to pasiuntė [illegible] Ministeriui; [illegible] vyskupo skundo: „наш [illegible] [illegible] 4000, а [illegible] 10%. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." [illegible] iš [illegible] [illegible] 2° [illegible] [illegible] 4500, а [illegible] не больше [illegible]. [illegible]

... kaip ir pirmoji skundą. Sob. red.: А потому прошу [illegible]
дая из стоящих Вашего Высокопреосвященства [illegible]
некоторые не просил отменить распоряжение [illegible]
кого, устранить все [illegible]
литовский язык, вернуть как было 1611? г. (до [illegible]
1911.?) – Mižiškerija praėjus nuo nim skundas, pra-
siųsdama paaiškinti Kauno Dalybas. Aš tą skundą [illegible]
[illegible] Roman Kon. [illegible], kurį jau iš verčiau
lotynų kalbon; išsiųsiu Kardinolui Sekretoriui, Kongregac.
Konsistorių ir Kongreg. S. Officii Indrei. –

Aplankiau Zarasus 1923 m. 28-30 birželio. Komendantas su 28. zasta-
Sutvirtinau 1515 asm. Ciai parūpino mane priimti miesto ir lydėjo miestan.
Kromos buvo nuo Miesto Valdybos, nuo pavasarinių [illegible],
ir kitų lietuv. organizacijų, atskirai dar nuo lenkų. Iš dar draugo
nuo lenkų ir lietuvių. Einant bažnyčion giedojo lietuviškai; Dem
[illegible]: Iš sakyklos kiekviena kalbu pirma
lietuviškai. Lenkai nors nukirsti, bet kantriai laukė. [illegible]
jis gi man lenkiškai; pakviesmoj 29 d. VI [illegible] suplikacijas
atgiedojo lietuviškai, pamokslas sakiau lietuv., paskui 2 lenkišk.
30 d. [illegible] laikiau prie 1571. Ši Sakr. [illegible] Mišias; choras giedojo
lenkiškai. Po Mišių suplikacijas atgiedojo lenkiškai. Pamokslą
pirma sakiau lenkiškai, paskui lietuviškai. Išvažiuojant
lenkų buvo [illegible] išlydėjo iki [illegible] miesto

[illegible] tortą [illegible], kuri [illegible] padalyti vaikučiams.
Zarasų Klebonas Baltramiejus Saidys. [illegible] daug [illegible]
[illegible]. Vikaras Vencl. Strazdas [illegible] kunigas. [illegible] lie-
tuvis, draugijų organizatorius, [illegible]. Kapelionas Jurgis
Jaudžionis, [illegible] atvirai kovoja su socialistais. Progimna-
zijos direktorius Dalengauskis, [illegible] kunigas [illegible]
[illegible]. Klebonas [illegible], [illegible]
[illegible] kunigo pareigas, [illegible] ir [illegible] į direktorius
[illegible] katalikiškoje [illegible] progimnazijoje, [illegible]
[illegible] veda rusų propagandą. –

346 Zarasai: Buvusi rus.-stačiatikių cerkvė-Lietuvos valdžios
perduota katalikams, pašventinta 26 vasario 1922 m. Atiduota ir Juozapo
Bažn. rektoriaus perdirbta koplyčia pragiam Juozapo Jaudžioni. Jo
rūpesniu bažnyčia atremontuota. Pamaldos laikomos sekmadieniais.

347 Smelyne. Šv. Kryž. med. bažn. st. 1854 m. kun. Bra-
zauskio; atnaujino 1895 m. kun. Petras [illegible] kanas.

Bažnyčia ta karo metu sudegė. Pamaldos laikomos darže di-
[illegible] klebonijos gal. Parapijonų Lietuvos ribose apie
300. Švento [illegible] ; Žemės ... 2 kilometru. Administruo-
ja [illegible] [illegible]. Kapelionas Juozas [illegible].
Turi klebonijoj buto. Žemės yra 12 deš.

Atlaidai 1922 m. 29 birž. [illegible] Šv. [illegible] 200 [illegible]

348 Imbradai. Med. Šv. Kryž. bažn. stat. 1787 m. p. Pranciškus Mo[illegible] [illegible]
Atnaujinta 1891. Leidimu p. [illegible] parap. cerkvės; [illegible] 1313

Atlaidai 1 d. liepos ir rugs. 8 ½ v. Šv. [illegible] 530 m. Kuratas Juozas [illegible]
svetimas. gabus. [illegible] buvo [illegible] ir [illegible].
Bažnyčia maža, siaura, žema, choras žemas. Klebonija sena.
reikalinga remonto. Iki 1920 prided. pamaldos buvo tik lenkų kal-
boje, nors didesnė dalis parap. kalba lietuviškai. 1920 m. įsaky-
ta ordinarijato prided. pamaldas - pamokslus - gied. pradžioje(?)-
vena(?) [illegible] lietuviškai, antrąjį gi lenkiškai.
Žemės [illegible] [illegible]. Nugis(?) gauta 8 hektarai iš [illegible].
Yra kelioliką [illegible] Trečiosios(?) [illegible]; vienos 3 mokyklos. [illegible]
kelioliką [illegible] klebonijoj p. Mokslo(?), [illegible] pravoslavas

349 Dusetos. Šv. Trejybės bažn. įst. 1529 m. kunigaikščio
Radvilo.

1886 m. dabartinę mūro bažn. išstatė kleb. Antan. Rumševičius
romanų stiliaus, 1 bokštas dar sunkoka; tvarkus pyl. oro. ne
bažnyčia per tamsi. Altorius per siauras. tabernakulum per aukštai
įdėta. Komunikantų per plotį. parap. 6210.

Aplankiau 1922 m. 19-21 birž. Sutvirtinau 1325. Klebonas-dekanas Vincentas
Velžys, švelnus, doras, buv. kamajuose klebonu išlenai dvas.
Čiusos išlėšų padėjo. Čion atvyko nuovargęs, nesveikas.
Jo pirmtakūnas čionai kunigas Jonas Rudminas, per 20 metų kle-
bonaudamas, savo ne sinpalingu su žmonėmis elgesiu, ištaldė
žmones. atitolino nuo bažnyčios. Trioberia palikęs apiruniu
Keliai; kapus duobėtas, be išprotą sąlygoliai; vaikiu 13 mo
kyklų; jose 700 vaikų; 20 d. birž. 300 vaikų suteikiau pirmąją
Komuniją. Neparuošta tiems vaikų čionai pusryčių.
Nori yra 100. Moterų dr. narių. ir 250 iš pr. Tretininkių.
Ši laiki skaitliaus Tretininkai Kongreson ne pasiuntė nevieno
delegato. Stoka iniciatyvos iš pusės Klebono-
Yra 80 narių Blaivybės dr.; 50 n. pavasario dr.; 30 n. Šv. Roż.
Švento parkimai Šv. Sakr. br. ir 26. 3. 24 m. Krbu Sekalo brolija.

350 Baltruškes. p. Ad. Zavadskis paaukavo 30 dešimt. žemės
Įkurta šioji parapija. Aplankiau 1915 m. Sutvirtin. 600 ž.
Ištaisyta nauja klebonija. 1920 m. 1924. medinė ir karin. bažnyčia
Aplankiau 1922 m. 22-23. birž. Sutvirtinau 215. par. celeb. žmonių 1400.
Kuratas Jonas Ribokas. karštas lietuvis, uždiepiveli. Sauva-
liškai pikaso parapija skaityti lenkiškai evangeliją, parlas
suerzino ponia kolaborine. ir jos naujų vyrų. ušalaik.
Kurato brolis zakristijonauja ir dvaro lauke kraustomas. ku-
rioje slaptu pardavineja ir degtine. Delei to skanda parapijo-
nat kurato Riboko. Jisai daug pasidarbavo ir bažnyčios
stoka lik kaltaisinga išvaklejimo. Stula padarda vyskupas
su nesvarių, apibakle; Misijoms korporalas - nesvarus.
Varkas prie Sutvirt. Sakr. ne prisimoti. Draugija nėkurta.
Žemės viso ex 37 dešim. viv. šunelė. Sodno 2 dešt: 317 obelis-
90 grušių. Pajamu - 14 kaidų sąskaita tvarkoje. Surinkta
bažnyčiai skol 39.000 rublių, + 24000 auksinų.

351. Daugavliši. Sv. Antono med. bazn. 1781-1786 m. kungaitis Radziš.
Krobits metrikas 1760 nuo 1685 metu.

Dabartine bazn. pastat. 1883 m. kunchet Kumsicovičius. parap. 2000
Aplankiu 1922 m. 24-25 birž. Satvirtin. 457 as. Kuratas Kazim. Kiršius.
„padzivas"; klebonauja 25 metus, laukia avonas, o to nenustipelno, nes
zenors sumtanciu, kiobenis ... klebonija naujas statyti.
Žemes yra 20 deset. Sv. Sakr. Brol. 10 narin. Sv. Pran. Treč. 40 narior
gavusiu sodalicijon. 4 ...; ... koplycia - parapijos
komunikantai.. Kapai aptverti akmenu ... ...

352 Antaliepte. Šv. Kryžiaus mūro; be fundacijos, su gera oro-
navos bažnyčia. Pastatyta iš degtų plytų 1766 m.
pavesta tėvams Karmelitams.
Rusų valdžia uždarė vienuolyną panaikino.
1873 m. ištiktas [illegible] [illegible] vienuolynas, [illegible] mo-
kykla, ir [illegible]. Seker [illegible] [illegible] vartus
5 dešt. žemės [illegible]. 1918 m. 24 geg. vyskupas prašė Chefs Mili-
tärverwaltung atiduoti bažn. katalikams. Šiaip atsakymas
kad bus atiduota tik nekilnojamas. Dusetiškiai, pasitaikė alta-
ristas Stasys Stakėlė, matydami vokiečių valdžią silpnėjant,
grąžino paveikslus iš Antazavės bažnyčios. Šitas pastan-
gas su Kaiserlichen [illegible], 18 lapkr. 1918 m. Dusetų par. [illegible]
niam [illegible] bažnyčia su [illegible]. Susitvarkius Lietuvos valdžiai
Žemės ūkio ir valst. turtų ministerija 1919 m. 2 rugs. bažnyčiai pri-
skyrė tik 20 dešt. žemės. iš [illegible] [illegible] klebonui; [illegible]
[illegible] [illegible] vargšams priglausti. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mo-
I kunigo pagyvent.
kykla. Klebonu paskirtas Stanislovas [illegible], energin-
gas [illegible]. [illegible] per [illegible], ne turi [illegible] [illegible]
Antalieptėje 1932 m. 23-24 birželio Sulaikyta 676 ... parapijonų 2002
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Antalieptėje [illegible] [illegible] [illegible]

353. Dūkšto Salakas. Sopulingos Motin. Š. med. bažn. statyta 1786 m. p. Fort. Aleksandravičiaus

Dabartinė iš akmenų plytų bažn. statyta 1911 m. Kleb. Mikolo Kyzianausko; Zarasų dekanat. parap. 7589.

Aplankiau 1918 m. Švenčiausio Dievo Kūno pakonsekravau bažnyčią. Atlikiau pontifik. sumą ir procesiją su Eucharistija.

Apie 120 vaikučių priėmė pirmąją šv. Komuniją. Sutvirtin. sakr. sutaikiau 2150 asm. Pašventinau puikias naujas kapas.

Aplankiau 1922 m. 26–28 birželio. Sutvirtinau 1210 asm. Klebonas nuo 1921. Jurgis Martinaitis, maldingas, uolus, mano intelig. krikščionis. Veikia Komitetai, Bl. Blaivyb. pavasar. ... sąjunga ... vedė vargonininkas, kurs yra drauge Salako valsčiaus viršaitis. Yra 6 pradž. mokyklos; 312 ... ; 56 vaik. Gyv. Kat. 80 pavasarininkų.

Lenkai užėmė Kazitiškio cirkulo parapiją, kuri Lietuvos Respubl. ribose Trakų kaime; ikure visų koplyčią nori sau laikyti išlaikyti.-

354 Aleksandravėlė. Šv. Pranc. Ser. medž. bažn. 1796 m. grafo Igna-
tas Morikoni. Kapai už 300 metrų. Aplvarai cirkul. seniai.

Aplankiau 1922 m. 3 liepos rytą. Sutvirtinau 900. Klebonas Juozas Že-
maitaitis. Rezidentas buv. klebonas čionai Ant. Stanciški-
žemės 30 desėt. visu plotu. parapijonų 2500. Baisyčia klebo-
nijos stovis je tvarkoje. Vaikų 3 mokyklos; pavasarininkų 82.

355 Antazavė. Dievo Apveizdos med. bažn. pastatė 1794 grafienė Mingauda
Pliaterienė.

Aplankiau 1922 m. 1-2 liepos. Sutvirtinau 790 ar. parap. 3452. Klebonas Antanas
Survila, energingas, geras vyras, bet neturi sveikatos. Vaikų 4 mokyklos
Didis klebon. sodas. Rezidija buv. klebonas Antanas Bačkys. Prabangus
namas kolbu. net anglišką; tik silpnas sveikatos. Elzbieta Plater vart.
kiek jo gyvas galvos užlaido nenduoda 5 desėt. žemės

356. Vajasiškis. Š. Jono kr. 1856. mūr. bažnyčią. 1863 m. Rusų valdžia
norėjo panaikinti. Kun. L. Jakubauskas valdininkus švelniai vaišino
ž. žmones gi greit vėl [illegible] bažnytėlės [illegible] [illegible]. 1907 m. su-
[illegible] jai [illegible] [illegible]. Kun. Deveikis 1912 m. bažnyčią atnaujino.
Aplankiau 1922 m. 25-26. birželio. Sutvirtin. 373. parap. 2424. Klebonas Jonas
Armalis, gudrus, energingas, skaidrios sielos. Pajamų-išlaidų knyga
tvarkoje. Stalas ant marmuro knyga surašyta pavyzdingai.
Kapai prie šventoriaus padidinti. Klebonijos pradėtuolės drėgnumas.
Veikia 6 mokyklos, 140. Gyv. Rož.; 73. [illegible]; 260 narių Š. Sakr. Br.
90. Blaivininkų. Žemės 6. desetin. Yra par. Komitetas iš 13 p. Tarybo-

357 Mołiai. Św. Jerzy. parafia. med. lasu 1771.1848 w Gertruda Ramin-skiej.

Młodzian 1922 r. 22 biss. rytc. Lubowaal. 360. Filija ki cerkiew. Zema 2 dess. Kurator Mykoła petrowska. Kleboraja rethal. remonto. Zakristyja stoba sbarunne. - paraf. bor. - Dwa dz księgi ordinarijo. Iki kaw dwadzwdzw Lewindzki Kostanti. Bażn. prided. para. pomedr. Liteviska - Yu 2. mokyklo. Jgo Poi. ir Blawaiske kuopelo.

358. Jonava. Šv. Jokūbo mūro bažn. stat. 1791. Inflantų vyskupas grafas Juozapas Kossakovskis ir jo pastangomis 1793 m. ją konsekravo. Prie jos buvo Trinitorių vienuolynas. Rusų valdžia 1847-8 m. vienuolyną panaikino, turtą konfiskavo, o bažnyčia liko kaip Skarulių filija.

Aplankiau 1921 m. 15-16 rugp. Sutvirtin. 970. Bažn. kuri tik iš kalo laikas. Kuratas Stanisl. Irtmanas, vikar. Karstenis, ušvit. solis. Bažnyčios remontui sudėta 40000 auks. + 1300 auks. grafienė Kossakovskienė. Sūdo vyskupo dėžė niekas nekelta sapn.

Aplankiau 1925 m. 4-5 spalio. Klebonas Kazimier. gabus asmuo: pamokslus pasakė lenkiškai ir lietuviškai. Sutvirtinau 98 asm. vaikų 56 ir prane. Tėvų. Šv. Sakr. bažn. Viduj. Maly klėj kartu Meitinuku kuopa. Viti porasp sapanta lietuviškai

359. Žeimė. Bažn. ikurė 1524 m. Andrejus Zavišo-
Ušinas jų Kalvinai. 1631 m. atgavo katalikai.
1712 m. kunig. Andrejus Medeksa savo lėšomis pastatė
naują medinę bažnyčią. 1898. m. kleb. Motiejaus Mišinio
pradėta statyti mūrinė, got. st. bažnyčia - pa-
šventinta 1906 m. Rusų kariuomenė 1915 m. išsprogdi-
no bokštus, nuo ko visa bažnyčia labai nukentėjo.
Sulig Vyskupo įsakymo 1906 m. 18.XI. giedojimai ir
pamokslai atliekami vieną sekmadienį lietuviškai, o
antrąjį lenkiškai. Parap. yra 5500. Žemės benef. 140 des.
Aplankiau 1921 m. 17-19. rugp. Sutvirtinau 2700. Klebonas
Teofilius Tomaševičius „pacivota" vadinamas, tikrai
maldingas asmuo, bažnyčioje darbštus, bet lenkiškos
orientacijos, o per tai, dar pakurstomas lenkų politikų
išvalumi, bet ir kitais lenkina parapijiečius. Surė-
ko katekizacijon vaikus ir lenkus ir lietuvius kun. vos
pirmiau katekizavo lenkiškai; klausant ir lietuviams
o paskui, kalėdojęs namon lenkiškus, kada jau lietuviai
vaikai nuvargę, katekizmą davė jiems lietuviškos.
Mažiukas, kad iš lenkų būrelio mergaitė 13 metų
prileido Klebono T. prie Komunijos, nemokė lenkiškai
nei poterių. Ištekulio, kodėl taip, pasisakė jį
motinos išmokyta lietuviškai ir moka tik lietuviškai.

18. d. rugp. pravyk. aplankiau Jacūnų koplyčią, apie kurią skundė-
dangomąjį lietuvių kaimai. Skundėsi jie ant Klebono skriaudžiamo-
ko Klebonas su visais parapijonais nors tik lenkiškai kalbė-
Aut rytojaus man Žeimiuose grįžtant iš bažnyčios, užstojo kaka
kelios moterėlės, ir viena prabilo ne gryna lietuviška tarme:
„Vyskupeli ne klausyk Jacūniškių skundus, jie bedieviai;" ir
paėmęs iš jos rankos knygą, atskleidžiau skaityti. Brewjarzyk
Terejonki", atiduodamas knygą paraginau: „Nei dėl bedie pochwalo-
ny J. Chr." ir paėjau, pataikdamas nuliūdusią, kad jau perdėlis neatsi-
lietuvius nepasveikė. Klebonui įsakyta, kad nėmenų kartą
neatbūtinai Jacūnų koplyčioj laikyti Mišias, leisti lietuviškai
giedoti ir pamokslą pasakyti lietuviškai.
Ikurta šv. Sakr. brolija.

Aplankiau 1925 m. 26-28. rugs. Sutvirtinau ... am. Parapijonų yra
5328. Vedliai šv. pranc. Tretinin. ordino 88. narių; šv. Sakra-
mento brolija turi 1102 narių; Gyvo Rožanč. 30. rutelius. Blai-
vybės dr. turi 94. narius; Kristaus Mokslo brolija turi 48 nariu
Ukrainiečių Sąjunga turi 90. narių lietuvių; Darbo Federacija
turi 130. narių, Pavasario dr. turi 48 narius.
Klebonija statyta dabart. klebono Tomaševičiaus, ka-
lam tikro pramilo, vidui [illegible] jau „ryšai"
Bažnyčia karo apdraustą atšvyto. Šventorius [illegible] aptvertas
Varpų nėra. Draugijoms susirinkti sales nėra.

Jacunai - koplyčia. Aplankyti lietuviai kunigai mėnesyje sykį laiko pamaldas lietuv. kalb.

Aplankiau 28 rugsėjo. Žmonės nori čion įkurti atskirą parapiją, turėti savo atskirą kunigą. Iš dvaro ky-nui klebonas sutinka užleisti palivarką su 36 desetin. už 3 kilo nuo Jacunų.

360. Skaruliai. Ši buvo bažn. muro - įkurta 1522. Andrejus Skarulskis, Skarulių ir apylinkių valdovas.

Aplankiau 1921 m. 14-15 rugp. Sutvirtinau 1994. (Buvo apie 1000 iš Vilniaus vyskupijos.) Bažnyčios stogas reikalingas naujo. Kapus greičiau aptverti. Klebonas Vlad. Naikauskas, ne [illegible] [illegible], nevengęs kas apie [illegible] lenkų [illegible], bijūs bajoriško tono, - Bp Targ[illegible] namus tik virtuvėje, o ne klebonijoje, kad norėjo pavaišinti pietumis.

1925 m. 23/X Buvo paskirta komisija. Todėl reikia manyti, kad jau at[illegible]. Ark. JSk.

361. Kulva. Mūro bažn. statė 1652 m. Jur. Parčevskas
perstatė ir padidino leidimu Juozapo Stanevičiaus
kunigas Saulyla 1848 m. Augustijonų ordeno. Konsekra-
vo jų vyskup. Valančius. [illegible] su par. čerkulu.

Aplankiau 1921. m. 16-17 rugp. Sutvirtinau 1,070. parap. 1,700.
Kuratas Antanas Karvelis - švelnus, ramus, neišvalbu-
-lenko energingo - prie kelianna seminaruke, kurią
sudrausti ne išsigali. Yra par. komitet. ir Kp. Tarybo-
prie Sutvirtin. čion priėjo 300 - mūsų karių.

Aplankiau 3-4 d. spalio 1925. Kuratas Petras Kubilius aptvarkęs ant
gražiai, nes tik prieš kelias savaites čion atvykęs.
Bažnyčia ir klebonija. Parapijonų 1962
parap. cerkule tiesiog sutaikos 1909 metas.
Sutvirtin. sakramentą priėmė 117 asmenų. Gyvoja čion
Blaivybės dr-ja 200 narių. Veikia uoliai mokytojas
Tijunaitis. [illegible] Iki šiol pamaldos lotynų pu-
sė pačiuose lenkiškai ir lietuviškai. Lenkų parapi-
jiečių mažuma, o iš jų visi moka lietuviškai.
Dvėla nauji išilankeija [illegible] pamaldomis nuo
13. gruodžio: kas antrą sekmadienį lenkiškos prod. pamaldos
atlaikyti nuo 8 val. ryto iki 9½.

362. Šeta. Pirm. bažn. medinė pastatė 1492 m. Bagdonas Pet-
kevič ir Steponas Koncevičius. Ta bažn. sudegė. Atstatė naujo
ta [illegible] Kalvinai; nes parapijos kurija [illegible] kalvinai
iki pusės XVII šimtmečio.

Dabartinė mūro [illegible] bažn. statė 1479 m. kunigas S.
Chronavičius. 1805 m. ištiko ją gaisras, liko tik sienos.
1817 parap. atstatyta, 1900 m. kleb. Sakalauskio žymiai pa-
didinta, bokštu pagražinta. 1915 m. vokiečiai okupantai sude-
gino miestelį. Ilgainiu nuo gaisro klebonija ir bažnytinius
namus. Po karo atstatoma

Aplankiau 1921 m. 19-21. rugp. Sutvirtinau 1305. asm. parap. 5400
Klebonas Jurgis Tilvytis, švelnus, uolus, veiklus, net ir per-
griežtas. Turėta iš presbyterijos Vilniaus finansuoto ir
lenkų (tik ne lietuvių) geradarių marmurinės komunikl-
ijos lentelės nuo sienos. [illegible] gimi-
nas. Veikia 5. pradžios mokyklos; Krikšč. Darbin. Sąjungos
2 sk. suorganizavo vikaras Juozapas Kapočius; nes pa-
rapijoj yra 2000. bernų ir 1000 mergaičių. Organizuo-
jant katalik. sąjungą, apsisaugota jie nuo socializmo.
Pavasarininkų 194; Motinų dr. 204 n. Šv. Pranc. Tret. 170.
Moterininkų 30; Blaivybės dr-jos arti 100 egz. Evangelijos
bažn. skaitomos ir lietuv. ir lenkiškai. Per didesnius atlaidus
ir lietuv. sakomas dar ir lenkiškai pamokslas

 Įkurtos Šv. Sakr. ir Kryž. Mokslo brolijos.

Aplankiau 1925 metais 25-26. d. rugs. Sutvirtinau 82 asm.

Klebonas Kazim. Norvaiša, buv. Karmelavoje. parapijonų 4,400.

Lenkų kalboje greta lietuv. sakomi pamokslai per atlaidus: Šv. Trejybės, Velykų, Rožancavos šventės; Evangelija lenkiškai skaitoma kas šventadienį po [illegible]. Veikia Šv. Pranc. Tretin. sadalieija su 120. n.; Šv. Sakramento brolija turi 830. narių; Kryžiaus Mokslo brolija turi 150 narių; Be to yra Blaivybės, Ūkininkų Sąjungos, Darbo Federacijos, Moterų, pavasarininkų, Mergaičių kuopos. Gražus giesmininkų choras. Ypač katalik. [illegible].

563 Pagiriai. Aplank. Metr. ir mad. bažn. past. 1826 m. p. Bilazaras

Dabart. bažn. statyt. 1876 m. kleb. Jurkevičiaus j.

Aplankiau 1921. m. 21-23. rugp. Sutvirtinau 950 asm. parap. 5600.

Klebonas Vinc. Rimavičius, Fil. Dr.; atvykęs čion iš Sedunovo. po pirmtak. klebono Albino Mieško, rado visus bažnyčios reikalingus didžio remonto. Kapai ir [illegible] 150 dešimtinių, neaptverti. Klebonija sena. Žemės 38 des. Dabartin. klebonui prikalbinus nuo lenkų dvarininkų grafienė O'Rourkienė, vyskupo brolienė, iš namų Montvilaitė, ir graf. Karakauskienė, kurie nors dabar [illegible] lenkiškai, bet pats [illegible] lietuvių nemokėdami, nori sudėti [illegible] Lietuvos pilietė.

Aplankiau 1928 m. 24-25 rugs., atl. pontif. Mišias, kapinese pamaldas ir [illegible] Sutvirtin. 84 asm. Kapai aptverti ir [illegible]. Benef. trobesiai-klebonija. reikal. remonto. B. Taryba ne [illegible]. Veikia Šv. Sakram. brolija 209 narių, Kryž. Mokslo 32 narių, pavasarininkų 280 Moterų dr. 60, Ūkininkų S. 50; Blaivininkų 90. Šv. Pranc. Tretin. [illegible] sadalieija Sutvirtin. ne [illegible]; Kapus reikia [illegible].

364. Bukonys. Šv. Mykolo mūro baž. Išstatė 1790 m. Juozapas Flaspenias. 1916 m vokiečių kariuom. nudeginta. 1917 atstatyta.

Aplankiau 1921 m 14–15. rugs. Sutvirtinau 600. parap 1800. Žemės 15 margų + 6. desėt. Klebonas Mot. Švoinickis, lenkuo ne veiklus, išvarinas doras. Vaikai lietuv. ne aprūpinti kate-kizmai. Moko jis patsai. Devatkelė iš senų „Šaltinio" maldaknygės. Pamaldas pridedamas pavilioj lietuviškai iš lenkiškai. Kapai už 3/4 varsto. Yra 3. pr. Tretin. Loduvičija.

Aplankiau 1925 m 28–29. rugs. Sutvirtinau 65 asm. Yra brol. Šv. Sakramento su 105 nariais, Šv. Pranc. Tretin. 54.; Gyv. Rož. 9 vain. Bažnyčios karo apnaikinti viduj dar neatitaisyta. Reikia bokštą, esti 30. altorių pagaminti. Benef. trių besių stogus reikia taisyti.

Lietuv. Evangelijo skaitomos iš 1858 metų.

365. Vepriai. Ukm. dvaro. Šemiolė pastatė akmen. koplyčią.

1810. prie jos pristatė medinę bažnyčią. 1844 m. rusų valdžia
panaikino Ukmergės parapiją. Veprių bažnyčios sutalpa
Ližalos ir Leičių parapijas. Kartu ir Ukmergės beneficija atiteko
Veprių klebonui. 1910 m. Kupreišiui klebonui esant lietuvių/lenkų
orientacijos — prieš ėjusio), leidimu grafo M. Broel-Platero.
ir parapijiečių — atnaujinta got. stil. dabartinė bažnyčia.
Apylinkėj — miške įsteigta 35. Kalvarijos koplyčios kelio stac-
ijų. Bažnyčia konsekracijai dar neparuošta.

Aplankiau 1921 m. 30/X — 1.X. Sutvirtinau 920. asm. parap. 2600
beveik suprantą lietuviškai; nors namie keliolika šeimų
kalba lenkiškai. Klebonas Pranciškus Mosky,
kantrus. veiklus, tautininkas. Bažnyčioje visos pridedam
pamaldos lietuv. kalba. Klebonija atitolus nuo bažnyčios
prie klebon. sodnas. Bažnyčia ir stacijų koplytėlės atnaujin-
ta. Veikia, pavasario, Darbo Federacija, Krikšč. Demokratų
skyriai, Rankdarbių Kryžiaus sk.; bažnyčioje Bendroji
Tretininkų ir Sakram. brolija.

Aplankiau 1925 m. 30 rugs. — 1 d. spalio. Sutvirtinau 150 asm.
Veikia šv. Pranc. Tretininkų sodalicija su 70 narių; Šv. Sakramento brolija
su 166 n.; Krikšč. Motinų br. turi 87 narius; pavasario dr. 129 n.
Ūkininkų Sąjungos 83 nariai; Blaivybės dr. turi 400 narių.
Tikybos dorovės stovis parapijoj — pagal klebono nuomonę — pagerėjęs —

368. Upninkai: Šv. Mykolo Ark. pirm bažn. ir parapija buvo
1650 m. p. Zružauskas
1750 m. bažn. statė p. Petrauskis. Ši bažn. sudegė 1807 m.
Iš pridėtinės dalyvavimo Upninkų klebono lentų sukeltome
1845. Upninkų parapija tapo panaikinta, perkelta į Veprius
1859 m. dvar. Paškevičium savo lėšomis pastatė dabartinę
mūro bažnyčią. Nuo 1867-1900. rusų valdžia griežtai
uždraudė kunigui lankytis Upninkuose. Tik 1900 m. tapo
paskirtas Upn. nuolatinis kunigas. 1920 m. suteiktas parapijos
Aplankiau 1921 m. 30 rugs. Sutvirtinau 1338 as. (buvo iš Viln. vysk.)
parapijos - žemės 15 desėt. Klebonas Mykolas Laucikas
sveikas. darbštus. Išstatė naują klebonija. Yra Gyvo Rož-
ir pranc. Tretin. kuopa. Įkurta Šv. Sakram. br. – Iš buvusios
Upninkų beneficijos, rusų valdžia perkeltos prie Veprių
bažn. žemes, nugi grąžinta Upninkams ...
Aplankiau 1925 m. 1-2 d. spalių. Sutvirtinau 215. Klebono paskomis
darbuojasi uoliai, ypatingai abstinencijoje nesisekė, pilnatiem Širdies
Jėzaus intronizacija. paruošė ir 120 narių. Įkurta ir Šv. Sakrament.
brolija

367. Šiesikai. Š. Baltramiejaus mūro bažn. įst. 4 Oralia Šišickis. 1537 met. Vyskup. Slupskis Vil. Sufragan pašventino 1680 m.

Iš 852. šeimos tos parapijos 398. yra bežemiai; 296 mažažemių. 106 šeimos turi iki pusės valako žemės; tik 52 5. turi visą valaką. Parap. 414, iš to 75. lenkai. Lenkiškai skaito ma das tik Evangeliją. Yra parap. knygynas. Aplankiau 1921. m. 15-16. rugs. Sutvirt. 1551. asm.

Klebonas Stanislovas Mališauskis, Teol. Kand; švelnus, kultūringai nori veikti; - tik silpnos sveikatos. Įsteig. Treč. yra 126; Amžin. Rož. 144. narių; Gyv. Rož. 44 nar; Šv. Kazimiero Dr. narių 115; pavasarininkų 80; Darbo Feder. 98; Kr. Dem. p. sk; Vartotojų Bendrov. pavyzdingas ūkininkas politikas, - lenkas dvarp. pranc. Konča, sumanus agronomas, visas rekvizicijas išlikęs lietuv. politiškas pareigas atlieka kunigaikščiai: is nekad neaimanuoja, nagi kalojo valdžia. Kitas dvarp. Kunigaikštis Doomontas Daugėla, skaito save lietuviu, bet nesumano ūkininkauti; karo nuvargintas, nesulengia rekvizicijų apmokėti. Kelis turėjo, nesusirišęs su ordinarietkais, kunigais, pertai nuolat erzinasi; ant Liet. Valdžios pluša. Žymus valstiečiai: - Vrsivilis Jankauskas, vaitas Žilys; Val. Tarybos pirm. Kaštauna, Krautuvės vedėjas Mališauskas. -

Aplankiau 1928 m. 22–23 rugsėjo. Sutvirtinau 1144 asm. Klebonu dekonas Malijevskas Stanislovas; Parapijonų 4442. Veikia 4 pradinės mokyklos. Ši pranc. Tretin. 150; Gyv. Rožančė. 47 vainikai Šv. Sakramento brolijos 301 n.; Krikšč. Motinų br. 12 narių. pavasarininkų 60. Skaitt. blaivininkų 45 narių, Darbo Federacijos 70; Ūkininkų sąjungos – 60. narių; Vartotojų Bendrovė turi 200 narių,

368. Panoteriai. pirm. baž. statyta 1442 ir Kryžiuočių pastatė rap. Kleb. Karolis Verzikau [?] išstatyta bažnyčia su šita parašu ant balkio: Niech będzie Opatrzności chwała, która z ubóstwa kościół zbudowała; w roku 1797. zaczęty, a w 1798. skończony. Nauja bažn. išlab. 1864 m. kleb. Juos Sakalau skas. 1902 m. sulaiktas parap. cerk. teises. Iki 1908 metų visas pridedam. pamaldas buvo laikomos lenkų kalba, su skriauda lietuvių. Vyskupo Cyrtauto įsakyta laikyti per pus – pacilini. sekmadieni lietuviškai, sek. lenkiškai.

Aplankiau 1921 m. 13–14. rugs. Sutvirtin. 1080. asm. parap. 3075. Klebonas Albinas Rasma – grįžtas lietuvis. Yra 40. Tretin. išpr., 38. Blaivininkų; 10 v. Gyv. Rož. Kapai atitolę nuo bažn. Šventoriuje prie bažn. galo antpat procesijos taku Domerkų šeimos rusiai 1½ arš. išsikišusi virš žemės medinę uždangą. pirmiau buvo tos rusis nuo bažn. toliau. bet padidinus bažnyčią, nugis kliudo procesijai. Šiemet Domerkų ne sutiko nuo sita uždangą nuimti; uždygiūti rusis vėla; parapijonys nugriovė nuo rusių medinę uždangą ir nunešė į Domerkos lauką. Ir čia ginčas..

Aplankiau 1928 m. 29–30 d. rugsėjo. Sutvirtinau 874 asm. Veikia Š. Sakramento brolija su 62 narių; išpranc Tretin. ca 48; pavasarininkų 34. Gyv. Rožančė. 17 vainikų; Blaivininkų: 48. Kalba parap. mišri – Vaikai blogai te išmokyti katekizmo. –

Lenkų užimtos Zarasų dekanato bažnyčios

valdžia iki šiolei – 1925 m. Žem. Vysk. Generalvikaras

pateikė Mankauskis Zovinijos klebonas.

1. Dūkštas – (Dotsvila) Šv. Petro ir Povilo mūr. bažn. stat. 1814.
Apleistoje 1915 m. Lietuvių apie 3000. – parap. 10851.
Klebonas Feliciјonas Michalovski, lenkas bajoras, baisus lenkintojas. Karo metu sudegė klebonija, sodas ir bažnyčia. Kazonas Zhukal – generolas prižiūrėt karštas, kuris nors ir kunigas esąs, vienas priemonių kaip Švedijoje, – kad būt rekompensuota už „Kryžiokų Belmonto plotelių" – jiems apmokėtas vaišės. –

2. Rimšė (Rimszany) Šv. Trejybės medin. taip apibaltinta bažnyčia
Apleistoje 1915 m. Lietuvių apie 1500. Kleb. Jonas Burzin susipratęs lietuvis. Nuo lenkams okupavus. po jo buvo klebonu Emilijonas Paukšta. Teol. Mag. atvykęs iš Markovo – savo laiškais – apie Rimšę – parap. 4800.
Toliau Dūkšto – su cerk. laisv.

3. Saldė. Ant Kalnelio, – eglyno užstatyta 1883 m. Beržauskio mūr. bažn. parap. 2000 – – toliau Dūkšto su cerk. laisv.
Apleistoje 1915 m. liepos m. Lietuvių apie 600 – Kuratas Jonas Kraniauskas. Labai padėjo Simonas Kalba notaras – prieš dabar buvo gražiai lietuv. lenkiškai –

566 4. Braslavas. Bažn. įkurta 1500 m. Aleksandro Lit. D. kunigaikščio. Kapesnio klebono pranc. Birutavičiaus 1897 m. įstatyta mūro - per šeima - ir per švento - bažnyčia. Aplankiau ją 1915 m. liepos m. - Sutvirtinau apie 3000. parapijonų 15,939. Važiuodamas iš Bernokų Braslavan pakelėje prie sodžių įstatytų kryžių, bromų, pas nekuriuos vaikus lenkiškai užklausiau: ar nėra čia ir lietuvių. Atsiliepė „esame, esame tėveli;" - pasirodo esą kokie 7-8 sodžiai, kur žmonės senesnieji kalba lietuviškai, o jaunimas vaikai tik lenkiškai, ar baltgudiškai. Bažnyčioje viskas lenkiškai. Lietuviškai niekas nei vaikų katekizmo nemoko.-

Užtai Braslave prakalbėjau ir lietuviškai; o klebonui užsakiau katekizuoti vaikus ir lietuviškai. Lenkų [illegible] užsidėti [illegible] Zenonui Daukšai. [illegible] lietuviai, bet nesinorėčiau eiti į gročia su klebonu, žemaičių bet didžiai apsirinkejusių, kuris negirdint, gaspadinės - iš Lalako lietuvaitė - kalbėjo su manimi ir dekanu kryžiavonių žemaitiškai; kaiktik įeidavo gaspadinė; klebonas tiktai lenkiškai kalbėti pradedavo.-

5. Belmontas. Filija Braslavo - Apie 1000, per Bažn. senamu [illegible]
ist. 1765: grafo Tolseno, - nuosavybė dab. grafo Platerio.

Dar man būnant Braslave, Belmonto kurato klebono Tyško lenkas, grafo vardu užprašė atvykti pas grafą į pakurdne.-
Aš pažadėjau, kad nakvosiu Braslave, o ryto 8½. atvyksiu į Belmontų, sutiksiu kurato namuose, ir čia pasimelsti procesijoje atvyksiant. Bet man nežinoma - vykstame į bažnyčią.
Atvykau 1915 m. liepos rytą. Nuo klebonijos procesijoje nuėjau į bažnyčią kurios priangy pasitiko grafas, grafienė ir grafo brolenas.- Po įžangos ir lenkiško pamokslo, tokiam parke-
gret. Aš rinkau [illegible] Sutvirtinimo Sakram.; paskui apsinešiau kalbėti šeimą, per procesiją su Šven. Sakr. grafas su brolenu - vedė mane po balduchinu - priklausė užvarkas.
pamaldų, lenkiškų suplikacijų ir lenk. pamokslo, aš einu klebonijon. grafas gi kviečia eiti į palocių, sakydamas kad čia areštas. ir kad mano sakvojažas esąs jau atgabentas iš klebonijos - į palocių. Aš gi sakiau užsispyręs eiti pirmiau pasirodyti klebonijon, čionai atvyksiąs. Pasi-
dargi, nuvykau į palocių; [pakvietė grafo ponios prie, as] pasitiko grafienė, kad pasilaikiusi prie užvaltytų vežikų - tiek kad nedalyko prie pietų vyno, o tik namiškas girelelis vandens. Taip prisiminėjo. Nuėjęs bažnyčion tokiam toliau iki 4½ val. Sutvirtinimo Sakr. priėmė virš 1100. žmonių, o paskui nuėjau į palocių pietų valgyti. Beje iš bažnyčios [illegible]

dvarponiu ir dvaro administracija. - per pietus grafas.
atsistojęs. perskaitė atmastinovata rašta. - sek. mai dang
turinio: "Szereg zacnych biskupów podejmowałem
B.ü.sk Berezne vieta. Pallulisua. Łyrtowto. Znałem też
i niegodziwych biskupów - Żyliń[illegible] - Nimetis
(to viskas ne buvo vyskup.). Ty pastoru admni po przybyciu -
okazałeś się nam Polakom nieżyczliwy - Przestań
nas choć w tak ciężkiej chwili - wojny - krzywdzić." -
Aš, sėdėdamas iš dešinės grafienės, atsigėręs vandens
su saku, - tvirtu prabilau balsu: "Panie Hrabio.
proszę mi wykazać fakta, kiedy w czem ja skrzywdziłem Polaków." - Grafas mikčiojo, bet nieko nesakė.
Aš tęsiau: sakau į jį, jis sėdėjo ant-į vi-dos grafienės
reikalavau faktų. Negaudamas atsakymo
papasakojau apie savo vizitą 1914 m. pas Kardinolą
Sekretorių Merry del Val. - Kada tai man pareiškė
jog aš nekuriuos niegodziwych Kapłanów Kapitulon
iadęs, - aš pareikalavau: "nurodyti faktų tų kunigų
niegodziwości." - Pasirodė, kad kurie kaltinimai tik
žodžiais apie mano Kapitulon parhoy[illegible] teidenein
cijos, faktų gi, kad tie kunigai nedorelia, ne nurodė.
Oloi Ponowi, sakiau toliau, przynajmniej jak pewno
pas ecehu ce no mnie do Rzymu skargę przysłać; będzie

Ciekawi - przynajmniej Stolicy Apostolskiej potrzebna
sa skarga czy denuncyacja faktami; bo inaczej
Stol. Apost. w kłopocie, co z tak ogólnikową intro
skargą począć. - Potem ramieniu; kuris buvo niekas ne atsitikę
urbagiame patin. - [illegible] į [illegible] - kas norejo kovos gali
ir tada grafienė man pasakė: pojadę do magazyny [illegible] faktów.
Nam mówiono, jak pojechali po drodze do Kraslawa. przy
bramach dopytywali się, czy nie ma Litwinów...
Aš atsakiau, jog kovan jus prarasim girdėję, kad tęsparap-
ijo lietuvių, o jiems Klebonas lietuviškai kalbėti niekados
nebuvo nesakė. nei jo vaiku lietuvių katekizmo. Tą [illegible]
skaičiau savo [illegible] prie geros progos - [illegible]
[illegible] pro [illegible]. asmeniškai [illegible]:
Pasivažinėjo svečiai su grafais ir svečiais atsisveikinau
ir nuvykau į klebonija. o iš čion į [illegible] važiavau
nakvynėn. -

6\. Apsas (Opsa). Šv. Jono Kr. med. bažn. stat. 1770 m. grafas
Ciechanoveckis. 1888 m. rūp. Karolio Borotynskio grafas
Plateris išlaikė mūro bažnyčią, ir mūro klebonija.
Aplankiau 1915 m. 23-25 birželio. Sutvirtinau virš 1200.
Buvo iš Vilniaus vyskupijos. Kuratas Jonas Klutovo-
čius, kaporelis nuo 2 arom. bet kentėtinas, vėliau kunigas
nuo paskoriant, įvedė Apsoje lietuviškas pamaldas-
ir lietuviškus giedojimus. parsikvietė iš Vilniaus lie-
tuvę mokytoją, kuri greičiai mokėjo organizuoti
lenkų ir lietuvių giesmių chorą. Apsos dvaras
nuosavybė pono grafo Platerio nes Belmonto
žinoma. Labai dėkojo nižvečijai jai buvo skaudi.
Tas ir šios aplinkybės prisidėjo prie vyskupo apraštytos
Belmonto ... parodytojo keršto.

7\. Plusai. Šv. Trejybės bažn. mūro stat. 1770 m. de Salmono-
vičius. 1860 m. atnaujino p. Savickiene
Aplankiau 1915 m. ... patenkintas bažnyčia. Sutvirtinau virš 1100.
parapijonų apie 4800. Maždaug labai maldingi; ...
pats vargšai: norivi šelpti savo kleboną Varkšauką.

8\. Vidžiai. Med. bažn. stat. 1481 m. p. Daugirdavičė.
perstatyta 1872. Kupesnių vikaro kunigo išstatyta didelė
gražiam mūro klebonija. Didis gražus sodas.
Trisa klebono Gabrielaničiaus, lenko, išstatyta labai
got. stil. raud. plytų bažnyčia - parapijonų 7600
Aplankiau 1915 m. ... klebonijoje virš menesio.
Sutvirtinau virš 3000 asm. Daug parapijonų ...
dar kalba lietuviškai. Vyskupas Valančiaus delegatas Landsber-
gis atskleido, jog pusė visų parapijonų esą lietuviai,
ir jiems reikia lietuviškai kalbėjo sakyti katek. pamokslų.
Kas mėlo šita bažnyčia ir klebonija sudarytų
parapijoje tokias ... dvarininkas.-

9. Dubičos – Šv. Kryžiaus paaukšt. med. bažn. ist. 1601 m. dvarin. Jonas Rudominas. 1674. ant naujo pamūro perstatyta. 1910-14 metais atnaujinta kurato Ledzinskio. Parapijonų 3600. Tame skaičiuje lietuvių 2939. lenkų 626. Taip užrašė lenkų okupacija 1921 metais.

Aplankiau 1915 m. Sutvirtinau 890 asm. Žemės lik. kodėl ir dvarininkai ... bažn. dvarin., lenkų, ... sodus Ŝanas turi gražius palocius, prie ... presbyterijoje laike pontifik. ... ponui Ŝanui buv. bet klebonijoje ne pasirodė.

10. Kavliškis. Šv. Stanislovo (kurio?) 1909 m. ist. bažnyčia Rimkevičiaus parap. 3000. Kuratas Mykolas Pryjalgauskas, maldingas pačios. Yra parap. eskolas.
Lenkams Kavliški užėmus, – Lietuvos Resp. dabartiniu sklypo Trakų kaime įkurta viesą koplyčią.

11. Zavišiję (Užvergs – Slobodka) Mūro bažn. Dievo Apveizdo įsteigta 1800 m. Stanislovas Minskis.
1905 įsteigtą kun. klebono Šimavičiaus naujoji graži mūro bažnyčia. parap. 8106.

Aplankiau 1915 per 40 val. atlaidus. Sutvirtinau apie 3800. Kleb. pabrus Manlauskis, iš Sedos parap. pačios, lik bai tuleg. Vakarienei dave ... tris eiles vien mėsiškų valgių.

12. Pelikai (Pelikany) Šv. Dvasios – med. bažn. ist. 1714 m. Atnaujinta 1882 m. Kleb. Trzebiavičiaus.
1902 m. Kleb. Budrio rūp. įsteigta mūrinė bažnyčia.

Aplankiau 1915 m. liepos m. Sutvirtinau apie 1200 asm. parapijoj 3789.
Klebonas Kazimieras Malinauskis, sakėsi esąs lietuvis, tikrai ir išlaikė savo liudimu lietuv. mokyklą.

13. Smalva. Med. Motin. Šv. Globos bažn. ist. 1857 m. grap. Pliaterio. parap. 4000. Klebonas buvo 1915 m. Kazimieras Tomaševičius kuris 1919-20 m. ramino lenkus parapijonis, viltimi, kad neužilgo ateis lenkai, paliuosuos nuo lietuvių valdžios vergijos. ...

Iš Senožalijos prisiglaudusio Žem. vyskup. dekanato aplankiau 1915 m. sek. bažnyčias:

1. Alleene. Mūro, kuri stov. vieną kalvą — savo nedidžio bern-aštelu nuo klebonijos. Sutvirtinau apie 400.- Klebonija nauji. parap., turi gerą benefic. Suot kleb. koplytėlė medinė. darbo dienomis Mišioms laikyti. parap. apie 1000 Bažnyčioj viskas lenkiškai. Dvarponi Zawadzkis, lenkas. fenczaltvori kaipo neva kalvinius

2. Borunka. Medinė bažnyčia ir klebonija — pusiyno viduryje išstatė kun. petras Puravskis. Sutvirtinau taipogi apie 400. parap. 1057.

3. Varnaičiai med. bažn. stat. 1822. p. Lenkauskas. — Dvarnas Dau-gavos pakrantėje. Kunigas Jasas Jurin-buvo klebonu Sutvirtinau apie 300 asm. Budavoti čionai kunigas prane Gugys sumanė statyti mūro bažnyčią. Surinko aplinkiniuose parapijose daug auk. padėjo gražių akmeninių pamatų, nuo plytas tolesn. darbui. bet perdaug išlaikaves bažnyčiai sunaudoti pinigų apparatomis išgyti; nebeišlesejo bažn. statymo darbo be varyti. Kleb. Jasas nuboduvo. lauke avams., kad greičiau iš Varnaičių iškelti. parap. 1146.

4. Neuborn. Iš klyp. mūro — kuri stov. vieną kalvą — bažnyčią išstatė 1859. m. dvarp. Jul. Savickas. Man pro jo dvarelį važiuojant pluoškas. atsiklaupęs lauke palaiminimo — parap. 1282. Sutvirtinau apie 400.- Kuratu buvo Romualdas Šilinas

5. Laukesa. Iš petro ir povilo med. bažn. sujaltorai 1871/79 m.

Aplankiau 1915 m. Sutvirtinau virš 600. Kalba parap. mišri - latviška ir lenkiška Klebonas lietuvis Antanas Rombauskis gavo dovanų alkoholio dabotinę „gaspadinę“; kuri perdaug „pasisavinta“ klebonu. Drauge su kunigais ir vaikučiais davėmės nusifotografuoti.

6. Grywa. 1889. m. kun. petraškis Kazimieras nup. išstatyta. mūro bažnyčia ir klebonija — Kalba parap. mišri lat. lenk. Aplankiau 1915 m. liepos m. Sutvirtinau apie 2000. Klebonu buvo Nikodemas Kasperionas, kuris palaikė bažnyčioje tvarką tarp lietuvių ir lenkų norinčių susigiminiuoti dalis priderant kunigų.

7. Feldhof. Labai senutė bažnyčia. Klebonija nauji išstatyta kleb. Jurgio Martinaičio.

Aplankiau 1915 m. liepos m. Sutvirtinau apie 600. Nevokalistorius buvusia Kuršėn. vežėsi pas save — kuri. Baronienė prašė mane ir dekaną Juozapą Sraūį kaip svečiuosius: lekės buvo ir Romoje ir Neapol.; Ilatilas bažn. išgyr., kad tai jai ene jūsų naulone metelis.

pakonsekruoau šias bažnyčias:

1914 met.

1. Ramygalos 28 spalio
2. Karsakiš. spalio
3. Šėtos 31 gruodžio
4. Anykščių 8 d. gruodžio

1915 m.

5. Lygumų 6 sausio
6. Salako. Dievo kūno šventėje
7. pliuų. birž m

1918.

8. Salantų 22 liepos
9. Truskavos 12 rugp
10. Kulių 2 spalio

1919.

11. Pajūrelio 17 birželio
12. Pajūrio 28 birž
13. Šilalės 29 birž
14. Skirsnemunės 8 liepos
15. Kelmės 19 spalio

1920

16. Josvainių 7 birželio
17. Akmenės 12 rugs.
18. Grūzdžių 22 rugs.
19. Meškuičių 27 rugs.

1921 m.

20. Naujamiesčio 4 birž
21. Miežiškių 27 rugp
22. Debeikių 31 rugp
23. Vešintos 2 rugsėjo
24. Kupiškio 7 rugsėjo
25. Alantos 9 spalio
26. Leliūnų 12 sp

1922 m

27. Jusintų 23 geg.
28. Kamajų 25 geg.
29. Čedasų 13 birž
30. Panemunėlio 18 gegu.
31. Žiobiškio 15 birželio

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.

Bažnyčios.

Čedasai 291.

Čekiške. 499.

Eigirdžiai 416.

Ergla 313.

Ervilkas. 257.

Feldhof 575.

J K L M O P Q S Sch St U

K L M O P Q S Sch St U

M
O
P
Q
S
Sch
St
U